

STORA ENSO 2002

TULOKESELLISUUS
VASTUU

Ajankohtaista

Tietoja osingonmaksusta ja yhtiökokouksesta

Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2002 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta.

Ruotsin arvopaperikeskus (Värdepapperscentralen, VPC) huolehtii osingonmaksusta VPC:ssä rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Citibank huolehtii osingonmaksusta Citibankin hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Osingonjakopolitiikka

- Pitkän aikavälin tulokseen kytketty vakaa osinko
- Yksi kolmannes nettovoitosta suhdannekierron aikana

Yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 20.3.2003 klo 16.00 Finlandia-talossa, Mannerheimintie 13 e, Helsinki.

Sijoittajasuhteiden yhteystiedot

Keith B Russell

Senior Vice President, sijoittajasuhteet

Puh. +44 20 7016 3146

Fax +44 20 7016 3208

Postiosoite: Stora Enso International Office, 9 South Street, London W1K 2XA, UK

keith.russell@storaenso.com

Ulla Paajanen-Sainio

Vice President, sijoittajasuhteet ja talousviestintä

Puh. 02046 21242

Fax 02046 21307

Postiosoite: Stora Enso Oyj, PL 309, 00101 Helsinki

ulla.paajanen-sainio@storaenso.com

Scott A. Deitz

Vice President, sijoittajasuhteet, Pohjois-Amerikka

Puh. +1 715 422 1521

Fax +1 715 422 3882

Postiosoite: Stora Enso North America, P.O. Box 8050, Wisconsin Rapids, WI 54495-8050, USA

scott.deitz@storaenso.com

TILINPÄÄTÖKSEN
PÄÄKOHDAT ▶

3

Vuoden 2002 avainluvut ilman kerta-
luonteisia eriä: liikevoitto 926,5 mil-
joonaa euroa, 7,2 % liikevaihdosta, ja
tulos ennen veroja ja vähemmistö-
osuutta 734,9 miljoonaa euroa. Osa-
kekohtainen tulos 0,57 euroa, vuoden
2001 osakekohtainen tulos 0,94 euroa.

STRATEGIA ▶

4

- Strateginen tavoite: lisäarvon tuotta-
minen kannattavan kasvun avulla.
- Strategiset taloudelliset tavoitteet:
sijoitetun pääoman tuotto 13 %
suhdannekierron aikana, velkaan-
tumisaste 0,8 tai pienempi.
- Kilpailukykyä parannetaan paino-
papereiden tuotantorakenteen ke-
hittämishajelmalla Euroopassa ja
kannattavuuden parantamissuun-
nitelmalla Pohjois-Amerikassa.

KIRJE OSAKKEEN-
OMISTAJILLE ▶

6

YHTIÖESITTELY ▶

8

Stora Enso kuuluu maailman johta-
viin metsäteollisuusyhtiöihin. Stora
Enson päätuotealueet ovat aikakaus-
lehti-, sanomalehti- ja hienopaperi se-
kä pakkauskartongit ja puutuotteet.

AIKAKAUS-
LEHTIPAPERI ▶

10

Merkittävin investointipäätös oli Ruot-
sin Kvarnsvedenin tehtaan SC-tuotanto-
linjan rakentaminen osana tuotantorae-
n kehittämissuunnitelmaa, jonka ta-
voitteena on parantaa tuotantoyksiköi-
den laatua ja kilpailukykyä.

SANOMALEHTIPAPERI ▶

12

Tehtaiden edullisen sijainnin vuoksi
sekä primääri- että uusiokuitua voi-
daan hankkia kestävän kehityksen pe-
riaattein.

HIENOPAPERI ▶

14

Toimistopapereita valmistavien tehta-
iden erikoistumissuunnitelma tehostaa tu-
otantoa ja parantaa tuottavuutta.

PAKKAUS-
KARTONGIT ▶

16

Uusia pakkausmenetelmiä kehitetään
yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

PUUTUOTTEET ▶

18

Tuotantoa laajennetaan virolaisen
Sylvesterin hankinnalla ja sahainves-
toinnin Venäjällä.

KONSERNI-
RAKENNE ▶

20

KARTTA ▶

21

Konsernilla on tuotantoa lähes 20
maassa ja maailmanlaajuinen myynti-
ja markkinointiverkosto.

HALLITUS ▶

22

JOHTAJISTO ▶ 24

Johtajistoon kolme uutta jäsentä.

KONSERNI-
HALLINTO-OHJE ▶ 26

OSAKKEET JA OSAK-
KEENOMISTAJAT ▶ 29

Stora Enson R-osake noteerataan Helsingin, Tukholman ja New Yorkin arvopaperipörsseissä. Vuoden 2002 lopussa yhtiöllä oli noin 75 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Omien osakkeiden osto jatkui vuonna 2002.

TIETOJA
OSAKKEEN-
OMISTAJILLE ▶ 32

YHTEISKUNTAVASTUU

VARATOIMITUSJOHTAJAN
HAASTATTELU ▶ 34

Björn Hägglund uskoo, että kunnianhimoiset tavoitteet – jollaiset Stora Ensolla on toiminnan tehokkuuden, tulosten ja yhteiskuntavastuun alueilla – vaativat koko henkilöstön tarttumista toimeen.

YHTEISKUNTA-
VASTUU
STORA ENSOSSA ▶ 35

Stora Enson määritelmän mukaisesti yhtiön vastuullisuuden käsite sisältää yhteiskuntavastuun ohella myös ympäristövastuun ja taloudellisen vastuun.

HENKILÖSTÖ-
JOHTAMINEN ▶ 36

Stora Enson henkilöstöjohtamisen visiona on luoda yrityskulttuuri, joka houkuttelee ja pitää yhtiössä parhaat ihmiset kehittämällä heidän kykyjään sekä motivoimalla jokaista työntekijää tekemään parhaansa.

HENKILÖSTÖN
MONIPUOLISUUS ▶ 39

Henkilöstön monipuolisuuden lisääminen on elintärkeää Stora Enson menestykselle pitkällä tähtäyksellä.

WISE – NAISET
STORA ENSOSSA ▶ 40

Stora Enson naisjohtajat pitävän työstään, mutta kokevat samalla, että asenteiden on muututtava, jotta naisilla olisi todella tasavertaiset mahdollisuudet edetä johtotehtäviin.

TYÖTERVEYS-
HUOLTO JA
TYÖSUOJELU ▶ 42

Stora Enson visiona on olla työterveyshuollossa ja työsuojelussa johtava metsäteollisuusyritys sekä tuloksen että laadun suhteen.

LIIKETOIMINNAN
PERIAATTEET ▶ 45

Yhtiön maine ja uskottavuus eivät koskaan saa vaarantua epäeettisten liiketapojen vuoksi.

VIESTINTÄ ▶ 47

Stora Enson välittämien tietojen on oltava tarkkoja ja tosiasioihin perustuvia ja viestinnän on oltava oikea-aikaista. Stora Enso edistää avointa keskustelua sidosryhmien kanssa, jotta yhteistyö näiden kanssa sujuisi yhä paremmin.

YHTEISÖLLISYYS ▶ 48

Stora Enson tehtaat ovat sijaintipaikkakunnillaan merkittäviä ja aktiivisia toimijoita. Käytännössä kaikilla tehtailla on yhteistyötä koulujen ja yliopistojen kanssa. Lisäksi monet tehtaat käsittelevät kunnallisia jätevesiä vedenpuhdistamoissa ja toimittavat kaukolämpöä lähitaajamoihin.

Lue lisää verkkovuosikertomuksesta

www.storaenso.com/2002

Markkinatilanne pysyi haastavana

Aikakauslehti-, sanomalehti- ja hienopaperin liikevoitto oli pienempi kuin vuonna 2001 pääasiassa alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Pakkauskartonkien ja puutuotteiden liikevoitto kasvoi vuoteen 2001 verrattuna. Tu-

tantoa rajoitettiin vastaamaan markkinoiden kysyntää varastojen kasvun rajoittamiseksi. Paperin tuotantoa rajoitettiin 1 257 000 tonnia, mikä on noin 8 % konsernin kokonaiskapasiteetista.

Vahva tase

Velkaantumisasaste oli 0,37. Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) ilman kertaluonteisia eriä oli 7,1 %. Investoinnit olivat yhteensä 878 miljoonaa euroa, mikä on 70,5 % poistoista.

Avainluvut

	2001	2002		2001	2002
Liikevaihto, milj. EUR	13 508,8	12 782,6	Velkaantumisasaste	0,53	0,37
Liikevoitto, milj. EUR	1 486,9	-151,6	Tulos/osake, EUR	1,03	-0,25
ilman kertaluonteisia eriä, milj. EUR	1 495,2	926,5	ilman kertaluonteisia eriä, EUR	0,94	0,57
% liikevaihdosta	11,1	7,2	Kassatulos/osake, EUR	2,43	2,49
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta, milj. EUR	1 223,0	-343,2	ilman kertaluonteisia eriä, EUR	2,34	1,97
ilman kertaluonteisia eriä, milj. EUR	1 231,3	734,9	Oma pääoma/osake, EUR	10,03	9,36
Tilikauden tulos, milj. EUR	926,3	-222,2	Osinko/osake, EUR	0,45	0,45*
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	857,1	877,6	Osinkosuhte, %	48	79
Korolliset nettovelat, milj. EUR	4 819,9	3 055,1	Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR 31.12.	13 006	9 052
Sijoitettu pääoma, milj. EUR	13 859,1	11 242,4	Paperin ja kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	12 858	13 149
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	10,7	-1,6	Puutuotteiden toimitukset, 1 000 m ³	4 860	5 112
ilman kertaluonteisia eriä, milj. EUR	10,8	7,1	Henkilöstö keskimäärin	44 275	43 853
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,4	-3,3			

*) Hallituksen osinkoehdotus

Lisätietoja vuoden 2002 tuloksesta Tilinpäätöksen 2002 sivulta 35 alkaen.

▶ **MISSIO, VISIO JA ARVOT**

Missio

Edistämme tiedonvälitystä ja ihmisten hyvinvointia jalostamalla uusiutuvasta kuituraaka-aineesta paperi- ja kartonkituotteita graafisen tiedonvälityksen ja pakkausteollisuuden tarpeisiin sekä valmistamalla mekaanisia puunjalosteita.

Visio

Olemme maailman johtava metsäteollisuusyrittäjä. Visiomme toteutuu, kun

- kuljemme metsäteollisuuden kehityksen kärjessä
- tarjoamme parhaat tuotteet ja palvelut
- tuotamme omistajillemme lisäarvoa
- olemme ylpeitä työstämme ja yhtiöstämme
- olemme toimittajillemme haluttu yhteistyökumppani.

Arvot

Asiakaskeskeisyys – Osaamisemme vuoksi asiakkaamme valitsevat meidät

Tuloksellisuus – Saavutamme tavoitteemme

Vastuu – Noudatamme kestävän kehityksen periaatteita

Ihmisläheisyys – Luomme onnistumisen edellytykset innostamalla ihmisiä työssään

Tulevaisuus – Olemme aloitteentekijä

Strategia perustuu missioon, visioon ja arvoihin

Stora Enson strategisena tavoitteena on lisäarvon tuottaminen kannattavan kasvun avulla. Stora Enso on asettanut fuusio- ja yritysostopolitiikalleen erityiset kriteerit. Konsernin tavoitteena on olla asiakkaan ensimmäinen vaihtoehto. Sen tuotteita, menetelmiä ja palveluita kehitetään jatkuvasti.

Yksi teollisuuskonserni

Stora Enso toimii ja sitä johdetaan yhtenä teollisuuskonsernina, näin saavutetaan sisäisiä synergiahöyryjä. Stora Enson päätuotteet ovat graafiset ja toimistopaperit, sanomalehtipaperi, pakkauskartongit ja puutuotteet.

Stora Enson strategisena tavoitteena on lisäarvon tuottaminen kannattavan kasvun avulla. Kannattava kasvu saavutetaan hyvin johdetuilla, maailman parhaimpiin kuuluvilla tuotantoyksiköillä sekä fuusioin ja yritysostoin. Hyvään kannattavuuden kasvuun päästään, kun liikevaihdon kasvu ylittää markkinoiden kasvun sekä korkean tuottavuuden ja kustannustehokkuuden avulla.

Yritysostopolitiikan vaatimukset

Stora Enso on asettanut fuusio- ja yritysostopolitiikalleen erityisehdot. Fuusion tai yritysoston on vastattava konsernin taloudellisia tavoitteita, keskittyttävä maailmanlaajuisiin päätuotteisiin, ylläpidettävä tai lisättävä konsernin tuotantokapasiteetin korkeaa laatua, vahvistettava sen markkina-asemaa ja hyödynnettävä tuotantorakenteen kehittämismahdollisuuksia, asiakassuhteita ja synergioita. Fuusio tai yritysosto tehdään tarkan harkinnan jälkeen.

Stora Ensolla on kolme kasvun mahdollisuutta:

- laajentua nykyisten päätuotteiden markkinoilla, kuten Euroopassa ja Yhdysvalloissa;

- laajentaa nykyisiä päätuotteita uusille markkinoille, kuten Aasiaan, Etelä-Amerikkaan ja Venäjälle;
- laajentua metsäteollisuustuotteiden uusille aloille tai niihin liittyville liiketoiminta-alueille nykyisillä markkinoilla.

Vastuullisena taloudellisena ja teollisena toimijana Stora Enso on sitoutunut turvaamaan osakkeenomistajiansa asemaa saavuttamalla strategiset, taloudelliset tavoitteet. Sijoitetun pääoman tuottotavoite on 13 % suhdannekierron aikana, kun keskimääräinen painotettu pääoman kustannus on tällä hetkellä 9,5 %. Velkaantumistasen tulee olla 0,8 tai pienempi.

Asiakas- ja sijoittajanäkökulma

Stora Enson tavoitteena on olla asiakkaan ensimmäinen vaihtoehto. Konserni tarjoaa palveluita, jotka tukevat asiakkaiden tuotekehitystä ja tuottavat asiakkaille lisäarvoa. Stora Enson oma tuotekehitys parantaa olemassa olevia tuotteita ja tuotantoprosesseja sekä kehittää uusia tuotteita. Tavoitteena on olla toiminnassaan ensiluokkainen ja paras kestävän kehityksen sekä yhteiskuntavastuun periaatteita noudattava metsäteollisuusyritys.

Osingonjakopolitiikka noudattaa Stora Enson periaatetta maksimoida osakkeenomistajille jaettava kokonaistuotto. Stora Enso on sitoutunut jakamaan osinkona vähintään yhden

kolmanneksen nettovoitosta suhdannekierron aikana. Stora Enson tavoitteena on olla osakkeenomistajilleen tuottava, pitkäaikainen sijoitus.

Kuitustrategia

Stora Enson kuitustrategian tavoitteena on hankkia kilpailukykyistä, korkealaatuista raaka-ainetta konsernin lopputuotteita varten ja varmistaa, että tuotanto on sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä. Kuitustrategiassa kartoitetaan tekijöitä, jotka vaikuttavat ratkaisevasti Stora Enson kuidun tarpeeseen, sen saatavuuteen ja hankintaan. Tärkeimmät raaka-ainelähteet ovat puu, keräyspaperi ja ostosellu. Kuitustrategiaan kuuluu olennaisesti oma sellun ja puutuotteiden tuotanto. Kuidunhankinnallaan ja selluntuotannollaan Stora Enso varmistaa erilaisten kuituraaka-aineiden saannin monista eri lähteistä.

Stora Enso – yhtenäinen teollisuuskonserni

Stora Ensoa johdetaan yhtenä teollisuuskonsernina yhden vahvan yritysmielikuvan mukaisesti, joka perustuu konsernin missioon, visioon ja arvoihin. Konsernin ja sen työntekijöiden toiminta edistää yritysmielikuvaa. Stora Enso on vastuunsa tunteva yritys, joka sitoutuu asiakkaisiinsa, työntekijöihinsä ja muihin sidosryhmiinsä niin maailmanlaajuisesti kuin paikallisestikin. ■

Toteutunut strategia 2002

Uudet raaka-ainelähteet

Vuonna 2002 konserni toteutti käytännössä kuitustrategiaansa lisäämällä puunhankintaa Baltiasta ja Venäjältä. Tämä tapahtui ostamalla virolaisen Sylvesterin saha- ja puunhankintatoiminnot sekä rakentamalla sahoja Venäjällä.

Toinen esimerkki Stora Enson tavasta toteuttaa kuitustrategiaansa on Veracelin yhteishankesuunnitelma Brasiliassa. Tavoitteena on hankkia edullisin kustannuksin korkealaatuista eukalyptuskuitua, joka soveltuu erinomaisesti hienopaperin tuotantoon.

Tuotantorakennetta kehitetään vastuullisesti

Stora Enso julkisti vuonna 2002 kattavan tuotantorakenteen kehittämisohjelman parantaakseen asiakaspalveluaan. Tavoitteena on tarjota kustannustehokkaasti korkealaatuisia metsäteollisuustuotteita ja hyviä logistisia yhteyksiä, jotka palvelevat asiakkaita parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Ohjelman tavoitteena on korkealuokkaiset tuotantoyksiköt. Lisäksi Stora Enso haluaa olla vastuullinen paperinvalmistaja. Siksi tämän pitkäaikaisen ohjelman aikana tuotantoyksiköitä suljetaan ja myydään, koneita uudistetaan ja uusia koneita hankitaan.

Stora Enso on sitoutunut toteuttamaan tuotantorakenteen kehittämisohjelman vastuullisesti siten, että käyttöomaisuusinvestoinnit ovat suhdannekierron aikana joko poistojen tasolla tai niitä alhaisemmat.

Pääliiketoimintaan kuulumattomien yksiköiden myynti

Stora Enson strateginen päätös on vapauttaa pääomaa myymällä pääliiketoimintoihin kuulumattomia yksiköitä kasvun rahoittamiseen. Ruotsin Mölndalin tehtaan sekä Suomen ja Yhdysvaltain metsäomaisuuden myynti ovat hyviä esimerkkejä tämän strategian toteuttamisesta vuonna 2002.

Myydällä pääliiketoimintaan kuulumattomia tuotantoyksiköitä Stora Enso pohjustaa keskeisten liiketoimintojensa graafisten papereiden, toimistopapereiden, sanomalehtipaperin, pakkauskar-

tonkien ja puutuotteiden edelleen kehittämistä.

Myynnin, markkinoinnin ja tuotekehityksen yhteistyö parantaa asiakaspalvelua

Vuonna 2002 Stora Enso teki asiakastytyväisyystutkimuksen, jonka tulosten perusteella aloitettiin kattava asiakassuhdeprojekti. Kolmen paperitulostusryhmän aloittamaan projektiin kuuluu jo yli 300 henkilöä ja se jatkuu vielä vuoden 2003. Projektin tavoitteena on luoda ja ottaa käyttöön asiakassuhteiden hallinnointimalli, joka sisältää määritellyt työskentelyperiaatteet.

Projektin tavoitteena on parantaa kannattavuutta, vähentää myynnin vaihteluita, parantaa toimitusketjua, myydä tuotteiden sijasta ratkaisuja, optimoida koko tuotevalikoiman käyttö, alentaa kustannuksia ja lisätä orgaanista kasvua.

Vuonna 2002 Stora Enso käytti 91,6 miljoonaa euroa tutkimukseen ja tuotekehitykseen, mikä oli 0,7 % liikevaihdosta. Tärkein tutkimuksen ja kehityksen tuotealueista on kuluttajapakkauskarotongit, missä tutkimus- ja tuotekehitystyö tukee uutuuksiin perustuvaa kasvustrategiaa. Esimerkiksi InnoCentre-kehityskeskus, 4 miljoonan euron investointi teollisuusmittakaavan jatkojalostuskooneisiin, edistää merkittävästi uusien jalostus- ja pakkausteknologioiden sekä liiketoimintamallien kehittämistä. Uusi CD- ja DVD-levyjen pakkauskonsepti on jo otettu käyttöön.

Digitaalisen ja muun tulostuspaperin tuotekehitys on toinen tärkeä alue. Tuotevalikoimaa erilaisia painoteknologioita varten on edelleen kehitetty ja täydennetty. Uusimpia tuotteita ovat Stora Enso Matt, New StellaPress ja CosmoPrint. Painopapereiden laadun parantamisessa on keskitytty etenkin vaaleuteen, opasiteettiin ja pinnan tasaisuuteen.

Laadun parantaminen aina ajankohtaista

Stora Enson liiketoiminnan kehittämismalli Excellence 2005, laatujohtaminen, otettiin käyttöön lähes kaikissa Stora Enson yksiköissä vuonna 2002. Tuotanto-

yksiköt, myyntiyhtiöt, palveluyksiköt ja yrityksen muut toiminnot arvioivat järjestelmällisesti toimintansa vahvuuksia ja kehittämisa alueita. Arviointitulosten avulla liiketoimintoja kehitetään.

Excellence 2005 yhtenäistää konsernin johtamiskäytäntöjä. Se on kattava tapa jatkuvasti kehittää liiketoimintoja parhaimpia toimintamalleja, tuottavuusohjelmia ja muita laatutyökaluja käyttämällä, parhaimpia käytäntöjä jakamalla sekä asiakastytyväisyys- ja muita tutkimuksia hyödyntämällä.

Pohjois-Amerikan kannattavuuden parantamissuunnitelma julkistettiin

Pohjois-Amerikan liiketoimintojen kannattavuuden parantamissuunnitelma tuulosryhmän tuloksen ja kilpailukyyn kohentamiseksi julkistettiin. Heikko markkinatilanne on jatkunut Pohjois-Amerikassa vuoden 2000 lopusta lähtien. Vuonna 2000 hankitun Pohjois-Amerikan omaisuuden tämän hetkisen markkina-arvon vuoksi johto päätti tehdä 1 167 miljoonan euron (1 081 miljoonan Yhdysvaltain dollarin) kertaluonteisen lisäpoiston, joka kirjattiin vuoden 2002 kolmannelle neljännekselle.

Suunnitelman tavoitteena on keskittyä yhä enemmän tärkeimpiin tuotantoyksiköihin, parantaa päälystetyn aikauslehtipaperin ja hienopaperin kilpailukykyä sekä varmistaa kilpailukykyisen sellun saanti Pohjois-Amerikan liiketoiminnolle. Organisaatiota on muutettu vastaamaan Pohjois-Amerikan tuulosryhmän vaatimuksia ja tavoitteita. Pohjois-Amerikassa tehdyn yritysoston jälkeen henkilöstöä on vähennetty 7 294:stä 6 156 työntekijään. Henkilöstöä vähennetään vielä noin 500 työntekijällä.

Vuonna 2002 Pohjois-Amerikan liiketoimintojen synergiaedut olivat 91 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuodelle 2002 asetettua 110 miljoonan Yhdysvaltain dollarin synergiatavoitetta ei saavutettu, koska kapasiteetin käyttöaste oli alhaisempi ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja hinnat olivat matalammat kuin tavoitetta asetettaessa vuonna 2000.

Keskeinen strategia ennallaan, tavoitteena kannattava kasvu

Hyvä osakkeenomistaja

Juuri päättynyt vuosi oli epäilemättä hyvin vaativa metsäteollisuudelle ja Stora Enson. Vuosi sitten esittämämme arvio vuodesta 2002 ei ollut optimistinen. Vuoden 2002 markkinatilanne osoittautui kuitenkin paljon vaikeammaksi kuin tuolloin osattiin ennakoida. Tuotantomme kasvoi vuoden loppua kohden, mutta liikevoitto aleni vuodesta 2001 pääasiassa hintojen heikkenemisen vuoksi.

Pohjois-Amerikassa liiketoimintaympäristö oli erityisen haastava. Vähentynyt mainonta vaikutti suuresti Stora Enson liiketoimintaan ja nopeutti kattavan kaksivuotisen kannattavuuden parantamissuunnitelman toteuttamista. Suunnitelma sisältää koneiden uusimisia ja sulkemisia. Jo tätä ennen oli aloitettu kustannuksia pienentävä ohjelma, johon kuului muun muassa henkilöstövähennyksiä Pohjois-Amerikassa.

Kannattava kasvu on edelleen päämäärämme. Kasvamme fuusioin ja yritysostoin silloin, kun siihen on hyvät edellytykset, jotka vastaavat taloudellisia päämääriämme.

Vuonna 2002 keskityimme tuotantoyksiköiden ja kannattavuuden parantamiseen. Aloitimme jo kaksi vuotta sitten vastaavanlaisen ohjelman, lähinnä sanomalehtipaperissa: vanhempia koneita on uudistettu ja kannattamattomimpia suljettu sekä uusia koneita rakennettu. Ohjelma saadaan päätökseen, kun Belgian Langerbruggen uusi paperikone käyn-

nistyy vuoden 2003 puolivälissä.

Samanlainen tuotantorakenteen kehittämisohjelma aloitettiin aikakauslehtipaperissa viime vuonna. Merkittävin päätös oli investoida uuteen SC-paperikoneeseen Ruotsin Kvarnsvedenin tehtaalle.

Ympäristö- ja yhteiskuntavastuu ovat olleet meille tärkeitä jo useita vuosia. Tämän päivän maailmassa nämä asiat ovat mahdollisuuksia yrityksille, jotka haluavat menestyä.

Tärkein voimavaramme menes-

Kannattava kasvu on edelleen päämäärämme. Kasvamme fuusioin ja yritysostoin silloin, kun siihen on hyvät edellytykset, jotka vastaavat taloudellisia päämääriämme.

tykseen on henkilöstö. Arvioimme tällä hetkellä, miten voimme täysin hyödyntää henkilöstömme moninaisuutta. Vaikka toimintamme on vakaata Suomessa ja Ruotsissa, Stora Enso on nykyään kuitenkin kansainvälinen konserni, jonka toiminta on entistä maailmanlaajuisempaa. Yksi piilevistä voimavaroistamme onkin monikulttuurinen henkilöstömme.

Kuluneen vuoden aikana olemme keskittyneet entistä enemmän ole-

maan asiakkaidemme ensimmäinen vaihtoehto ja palvelemaan heitä paremmin. Tuotantorakenteen kehittämisen lisäksi olemme aloittaneet kaksivuotisen projektin parantaaksemme asiakaspalvelua. Tavoitteena on, että laaja ja kattava tuotevalikoimamme on helpommin asiakkaidemme saatavilla.

Palvellaksemme taloudellista yhteisöä paremmin muutimme vuonna 2002 sijoittajasuhdepalveluja. Olemme varmoja, että tämä osoittautuu hyväksi ratkaisuksi. Lisäksi kotisivumme, talousviestintämme, vuosikertomuksemme ja osavuositarkastuksemme ovat markkinoiden parhaimpia ja tavoitteemme on pitää tämä asema.

Stora Enson liiketoiminta riippuu suuresti siitä, kuinka vahva sen päämarkkinoiden talous on. Pohjois-Amerikassa mainonnassa käytettävien paperilaatujen kysynnän elpymisen merkkejä on nähtävissä, mutta tulevat vuosineljännekset osoittavat, onko paperin kysynnän kasvu kausiluonteista vai pysyvämpää. Tällä hetkellä tilanne näyttää lupaavammalta kuin kertaakaan aikaisemmin kuluneen kahden vuoden aikana. Euroopassa paperituotteiden kysyntä on kuitenkin vakaata alhaisilla tasoilla.

Metsäteollisuuden syklin aikana ensimmäisenä ja viimeisenä elpyvien tuotteiden markkinanäkymissä on vaihtelua. Pakkauskartonkien, puutuotteiden ja toimistopapereiden kysyntä kasvaa ensimmäisenä ja niiden näkymät ovatkin hieman parantu-

Stora Enson hallituksen puheenjohtaja Claes Dahlbäck ja toimitusjohtaja Jukka Härmälä.

neet. Euroopassa ei ole vielä havaittavissa syklin aikana viimeisenä elyvien tuotteiden, kuten mainonnassa käytettävien paperilaatujen, kysynnän kasvua.

Vahvuutemme haastavilla markkinoilla ovat vahva taseemme ja kassavirta, kansainvälinen organisaatio sekä laaja tuotevalikoima.

Vaikka kulunut vuosi oli suhteellisen vaativa, saavutimme kuitenkin strategisen tavoitteemme, joka on jaksaa suhdannekierron aikana osinkona yksi kolmannes nettovoitostamme. Stora Enso Oyj:n hallituksen vuoden 2002 osinkoehdotus on 0,45 euroa.

Haluamme kiittää henkilöstöämme hyvin tehdystä työstä vuonna 2002. Stora Enso jatkaa kehittymistään johtavana kestävästä kehityksen metsäteollisuusyhtiönä, joka tuot-

taa lisäarvoa osakkeenomistajilleen, asiakkailleen ja henkilöstölleen.

Helsingissä
30. päivänä tammikuuta 2003

Claes Dahlbäck
hallituksen puheenjohtaja

Jukka Härmälä
toimitusjohtaja

Vastuu & Tuloksellisuus

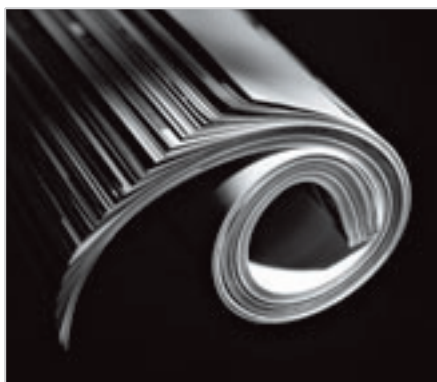
Stora Enso kuuluu maailman johtaviin metsäteollisuusyhtiöihin. Stora Enson päätuotealueet ovat aikakauslehti-, sanomalehti- ja hienopaperi sekä pakkauskartongit ja puutuotteet.

Stora Enson liikevaihto oli 12,8 miljardia euroa vuonna 2002. Konsernin palveluksessa on noin 42 500 henkilöä yli 40 maassa viidellä manta-reella ja sen vuotuinen paperi- ja kartonkikapasiteetti on noin 15 miljoonaa tonnia. Stora Enson osakkeet noteerataan Helsingin, New Yorkin ja Tukholman arvopaperipörsseissä.

Stora Enson pääasialliset asiakkaat ovat yrityksiä. Konsernilla on maailmanlaajuinen myynti- ja markkinointiverkosto, minkä ansiosta asiakkaita pystytään palvelemaan paikallisesti. Asiakkaita ovat suuret ja pienet kustantamot, painotalot ja tukkurit sekä pakkaus-, puusepän- ja rakennusteollisuus kaikkialla maailmassa. Päämarkkina-alueita ovat Eurooppa, Pohjois-Amerikka ja Aasia.

Konsernilla on tuotantoa Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa. Sen nykyaikaiset tuotantoyksiköt sekä raaka-ainehankinnan, energiantuotannon ja tuotantoprosessien tehokas integraatio takaavat toiminnan jatkuvuuden.

Stora Enso on sitoutunut kehittämään liiketoimintaansa ekologisesti, yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti yhä kestävämpään suuntaan. Sitoutuminen ilmenee konsernin arvoissa sekä sen tunnustusta saaneesta ympäristö- ja yhteiskunnallisesta vastuusta koskevassa politiikassa. Stora Enso on valittu Dow Jonesin kestävä kehityksen DJSI World sekä DJSI STOXX -indekseihin niiden perustamisesta vuodesta 1999 lähtien. Tässä kestävä kehityksen vertailussa Stora Enso arvioitiin metsäteollisuusyhtiöistä parhaimmaksi vuonna 2002. Stora Enso on mukana myös FTSE4Good-indeksissä. ■

AIKAKAUSLEHTIPAPERI ▶ 10

TUOTTEET

Päällystämättömät superkalantroidut (SC), päällystämättömät koneviimeistellyt (MF), kevyet päällystetyt (LWC), keskiraskaat päällystetyt (MWC), raskaat päällystetyt (HWC) ja konepäällystetyt (MFC) paperit, joita käytetään aikakauslehtiin, mainospainotuotteisiin, luetteloihin ja suoramarkkinoinnin painotuotteisiin sekä tapettipaperit.

MARKKINA-ASEMA

- maailman toiseksi suurin, Pohjois-Amerikan suurin ja Euroopan toiseksi suurin aikakauslehtipaperin valmistaja
- osuus Euroopan markkinoista 21 % ja maailman markkinoista 17 %
- päämarkkinat Eurooppa (54 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (42 % liikevaihdosta)
- tuotantokapasiteetti 4,5 miljoonaa tonnia

KAPASITEETTI

- Pohjois-Amerikka 33 %
- Saksa 30 %
- Suomi 19 %
- Ranska 11 %
- Belgia 4 %
- Ruotsi 3 %

OSUUS KONSERNIN LIIKEVAIHDOSTA

- Aikakauslehtipaperi . . . 22 %

SANOMALEHTIPAPERI ▶ 12

TUOTTEET

Standardisanomalehtipaperi sekä erikoislajit, kuten erikoissanomalehti-, luettelo- ja kirjapaperi, joita käytetään sanomalehtiin sekä niiden liitteisiin, mainoslehtisiin, puhelinluetteloihin, kovakantisiin kirjoihin ja taskukirjoihin.

MARKKINA-ASEMA

- maailman neljänneksi suurin ja Euroopan suurin sanomalehti- ja erikoissanomalehtipaperin valmistaja
- osuus Euroopan markkinoista 24 % ja maailman markkinoista 7 %
- päämarkkinat Eurooppa (87 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (7 % liikevaihdosta)
- tuotantokapasiteetti 3,4 miljoonaa tonnia

KAPASITEETTI

- Ruotsi 44 %
- Suomi 30 %
- Saksa 16 %
- Pohjois-Amerikka 5 %
- Belgia 5 %

OSUUS KONSERNIN LIIKEVAIHDOSTA

- Sanomalehtipaperi . . . 12 %

HIENOPAPERI ▶

14

TUOTTEET

Graafiset (päälystetyt hienopaperit) ja toimistopaperit (päälystämättömät hienopaperit), joita käytetään asiakirjojen tulostamiseen, kaupallisiin painotuotteisiin ja korkealatuisiin kirjoihin.

MARKKINA-ASEMA

- maailman ja myös Euroopan kolmanneksi suurin graafisten paperien valmistaja
- maailman kuudenneksi suurin ja Euroopan toiseksi suurin toimistopapereiden valmistaja
- graafisen paperin osuus Euroopan markkinoista 14 % ja maailman markkinoista 9 %
- toimistopaperin osuus Euroopan markkinoista 13 % ja maailman markkinoista 4 %
- päämarkkinat Eurooppa (59 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (24 % liikevaihdosta)
- tuotantokapasiteetti 3,7 miljoonaa tonnia

KAPASITEETTI

- Suomi 49 %
- Ruotsi 19 %
- Pohjois-Amerikka 18 %
- Saksa 5 %
- Alankomaat 5 %
- Kiina 4 %

OSUUS KONSERNIN LIIKEVAIHDOSTA

- Hienopaperi . . . 23 %

PAKKAUSKARTONGIT ▶

16

TUOTTEET

Neste- ja elintarvikepakkauskartongit, kuppikartongit, taivekartongit, aaltopahvi, aaltopahvipakkaukset, hylsykartongit ja hylsytyt, laminaattipaperit, tekniset paperit, joustopakkaukset ja etikettipaperit.

MARKKINA-ASEMA

- maailman johtaviin kuuluva kuluttajapakkauskartonkien ja erikoispaperin valmistaja
- päämarkkinat Eurooppa (72 % liikevaihdosta), Aasia (14 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (10 % liikevaihdosta)
- pakkauskartonki- ja pakkauspaperikapasiteetti 3,7 miljoonaa tonnia, aaltopahvikapasiteetti 650 miljoonaa m² ja hylsykapasiteetti 197 000 tonnia

KAPASITEETTI

- Suomi 52 %
- Ruotsi 26 %
- Saksa 7 %
- muu Eurooppa 8 %
- Pohjois-Amerikka 7 %

JATKOJALOSTUS

- hylsytehtaat Alankomaissa, Espanjassa, Isossa-Britanniassa, Kanadassa, Kiinassa, Ruotsissa, Saksassa, Suomessa ja Yhdysvalloissa
- aaltopahvitehtaat Latviassa, Liettuassa, Ruotsissa, Suomessa, Unkarissa, Venäjällä ja Virossa

OSUUS KONSERNIN LIIKEVAIHDOSTA

- Pakkaus-kartongit 22 %

PUUTUOTTEET ▶

18

TUOTTEET

Sahatavara ja sen jatkojalosteet, joita käytetään rakennus-, puusepän- ja huonekaluteollisuudessa.

MARKKINA-ASEMA

- maailman kolmanneksi suurin ja Euroopan suurin havusahatavaran tuottaja
- päämarkkinat Eurooppa (58 % liikevaihdosta), Aasia (22 % liikevaihdosta), Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä (14 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (6 % liikevaihdosta)
- sahauskapasiteetti 6,0 miljoonaa m³, jatkojalostuskapasiteetti 2,4 miljoonaa m³

KAPASITEETTI

- Suomi 38 %
- Itävalta 26 %
- Ruotsi 17 %
- Tsekin tasavalta 13 %
- Viro 6 %

JATKOJALOSTUS

- jatkojalostuslaitokset Alankomaissa, Itävallassa, Ruotsissa, Saksassa, Suomessa, Tsekin tasavallassa ja Virossa

OSUUS KONSERNIN LIIKEVAIHDOSTA

- Puutuotteet . . . 9 %

Tuotantorakenteen kehittäminen parantaa kilpailukykyä

Stora Enson aikakauslehtipaperin visiona on olla asiakkaan ensimmäinen vaihtoehto sekä kannattavin asiakaspalveluun ja kustannustehokkuuteen keskittyvä aikakauslehtipaperin valmistaja. Lisäksi se pyrkii olemaan haluttu työnantaja metsäteollisuudessa. Laaja konserni pystyy tarjoamaan kattavan tuotevalikoiman ja palvelun.

Johtavaan markkina-asemaan tarvitaan hyvä strategia sekä korkealaatuiset tuotteet ja palvelut. Kilpailukykyä lisätään tuotantoyksiköitä kehittämällä sekä kustannustehokkuutta ja tuottavuutta parantamalla. Toimintatapoja vertaamalla sekä jakamalla osaamista tehtaiden kesken parannetaan kannattavuutta.

Lähellä asiakkaita ja raaka-aineita

Kilpailukykyisen kuidun ja konsernissa valmistettavan mekaanisen massan saatavuus on keskeystymättömän, kilpailukykyisen tuotannon luotettava perusta. Lisäksi tehtaat sijaitsevat lähellä asiakkaita ja raaka-aineita.

Parhaimpien toimintamallien käyttöönnotto

Henkilöstön kehittäminen ja parhaimpien toimintamallien käyttöönotto lisäävät tuottavuutta. Korkeatasoiseen toimintaan ja palveluun tarvitaan uusia sekä jo palveluksessa olevia päteviä ja motivoituneita työntekijöitä.

Tuotantorakenteen kehittäminen ja yritysostot

Muuttuvaan kansainväliseen kysyntään vastaamiseksi Stora Enso on aloittanut päällystämättömien aikakauslehtipapereiden tuotantorakenteen kehittämisohjelman. Tavoitteena on parantaa tuotantoyksiköiden laatua sekä kilpailukykyä ja näin vastata tuotteiden kasvavaan laadulliseen ja

määrälliseen kysyntään. Ohjelma sisältää kohdennettuja investointeja sekä koneiden erikoistumisia. Lisäksi kannattamattomia tuotantoyksiköitä myydään tarvittaessa. Stora Enso tutkii myös kannattavia yritysostoja.

Kvarnsvedenin pitkän tähtäimen investointi

Merkittävän osan tuotantorakenteen kehittämisohjelmasta muodostaa Ruotsin Kvarnsvedenin tehtaalle rakennettava uusi paperikone. Se tuottaa korkealaatuisia primäärikuituun perustuvaa superkalanteroitua (SC) paperia aikakauslehtiin, luetteloihin ja mainospainotuotteisiin. Tätä tasapainottaa osittain pienemmän Wolfsheekin tehtaan myynti Saksassa.

Ohjelmaan kuuluvat myös inves-

Asiakaspalvelun parantaminen

Stora Enso parantaa asiakaspalvelua lisäämällä tulosryhmien välistä yhteistyötä. Konsernin asiakas-suhteista vastaava Customer Relationship Management (CRM) optimoi konsernin koko tuotevalikoiman käytön. Asiakkaiden tarpeet määritellään sekä uusia ratkaisuja tarjotaan ja tarvittaessa ratkaisuja kehitetään. Ratkaisut tehdään yhteistyössä ja painopistettä siirretään enemmän tekniseen tukeen, logistiikkaan ja uusiin tuotteisiin.

toinnit SC-B-laatuihin. Uusiokuidusta SC-B-paperia valmistavan Saksan Maaxaun tehtaassa paperikone 6 uudistetaan tuottavuuden ja kilpailukykyyn parantamiseksi. Pääasiassa korkealaatuisia SC-paperia valmistava Langerbruggen tehtaassa paperikone 3 siirtyy tuottamaan ainoastaan SC-B-laatuja, minkä ansiosta tehdas voi maksimoida uusiokuidun käytön.

Mainonta ohjaa kysyntää

Mainonnan määrä vaikuttaa eniten painopaperin kulutukseen, koska 70 % aikakauslehtipaperin myynnistä riippuu siitä.

Painetun mainonnan ja aikakauslehtipaperin kulutuksen määrä pysyy vakaana lyhyellä aikavälillä, mutta hintapaineet jatkuvat LWC-laatujaan ylikapasiteetin vuoksi.

Pohjois-Amerikassa kysyntä on vahvistunut, koska aikakauslehtien mainossivujen määrä on kasvanut. Päälystetyn aikakauslehtipaperin ja SC-papereiden hinnat ovat melko vakaat. ■

Avainluvut*	2000	2001	2002	% konsernista
Liikevaihto, milj. EUR	2 818,8	3 449,0	3 036,8	22,2
Liikevoitto, milj. EUR	399,4	346,9	79,3	8,6
% liikevaihdosta	14,2	10,1	2,6	
Sidottu pääoma, milj. EUR	3 529,9	3 314,0	3 050,0	23,0
Pääoman tuotto (ROOC), %	15,5	10,1	2,6	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	115,1	148,5	151,0	17,2
Henkilöstö keskimäärin	6 205	7 854	7 699	17,6
Tuotantorajoitukset, tonnia	N/A	560 000	569 000	

*ilman konserniaktiivaa

1 000 tonnia	Toimitukset 2000	Toimitukset 2001	Toimitukset 2002	Kapasiteetti 2003
SC-paperi	864	1 377	1 363	1 660
LWC, MWC, HWC, MFC	2 357	2 452	2 507	2 775
Tapetin pohjapaperi	48	42	38	65
Yhteensä	3 269	3 871	3 908	4 500

Lue lisää verkkovuosikertomuksesta

Keskittyminen uusiokuituun

Stora Enson sanomalehtipaperin visiona on olla asiakkaan ensimmäinen vaihtoehto. Tavoitteena on lisätä markkinaosuutta yritysostoin, investoinnein ja tuotantoyksiköitä parantamalla maailmanlaajuisilla sanomalehtipaperimarkkinoilla, joiden vuotuinen tuotanto on 40 miljoonaa tonnia. Kustannuskilpailukyky sekä tasapainossa oleva primääri- ja uusiokuidun käyttö ovat ratkaisevia kilpailullisia vahvuuksia.

Paperin on oltava korkealaatuista ja sen painettavuuden sekä ajettavuuden erinomaiset. Lisäksi logistiikan on oltava tehokasta luotettavien ja oikea-aikaisten toimitusten takaamiseksi. Stora Ensolla on maailmanlaajuinen myyntiverkosto, minkä ansiosta asiakkaita voidaan palvella paikallisesti.

Erinomainen sijainti kuidunhankintaan

Sanomalehtipaperitehtaat sijaitsevat lähellä asiakkaita ja raaka-aineita. Keski-Euroopasta saadaan suurin osa keräyspaperista ja se on tärkeä markkina-alue. Pohjoismaiset tehtaat sijaitsevat lähellä primäärikuituraaka-aineita ja voivat siten keskittyä lisäarvoa

tuottaviin laatuihin, joille primäärikuidun ominaisuuksista on hyötyä.

Kilpailukykyä ja tuottavuutta parannetaan

Sanomalehtipaperiliiketoiminnassa, jossa on paljon kilpailua, vain tehokaimmat tuottajat menestyvät. Stora Enson sanomalehtipaperi keskittyy jatkuvasti lisäämään kilpailukykyä ja tuottavuutta säilyttääkseen vahvan markkina-asemansa johtavana sanomalehtipaperin valmistajana. Tehokkaat tuotantoyksiköt ja koko ovat tärkeitä tekijöitä, joiden ansiosta konserni voi tarjota asiakkaalle kattavan, kilpailukykyisen tuotevalikoiman.

Tuotantoyksiköiden uusiminen ja parantaminen

Tämänhetkisiä haasteita on kilpailukykyisen tuotannon varmistaminen kannattamattomia yksiköitä uusimalla ja parantamalla. Meneillään olevan tuotantorakenteen kehittämissuunnitelman tavoitteena on parantaa tuotantoyksiköitä ja kustannuskilpailukykyä ilman olennaista kapasiteetin lisäystä.

Uusiokuidun käyttöä lisätään

Merkittävä projekti on Belgian Langerbruggen tehtaan pelkästään keräyspaperia raaka-aineena käyttävän sanomalehtipaperikoneen rakentaminen. Suurin osa keräyspaperista saadaan 300 kilometrin säteeltä tehtaalta.

Maailmanluokan toimintaa Hylten tehtaalla

Etelä-Ruotsissa sijaitseva Hylten tehdas on läntisen maailman suurin sanomalehtipaperitehdas. Sen raaka-aineesta puolet on uusiokuitua. Tehdas tekee voittoa tasaisesti pitkällä aikavälillä ja on paikallisen yhteisön suurin yksityinen työnantaja. Tehtaan neljä kilpailukykyistä, uudistettua paperikonetta sijaitsevat erinomaisesti lähellä asiakkaita sekä primääri- ja uusioraaka-aineita.

Kone käynnistyy kesäkuussa 2003 aikataulun mukaisesti. Markkinat ovat pääasiassa Länsi-Euroopassa, mutta hyvän sijaintinsa vuoksi Langerbruggen tehdas pystyy palvelemaan myös valtamerentakaisia asiakkaita.

Markkinat elpyvät hitaasti

Painettu mainonta vaikuttaa eniten sanomalehtipaperin kulutukseen. Muita tärkeitä tekijöitä ovat sanomalehtipaperin kierrätys ja uusien lehtien määrä. Heikon vuoden 2002 jälkeen mainonnan arvioidaan vilkastuvan hitaasti Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa vuonna 2003. Sanomalehtipaperimarkkinat pysyvät kuitenkin vaikeina Länsi-Euroopassa. Hinnat laskevat Euroopassa ja markkinatilanteesta johtuvat tuotantorajoitukset jatkuvat.

Pohjois-Amerikassa pitkään jatkunut hintojen aleneminen on pysähtynyt. Hitaasta elpymisestä huolimatta markkinat ovat edelleen heikot ja lisää tuotantorajoituksia tarvitaan. ■

Avainluvut*	2000	2001	2002	% konsernista
Liikevaihto, milj. EUR	1 766,7	1 933,9	1 641,5	12,0
Liikevoitto, milj. EUR	268,3	508,8	240,8	26,0
% liikevaihdosta	15,2	26,3	14,7	
Sidottu pääoma, milj. EUR	1 256,7	1 198,4	1 260,7	9,5
Pääoman tuotto (ROOC), %	19,9	41,4	19,1	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	74,8	91,2	331,2	37,7
Henkilöstö keskimäärin	5 437	5 530	5 542	12,6
Tuotantorajoitukset, tonnia	N/A	130 000	305 000	

*ilman konserniaktiivaa

1 000 tonnia	Toimitukset 2000	Toimitukset 2001	Toimitukset 2002	Kapasiteetti 2003
Sanomalehtipaperi	3 134	3 031	2 899	3 350

Lue lisää verkkovuosikertomuksesta

Tehtaiden erikoistuminen

parantaa tuottavuutta

Stora Enson hienopaperin visiona on olla johtava hienopaperin valmistaja. Se pystyy hyvin kilpailemaan kasvavilla hienopaperimarkkinoilla kustannustehokkaan tuotannon, laajan tuotevalikoiman ja laadukkaiden tuotteiden ansiosta.

Toimistopapereissa tavoitteena on täyttää nykyaikaisten toimistojen nopeasti muuttuvat ja erittäin haastavat vaatimukset. Graafiset paperit sitä vastoin tehdään asiakaskohtaisesti korkealaatuisia painotöitä varten painotaloille ja kustantajille maailmanlaajuisesti.

Tuotantorakenteen kehittäminen ja yritysostot

Parantaakseen toimintaansa ja säilyttääkseen johtavan asemansa Stora Ensonssa on parhaillaan meneillään toimistopapereiden tuotantorakenteen kehittämisohjelma. Olennaista on myös osallistuminen alan teollisuuden keskittymiseen, koska melko ha-

janainen hienopaperiala saattaa johtaa epävakaisiin markkinoihin. Kasvun on tapahduttava vastuullisten ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Tehtaiden erikoistuminen parantaa tuottavuutta

Tuotantorakenteen kehittämisohjelman tavoitteena on lisätä tuottavuutta tehtaiden erikoistumisella ja tuotantoa tehostamalla. Esimerkiksi Veitsiluodon tehdas erikoistuu tulostuspapereihin. Ruotsin Nymöllan tehtaalla Multicopy-tulostuspapereita tuottava paperikone 1 uudistetaan laadun ja tehokkuuden parantamiseksi.

Nämä toimenpiteet takaavat te-

hokkaan tuotannon sekä laadukkaiden vakio- ja erikoistuotteiden saatavuuden.

Tuotteita kehitetään yhteistyössä asiakkaiden kanssa

Tarjotakseen kattavia painoratkaisuja eikä vain laajaa tuotevalikoimaa Stora Enson hienopaperilla on laaja tutkimus- ja kehitysverkosto, johon kuuluu asiakkaita, hankkijoita sekä ulkopuolisia yhteistyökumppaneita, kuten yliopistoja ja tutkimuslaitoksia. Tavoitteena on parantaa tuotteiden painettavuutta ja ajettavuutta, tuotantokustannusten kilpailukykyä sekä tukea kestävästä kehityksestä.

Veitsiluodon tehdas – pohjoinen menestys

Maailman pohjoisimmalla paperitehtaalla Veitsiluodon tehtaalla on kaksi kannattavaa hienopaperikonetta. Tehdas tuottaa merkittävän osan Euroopan toimistopapereista. Nykyisiä tehokkaita koneita parannetaan entisestään uuden investointisuunnitelman mukaisesti tuotteiden kilpailukyvyyn ja laadun lisäämiseksi kasvavilla toimistopapereiden markkinoilla.

Kasvavat markkinat

Hienopapereiden kysyntään vaikuttavat mainonta ja toimitusteknologian kehitys, jotka molemmat riippuvat talouden kehityksestä ja bruttokansantuotteen kasvusta.

Hienopaperimarkkinoiden arvioidaan kasvavan. Vuotuisen maailmanlaajuisen toimistopapereiden kysynnän kasvun arvioidaan lähivuosien aikana olevan 2 %. Nopeinta kasvun arvioidaan olevan Kiinassa ja muualla Aasiassa sekä Länsi-Euroopassa. Päällystettyjen papereiden vuotuisen maailmanlaajuisen kysynnän kasvun arvioidaan olevan 4,4 %. Nopeinta kasvu on Länsi-Euroopassa, Kiinassa ja muissa Aasian maissa.

Toimistopapereiden markkinat elpynevät hitaasti, mutta graafisten papereiden ylitarjonta aiheuttaa hintapaineita Euroopassa. Yhdysvalloissa graafisten papereiden näkymät ovat lupaavampia. ■

Avainluvut*	2000	2001	2002	% konsernista
Liikevaihto, milj. EUR	3 473,2	3 617,5	3 108,0	22,7
Liikevoitto, milj. EUR	688,8	394,5	292,6	31,6
% liikevaihdosta	19,8	10,9	9,4	
Sidottu pääoma, milj. EUR	4 507,1	4 161,1	3 483,3	26,2
Pääoman tuotto (ROOC), %	20,3	9,1	8,4	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	116,6	193,7	131,6	15,0
Henkilöstö keskimäärin	9 562	10 607	9 288	21,2
Tuotantorajoitukset, tonnia	N/A	670 000	250 000	

*ilman konserniaktiivaa

1 000 tonnia	Toimitukset 2000	Toimitukset 2001	Toimitukset 2002	Kapasiteetti 2003
Graafiset paperit (päällystetyt)	1 917	1 918	1 826	2 215
Toimistopaperit (päällystämättömät)	1 234	1 273	1 330	1 520
Yhteensä	3 151	3 191	3 156	3 735

Lue lisää verkkovuosikertomuksesta

Uusia ratkaisuja kehitetään

Stora Enson pakkauskartonkien tavoitteena on olla asiakkaan paras vaihtoehto tarjoamalla pitkäaikaisia sopimuksia, joiden ansiosta hinnat ovat vakaat, palvelu on luotettavaa ja tuotteiden laatu tasaista. Viime vuosien kohdennettujen investointien ansiosta tulosryhmän tuotantoyksiköt ovat hyvät.

Vahvan, yli 25 %:n markkinaosuuden säilyttäminen valituilla markkinoilla ja tuotealueilla takaa tasaisen tuotannon. Yhtenäistetty tuotantoketju edesauttaa pitkän aikavälin vakaita hintoja asiakkaille.

Tuotekehitys on olennaista monella tuotealueella. Yksi haasteista on yhteistyö asiakkaiden kanssa uusien pakkausjärjestelmien sekä puukuituun perustuvien tuotteiden kehittämiseksi, jotka voivat kilpailla menestyksellisesti muiden pakkausmateriaalien kanssa.

Kuidunhankintaa kestävä kehityksen periaatein

Tuotanto on ympäristöllisesti ja yhteiskunnallisesti kestävä. Merkittävä

etu on, että kartonki ja paperi tehdään omasta sellusta. Koivu, mänty ja kuusi tuotetaan kestävä kehityksen periaattein hoidetuista pohjoisista metsistä. Keräyspaperi, kuten käytetyt aaltopahvipakkaukset (OCC), saadaan tehtaita lähellä olevilta alueilta. Tulosryhmä on johtava yhdistelmämaterialien, kuten nestepakkauskartonkien ja teollisten kääreiden, kierrättäjä.

Laajeneminen Venäjällä

Aaltopahvituotanto laajenee edelleen, erityisesti Venäjällä. Uusi aaltopahvitehdas on rakenteilla Arzamasissa, joka sijaitsee 400 kilometriä Moskovasta itään. Sen uutta kapasiteettia tarvitaan palvelemaan kasvavia markkinoita.

Menestyvästä Balabanovon tehtaasta on saatu merkittävää kokemusta liiketoiminnan parhaimmista toimintamalleista Venäjällä.

Erikoispapereiden integrointi

Tärkeä strateginen uudistus on erikoispapereiden tulosalueen integrointi. Tulosalue muodostettiin Stora Enson pakkauskartonkien tulosryhmään vuonna 2001. Integroinnin tavoitteena on siirtää keskikokoisia painopaperin tuotantoyksiköitä erikoispaperituotantoon sekä käyttää konsernin omaa sellua erikoispaperituotannossa.

Lähiajan markkinanäkymät vakaat

Kuluttajapakkauskartonkien kysyntään vaikuttaa kertakulutushyödyk-

Yhtenäistä tuotantoa Imatralla

Kaakkois-Suomessa sijaitseva Imatran tehdas on vankka ja kannattava yksikkö, joka tuottaa kuluttajapakkauskartonkeja nestepakkauskartonkeihin, paperimukeihin ja graafiseen käyttöön sekä erikois-, laminaatti- ja hienopapereita. Tehtaan kassavirta on vahva. Nykyaikaisiin tuotantoyksiköihin kuuluu myös Euroopan suurin sulfaattisellutehdas. Kuluttajapakkauskartonkien liiketoimintayksikön, jonka liikevaihto vuonna 2002 oli 1,9 miljardia euroa, päätoimipaikka on Imatralla, missä sijaitsee myös yksi Stora Enson tutkimuskeskuksista.

keiden, kuten ruuan ja juomien kysyntä. Myös pakkausten käytön yleiset suuntaukset ja suunnittelu vaikuttavat kysyntään.

Hinnat pysyivät vakaina tai nousivat vuonna 2002. Kysyntä pysynee vakaana lähitulevaisuudessa. Tuloryhmän liiketoiminta-alueilla ei ole merkittävää ylikapasiteettia. Vuoden 2003 aikana tuotantoa voidaan kuitenkin joutua rajoittamaan jonkin verran markkinatilanteen vuoksi. Kasvu jatkunee Venäjällä ja Baltiassa. ■

Avainluvut*	2000**	2001***	2002	% konsernista
Liikevaihto, milj. EUR	2 975,0	2 724,0	3 043,4	22,3
Liikevoitto, milj. EUR	441,3	346,2	365,8	39,5
% liikevaihdosta	14,8	12,7	12,0	
Sidottu pääoma, milj. EUR	2 732,3	2 670,9	3 048,3	23,0
Pääoman tuotto (ROOC), %	15,4	12,8	12,0	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	342,3	294,4	143,5	16,4
Henkilöstö keskimäärin	10 635	9 888	10 533	24,0
Tuotantorajoitukset, tonnia	N/A	180 000	133 000	

*ilman konserniaktiivaa **mukaanlukien Gruvönin tehdas ***ilman erikoispapereita

1 000 tonnia	Toimitukset 2000	Toimitukset 2001	Toimitukset 2002	Kapasiteetti 2003
Pakkauskartongit ja -paperit	3 417	2 765	3 186	3 660

Lue lisää verkkovuosisikertomuksesta

Laajentumalla kilpailukykyä

Stora Enso Timberin tuotantoyksiköt ovat maailmanlaajuisesti puutuotealan nykyaikaisimpia ja kilpailukykyisimpiä. Jatkojalostuslinjat sekä laajentuminen Keski- ja Itä-Euroopassa lisäävät kilpailukykyä. Haastavimmat lähiajan projektit ovat virolaisen puutuote-yhtiö Sylvesterin toiminnan integrointi ja Venäjän sahainvestoinnit.

Kilpailukykyä lisää läsnäolo paikallisilla markkinoilla ympäri maailmaa, erityisesti Euroopassa, Japanissa ja Pohjois-Afrikassa. Maailmanlaajuisen myyntiverkoston ansiosta Stora Enso Timber toimii lähellä asiakkaitaan. Pääliiketoiminta-alueet ovat rakennus- ja puusepänteollisuus sekä kauppa. Näillä aloilla puu on edelleen kilpailukykyinen, kestävän kehityksen materiaali. Kattavaa tuotevalikoimaa kehitetään jatkuvasti valikoitujen loppukäyttäjien toivomusten mukaisesti.

Asiakslähtöistä jatkojalostusta

Markkinat ja loppukäyttäjät suosivat uudenaikaisia, jatkojalostettuja ja teknisesti kehittyneitä tuotteita, minkä

vuoksi tulosryhmä on viimeisten viiden vuoden aikana laajentanut toimintaansa ja järjestänyt uudelleen kaikkia toiminta-alueitaan. Tuotantoyksiköiden tehokkuuden lisääminen jatkuu sahoja erikoistamalla sekä lisäämällä jatkojalostuskapasiteettia ja loppukäyttöön räätälöityjen tuotteiden osuutta.

Kustannustehokkaan tuotannon turvaaminen

Baltia ja Venäjä muodostavat merkittävän ja kasvavan tuotanto- ja markkina-alueen kilpailukykyisille, korkealaatuisille puutuotteille. Ne ovat myös tärkeitä puunhankinta-alueita etenkin konsernin Suomen tuotantoyksi-

köille. Lisääntyvän kilpailun vuoksi tuotantoyksiköiden on oltava kustannustehokkaita, mikä tukee laajenemista Keski- ja Itä-Euroopassa.

Stora Enso Timberin strategiana on rakentaa kilpailukykyisiä sahoja Venäjälle. Vuonna 2002 aloitettiin sahainvestoinnit Karjalan ja Novgorodin alueilla. Kilpailukykyistä sahaus-toimintaa Baltian maissa kehitetään Sylvesterin hankinnan ja uusien saha-projektien avulla. Sylvesterin hankinnan jälkeen Stora Enson omistukseen siirtyy viisi nykyaikaista havupuuta käyttävää sahaa ja puutuotteiden vuotuinen kapasiteetti kasvaa 20 %. Stora Enson tavoitteena on sijoittaa edelleen uutta tuotantokapasiteettia lähel-

Plana ja Zdirec – esimerkit onnistuneesta strategiasta

Tsekin tasavallassa sijaitsevat Planan ja Zdirecin sahat ovat esimerkkejä Stora Enso Timberin Itä-Euroopan kustannustehokkaan tuotannon ja jatkojalostuksen strategiasta. Sahojen kannattavuus perustuu selkeään erikoistumiseen: Plana keskittyy rakennusteollisuuden komponentteihin Pohjois-Amerikan markkinoita varten ja Zdirec standardimittaisiin rakennusteollisuustuotteisiin Euroopan markkinoita varten. Tehokkuus on parantunut uuden vuorotyöjärjestelmän ansiosta, minkä vuoksi kapasiteetti, tukkien käsittely ja henkilöstön määrä ovat kasvaneet.

le näitä raaka-ainelähteitä ja markkinoita. Viimeaikaiset investoinnit luovat hyvän pohjan tulevalle kasvulle.

Vakaat markkinat

Maa-ilmastonlaajuinen kysyntä kasvaa tasaisesti 1–2 % vuodessa kaikilla puutuotealueilla ja nopeasti tavoitteena olevilla loppukäyttöalueilla. Jatkojalosteiden kysyntä kasvaa Japanissa 9 % vuodessa ja Euroopassa 5 % vuoteen 2005 asti.

Hieman parempi markkinatilanne jatkuu vuoden 2003 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Kannattavuuteen vaikuttavat kuitenkin valuuttakurssien kehitys ja rahtikustannukset. Markkinat eivät parane Yhdysvalloissa ennen kuin nykyinen ylitarjonta vähenee. Alhaisella tasolla olevat varastot ja tuleva kevätsezonki pitävät Euroopan ja Japanin markkinat vakaina. ■

Avainluvut*	2000	2001	2002	% konsernista
Liikevaihto, milj. EUR	1 242,1	1 180,5	1 235,2	9,0
Liikevoitto, milj. EUR	73,3	12,6	46,8	5,1
% liikevaihdosta	5,9	1,1	3,8	
Sidottu pääoma, milj. EUR	388,2	421,3	421,6	3,2
Pääoman tuotto (ROOC), %	18,6	3,1	11,1	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	46,5	64,4	53,5	6,1
Henkilöstö keskimäärin	3 593	3 644	3 745	8,5

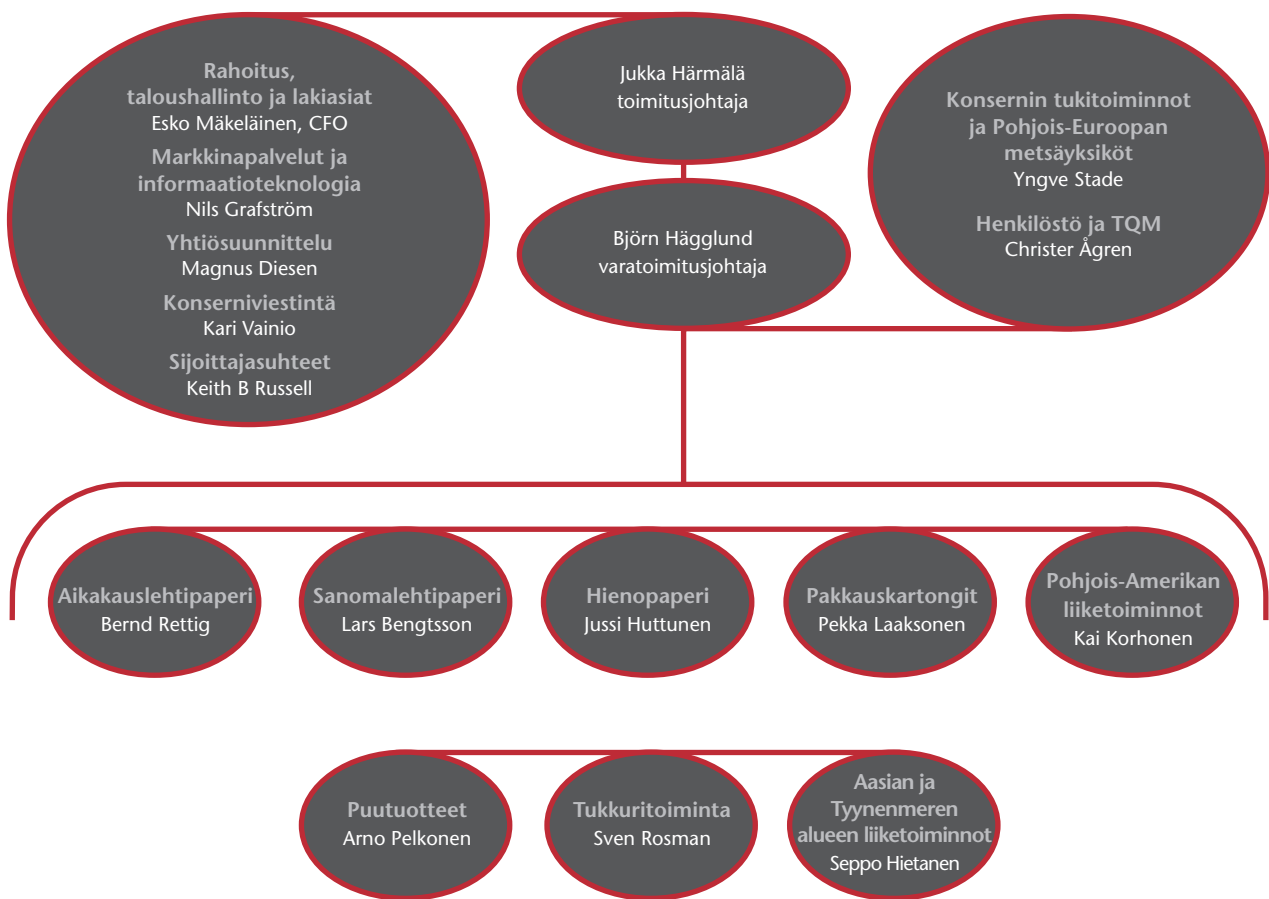
*ilman konserniaktiivaa

1 000 m ³	Toimitukset 2000	Toimitukset 2001	Toimitukset 2002	Kapasiteetti 2003*
Sahatut puutuotteet	4 880	4 860	5 112	6 045
joista jatkojalostettuja puutuotteita	952	1 018	1 207	2 353

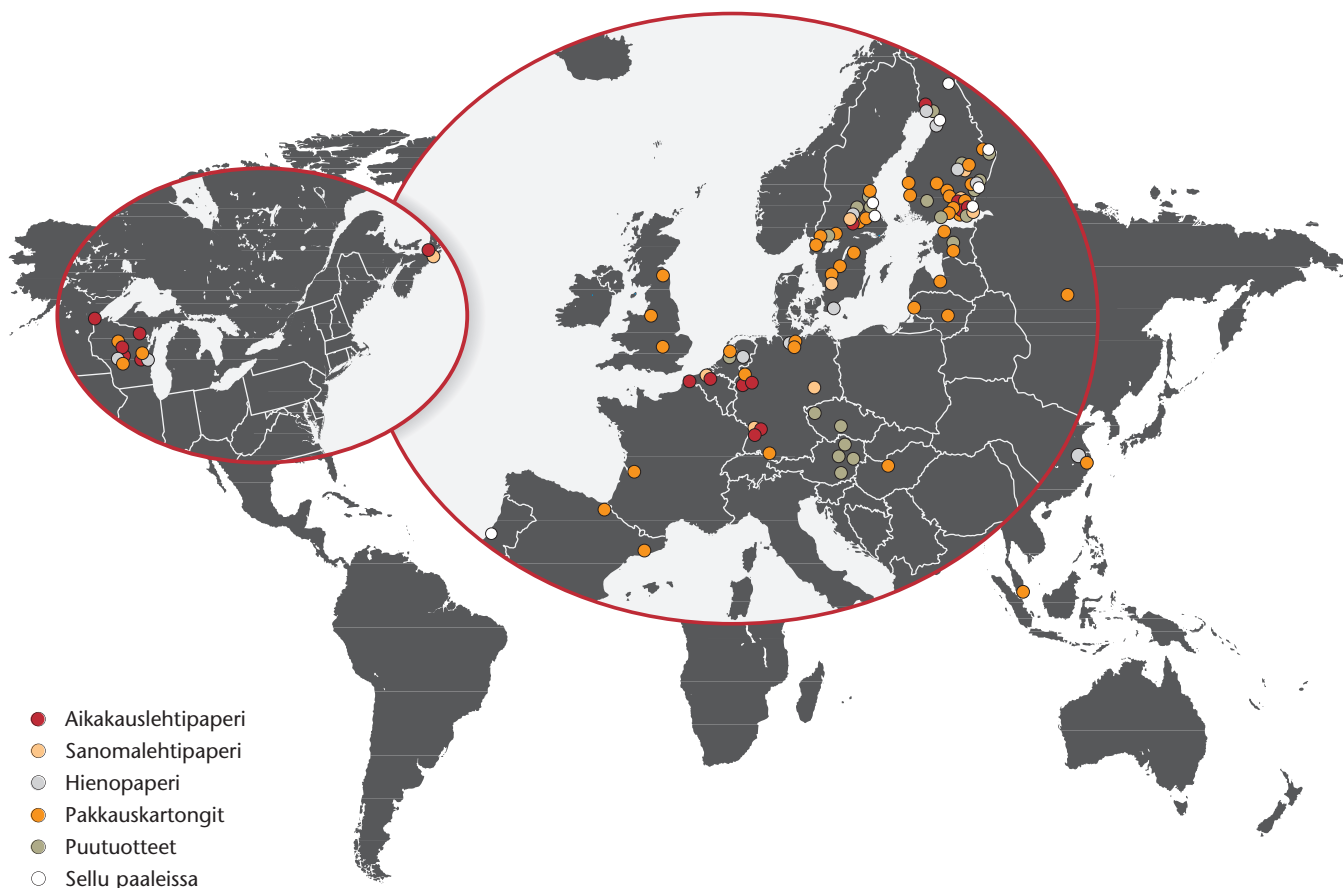
*ilman Sylvesteriä

Lue lisää verkkovuosisikertomuksesta

Stora Enson organisaatio

Tuotantoa kolmella mantereella

- Aikakauslehtipaperi
- Sanomalehtipaperi
- Hienopaperi
- Pakkauskartongit
- Puutuotteet
- Sellu paaleissa

Myyntiyhtiöt

Alankomaat, Amsterdam
 Argentiina, Buenos Aires
 Australia, Melbourne
 Australia, Sydney
 Belgia, Diegem
 Brasilia, São Paulo
 Chile, Santiago de Chile
 Espanja, Barcelona
 Espanja, Madrid
 Etelä-Afrikka, Kapkaupunki
 Indonesia, Jakarta
 Intia, New Delhi
 Irlanti, Dublin
 Iso-Britannia, Nottingham
 Iso-Britannia, Orpington
 Iso-Britannia, Wilmslow
 Italia, Milano
 Itävalta, Brand
 Itävalta, Wien

Japani, Osaka
 Kanada, Montreal
 Kanada, Toronto
 Kiina, Hong Kong
 Kiina, Peking
 Kiina, Shanghai
 Korea, Seoul
 Kreikka, Ateena
 Malesia, Kuala Lumpur
 Norja, Oslo
 Portugali, Estoril
 Portugali, Matosinhos
 Puola, Varsova
 Ranska, Croissy-sur-Seine
 Ranska, La Rochelle
 Ranska, Pariisi
 Ruotsi, Falun
 Ruotsi, Tukholma
 Saksa, Düsseldorf
 Saksa, Hampuri

Singapore, Singapore
 Suomi, Helsinki
 Sveitsi, Zürich
 Tanska, Kolding
 Tanska, Kööpenhamina
 Tsekin tasavalta, Praha
 Unkari, Budapest
 USA, Atlanta, GA
 USA, Cleveland, OH
 USA, Columbia, MD
 USA, Dallas, TX
 USA, Des Plaines, IL
 USA, Detroit, MI
 USA, Jacksonville, FL
 USA, Kansas City, KS
 USA, Los Angeles, CA
 USA, Miami, FL
 USA, Minneapolis, MN
 USA, New York, NY
 USA, Philadelphia, PA

USA, Portland, OR
 USA, San Francisco, CA
 USA, Stamford, CT
 Venäjä, Moskova
 Venäjä, Pietari
 Yhdistyneet Arabiemiraatit, Dubai

Tukkurit

Alankomaat, Ad Culemborg
 Belgia, Bryssel
 Latvia, Riika
 Liettua, Vlna
 Norja, Oslo
 Puola, Varsova
 Ranska, Wissous Cedex
 Ruotsi, Mölndal
 Suomi, Vantaa
 Tanska, Taastруп
 Unkari, Budapest
 Viro, Tallinna

Vasemmalta oikealle seisomassa: Ilkka Niemi, Jan Sjöqvist, Josef Ackermann, Jukka Härmälä, Björn Hägglund, Marcus Wallenberg
Istumassa: Krister Ahlström, Claes Dahlbäck, George W. Mead, Harald Einsmann, Paavo Pitkänen

Hallituksen kokoonpanossa ei muutoksia

CLAES DAHLBÄCK

on toiminut Stora Enson hallituksen puheenjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1947. M.Sc. (Ec.), kunniatohtori (h.c.).
Investor AB:n hallituksen puheenjohtaja.
Vin & Sprintin ja Gambro- sekä EQT-rahastojen hallituksen puheenjohtaja,
Finduksen hallituksen jäsen.
Stora Enson palkkiokomitean puheenjohtaja.

KRISTER AHLSTRÖM

on toiminut Stora Enson hallituksen varapuheenjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1940. Dipl.ins., vuorineuvos.
A. Ahlström Osakeyhtiön entinen pääjohtaja.
Nordea Securities Corporationin, EQT-Finlandin ja NKT Holdingin, Tanska sekä useiden kansainvälisten instituutioiden hallituksen jäsen. Stora Enson palkkiokomitean jäsen.

JOSEF ACKERMANN

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1948. Tohtori (Oec.).
Deutsche Bank AG:n konsernin hallituksen sekä johtoryhmän puheenjohtaja,
Bayer AG:n ja Linde AG:n hallintoneuvoston jäsen. Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean puheenjohtaja.

HARALD EINSMANN

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1934. Ph.D. (Econ.).
British American Tobaccon, EMI Groupin ja Tesco Ltd:n hallituksen jäsen.
Stora Enson palkkiokomitean jäsen.

BJÖRN HÄGGLUND

on toiminut Stora Enson varatoimitusjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1945. Metsät. tri.
Ruotsin metsäteollisuusliiton ja Euroopan paperiteollisuuden liiton CEPI:n hallituksen jäsen.

JUKKA HÄRMÄLÄ

on toiminut Stora Enson toimitusjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1946. Ekonomi, vuorineuvos,
tekn. tri (h.c.), kauppat. tri (h.c.).
Metsäteollisuus ry:n hallituksen jäsen, Finnlinesin hallituksen varapuheenjohtaja ja European Round Table of Industrialists -neuvotelukunnan jäsen.

GEORGE W. MEAD

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen elokuusta 2000 lähtien.
S. 1927. M.Sc. (Paper Chem.), B.Sc. (Chem.).
Consolidated Papers, Inc.:n hallituksen entinen puheenjohtaja.

ILKKA NIEMI

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen maaliskuusta 2001 lähtien.
S. 1946. Kauppat. maist.
Itsenäinen konsultti.
Motiva Oy:n hallituksen puheenjohtaja.
Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen.

PAAVO PITKÄNEN

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1942. Fil. maist.
Keskinäisen eläkevakuutusyhtiö
Varma-Sammon toimitusjohtaja.
Sampo Oyj:n ja Wärtsilän hallituksen jäsen.
Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen.

JAN SJÖQVIST

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1948. MBA.
Swedia Networks AB:n toimitusjohtaja.
SSAB Svenskt Stål AB:n, Swedia Networks AB:n, Green Cargo AB:n, Lannebo fonder AB:n ja Cell Network AB:n hallituksen jäsen.

MARCUS WALLENBERG

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.
S. 1956. B.Sc. (Foreign Service).
Investor AB:n toimitusjohtaja, Saab AB:n, Scania AB:n, Skandinaviska Enskilda Banken AB:n, Ericssonin ja Knut och Alice Wallenbergs Stiftelsenin hallituksen jäsen.
Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen.

Vasemmalta oikealle: Pekka Laaksonen, Bernd Rettig, Jukka Härmälä, Arno Pelkonen, Yngve Stade, Jussi Huttunen, Esko Mäkeläinen, Lars Bengtsson, Kai Korhonen, Björn Hägglund

JUKKA HÄRMÄLÄ

Toimitusjohtaja

S. 1946. Yhtiön palveluksessa 1970–84 ja jälleen vuodesta 1988.

BJÖRN HÄGGLUND

Varatoimitusjohtaja

S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991. Stora Enson ympäristö- ja T&K-komiteoiden puheenjohtaja.

LARS BENGTSSON

Senior Executive Vice President, sanomalehtipaperi

S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1986. Stora Enson T&K-komitean jäsen.

JUSSI HUTTUNEN

Senior Executive Vice President, hienopaperi

S. 1954. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979. Stora Enson T&K-komitean jäsen.

KAI KORHONEN

Senior Executive Vice President, Pohjois-Amerikan liiketoiminnot Pohjois-Amerikan aluejohtaja.

S. 1951. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1977. Stora Enson T&K-komitean jäsen.

PEKKA LAAKSONEN

Senior Executive Vice President, pakkauskartongit Suomen aluejohtaja.

S. 1956. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979.

ESKO MÄKELÄINEN

Esko Mäkeläinen Senior Executive Vice President ja CFO, rahoitus, taloushallinto ja lakiasiat

S. 1946. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1970.

ARNO PELKONEN

Senior Executive Vice President, puutuotteet

S. 1954. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1984.

BERND RETTIG

Senior Executive Vice President, aikakauslehtipaperi

S. 1956. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1982. Stora Enson T&K-komitean jäsen.

YNGVE STADE

Senior Executive Vice President, konsernin tukitoiminnot ja Pohjois-Euroopan metsäyksiköt Ruotsin aluejohtaja.

S. 1947. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1994. Stora Enson investointi-, ympäristö- ja T&K-komiteoiden jäsen.

(Johtoryhmä koostuu yllämainituista henkilöistä.)

Johtajiston uudet jäsenet

Bergin, Russell ja Wager

Vasemmalta oikealle: John F Bergin, Nils Grafström, Sven Rosman, Walter Haberland, Seppo Hietanen, Petri Wager, Keith B Russell, Christer Ågren, Jyrki Kurkinen, Magnus Diesen, Eberhard Potempa, Kari Vainio

JOHN F BERGIN

*Senior Vice President,
Pohjois-Amerikan liiketoiminnot*
S. 1943. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1968.

MAGNUS DIESEN

Executive Vice President, yhtiösuunnittelu
S. 1944. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1988.
Stora Enson investointikomitean puheenjohtaja sekä ympäristö- ja T&K-komiteoiden jäsen.

NILS GRAFSTRÖM

Executive Vice President, markkinapalvelut ja informaatioteknologia
S. 1947. Yhtiön palveluksessa 1980–97 ja jälleen vuodesta 2001.

WALTER HABERLAND

Senior Vice President, informaatioteknologia
S. 1946. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1995.

SEPPO HIETANEN

Executive Vice President, Aasian ja Tyynenmeren alueen liiketoiminnot
S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1976.

JYRKI KURKINEN

Senior Vice President, lakiasiat
S. 1948. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979.
Stora Enson tiedonantokomitean jäsen.

EBERHARD POTEMPA

Senior Vice President, Saksan liiketoiminnot
S. 1953. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1976.

SVEN ROSMAN

Executive Vice President, tukkuritoiminta
S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991.

KEITH B RUSSELL

Senior Vice President, sijoittajasuhteet
S. 1958. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2002.

KARI VAINIO

Executive Vice President, konserniviestintä
S. 1946. Yhtiön palveluksessa 1980–83 ja jälleen vuodesta 1985.
Stora Enson ympäristökomitean jäsen.

PETRI WAGER

Senior Vice President, markkinointi ja myynti
S. 1948. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1993.

CHRISTER ÅGREN

Executive Vice President, henkilöstö ja TQM
S. 1954. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1993.

Sitoutuminen konsernihallinto-ohjeeseen

Yleistä

Stora Enso Oyj:n eri johtoeinten velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien ja yhtiön hallituksen määrittelemän konsernihallinto-ohjeen periaatteiden mukaan. Stora Enson konsernihallinnoinnissa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia.

Yhtiötä johtavat hallitus, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.

Muut hallintoelimet ovat johtoei-

miä avustavia ja tukevia.

Stora Enso laatii vuosi- ja osavuositilinpäätöksensä kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IAS) mukaisesti ja julkaisee ne suomen, ruotsin, englannin ja saksan kielellä. Lisäksi Stora Enso laatii US GAAP:n mukaisen vuositilinpäätöksen (Form 20-F).

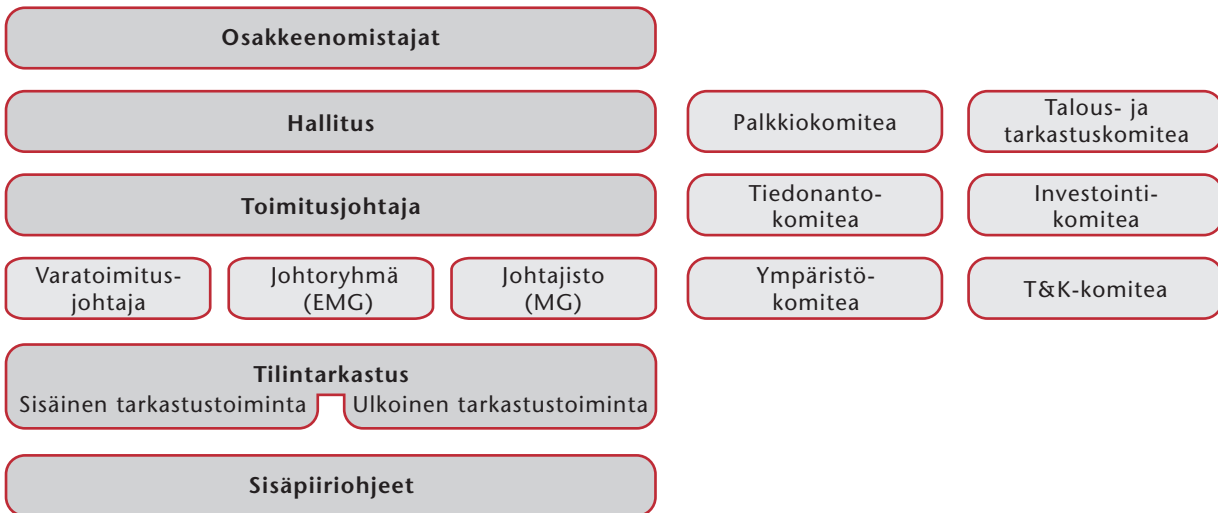
Yhtiötä johdetaan kahdesta pääkonttorista, jotka sijaitsevat Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiöllä on myös kansain-

väläinen toimisto Lontoossa, Isossa-Britanniassa.

Stora Enso Oyj:llä on yhtiökokouksen päätöksestä riippuen yksi tai kaksi virallista tilintarkastajaa.

Yhtiön liiketoimintaa koskevat päätökset ja toimenpiteet kirjataan englannin kielellä aina, kun se on mahdollista.

Hallintoelimet

Hallintoelimet

Yhtiön johtamisesta vastaavat päätöksentekuelimet ovat:

Hallitus

Palkkiokomitea

Palkkiokomitean viime vuoden tärkein päätös oli vuoden 2002 palkkio-ohjelman hyväksyminen. Palkkiokomiteaan kuului kolme jäsentä (puheenjohtaja Claes Dahlbäck, Krister Ahlström ja Harald Einsmann) ja se kokoontui kaksi kertaa vuonna 2002.

Talous- ja tarkastuskomitea

Komitean tärkein tehtävä on avustaa hallitusta sille kuuluvien valvontatehtävien hoitamisessa. Talous- ja tarkastuskomiteaan kuului neljä jäsentä (puheenjohtaja Josef Ackermann, Ilkka Niemi, Paavo Pitkänen ja Marcus Wallenberg) ja se kokoontui kaksi kertaa vuonna 2002.

Toimitusjohtaja

- Johtoryhmä (EMG)
- Johtajisto (MG)

Varatoimitusjohtaja

- Ympäristökomitea
- T&K-komitea

Muut komiteat

- Tiedonantokomitea
- Investointikomitea

Vastuu päivittäisistä toiminnoista on tulosryhmien johtajilla ja heidän johtoryhmillään.

Hallintoelinten tehtävät ja kokoonpano

Hallitus

Stora Enso Oyj:tä johtaa kansainvälisen kaksitasoisen yrityshallintoperiaatteen mukaisesti yhtiön hallitus.

Hallitukseen kuuluu 11 varsinaista jäsentä: yhdeksän yhtiön johdon ulkopuolista jäsentä ja kaksi yhtiön johdon edustajaa, jotka varsinaisen yhtiökokous nimittää vuodeksi kerrallaan.

Hallitus valvoo Stora Enson toimintaa ja hallintoa sekä tekee merkittävät strategiat, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat päätökset.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisista järjestelyistä sekä huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä nimittää toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan sekä tulosryhmien ja esikuntatoimintojen johdon. Hallitus hyväksyy yhtiön organisatorakenteen.

Hallitus nimittää palkkiokomitean sekä talous- ja tarkastuskomitean.

Hallitus kokoontuu vähintään viisi kertaa vuodessa. Vuonna 2002 hallitus kokoontui yhdeksän kertaa.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan vastuulla ovat kirjanpidon lainmukaisuus ja luotettava varainhoito.

Toimitusjohtaja on suoraan vastuussa strategiasta (pitkän aikavälin suunnittelu ja investoinnit), rahoituksesta, taloushallinnosta ja lakiasioista, konserviestinnästä, sijoittajasuhteista ja hallituksen kokousten valmistelusta. Lisäksi hän valvoo päätöksiä, jotka koskevat johtotason henkilöstöä, markkinapalveluita ja informaatioteknologiaa sekä muita tärkeitä operatiivisia päätöksiä.

Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtaja on toimitusjohtajan sijainen. Varatoimitusjohtaja vastaa seuraavista operatiivisista toiminnoista: tulosryhmien seuranta ja ohjaus, konsernin tukitoiminnot, ostot, resurssit (metsät, energia), T&K-toiminta, ympäristöasiat ja henkilöstö.

Johtoryhmä (EMG)

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Johtoryhmään kuuluvat varatoimitusjohtaja, kuusi tulosryhmäjohtajaa (aikakauslehtipaperin, sanomalehtipaperin, hienopaperin, pakkauskartonkien, puutuotteiden ja Pohjois-Amerikan liiketoimintojen) sekä rahoituksesta, taloudesta ja lakiasioista vastaava johtaja (CFO) sekä konsernin tukitoiminnoista vastaava johtaja.

Johtoryhmän tehtävänä on investointien suunnittelu ja seuranta, fuusioiden, yritysostojen ja -myyntien valvonta, strategisten linjausten valmisteluun liittyvät asiat, resurssien suuntaaminen, päivittäisten avaintoi-

mintojen ja merkittävien operatiivisten päätösten valvonta, hallituksen kokousten valmisteluun liittyvät asiat ja myyntiverkoston toimintaperiaatteiden valvonta.

Tavanomaisten hallinnollisten tehtäviensä lisäksi johtoryhmä selvitti vuonna 2002 tehokkaimmat tavat hyödyntää käytettävissä olevaa pääomaa hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tuloksena oli Stora Enson tuotantorakenteen kehittämissuunnitelma, joka antaa puitteet ja periaatteet yhtiön pääoman käyttöä varten.

Johtoryhmä kokoontui 20 kertaa vuoden 2002 aikana.

Johtajisto (MG)

Johtajiston tehtäviin ja velvollisuuksiin kuuluu budjetin, strategian ja liike-toimintojen kehityksen seuranta.

Johtajiston muodostavat johtoryhmän jäsenet sekä muut tulosryhmien ja esikuntatoimintojen johtajat. Näiden lisäksi toimitusjohtaja voi nimetä lisjäseniä. Vuonna 2002 johtajistoon kuului 22 henkilöä.

Johtajisto kokoontuu keskimäärin neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2002 johtajisto kokoontui neljä kertaa.

Tiedonantokomitea (Disclosure Committee)

Tiedonantokomitea nimitettiin vuonna 2002. Sen tehtävä on valvoa Sarbanes Oxley -lakiin perustuvien uusien taloudellista raportointia koskevien sääntöjen noudattamista. Komitea valvoo konsernin taloudellisen raportoinnin ja tiedonannon oikeellisuutta. Komitean puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja ja sen jäseninä ovat sisäisen tarkastuksen ja lakiasiain johtajat. Tiedonantokomitea raportoi toimitusjohtajalle sekä rahoituksesta, taloushallinnosta ja lakiasioista vastaavalle johtajalle (CFO).

Investointikomitea

Investointikomitean puheenjohtajana toimii konsernin yhtiösuunnittelusta vastaava johtaja. Komitean 7–10 jäsentä nimittää toimitusjohtaja. Vuonna 2002 komiteaan kuului kymmenen henkilöä.

Investointikomitean tehtävät ja velvollisuudet ovat investointien suunnittelun ja hyväksymisprosessin koordinointi, investointien toteuttamisen tarkastelu- ja seurantaprosessin koordinointi, laajojen investointien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen yhtiön eri maissa sijaitsevilla toiminta-alueilla sekä suositus-

ten tekeminen investointeihin käytettävissä olevien varojen jakamisesta.

Vuonna 2002 komitea kehitti täsmennetyt ohjeet käyttömajausinvestoinneista. Ohjeet vastaavat yhtiön strategiaa pitää käyttömajausinvestoinnit poistojen tai niitä alemmalla tasolla suhdannekierron aikana. Komitea on käsitellyt merkittävät investointiehdotukset ja antanut suosituksensa tulosryhmille ennen investointipäätösten tekoa. Yhteistyössä tulosryhmien ja johtoryhmän kanssa komitea kehitti myös Stora Enson tuotantorakenteen uudistamisohjelman periaatteita käyttömajausinvestointiohjeiden mukaisesti.

Investointikomitea kokoontui 13 kertaa vuonna 2002.

Ympäristökomitea

Ympäristökomitean puheenjohtajana toimii yhtiön varatoimitusjohtaja. Komitean 8–14 jäsentä nimittää toimitusjohtaja. Vuonna 2002 komiteaan kuului 13 henkilöä.

Ympäristökomitean tarkoituksena ja tehtävänä on laatia konsernin ympäristöstrategia ja tulosryhmien ympäristöperiaatteet sekä tiedottaa niistä, koordinoida yhteyksiä ja ympäristöviestintää viranomaisiin, kansalaisjärjestöihin ja muihin sidosryhmiin, määrittellä ympäristöasioissa noudatettavat menettelytavat sekä laatia ympäristövuosikertomus.

Merkittävin komitean vuonna 2002 käsittelemistä asioista koski ilmastonmuutosta. Erillinen työryhmä perustettiin arvioimaan ilmastonmuutoksen mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja uhkia sekä muotoilemaan konsernin ilmastonmuutosstrategiaa ja toimintasuunnitelmaa. Muita tärkeitä käsiteltyjä kysymyksiä ovat olleet kuitustrategia, metsäsertifointi sekä konsernin Ympäristö- ja raaka-

aineet -raportti 2002. Ympäristökomitea kokoontui neljä kertaa vuonna 2002.

T&K-komitea

Tutkimus- ja kehityskomitean puheenjohtajana toimii varatoimitusjohtaja. Komitean 5–9 jäsentä nimittää toimitusjohtaja. Vuonna 2002 komiteaan kuului yhdeksän henkilöä.

Tutkimus- ja kehityskomitean tarkoituksena ja tehtävänä on avustaa konsernin liiketoimintayksiköjä saavuttamaan ja säilyttämään johtava asema laadun ja tuottavuuden suhteen, seurata alan teknistä kehitystä ja tulevaisuuteen suuntautuvaa tuotekehitystä sekä antaa suosituksia konsernin tutkimus- ja kehitystyön laajuudesta.

Vuoden aikana komitea päätti merkittävästä InnoCentre-investoinnista. Investoinnin tarkoituksena on siirtää T&K-strategian painopistettä Stora Enson tuotteiden loppukäytön kehittämiseen. InnoCentre-kehityskeskuksessa tehdään teollisessa mittakaavassa uusia pakkauskonsepteja. Vuonna 2002 aloitettiin rahoitusjärjestelyjen suunnittelu uusien liikeideoiden kaupallistamisen helpottamiseksi. T&K-komitea kokoontui kaksi kertaa vuonna 2002.

Muut yhtiötä valvovat ja sääntelevät tahot

Tilintarkastaja

Stora Enso Oyj:n tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jossa vastuullisena tilintarkastajana on KHT Pekka Nikula.

Sisäinen tarkastustoiminta

Stora Ensolla on myös erillinen si-

säisistä tarkastuksista vastaava yksikkö, johon kuuluu tällä hetkellä 12 henkilöä. Yksikkö arvioi yhtiön järjestelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta, yhtiön sisäistä valvontaa sekä kirjanpitoa.

Sisäinen tarkastus raportoi yhtiön johdolle, tilintarkastajille sekä talous- ja tarkastuskomitealle. Sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja raportoi rahoituksesta, taloushallinnosta ja lakiasioista vastaavalle johtajalle (CFO) ja on suorassa yhteydessä myös talous- ja tarkastuskomitean puheenjohtajaan.

Sisäinen tarkastus arvioi säännöllisesti tärkeimpien tehtaiden ja konsernin muiden yksiköiden toimintaa.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa 1.3.2000 voimaan tulleita Helsingin Pörssin sisäpiiriohjeita.

Stora Enson sisäiset sisäpiiriohjeet julkaistiin vuonna 2001 ja jaetaan säännöllisesti yhtiön kaikille yksiköille.

Sisäpiiriin pysyvästi kuuluvia henkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja sekä tilintarkastaja. Lisäksi toimitusjohtaja on liittynyt pysyvästi sisäpiiriin johtoryhmän ja johtajiston jäsenet sekä yhtiön lakiasioista, rahoituksesta, kirjanpidosta, T&K-toiminnasta ja viestinnästä sekä sijoittajasuhteista vastaavat henkilöt.

Johdon osakeomistus 31.12.2002

Johdon osakkeenomistusta, optioita/synteettisiä optioita ja komiteoiden jäsenyyksiä koskevat tiedot on esitetty sivulla 77 Tilinpäätöksen 2002 liitteessä 24. ■

Osinkoesitys 0,45 euroa

Stora Ensolla on kaksi osakesarjaa: A ja R, jotka oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Niiden ero on äänioikeudessa. Osakkeet noteerataan Helsingin, Tukholman ja New Yorkin pörssiissä. Vuonna 2002 yhtiö jatkoi omien osakkeiden takaisinostoa. Stora Ensolla on ylimmälle johdolle tarkoitettuja optio-ohjelmia, joihin osallistuvat saavat suorituksen joko rahana tai optiona osakkeiden ostoon.

Stora Ensolla (myöhemmin tässä tekstissä "yhtiö" tai "Stora Enso") on kaksi osakesarjaa: A ja R. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Ero on äänioikeudessa. Yhtiökokouksessa A-sarjan osakkeiden omistajalla on yksi ääni edustamaansa osaketta

kohti. R-sarjan osakkeet tuottavat omistajilleen yhden äänen kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni. Osakkeiden kirjanpiddollinen vasta-arvo on 1,70 euroa

osakkeelta. Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2002 oli 1 529,6 milj. euroa. Yhtiöllä oli yhteensä 899 778 299 osaketta. Osakkeiden äänimäärä oli 254 062 846.

Osakepääoman muutokset 2000–2002	Liikkeeseen laskettujen A-osakkeiden lukumäärä	Liikkeeseen laskettujen R-osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä yhteensä	Osakepääoma (milj. FIM)	Osakepääoma (milj. EUR)
Stora Enso Oyj, 1.1.2000	208 951 188	550 658 501	759 609 689	7 596,1	
Uusien R-osakkeiden merkintä		246 000	246 000		
Osakepääoman muuttaminen euromääräiseksi					1 291,8
Osakeanti (Consolidated Papers, Inc.): ADR-todistusten muodossa olevat R-osakkeet		167 367 577	167 367 577		284,5
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-14 454 732	14 454 732	-		
Stora Enso Oyj, 31.12.2000	194 496 456	732 726 810	927 223 266		1 576,3
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti	-910 600	-22 260 100	-23 170 700		-39,4
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-9 312 271	9 312 271	-		
Uusien R-osakkeiden merkintä		2 700 733	2 700 733		
Stora Enso Oyj, 31.12.2001	184 273 585	722 479 714	906 753 299		1 541,5
Uusien R-osakkeiden merkintä		1 158 000	1 158 000		
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti	-813 200	-7 319 800	-8 133 000		-13,8
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-1 143 700	1 143 700	-		
Stora Enso Oyj, 31.12.2002	182 316 685	717 461 614	899 778 299		1 529,6
Uusien R-osakkeiden merkintä	-	3 000	3 000		
Stora Enso Oyj, 9.1.2003	182 316 685	717 464 614	899 781 299		1 529,6

Stora Enso jatkoi omien osakkeiden takaisinostoa vuonna 2002

Yhtiökokous valtuutti 19.3.2002 yhtiön hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan korkeintaan 9 100 000 A-sarjan osaketta ja korkeintaan 35 500 000 R-sarjan osaketta. Ostettujen omien osakkeiden määrä saa olla korkeintaan 5 % äänivallasta tai osakepääomasta. Valtuutus on voimassa 18.3.2003 saakka, mainittu päivä mukaan lukien.

Takaisinostot aloitettiin 24.5.2002. Joulukuun 31. päivään mennessä oli hankittu 85 400 A-osaketta (0,9 % ta-

voitteesta) ja 25 326 834 R-osaketta (71,3 % tavoitteesta). A-osakkeiden keskihinta oli 11,84 euroa ja R-osakkeiden 11,09 euroa.

Hallituksella ei tällä hetkellä ole valtuutusta osakeantiin eikä vaihtovelkakirjalainojen tai optiolainojen liikkeeseen laskemiseen.

Stora Enso on listautuneena kolmessa pörssiissä

Stora Enson osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman pörssiissä. ADR-todistusten muodossa olevat R-osakkeet noteerataan lisäksi New Yor-

kin pörssiissä (NYSE). Helsingissä osakkeet noteerataan euroissa (EUR), Tukholmassa Ruotsin kruunuissa (SEK) ja euroissa (EUR) ja New Yorkissa Yhdysvaltain dollareissa (USD).

Citibank N.A. toimii ADR-todistusten ns. säilytyspankkina (depository bank). Kukin ADR-todistus vastaa yhtä Stora Enson R-sarjan osaketta. ADR-todistusten kaupankäyntitunnus on SEO.

Osakkeiden kurssikehitys ja vaihto

Helsinki

Stora Enson R-osakkeen (STERV) kurssi laski vuoden 2002 aikana 30 % (10 %:n kasvu vuonna 2001). Samalla jaksolla Helsingin pörssin yleisindeksi laski 34 %, portfoliaindeksi 17 % ja metsäindeksi 23 %. Vuoden ylin kurssi oli 16,13 euroa ja alin kurssi 8,41 euroa.

Tukholma

Stora Enson R-osakkeen (STE R) kurssi laski vuoden 2002 aikana 32 % (19 %:n kasvu vuonna 2001). Samalla jaksolla

Stockholmsbörsen All-Share -indeksi laski 37 % ja SX-15 Materials -indeksi 10 %. Vuoden ylin kurssi oli 148,00 SEK ja alin kurssi 77,00 SEK.

New York

New Yorkin pörssissä Stora Enson ADR-todistuksen (SEO) kurssi laski vuoden 2002 aikana 15 % (4 %:n kasvu vuonna 2001). Samalla jaksolla Standard & Poor's Paper -indeksi laski 2,3 %. Vuoden ylin kurssi oli 14,50 USD ja alin kurssi 8,10 USD.

R-osakkeen vuoden painotettu keski-

hintana oli Helsingissä 12,86 euroa (12,57 euroa vuonna 2001), Tukholmassa 119,50 SEK (115,61 SEK vuonna 2001) ja New Yorkissa 12,29 USD (10,95 USD vuonna 2001).

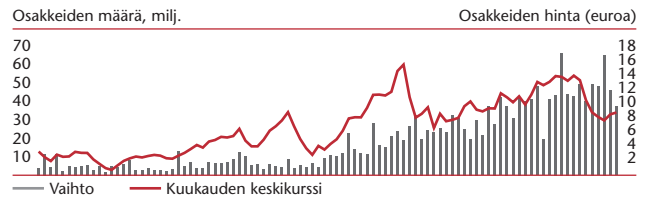
Osakevaihto oli Helsingissä yhteensä 751 909 293 osaketta (67 % kokonaisvaihdosta), Tukholmassa 351 793 670 osaketta (31 % kokonaisvaihdosta) ja New Yorkissa 23 768 900 osaketta (2 % kokonaisvaihdosta). Koko osakekannan markkina-arvo Helsingissä oli vuoden lopussa 9,1 miljardia euroa.

Osakkeiden kurssikehitys ja vaihto kuukausittain Helsingin pörssissä (1995–2002)

A-osake

R-osake

Stora Ensolla noin 75 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa

Kun huomiotta jätetään osakkaat, joiden omistusosuus on yli 5 %, jäljelle jäävien, vapaasti vaihdettavien osakkeiden määrä on noin 717 miljoonaa eli 80 % liikkeeseen lasketusta osakekannasta. Yhtiön suurin osak-

keenomistaja on Suomen valtio. Kesäkuun 1998 jälkeen valtiolla ei kuitenkaan enää ole ollut velvoitetta omistaa Stora Enson osakkeita.

Yhtiöllä oli vuoden 2002 lopussa noin 75 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista ruotsalaisia osakkeenomistajia oli noin 50 000 ja

ADR-todistusten haltijoita noin 3 000. Kukin hallintarekisteri on merkitty osakerekisteriin yhtenä osakkeenomistajana. Hallintarekisteriin on merkitty noin 657 miljoonaa osaketta (73 %). ■

Stora Enson suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2002

Äänimäärän mukaan	%-osuus osakekannasta	%-osuus äänistä
1 Suomen valtio	10,8 %	23,5 %
2 Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	6,5 %	23,0 %
3 Kansaneläkelaitos	3,1 %	9,5 %
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	1,0 %	3,5 %
5 Sampo Ryhmä	0,7 %	2,6 %
Vakuutusyhtiö Henki-Sampo		
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy		
6 Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse	0,5 %	1,9 %
7 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	0,9 %	1,5 %
8 Suomi Ryhmä	0,4 %	1,3 %
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi		
Vakuutusosakeyhtiö Suomi		
9 Erik Johan Ljungbergs Utbildningsfond	0,7 %	0,9 %
10 AMF Pensionsförsäkrings AB	1,9 %	0,7 %
Yhteensä	26,5 %	68,4 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	73,0 %	52,6 %

Omistumääräjakauma 31.12.2002 (osakkeiden lukumäärän mukaan)

● Suomalaiset yhteisöt	14,4 %
● Suomen valtio	10,8 %
● Suomalaiset yksityiset osakkeenomistajat	1,6 %
● Ruotsalaiset yhteisöt	18,6 %
● Ruotsalaiset yksityiset osakkeenomistajat	3,7 %
● ADR-todistusten haltijat	11,3 %
○ Hallintarekisteröidyt (muut kuin suomalaiset/ruotsalaiset) osakkeenomistajat	39,6 %

Yhtiö on koonnut tämän luettelon Arvopaperikeskukselta (APK), VPC:ltä ja Citibankin rekisteristä saatujen osakastietojen perusteella. Suomen valtio ilmoitti Stora Enson osakkeiden myynnistä 4.4. ja 14.6.2002.

Tietoja optio-ohjelmista

Optio-/synteettiset optio-ohjelmat

Stora Ensolla on neljä yhtiön avainhenkilöille tarkoitettua optio-/synteettistä optio-ohjelmaa. Optiot/synteettiset optiot on laskettu liikkeeseen vuosina 1999, 2000, 2001 ja 2002. Optio-ohjelmaan osallistuvat saavat paikallisista olosuhteista riippuen suorituksen joko rahana tai optiona osakkeiden (ei uusien osakkeiden) ostoon.

Optiotodistukset

Yhtiön vuonna 1997 liikkeeseen laskemat optiotodistukset on tarkoitettu ylimmälle johdolle. Yksi optiotodistus oikeuttaa haltijansa merkitsemään 3 000 uutta R-sarjan osaketta.

Pohjois-Amerikan henkilöstön optio-ohjelma

Yhtiön hallitus päätti Consolidated Papers,

Inc.:n hankinnan jälkeen korvata Consolidated Papersin henkilökunnalle suunnatut osakeoptio-ohjelmat Stora Enson osakeoptio-ohjelmalla. Optiot oikeuttavat haltijansa saamaan joko käteissuorituksen tai option osakkeiden (ei uusien osakkeiden) merkitsemiseen.

Lisätietoja optio-ohjelmista Tilinpäätöksen 2002 sivulla 77.

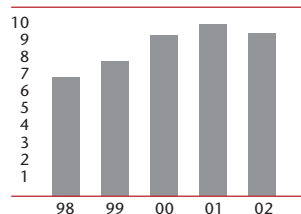
Optio-ohjelma	Tyyppi	Liikkeeseen-laskuvuosi	Henkilös-tömäärä	Merkintä-hinta	Optioiden enimmäismäärä	Merkintä-aika	Merkittävässä olevat optiot
2002	Synteettinen	2002	1 000	EUR 16,50	5 902 000	8.2.2005–7.2.2009	5 902 000
2001	Synteettinen	2001	500	EUR 11,70	4 215 000	1.4.2004–31.3.2008	4 215 000
2000	Synteettinen	2000	200	EUR 12,25	2 800 000	1.4.2003–31.3.2007	2 800 000
1999	Synteettinen	1999	200	EUR 11,75	2 750 000	15.7.2002–15.7.2006	2 750 000
1997	Optiotodistukset	1997	15	FIM 45,57 (EUR 7,66)	3 000 000	1.12.1998–31.3.2004	864 000
Pohjois-Amerikka	Osakeoptiot	2000	839	USD 6,9687 (EUR 7,91)	5 680 000	11.9.2000–4.2.2010	2 469 984

Osakekohtaiset tunnusluvut 1997–2002 (tunnuslukujen laskentaperiaatteet Tilinpäätöksen 2002 sivulla 97)

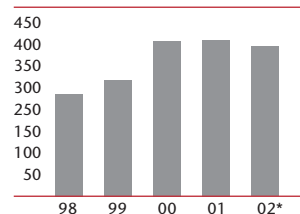
Helsingin pörssi	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Tulos/osake, EUR*	0,53	0,24	0,98	1,77	1,03	-0,25
ilman kertaluonteisia eriä, EUR*	0,58	0,59	0,89	1,32	0,94	0,57
Kassatulos/osake, EUR*	1,63	1,79	2,18	3,16	2,43	2,49
ilman kertaluonteisia eriä, EUR*	1,65	1,80	2,09	2,61	2,34	1,97
Oma pääoma/osake, EUR*	7,28	6,94	7,84	9,41	10,03	9,36
Osinko/osake, EUR*	0,33	0,35	0,40	0,45	0,45	0,45**
Osinkosuhde ilman kertaluonteisia eriä, %*	57	59	45	34	48	79
Efektiiivinen osinkotuotto, %*						
A-osake	4,6	4,6	2,3	3,5	3,2	4,5
R-osake	4,6	4,6	2,3	3,6	3,1	4,5
Hinta/voitto-suhde (P/E) ilman kertaluonteisia eriä*						
A-osake	12,3	12,8	19,8	9,7	15,1	17,7
R-osake	12,2	13,0	19,4	9,5	15,3	17,6
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. EUR***	2 214	5 801	13 209	11 733	13 006	9 052
Osakkeiden keskimääräinen määrä (1 000)						
laimentamaton*	759 574	759 574	759 580	812 040	901 506	889 606
laimennettu*	759 691	759 822	760 628	813 488	902 296	889 956

*1997–1998 Stora Enson fuusion proforma-lukuja. ** Hallituksen esitys yhtiökokoukselle. *** Markkinainformaatiosta lasketut luvut ajalta ennen 29.12.1998 perustuvat Enso Oyj:n tietoihin.

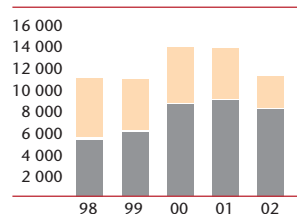
Oma pääoma/osake, EUR

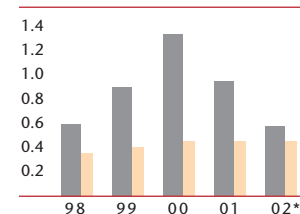
Maksetut osingot, Milj. EUR

Pääomarakenne, Milj. EUR

Tulos ja osinko/osake, EUR

*Hallituksen osinkoehdotus

Yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 20.3.2003 klo 16.00 Finlandia-talossa, Mannerheimintie 13 e, Helsinki.

Suomen lain mukaisesti hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, tulee olla merkittynä väliaikaisesti Stora Enson osakasluetteloon täsmäytyspäivänä 10.3.2003. Ohjeet yhtiökokoukseen ilmoittautumisesta annetaan osakkeenomistajille lähetettävässä kokouskutsussa sekä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.storaenso.com/investors

Tärkeimmät hallituksen ehdotukset 20.3.2003 pidettävälle yhtiökokoukselle

- Valtuutus osakepääoman alentamiseen yhtiön hallussa olevia omia osakkeita mitätöimällä.
- Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen. Valtuutus oikeuttaisi hankkimaan enintään noin 9 100 000 A-osaketta ja noin 35 800 000 R-osaketta. Lopulliset enimmäismäärät päätetään yhtiökokouksessa.
- Yhtiöjärjestyksen muuttaminen siten, että osakkeenomistajat voivat milloin tahansa muuntaa A-osakkeita R-osakkeiksi.

Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2002 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta.

Ruotsin arvopaperikeskus (Värdepapperscentralen, VPC) huolehtii osingonmaksusta VPC:ssä rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Citibank huolehtii osingonmaksusta Citibankin hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Yhtiökokous ja osingonmaksu vuonna 2003

10.3.	Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
20.3.	Yhtiökokous
21.3.	Ex-osinko
25.3.	Osingonmaksun täsmäytyspäivä
4.4.	Osingonmaksu

Julkaisuajat 2003

30.1.	Tilinpäätöstiedote vuodelta 2002
6.3.	Vuosikertomus ja ympäristövuosikertomus
29.4.	Osavuusikatsaus tammi-maaliskuulta
Toukokuu	Yhdysvaltain arvopaperisäännösten mukainen vuosikertomus (Form 20-F)
24.7.	Osavuusikatsaus tammi-kesäkuulta
23.10.	Osavuusikatsaus tammi-syyskuulta

Taloudellisen informaation jakelu

Painetut vuosikertomukset postitetaan kaikille osakkeenomistajille Suomessa ja kaikille ADR-todistusten haltijoille sekä Ruotsissa niille osakkeenomistajille, jotka ovat sitä pyytäneet. Vuosikertomus on luettavissa myös osoitteessa www.storaenso.com/2002

Painetut osavuusikatsaukset postitetaan Suomessa ja Ruotsissa niille osakkeenomistajille, jotka ovat sitä pyytäneet sekä kaikille ADR-todistusten haltijoille.

Painettu vuosikertomus Form 20-F postitetaan kaikille rekisteröidyille ADR-todistusten haltijoille ja se on luettavissa yhtiön internetsivuilla sekä Yhdysvaltain arvopaperiviranomaisen U.S. Securities Exchange Commissionin (SEC) internetsivuilla. Form 20-F toimitetaan kaikille sitä pyytävälle.

Sähköposti-ilmoitukset pörssitiedotteista, kalenterimuistutuksista ja julkaistavasta taloudellisesta informaatiosta voi tilata osoitteesta www.storaenso.com/investors

Kaupankäyntitunnukset, pörssierät ja valuutat

	Helsinki	Tukholma	New York
A-osake	STEAV	STE A ja STE AE	-
R-osake	STERV	STE R ja STE RE	-
ADR-todistukset	-	-	SEO
Pörssierät	100	200	-
Valuutta	EUR	SEK ja EUR	USD
Reuters	STERV.HE		
Bloomberg	STERV FH EQUITY		

Tietoja ADR-todistusten haltijoille (American Depositary Receipts, ADRs)

Osinkojen jälleensijoitus- ja uusien osakkeiden suoraosto-ohjelma julkaistiin tammikuussa 2002. Ohjelmaa hallinnoi Citibank N.A. Ohjelman ansiosta nykyisten ADR-todistusten haltijoiden ja ensi kertaa Stora Enson osakkeisiin sijoittavan on vaivatonta lisätä omistustaan Stora Ensossa. Ohjelmaan osallistuva voi joko sijoittaa hänelle maksetun osingon tai mahdollisesti muita varoja ADR-muotoisiin osakkeisiin. Ohjelma koskee ainoastaan Yhdysvaltain kansalaisia ja sen tavoitteena on lisätä Stora Enson osakkeen omistajien määrää Yhdysvalloissa.

Lisätietoja Stora Enson ADR-ohjelmasta osoitteessa www.citi.com/adr

Citibankin yhteystiedot Stora Enson ADR-todistusten haltijoita varten

ADR Depository Bank
Citibank Shareholder Services
P.O.Box 43077
Providence, RI 02940-3077
Maksuton puh. (vain Yhdysvalloissa) 1 800 328 5822
Puh. +1 201 536 8057 soittaessa Yhdysvaltain ulkopuolelta
Fax +1 201 324 3284
S-posti citibank@em.fcdb.com

SEC-arkistointi Edgar-järjestelmällä

Edgar-arkistointi (the Electronic Data Gathering and Retrieval System) tuli pakolliseksi ulkomaisille New Yorkin arvopaperipörssissä noteeratuille yhtiöille 4.11.2002. Stora Enso on arkistoinut pörssitiedotteitaan ja osavuusikatsauksiaan Edgar-järjestelmään 25.7.2002 lähtien. Edgar-arkistoinnit ovat nähtävissä SEC:n internetsivuilla www.sec.gov

Stora Enson osakkeet saksalaisissa pörseissä (Freiverkehr)

	Tunnus	CUSIP-numero	Listauspaikka
A-osake	ENUA	870 734	Berliini, München
R-osake	ENUR	871 004	Berliini, Frankfurt, Stuttgart, München

Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuotavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja Yhdysvaltain vuoden 1995 Arvopapereita Koskevien Oikeudenkäyntien Uudistamisesta annetun lain (The United States Private Securities Litigation Reform Act of 1995) tarkoittamalla tavalla. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niitä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, Konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset Konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, Konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, Konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu Konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut.

YHTEISKUNTAVASTUU

VARATOIMITUSJOHTAJAN
HAASTATTELU

HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

HENKILÖSTÖN MONIPUOLISUUS

TYÖTERVEYSHUOLTO
JA TYÖSUOJELU

LIIKETOIMINNAN PERIAATTEET

VIESTINTÄ

YHTEISÖLLISYYS

YHTEISKUNTAVASTUUN PERIAATTEET

Vastuullisuuden haaste

Politiikat ja kannanotot ovat tärkeitä, mutta yrityksen yhteiskuntavastuun todellinen mittapuun niiden toteutuminen käytännössä, painottaa varatoimitusjohtaja Björn Hägglund.

”Tärkeintä yhteiskuntavastuussa on politiikoissa ja kannanotoissa muotoiltujen sitoumusten toteuttaminen käytännössä ja sen varmistaminen, että me kaikki ymmärrämme mistä on kysymys. Tämä on luonnollisesti myös suurin haasteemme.”

Toinen suuri haaste on se, että yhteiskuntavastuun painopisteet voivat vaihdella ihmisistä riippuen, Hägglund toteaa.

”Sitoutuminen edellyttää toimintaa.”

”Esimerkiksi myyntiorganisaation kannalta yhteiskuntavastuussa on kysymys pääasiassa eettisestä liiketoiminnasta. Tehtailla puolestaan keskeistä on työsuojelu. Mutta esimerkiksi henkilöstön monipuolisuus on tärkeä asia kaikille.

Yhteiskuntavastuun tulkinta tapahtuu pitkälti paikallisella tasolla. Siksi eri maissa ja eri tehtävissä toimiville ihmisille asioiden tärkeysjärjestys vaihtelee. Tässä mielessä yhteiskuntavastuu on Stora Enson missioon verrattuna hyvin erilainen ja paljon monimutkaisempi käsite.”

”Tärkeää on, että jokainen ymmärtää yhteiskuntavastuun koskevan heitä itseään.

Toisaalta yhteiskuntavastuun jalkauttaminen omaan työhönsä ja työympäristöönsä on helpommin sanot-

tu kuin tehty. Ensinnäkin ihmisillä on aina kiire. Toiseksi monet yhteiskuntavastuuseen liittyvät periaatteet näyttävät yksinkertaisilta tai itsestään selviltä, ja niiden luullaan toteutuvan kuin kädenkäänteessä – mutta ne vaativatkin oman aikansa.”

Selvät periaatteet

”Pienet asiat voivat joskus laukaista melkoisia reaktioita ja havahduttaa ihmisiä huomaamaan, mistä yhteiskuntavastuussa on kyse.

Mieleen tulee tapaus viime kesältä, jolloin henkilöstölehdessämme Globalissa julkaistiin valokuva, jonka taustalla näkyi tyttökalenteri. Valokuvasta tuli valtavasti palautetta, ja se sai meidät monet huomaamaan, että kyse oli todellakin seksuaalisesta häirinnästä.”

Björn Hägglund viittaa myös suurempiin kysymyksiin, kuten liikesuhteisiin kansainvälisten pakotteiden tai vastaavien toimien kohteena oleviin maihin.

”Tällaisista liikesuhteista on vain yksinkertaisesti pidättäydyttävä.”

Kaksinaismoraali ei ole hyväksyttävää

Yksi avainasioista Björn Hägglundin mielestä on sopivan tasapainon löytäminen paikallisen kulttuurin ja yhtiön periaatteiden välillä.

”Meidän on tunnustettava, etteivät kaikki ajattele asioista samalla tavalla. Ja, että terve järki ja halu kuunnella toista osapuolta ovat tär-

keitä avuja missä ikinä toimimme.

Yrityksessä voi olla vain yhdet toimintaperiaatteet, joita noudatetaan kaikkialla. Meidän on myös kyettävä seisomaan näiden periaatteiden takana. Emme esimerkiksi osta puuta sademetsistä – emme, vaikka hinta olisi usein hyvinkin edullinen. Emme myöskään hyväksy kynnsyrahujen maksamista.

Yritysetiikan ottaminen vakavasti tarkoittaa sitä, että tarkastelemme toimintamme harmaita alueita ja todella teemme jotakin asiattomiksi todettujen toimintatapojen hävittämiseksi.”

Kaikki mukaan

Työsuojelu on hyvin olennainen osa Stora Enson yhteiskuntavastuuta.

”Pahinta ovat vakavat työtapa- turmat, joissa työntekijä kuolee työpaikalla – oli syynä sitten virheellinen toimintatapa, joka olisi voitu välttää, tai onnettomuus, jonka ennakointi tai ehkäisy on mahdollista.

Tällaiset tapaturmat ovat äärimmäisen valitettavia. Senpä takia kaikkien on oltava jatkuvasti varovaisia työssään ja otettava turvallisuusnäkökohdat hyvin vakavasti.”

Björn Hägglund korostaa viestintän haasteellisuutta – viestit tulee saada kulkemaan sekä johdolta alaisille että päinvastoin.

”Rima on asettava korkealle – kuten me teemme – ja asenteiden on ol-

”Yhteiskuntavastuu ei ole mitään pehmoilua.”

tava kunnossa, mutta se ei vielä riitä. Ihmisten tulee sitoutua tavoitteisiin, ja heitä pitää auttaa niiden saavuttamisessa.

Johtajan on itsekkin sitouduttava tavoitteisiin ja oltava innostunut asiastaan. Silloin ihmiset kuuntelevat ja alkaa tapahtua.”

Lisäarvoa asiakkaille

Björn Hägglundin mielestä yhteiskuntavastuu tuo lisäarvoa sekä Stora Ensolle että yhteistyökumppaneille.

”Voimme tuoda lisäarvoa asiakkaidemme liiketoimintaan esimerkiksi olemalla vastuullinen yhteistyökumppani, johon voi luottaa joka asiassa

niin laadussa kuin liiketavoissa. Luottavuus on tärkeää myös sijoittajien kannalta.

Tämän päivän sijoittajat välttävät riskejä yhä selvemmin. Riski voi liittyä kaikkeen liiketoimintaan eli mitä luottavammat hallintoperiaatteet ja liiketavat meillä on ja mitä paremmin hoidamme ympäristöasiat, sitä enemmän tuotamme lisäarvoa.

Yhteiskuntavastuu ei ole mitään pehmoilua.”

Periaatteet puntarissa

Periaatteidensa takana on pystyttävä myös seisomaan, Björn Hägglund korostaa.

”Kun yhteiskuntavastuuseen sitoutuu, on oltava valmis kulkemaan koko tie loppuun saakka. Kesken matkaa ei saa luovuttaa, vaikka tilanne kävisi vaikeaksi tai mutkikkaaksi. Meidän on ymmärrettävä, että sitoutuminen edellyttää myös toimintaa.”

Björn Hägglund uskoo, että kunnianhimoiset tavoitteet – jollaiset Stora Ensolle on toiminnan tehokkuuden, tulosten ja yhteiskuntavastuun alueilla – vaativat tukea koko henkilöstöltä. Työhön on käytävä myös yhteistyökumppaneiden, muiden metsäteollisuusyritysten ja kaikkien muidenkin toimijoiden kanssa.

”Tavoitteet on pidettävä mielessä ja ne on liitettävä arkiseen työhön. Niistä on tultava osa toimintasuunnitelmia ja niiden on oltava mukana arjessa. Tällä tavoin myös saavutamme asettamamme tavoitteet.” ■

Yhteiskuntavastuu Stora Ensossa

Stora Enson määritelmän mukaisesti yhtiön vastuullisuuden käsite sisältää yhteiskuntavastuun ohella myös ympäristövastuun ja taloudellisen vastuun. Stora Enso haluaa painottaa liiketoimintansa vastuullisuutta, viestintänsä avoimuutta ja siihen liittyvää sidosryhmävuorovaikutusta sekä sitä, että konserni on ympäröivän yhteisön tunnustettu jäsen ja kunnioittaa ihmisoikeuksia kaikkialla.

Yhteiskuntavastuu koskee koko sitä arvoketjua, jonka osa Stora Enso on. Menestyksenkäs toiminta edellyttää tämän vuoksi läheistä suhdetta ketjun molemmissa päässä toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhtiö katsoo, että vakavasti otettu yh-

teiskuntavastuu yhdessä kunnianhimoisen strategian ja johdonmukaisen tavoitteiden kanssa antaa Stora Ensolle arvokkaan kilpailuedun.

Stora Enso määritteli yhteiskuntavastuun periaatteet ja nimesi keskeiset sidosryhmänsä vuonna 2001. Nyt näitä periaatteita ollaan nivomassa osaksi käytännön työtä. Yrityksen Excellence 2005 -laatujohtamisohjelma, siihen liittyvät prosessit sekä itsearviointimenetelmät ovat tässä työssä tärkeitä välineitä. Tarkoituksena on varmistaa, että asioita voidaan kuvata, seurata, arvioida, parantaa ja jakaa yhtenäisesti kaikissa Stora Enson yksiköissä.

Tämä raportti on yleisesitys Stora

Enson yhteiskuntavastuun visiosta ja strategiasta sekä vuonna 2002 saavutetuista tuloksista. Raportti kattaa konsernin kaikki viisi ydinliiketoiminta-alueita: Aikakauslehtipaperin, Sanomalehtipaperin, Hienopaperin, Pakkauskartongit ja Puutuotteet.

Stora Enson raportit noudattavat soveltuvin osin Global Reporting Initiative -ohjeiston (GRI) suosituksia.

Lue lisää verkkovuosisikertomuksesta

Evoluutio, ei revoluutio

Kestävän kehityksen ja yhteiskuntavastuun kysymyksissä Stora Enso haluaa yltää erinomaiseen laatuun ja yrityskuvaan. Näihin tavoitteisiin tähdätään määrätietoisesti kilpailukykyisen ja oppivan organisaation avulla.

Stora Enson palveluksessa on yhteensä 42 500 työntekijää yli 40 maassa. Suurella työnantajalla on suuri vastuu, mutta myös mittavat mahdollisuudet.

Henkilöstöjohtamisella on tärkeä rooli, kun Stora Enso tavoittelee maailman johtavan metsäteollisuusyrityksen asemaa. Konsernin henkilöstöjohtaminen perustuu vakaumukseen siitä, että henkilöstö on se ratkaiseva te-

kijä, joka erottaa Stora Enson kilpailijoista. Stora Enson pitkän tähtäyksen menestys perustuukin työntekijöiden osaamiseen – 'What People Can Do'.

Stora Enson henkilöstöjohtamisen visiona on luoda yrityskulttuuri, joka houkuttelee parhaita ihmisiä ja pitää heidät yhtiössä kehittämällä kunkin yksilön kykyjä sekä motivoimalla jokaista työntekijää tekemään par-

haansa. Tavoitteen saavuttamiseksi on tuettava suorituskkyä, kehitettävä henkilöstön osaamista sekä rekrytoitava huippukykyjä.

Stora Enson henkilöstöjohtamisstrategian kulmakiviä ovat työntekijöiden hyvinvointi, motivaatio ja ammattitilpeys. Jatkuva parantaminen edellyttää, että koko henkilöstö on tietoinen konsernin tavoitteista, siitä

mitä heiltä odotetaan ja miten kukin voi tehdä oman osansa mahdollisimman hyvin.

Tulokellisuus

Laatujohtamisjärjestelmän, Excellence 2005, sekä tuottavuuden parantamisohjelman avulla kaikki Stora Enson yksiköt pyrkivät kehittämään toimintaansa, parantamaan kilpailukykyään ja taloudellista tulostaan. Ohjelmat hyödyntävät järjestelmällisiä analyysijä, benchmarkingia ja parhaiden toimintatapojen avulla tapahtuvaa tietämyksen jakamista niin konsernin sisä- kuin ulkopuolellakin.

Stora Enson tavoitteena on valaa luja perusta konsernin toiminnan kaikenpuoliselle menestykselle painottaamalla ihmisläheisyyttä, tiimityötä, vastuunjakoa ja tietämyksenhallintaa.

Askeleen edellä kilpailijoita

Osaaminen ja ammattitaito ovat Stora Enson tunnusmerkkejä vahvuuksia, joiden vaaliminen vaatii järjestelmällistä ja pitkäjänteistä kehitystyötä. Niiden tukemiseksi keskitytään vuonna 2003 muun muassa henkilöstön osaamisen kartoittamiseen ja työntekijöiden liik-

kuvuuden edistämiseen.

Jotta parhaat kyvyt haluavat jäädä Stora Ensoon, tarvitaan toimivan rekrytoinnin lisäksi panostusta työtyytyväisyyteen ja vahvaa yrityskuvaa.

Tosiasioihin perustuvaa johtamista

Stora Ensossa on muodostunut rutini- niksi kartoittaa kyselyin työntekijöiden mielipiteitä sekä näin saadun tiedon pohjalta tukea organisaation ja toiminnan kehittämistä. Työntekijöiden kuulemisella on ollut erityisen tärkeä rooli seurattaessa Stora Enson missioon, visioon ja arvoihin perustuvan yrityskulttuurin kehitystä.

Stora Enso on tehnyt tähän mennessä viisi arvo- ja asennetutkimusta, joiden kohderyhmänä on ollut keskeisin yritysjohto ja joiden koordinoimien ovat hoitaneet henkilöstö- ja laatujohtamisesta vastaavat konsernin esikuntatoiminnot. Viimeisin selvitys tehtiin joulukuussa 2002.

Tutkimusten painopisteitä ovat olleet henkilökohtaiset ja organisaation arvot, johtamistaidon kehittäminen ja vastaajien parannusehdotukset. Tutkimustulokset ovat johtaneet parannuksiin sekä tulosryhmä- että

konsernitason johtamisessa.

Konsernin esikunta- ja palvelutoiminnot ovat teettäneet kolme sisäistä asiakastytyväisyyskyselyä, joiden avulla ne ovat pyrkineet saamaan palautetta palveluistaan ja toiminnastaan. Viimeisin kysely tehtiin lokakuussa 2002. Kyselyiden tulokset osoittavat, että monen yksikön asiakkaiden mielestä esikunta- ja palvelutoimintojen palvelu on parantunut.

Henkilöstön tyytyväisyyskyselyiden avulla selvitetään työntekijöiden mielipiteitä Stora Enson organisaatiosta, arvoista, johdosta ja johtamistavoista, viestinnästä ja tiedonkulusta, työtytyväisyydestä, työnantajan ulkoisesta kuvasta sekä laatuasioista. Stora Enson eri yksiköiden säännöllisesti tekemien selvitysten tuloksia käytetään Excellence 2005 -ohjelmaan liittyvissä itsearvioinneissa.

Vuonna 2002 otettiin yhteistyössä konsulttiyrityksen kanssa käyttöön uusi verkkopohjainen kyselytutkimusjärjestelmä, jonka avulla voidaan tehdä sekä konserni- että yksikötason kyselyitä. Kerätyn tietokannan avulla voidaan seurata kehityssuuntia sekä verrata yksiköitä keskenään. ■

Henkilöstö numeroiden valossa

Avainluvut	2000	2001	2002
Henkilöstö keskimäärin	41 785	44 275	43 853
Liikevaihto/työntekijä, EUR	311 524	305 112	291 488
Henkilöstön vaihtuvuus, %*	3,2	3,1	2,8
Koulutuspäiviä/työntekijä	4,1	3,9	4,9

* Perustuu vakituisiin työntekijöihin, jotka ovat jättäneet yrityksen vapaaehtoisesti.

Henkilöstö maittain	2000	2001	2002	%
Suomi	15 088	15 054	14 676	33
Ruotsi	10 856	9 433	9 187	21
USA	2 197	6 071	5 731	13
Saksa	4 723	4 767	4 761	11
Ranska	1 356	1 368	1 333	3
Itävalta	1 078	1 127	1 189	3
Alankomaat	831	801	858	2
Kanada	736	746	850	2
Kiina	801	852	816	2
Belgia	690	694	645	1
Iso-Britannia	783	704	602	1
Venäjä	474	527	581	1
Muut	2 172	2 131	2 624	6
Yhteensä, keskiarvo	41 785	44 275	43 853	100
Yhteensä, 31.12.2002	44 624	42 932	42 461	

Koulutusrakenne

Peruskoulu	27,6 %
Lukio/ammattikoulu	48 %
Opistoaste	12,1 %
Alempi korkeakoulututkinto	7,3 %
Ylempi korkeakoulututkinto	4,7 %
Lisensiaatti- ja tohtoritutkinto	0,3 %

Tulevaisuutta turvaten

Työvoimaa vähennettäessä toimitaan yksilöä kunnioittaen ja henkilöstön tarpeita kuunnellen.

Tämän päivän tiukasti kilpailluilla ja maailmanlaajuisilla markkinoilla yritysten on joskus pakko vähentää työvoimaa. Syynä voivat olla tarve varmistaa pitkän aikavälin kannattavuus, tekniikan kehitys tai raaka-aineiden saatavuuden ja tuotevalikoiman muu-

tokset. Yksityisen ihmisen kannalta työpaikan menettämisen uhka tai uudelleensijoitus ovat mielenrauhaa järkevyyttä asioita. Stora Enso pyrkiikin aina suunnittelemaan toimintaansa pitkällä aikavälillä, jotta kielteiset vaikutukset voitaisiin välttää. Panemme

suuren painon toimintamme vastuullisuudelle. Henkilöstöä vähennettäessä otetaan huomioon aina myös yhtiön sisäiset uudelleensijoitusmahdollisuudet, uuden työpaikan etsimisessä tarvittava apu, eläkejärjestelyt ja jatkokoulutus. ■

Katsaus 2002

Summan tehdas sulkee paperikoneen

Tammikuussa 2001 julkistettiin tieto, jonka mukaan toinen Summan tehtaan paperikoneista suljetaan osana Stora Enson Sanomalehtipaperi- ja Aikakauslehtipaperitulosryhmien tuotantorakenteen kehittämissuunnitelmaa.

Samalla kerrottiin, että kaikille työntekijöille, joita asia koskee, tarjotaan työtä alueen muilla Stora Enson tehtailla tai heille taataan pääsy eläkkeelle.

Tehtaan pysyvä henkilöstömäärä laskee pääosin vuosien 2002 ja 2003 aikana 169 työntekijällä 659:stä 490:een. Nykyisen työnsä menettävästä 169 henkilöstä 51 pääsee varhaiseläkkeelle tai tavanomaiselle eläkkeelle ja 42 henkilöä on saanut töitä läheisiltä Stora Enson Anjalan, Kotkan, Inkeröisten ja Karhulan tehtailla tai konsernin muista yksiköistä. Yhteensä 61 henkilöä on sanottu irti. Heistä kaikki ovat oikeutettuja saamaan työttömyyseläkettä. Irtisanottujen keski-ikä on lähes 59 vuotta. Yhteensä 9 henkilöä on tällä hetkellä pitkäaikaisella sairauslomalla, ja 6 henkilöä on lähtenyt yhtiön palveluksesta.

Nymöllan tehdas uudelleenjärjestelyt

Stora Enso päätti vuonna 2001 sulkea Nymöllan tehdas päällystyskoneen, mikä tarkoitti 160 työpaikan menettämistä. Tehdas sai toukokuussa 2001 luvan lisätä sellunvalmistustaan, mikä mahdollistaa ympärivuotisen tuotannon. Tämä

toi tehtaaseen 15 uutta työpaikkaa.

Toukokuussa 2001 päädyttiin ratkaisuun, jonka mukaan 38 työntekijää irtisanotaan ja 62 henkilöä saa mahdollisuuden päästä varhaiseläkkeelle. Lisäksi 45 työntekijää vähenee luonnollisen poistuman kautta.

Koska tehtaalla tarvitaan säännöllisin väliajoin tilapäistyövoimaa, 27 irtisanotun työntekijää on muodostanut tilapäistyöntekijöiden renkaan ja työskentelee tarpeen mukaan tehtaan eri osastoilla. Kun pysyviä työpaikkoja avautuu, he ovat etusijalla niitä täytettäessä.

Yhteensä 100 työntekijälle tarjottiin uutta työtä tehtaalla sen jälkeen kun heidän kanssaan oli keskusteltu siitä, min-kälaisista tehtävistä he olisivat kiinnostuneita. Työntekijöiden koulutus aloitettiin välittömästi koneen sulkemisen jälkeen helmikuussa 2002.

Storan ja Enson fuusio sekä Papyrus UK

Kun Stora ja Enso yhdistyivät vuonna 1999, tukkuliikkeen Caxton Papers UK ja Brand fuusioitiin Papyrus UK Ltd -nimiseksi yhtiöksi. Toimintaa ei saatu kannattavaksi huolimatta onnistuneesta säästö-ohjelmasta ja työntekijöiden kovasta yrityksestä, joten vuoden 2002 alussa yhtiön Ison-Britannian toiminnot päätettiin lopettaa.

Päätös koski kaikkiaan 214 työntekijää, joista 198 irtisanoitiin toukokuussa 2002. Osa liiketoiminnoista myytiin kilpailulle yritykselle, jonka palvelukseen siirtyi 8 henkilöä. Lisäksi 8 henkilöä jatkoi

Stora Enson palveluksessa vuoden 2002 loppuun.

Kaikkiaan 198 irtisanotusta työntekijästä 95 % on löytänyt uuden työpaikan tai muun mielekkään ratkaisun. Menestyksen taustalla olivat

- tehokas viestintä
- hyvä projektisuunnittelu
- erinomainen laki- ja verotusneuvonta
- toimiva yhteistyö uudelleensijoitusyhtiön kanssa
- hyvä tiimityö
- laatujohtamisperiaatteet.

Stora Enson Pohjois-Amerikan yksiköt tarjoavat urasuunnittelupalveluja

Stora Enson Pohjois-Amerikan yksiköiden työvoiman vähentämispäätökset koskivat vuonna 2002 noin 200 henkilöä. Työnsä menettävälle tarjottiin kilpailukyisen irtisanomispaketin ohella myös työnvälityspalveluita. Työntekijät saivat apua ammatinvalinnanohjaajalta, ja työnhakua helpotettiin käytännön järjestelyin.

Ammattiavun lisäksi työnhakijoiden käytettävissä oli työnhakuun tarkoitettuja puhelimia ja tietokoneita verkkoyhteyksineen, muuta tiedonhakumateriaalia sekä apua tekstinkäsittelyssä.

Palveluita käyttäneet ovat sijoittuneet hyvin uudestaan työelämään. Suurin osa on löytänyt entistä tehtävänsä vastaavaa työtä, toiset taas ovat suuntautuneet uudelle alalle.

Monipuolisuus tukee tulosta

Monipuolisuuden vahvistaminen on ratkaisevaa Stora Enson menestykselle.

Kun Stora Enso hankkii palvelukseen henkilöitä mahdollisimman suuresta joukosta kyvykkäitä ihmisiä, kasvatetaan myös organisaation innovatiivisuutta ja joustavuutta. Lisäksi monipuolisuus vahvistaa rekrytointipohjaa ylipäänsä. Tämän päivän globaaleilla, nopeasti muuttuvilla markkinoilla liian homogeeninen henkilöstörakenne voi muodostua rasitteeksi.

Vastuu koko konsernin henkilöstön monipuolisuuden edistämisestä ja tukemisesta kuuluu ylimmälle johdolle. Paikallisella tasolla vastuu on tuulosryhmien ja yksiköiden johdolla. Työpaikan arjessa vastuu kuuluu lopulta kaikille storaensolaisille.

Monipuolisuus ratkaisee

Stora Enso on aloittanut sisäisen parhaiden käytäntöjen, syrjinnän vastaisen toimenpiteiden sekä työntekijöiden kansallisuuteen ja sukupuoleen liit-

tyvän monipuolisuuden kartoittamisen.

Ensimmäisen aiheeseen liittyvän kyselyn tulokset osoittavat, että useimmat yksiköt ottavat tasavertaisuusnäkökulmat huomioon henkilöstöä rekrytoitaessa. Kaikissa yksiköissä pyritään antamaan tasavertaiset mahdollisuudet. Kolmessa kymmenestä tutkitusta yksiköstä tämä periaate on myös kirjattu ohjeistuksiin.

Stora Enson Yhdysvaltain yksiköissä on ollut käytössä liittovaltion lainsäädäntöön perustuva tasavertaisuusohjelma vuodesta 1968 lähtien. Kaikki johtoasemassa olevat henkilöt saavat tasa-arvokoulutusta, ja kaikki työntekijät ovat mukana henkilöstön monipuolisuutta käsittelevissä työryhmissä. Työryhmissä käsitellään myös työpaikkahäirintää.

Merkittäviä puutteita ovat edelleen muualta kuin Pohjoismaista läh-

Kriittinen tekijä

Henkilöstön monipuolisuus on kriittinen tekijä Stora Enson mission ja vision saavuttamisen sekä arvojen toteuttamisen kannalta. Näemme monipuolisen henkilöstön vahvuutena sekä dynaamisemman organisaation elintärkeänä osana. Syrjintä rodun, etnisen alkuperän, sukupuolen, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautuneisuuden, uskonnon, poliittisen mielipiteen, vanhemmuuden, sosiaalisen taustan tai muun vastaavan piirteen takia on ehdottomasti kielletty.

töisin olevien henkilöiden ja naisten vähäinen määrä Stora Enson ylimässä johdossa.

Storaensolaisia pyritään sitouttamaan tasavertaisuutta edistävään toimintaan sisäisen viestinnän avulla. Henkilöstön monipuolisuusnäkökulmat huomioidaan myös henkilöstökyselyissä ja johtajakoulutuksessa.

Kehitteillä on koko Stora Enson kattava seurantarjestelmä, jonka tarkoituksena on edistää henkilöstön monipuolisuutta. Se tarkastelee henkilöstörakennetta sukupuolen ja kansallisuuden suhteen sekä täydentää maittain tähän mennessä kerättyä tietoa työntekijöiden koulutuksesta, iästä ja sukupuolesta. ■

Monipuolisuus

- Kasvattaa yhtiön lahjakkuus- ja osaamispääomaa.
- Auttaa saavuttamaan laajemman ja monipuolisemman asiakas-, toimittaja- ja sijoittajapohjan.
- Edistää innovatiivisuutta, luovuutta ja joustavuutta.
- Vahvistaa muutосkykyjä.

Jakaumat

Henkilöstön

ikäjakauma 2002

<20	0,59 %
21–30	11,39 %
31–40	27,75 %
41–50	32,37 %
51–60	25,54 %
>60	2,36 %

Sukupuolijakauma

Naiset	19 %
Miehet	81 %

Naisten osuus yhtiön johdossa

Hallitus	0 %
Johtoryhmä	0 %
Tulosryhmien johtoryhmät	5 %
Yksiköiden johtoryhmät	14 %

WISE – naiset Stora Ensossa

Vuonna 2002 toteutetun tutkimusprojektin (WISE = Women in Stora Enso) mukaan urallaan pisimmälle päässeet naiset pitävät työstään Stora Ensossa, mutta kaipaavat asennemuutosta, jotta naisilla olisi tasavertaiset mahdollisuudet johtotehtäviin. Erityisen tärkeänä pidettiin sitä, että konsernin ylimpään johtoon valitaan naisia.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää naisten urakehitystä edistäviä tai haittaavia tekijöitä. Siinä haastateltiin 23:a Stora Enson 25:stä naisjohtajasta. Riippumaton konsulttiyritys haastatteli kutakin heistä kahden ja puolen tunnin ajan, ja esitteli tulokset yhteisessä kokouksessa. Lisäksi haastateltiin kuutta miesjohtajaa miesnäkökulman mukaan saamiseksi.

”Markkinoi itseäsi!”

Haastatelluilla naisilla oli paljon yhteistä: Heillä oli hyvä koulutus ja vahvat ammatilliset näytöt, mutta vain harva oli aktiivisesti hakeutunut johtavaan asemaan. Haastateltavat pitivät työstään Stora Ensossa. Tärkeintä heille on suoriutua tehtävistään mahdollisimman hyvin ja he myös saavuttavat päämääränsä.

He ovat myös sitä mieltä, että hyvin tehdyn työn pitäisi olla riittävä suositus uralla etenemiseen. Naisjohtajat eivät tutkimuksen mukaan yleensä tuo selvästi ilmi omia toivomuksiaan tai saavutuksiaan. Tässä mielessä he ovat passiivisia ja vaatimattomia. ”Jos olet tehnyt hyvää työtä, kerro siitä muillekin – markkinoi itseäsi”, neuvoikin eräs haastateltava.

Vastaajien mielestä naiset ja miehet ohjataan usein jo rekrytointivai-

heessa erityyppisiin tehtäviin. Erityisesti naisten pääsy tuotantopuolen tehtäviin koettiin vaikeaksi. Stora Ensossa tuotantopuolen kokemuksen katsottiin kuitenkin olevan huippuuran edellytys.

Selkeää urasuunnittelua pidettiin tärkeänä välineenä henkilökohtaisten ja organisatoristen esteiden voittamisessa. Myös nykyisiä rekrytointikäytäntöjä tulisi arvioida kriittisesti, ja olisi pyrittävä eroon miesten työt ja naisten työt -ajattelusta. Jokseenkin kaikki haastateltavat vastustivat sukupuolikiintiöitä jopa projekti- ja työryhmiä perustettaessa.

”Paras valita sopiva pomo!”

Haastateltavien mielestä Stora Enson organisaatiossa on vaikeasti läpäistävä lasikatto. Haastateltavat arvostavat hyviä johtajia, koska he tunnistavat kunkin työntekijän mahdollisuudet ja osaavat ohjata nämä kykijensä mukaisesti tehtäviin. Tällöin naisetkaan eivät ole vain sukupuolensa edustajia, vaan kyvykkäitä ihmisiä, joilla on tietty ammattitaito.

Parhaassa tapauksessa naiset ovat saaneet esimiehiltään rohkaisua ja hyviä neuvoja. Joidenkin kokemusten mukaan taas keskusteluyhteys miespuolisten esimiesten ja naisten välillä

Useimmat haastateltavat tuntuivat ajattelevan, että hyvin tehty työ riittää takeeksi uralla etenemiselle, mutta toisenlaisiakin mielipiteitä tuotiin esiin. Eräs naisjohtaja ilmaisi asian näin: "Jos olet tehnyt hyvää työtä, kerro siitä muillekin – markkinoi itseäsi."

ei juuri toimi. "Mikäli haluaa edetä urallaan, on paras valita sopiva pomo", totesi eräs haastateltava.

"Saunan ovi tiukasti kiinni"

Haastateltavien mielestä henkilökohtaisten verkostojen merkitys on suuri, mutta yhteyksien solminen ei näytä yleensä onnistuneen kovin hyvin. Naiset kokevat miesten suosivan toisiaan varsinkin epävirallisia liittolaisten ja tukijoiden verkostoja luodessaan.

Myös muut epämuodolliset toimintatavat pystyttävät esteitä. Esimerkiksi Pohjoismaissa yleinen yhdistelmä, liike-elämä, sauna ja metsästys, sulkee naiset yleensä ulkopuolelle. Hehän harvemmin harrastavat metsästystä ja jäävät myös helposti yksin istumaan, kun mieskollegat jatkavat päivän keskusteluja saunassa.

"Nuorempana ajattelin, että mahdollisuudet ovat rajattomat. Nyt en

enää ole niin varma. Tie ylöspäin tuntuu olevan yhtä tiukasti suljettu kuin saunan ovi", kertoi eräs haastateltava.

Tietyt maat ja paikkakunnat miellettiin lähestulkoon naisilta suljetuiksi.

"Ura vaatii paljon"

Haastateltavat painottivat perheen tuen merkitystä, sillä uran tekeminen "vaatii paljon". Toisaalta tasapaino työn ja henkilökohtaisen elämän välillä ei saisi olla vain sukupuolirikkyisyys.

"Toivon, että Stora Ensossa halutaan olevan töissä muitakin kuin eronneita ja lapsettomia ihmisiä", totesi eräs naisjohtaja.

Työn ja perhe-elämän yhdistäminen näyttää olevan joissain maissa helpompaa kuin toisissa. Eräiden kommenttien mukaan Ruotsin yksi-

köt ovat tässä suhteessa ehkä joustavampia.

Moni nainen tuntuu pärjäävän hyvin sekä töissä että kotona. Joidenkin mielestä menestykselläkäs ura ja perhe-elämä vaativat asioiden paneamista arvojärjestykseen. "On pystyttävä luopumaankin jostain", totesi eräs haastateltava.

Valmis muutokseen

Tutkimuksen tulosten perusteella laaditaan sekä pitkän että lyhyen aikavälin toimenpidesuunnitelma, josta konsernin ylin johto päättää. Suunnitelman painopisteitä ovat naisten määrän kasvattaminen ylimmässä johdossa, sisäisen verkostoitumisen edistäminen sekä naisten näkyvyyden parantaminen Stora Ensossa. ■

Turvattu **terveys,** terve turvallisuus

Työntekijöiden hyvinvointi on hyvän tuloksen perusta.

Työntekijöiden hyvinvointi sekä työterveyshuolto ja työsuojelu ovat Stora Ensossa ensiarvoisen tärkeitä asioita. Henkilöstöllä on oikeus turvalliseen ja terveelliseen työympäristöön.

Stora Enso on sitoutunut yhtiön arvoihin perustuvaan työterveyshuolto- ja työsuojelupolitiikkaan, joka käsittelee niin johdon, työntekijät kuin

kaikki sidosryhmätkin. Stora Enson visio on olla tuloksen ja laadun suhteen työterveyshuollossa ja työsuojelussa johtava metsäteollisuusyritys.

Työterveyshuolto ja työsuojelu käytännössä

Stora Enson työsuojelu-, työterveyshuolto- ja turvallisuusjohtamisjärjes-

telmä on käytännön työkalu näiden alojen jatkuvaa kehittämistä varten koko yhtiössä. Järjestelmä noudattaa Excellence 2005 -ohjeistuksia, kansainvälisiä työterveys-, työsuojelu- ja turvallisuusstandardeja (esim. OHSAS 18001, BS 8800, SCC) sekä kansainvälisen työjärjestö ILO:n ohjeita.

Monilla Stora Enson tehtailla on

omat työsuojelu-, työterveyshuolto- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä, joiden kehittämistä konsernin johto kannustaa.

Sertifioinnin ovat saaneet esimerkiksi Berghuizerin tehtaan (OHSAS 18001), Anjalankosken, Kotkan ja Summan tehtaiden (BS 8800) sekä Baienfurtin tehtaan (SCC) järjestelmät. Lisäksi Stora Enson Suomen työterveyshuolto on saanut alansa ensimmäisen ISO 9001 -sertifikaatin.

Stora Enson tulosryhmät ovat asettaneet omat työterveyshuolto- ja työsuojelutavoitteensa yhtiön politiikan toteuttamiseksi sekä johdon ja työntekijöiden odotusten täyttämiseksi. Myös yksittäiset tehtaat ja liiketoimintayksiköt ovat aloittaneet yksikkökohtaisia työterveyshuolto- ja työsuojeluohjelmia sekä asettaneet työsuojelutavoitteita.

Oppia Forsin tehtaalta

Vuonna 2002 toteutettiin useita työntekijöiden hyvinvointiin sekä työterveyshuoltoon ja työsuojeluun liittyviä hankkeita. Ruotsin yksiköissä huomiota kiinnitettiin Forsin tehtaalla saatujen kokemusten perusteella erityisesti poissaoloihin ja työntekijöiden pitkäaikaiseen terveyteen.

Pitkäaikaisterveenä pidetään työntekijää, joka ei kahteen vuoteen ole ollut sairauden takia poissa töistä. Korpen Sporthuset AB ja talouslehti Dagens Industri valitsivat joulukuussa 2002 Forsin tehtaan 29 yrityksen joukosta Ruotsin terveimmäksi yritykseksi vuonna 2002.

Forsin tehdas voitti sekä vähin-

tään 300 työntekijän yritysten sarjan että koko kilpailun. Nyt käynnissä on kaikki Stora Enson Ruotsin yksiköt kattava projekti, jonka tavoitteena on saada 40 prosenttia työntekijöistä pitkäaikaisterveiksi.

Langerbruggen tehtaalla ei ole menetetty yhtään työpäivää 18 kuukauteen työtapaturmien takia.

Toimi ajoissa – se kannattaa

Suomessa on kiinnitetty runsaasti huomiota varhaiskuntoutukseen, jonka tarkoituksena on taata, että työntekijät, joiden työkyky on vaarassa huonontua, pääsevät tarvittaessa viikon mittaiselle kuntoutusjaksolle.

Kuntoutuksessa keskitytään ennaltoimintaan toimenpiteisiin, joilla ylläpidetään ja parannetaan psyykkistä ja fyysistä työkykyä. Kuntoutukseen liittyvät Stora Enson työterveyshuollon tarjoamat tuki- ja seurantapalvelut.

Suomessa on myös aloitettu uusi työsuojeluohjelma, jonka tarkoituksena on parantaa urakoitsijoiden ja alihankkijoiden turvallisuustietoisuutta. Kun järjestelmä on saatu kokonaisuudessaan käyttöön, on urakoitsijoiden ja alihankkijoiden työntekijöiden käytävä läpi turvallisuuskoulutus ja läpäistävä koe, ennen kuin he saavat luvan työskennellä Stora Enson teh-

taalla. Vastaava ohjelma on käynnissä myös Stora Enson Pohjois-Amerikan yksiköissä.

Tapaturmien ennaltaehkäisyyn on myös panostettu ja monissa yksiköissä onkin tehty ansiokasta turvallisuustyötä. Esimerkiksi vuoden 2002 loppuun mennessä Langerbruggen tehtaalla ei ollut sattunut ainoatakaan poissaoloon johtanutta työtapaturmaa yli 18 kuukauteen.

Työterveyshuollon ja työsuojelun johtaminen

Stora Enson konsernijohto valvoo ja koordinoi toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan johdolla sekä työterveyshuolto- ja työsuojelujohtajan avustuksella konsernin työterveyshuollon ja työsuojelun johtamista, kehittämistä ja seuranta. Eri maissa vastuut määritellään kunkin maan lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Stora Enso koordinoi yhtiön johtamisperiaatteiden mukaisesti työterveyshuoltoon ja työsuojeluun liittyviä suunnitelmia, seuraa suunnitelmien toteutumista, järjestää alan koulutusta sekä edistää ja valvoo työtapojen ja -olosuhteiden turvallisuutta. Oleellinen osa tätä työtä on riskien arviointi ja ennaltaehkäisy. Työntekijöiden vastuulla taas on noudattaa omalta osaltaan työterveyshuolto- ja työsuojeluohjeita ja säädöksiä.

Stora Enso osallistuu myös työntekijöiden ja työntekijöiden väliseen yhteistoimintaan, joka käsittää muun muassa konsernin ja tulosryhmien yhteistoimintaelimet ja yksiköiden työsuojelutoimikunnat. ■

Työterveyshuolto- ja työsuojelupolitiikka

Konsernin työterveyshuolto- ja työsuojelupolitiikka perustuu Stora Enson arvoihin, liiketoiminta- ja henkilöstöjohtamisstrategioihin, kansalliseen työterveyshuolto- ja työsuojelulainsäädäntöön sekä konsernin ja sen sidosryhmien välisiin sopimuksiin. Politiikka on laadittu laatujohta-

misperiaatteiden kanssa yhteensopivaksi, ja se koskee kaikkia Stora Enson työntekijöitä. Maa-, tulosryhmä- ja/tai yksikkökohtaiset politiikat perustuvat konsernin työterveyshuolto- ja työsuojelupolitiikkaan, ja ovat sen kanssa yhdenmukaisia.

Stora Enson työterveyshuolto- ja työ-

suojelupolitiikka perustuu kahteen strategiseen tavoitteeseen: työntekijät ovat terveitä ja työkykyisiä, eikä työpaikoilla satu tapaturmia tai esiinny työperäisiä sairauksia.

Tulosten mittaaminen

*Stora Enso arvioi säännöllisesti työterveyshuoltonsa ja työsuoja-
jelunsa tasoa vertaamalla tu-
loksia alan standardeihin sekä
metsäteollisuudessa ja muilla
toimialoilla toimiviin yrityksiin.*

Arviointiin käytetään kaikkialla Stora Ensossa yhteisiä indikaattoreita: kuolemaan johtaneet työtapaturmat, poissaoloa aiheuttaneet työtapaturmat, muut työtapaturmat, vaaratilanteet sekä sairaudesta tai tapaturmasta johtuneet poissaolot. Yksiköt seuraavat jatkuvasti omia lukujaan ja raportoivat niistä neljännesvuosittain konsernille. Vuoden 2003 alusta lähtien seurataan lisäksi Stora Enson tiloissa työskentelevien urakoitsijoiden tietoja.

Kuolemaan johtaneet tapaturmat

Stora Enson työpaikoilla sattui vuoden 2002 aikana viisi kuolemaan johtanutta työtapaturmaa:

- Varkauden sahalla kiinteistöhuoltomies jäi kauhakuormaajan alle. Onnettomuuden jälkeen on ryhdytty erityisesti liikenneturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Kaikille Stora Enson ja urakoitsijoiden työntekijöille on jaettu yksityiskohtaiset liikenneturvallisuusohjeet.

- Espanjassa toimivan Cartiberia S.A:n palveluksessa olleen urakoitsijan työntekijä sai surmansa, kun trucki kaatui. Tapaturman jälkeen työntekijöille on kerrattu truckin ajo-ohjeet, ja tähdennetty niiden noudattamisen tärkeyttä.

- Celbin tehtaalla Portugalissa putosi rakennustöiden yhteydessä urakoitsijan työntekijä. Kuolemantapauk-

sen jälkeen tehtaalla on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota urakoitsijoiden turvallisuuskoulutukseen ja -määräyksiin.

- Corbeheimin tehtaalla Ranskassa sai surmansa urakoitsijan työntekijä, kun traktori kaatui. Turman seurauksena tehtaalla on keskitytty työntekijöiden turvallisuusajatteluun ja asianmukaiseen ohjeistukseen.

- Suzhoun tehtaalla Kiinassa urakoitsijan työntekijä putosi ja sai surmansa. Sitten tehtaalla on kiinnitetty lisähuomiota turvallisuuskoulutukseen ja valvontaan.

Stora Enson Ranskan myyntiyhtiön työntekijä sai surmansa liikemat-
kalla liikenneonnettomuudessa.

Tapaturmatiheys

Stora Ensossa sattui vuoden 2002 aikana keskimäärin 24,0 poissaoloa aiheuttanutta työtapaturmaa miljoonaa työtuntia kohti (4,0 tapaturmaa/100 työntekijää), mikä on vähemmän kuin vuonna 2001 (26,5/10⁶ h; 4,5/100 työntekijää).

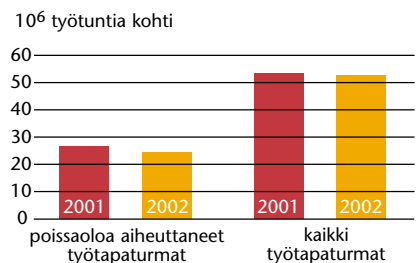
Kaikkia työpaikalla sattuneita työtapaturmia oli keskimäärin 52,5 miljoonaa työtuntia kohti eli 8,7/100 työntekijää. Vuonna 2001 vastaava luku oli 53,6 kpl/miljoonaa työtuntia (9,1/100 työntekijää). Myyntikonttorien tapaturmatiheydet on liitetty konsernin tilastoihin vuodesta 2002.

Työsuojelun tulokset ja tapaturmatiheys vaihtelivat eri yksiköiden ja toimintojen välillä, ja keskimääräisessä tapaturmatiheydessä oli myös huomattavia maakohtaisia eroavuuksia. Pohjois-Amerikan tehtaiden luvut olivat yleensä useimpia eurooppalaisyksiköitä alhaisemmat. Toimenpiteisiin on ryhdytty parhaiden tapaturmia ehkäisevien käytäntöjen levittämiseksi koko konserniin. Erityistä huomiota kiinnitetään yksiköihin, joiden työturvallisuustaso ei ole riittävä.

Poissaolot

Sairauksista ja tapaturmista johtuvat poissaolot Stora Ensossa vuonna 2002 olivat 4,9 % teoreettisesta työajasta. Vuonna 2001 vastaava luku oli 4,5 %.

Työtapaturmat Stora Ensossa

Laatua hankintoihin

Kestävän kehityksen periaatteiden hallinta ja soveltaminen läpi koko toimitusketjun on tullut yhä tärkeämmäksi.

Stora Enso on jo useiden vuosien ajan arvioinut alihankkijoidensa toimintaa tiettyjen ympäristökriteerien perusteella. Syksyllä 2002 arviointeihin lisättiin myös yhteiskuntavastuuseen liittyviä kriteereitä.

Puu on Stora Enson tärkein raaka-aine. Yhtiö tukee hyviä metsänhoitotapoja. Kuidun alkuperän jäljitettävyys on tärkein tapa varmistaa, että ostettu puu on peräisin kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti hoidetuista metsistä. Kaikkien kuitulähteiden on oltava Stora Enson arvojen, strategian ja politiikoiden mukaisia, yhteiskuntavastuuperiaatteet mukaanlukien.

Stora Enso on merkittävä kuljetuspalveluiden ostaja. Tuotteiden kuljetuksista tehtailta asiakkaille vastaa Stora Enson Transport and Distribution -yksikkö neuvottelee omat alueelliset sopimuksensa kuljetuspalveluiden tarjoajien kanssa. Vuoden 2003 aikana se tulee valmistelemaan omat yhteiskuntavastuukriteerinsä erityisenä painopistealueena liiketoimintaperiaatteet.

Yhteistyötä alihankkijoiden kanssa

Muita merkittäviä materiaaleja ja palveluita, joita Stora Enso vuosittain hankkii, ovat sideaineet, pigmentit, muut kemikaalit, pakkaukset, paperikoneiden viirat ja huovat, huolto- ja korjauspalvelut sekä tietotekniikka. Suurimmat ja rahallisesti merkittä-

vimmät materiaalivirrat muodostuvat pigmenteistä, sideaineista ja muista kemikaaleista.

Raaka-ainehankintoja tehdään sekä konserni- että yksikkötasolla. Stora Enso Purchasing toimii ostoista vastaavan johtajan alaisuudessa kiinteässä yhteistyössä tulosryhmien ja tehtaiden kanssa. Ostoyksikkö vastaa kaikkien alihankkijoiden järjestelmällisestä arvioinnista, ostosopimusten yleisten vaatimusten määrittelystä sekä alueellisia ja konsernitason ostosopimuksia koskevista neuvotteluista.

Stora Enson käytössä on alihankkijoiden ympäristöasioiden arviointiin tarkoitettu tietokanta, johon on myös lisätty yhteiskuntavastuukriteerit. Niitä tullaan asteittain tiukentamaan. Kriteerien soveltaminen paikallistasolla on yksi toiminnan painopisteistä vuonna 2003.

Arviointikriteerit:

- liiketoiminnan periaatteet
- työterveyshuolto ja työsuojelu
- häirintä / ahdistelu (seksuaalinen, rotuun, uskontoon tai etniseen taustaan liittyvä)
- lapsityövoiman käyttö ja pakkotyö
- syrjintä (sukupuolen, iän, rodun, uskonnon tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella)
- yhdistymisvapaus.

Stora Enso Purchasing on laatinut ohjeistuksen, jossa kerrotaan niistä liiketoiminnan periaatteista, joita Stora Enso odottaa yhteistyökumppaneiltaan (How to do business with Stora Enso). Asiakirja on toimitettu yhtiön kaikille alihankkijoille. ■

Painopistealue

Asiakkaiden keskeisimmät ostokriteerit, kuten laatuominaisuudet, saatavuus ja palvelut ovat edelleen kaiken liiketoiminnan perusta, mutta yhä tärkeämmäksi ovat muodostumassa yrityksen eettiset periaatteet ja maine maailmalla.

Stora Ensolla on luotettavan liikekumppanin maine. Yhtiön ulkoinen kuva koostuu monesta tekijästä, joista yksi tärkeimmistä on henkilöstön käyttäytyminen. Eräs yhteiskuntavastuun painopistealueista on ollut konsernin liiketapoja koskevien pääperiaatteiden ja menettelysääntöjen määrittäminen.

Tätä varten Stora Enson myynti- ja markkinointiorganisaatioon perustettiin vuonna 2002 projektiryhmä. Ohjeiden ydin on, ettei yhtiön maine ja uskottavuus saa koskaan vaarantua epäeettisten liiketapojen takia.

Eettiset säännöt käytännössä

Stora Enson Pohjois-Amerikan liiketoiminnot on edelläkävijä eettisten menettelysääntöjen alalla. Säännöt otettiin käyttöön vuonna 1997, mutta jotkut periaatteet ovat olleet voimassa yli 40 vuotta.

Liiketoimintaohjeet

- Yhteistyö Stora Enson ja yhtiön sidosryhmien välillä on avointa ja oikeudenmukaista ja perustuu tasavertaisuuteen.
- Lahjukset, kynnyksrahat, laitton hintojen sääntely ja vastaavat toimintatavat ovat kiellettyjä.
- Henkilöstön tulee välttää eturistiriitoja henkilökohtaisen taloudellisen toiminnan ja yrityksen toiminnan välillä.
- Kaikkien Stora Enson liiketoimien tulee näkyä tarkasti ja oikein yrityksen kirjanpidossa.
- Paikallista kilpailulainsäädäntöä on ehdottomasti noudatettava.

Säännöissä huomioidaan viisi sidosryhmää: asiakkaat, alihankkijat, työntekijät, osakkeenomistajat ja tehdaspaikkakuntien asukkaat. Säännöt ulottuvat monelle alalle mukaan lukien kilpailulainsäädäntö, hankintaperiaatteet, luottamuksellinen tieto ja ympäristöjohtaminen. Sääntöjen perimmäisin tarkoitus on ohjata henkilöstöä tekemään eettisesti kestäviä päätöksiä ja ratkaisemaan arkityössä esiin tulevia ongelmia.

Menettelysäännöt on jaettu kaikille Pohjois-Amerikan liiketoiminta-alueen työntekijöille. Niitä päivitetään parhaillaan. Uudistetut menettelysäännöt tulevat käytännössä noudattamaan eurooppalaisia ja yhdysvaltalaisia arvopapereita koskevia yhteensopivuusvaatimuksia. ■

Raportointi – syvyyttä ja avoimuutta

Konsernitason raporttien lisäksi 44 Stora Enson yksikköä julkaisee oman ympäristöselontekonsa, jotka ovat EU:n EMAS-asetuksen vaatimusten mukaisia ja kolmannen osapuolen todentamia.

Ympäristönhallintajärjestelmien käyttö varmistaa, että yksiköiden ympäristötyössä keskitytään kaikkein oleellimpiin asioihin. EMAS-asetus vaatii, että yritys raportoi vuosittain julkisesti ympäristöasioistaan. EU antoi vuonna 2002 Stora Ensolle tunnustusta EMAS-asetuksen menestyksellisestä soveltamisesta sekä aktiivisesta verkopohjaisten EMAS-selontekojen kehittämisestä.

Selonteissa keskitytään ensisijassa toiminnan ympäristönäkökohtien seurantaan ja kehittämiseen. Stora Enson yksiköt ovat kuitenkin käsitelleet raporteissaan myös muita kestävä kehityksen näkökohtia, kuten esimerkiksi työsuojelua ja osallistumista paikallisten yhteisöjen toimintaan. Hyvä esimerkki on Oulun tehdas, jonka vuoden 2002 EMAS-selonteko paljittiin Suomen parhaana.

Vaikutelma ratkaisee

Monet tehtaot teettävät yrityskuvaseelvityksiä, ja lisäksi on olemassa useita maa- tai toimialakohtaisia ranking-listoja. Niistä on kuitenkin vaikea saada selkeää kokonaiskuvaa vaihtelevien menetelmien, otosten ja arviointikriteerien takia. Konsermitasolla ei ole kartoitettu, millainen kuva eri sidosryhmillä on Stora Ensosta.

Yksi tapa arvioida Stora Enson viestinnän vastaanottoa on osallistua erilaisiin kilpailuihin. Stora Enson vuosikertomukset, verkkajulkaisut ja sidosryhmälehti ovat saaneet hyvät ar-

vostelut monissa kansallisissa ja kansainvälisissä katselmuksissa.

Avoimuus ja sisäpiirisäännöt

Stora Enson viestintäohjeissa henkilöstöä kehoitetaan kertomaan yhtiöstä avoimesti. Talousviestintää koskevat kuitenkin tietyt rajoitukset, koska henkilöstön on noudatettava niiden arvopaperipörssien sääntöjä ja ohjeita, joissa Stora Enson osake noteerataan.

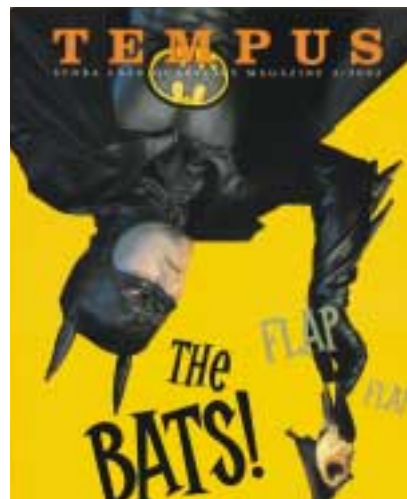
Konsernin on toimitettava kaikille pääomamarkkinoiden osapuolille riittävät ja tarkat tiedot toiminnastaan ja varmistettava, että kaikki osapuolet saavat samat tiedot yhtä aikaa. Stora Enson toiminnasta tiedottavat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja sekä viestinnästä vastaava johtaja.

Sidosryhmät kysyvät Stora Ensosta

Stora Ensolle on viime vuosina osoitettu yhä enemmän kestävään kehitykseen liittyviä kyselyitä. Erityisen aktiivisia ovat olleet sijoittajille tietoa hankkivat tutkimusyritykset.

Vuoden 2002 aikana Stora Enso vastasi 23 kyselytutkimukseen, joiden tekijöitä olivat esimerkiksi Dow Jones Sustainability Index, EIRIS, Henderson, the Investor Responsibility Research Center, Robur ja Skandia Asset Management.

Kyselytutkimukset kattavat yleensä kaikki kestävä kehityksen näkökulmat eli niin taloudelliset, ympäristöön liittyvät kuin yhteiskunnallisetkin aiheet.

Asiakaslehti Tempus on korkeassa kurssissa.

Lisäksi Stora Enson yksiköt vastaavat lukuisiin eri sidosryhmien, kuten asiakkaiden, tiedotusvälineiden, yksityisten kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen, tekemiin kysymyksiin. Tämän tyyppisen vuoropuhelun sisältöä ja yleisyyttä ei ole järjestelmällisesti seurattu. ■

Periaatteet

Luotettavuus ja avoimuus

Stora Enson viestintä perustuu oikea-aikaisuuteen, tarkkuuteen ja tosiasioihin.

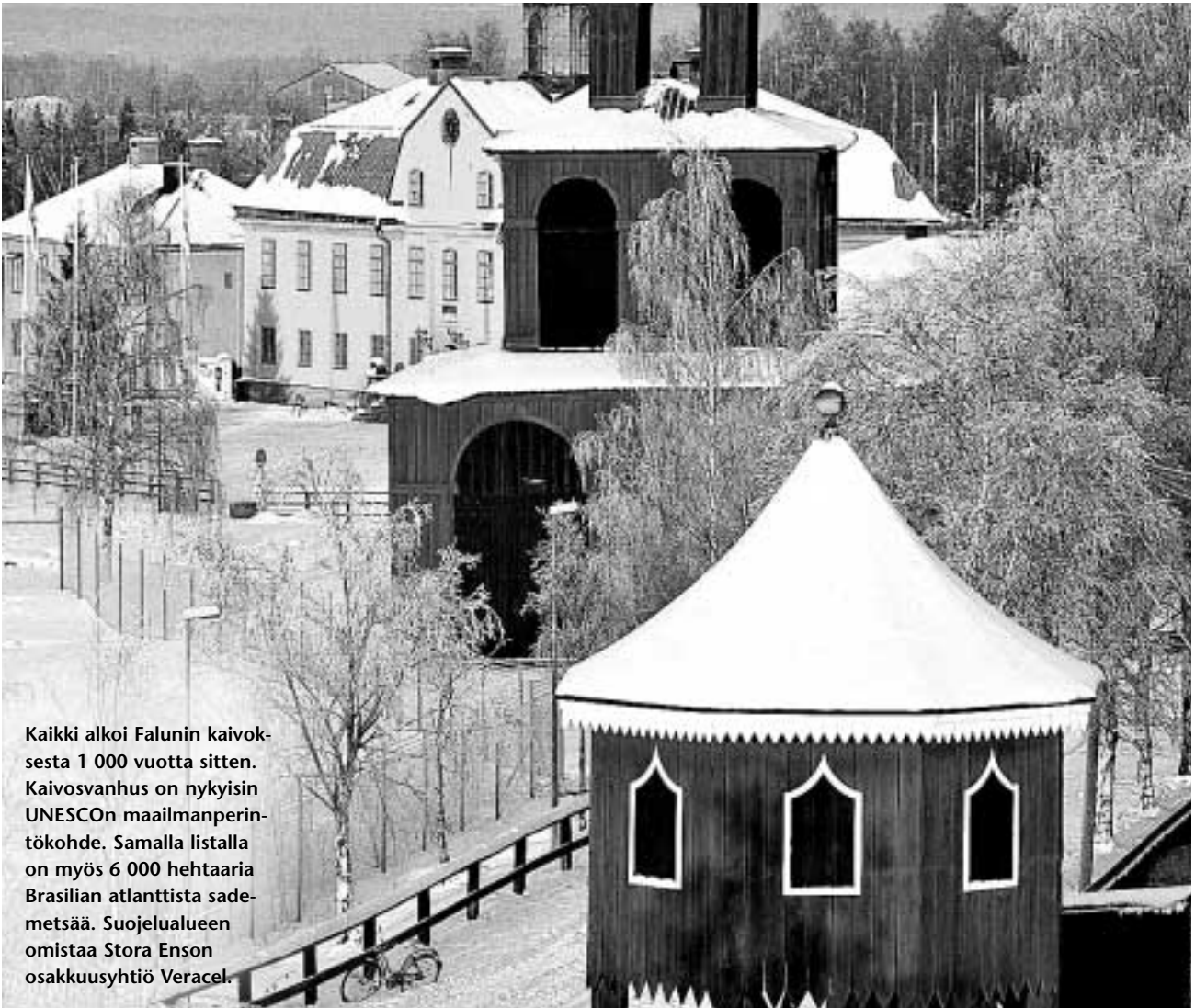
Vastuullisuus

Stora Enson viestinnän on oltava vastuullista, ja sen tulee ilmentää yhtiön sitoutumista kestävä kehityksen periaatteisiin. Stora Enson tulee kunnioittaa eri ihmisten ja ihmisryhmien kulttuureja, tapoja ja arvoja niissä maissa, joissa se toimii. Yhtiön tulee myös noudattaa paikallisia lakeja, määräyksiä, sääntöjä ja sopimuksia.

Ennakointi ja yhteistyö

Stora Enso tiedottaa toiminnastaan täsmällisesti ja edistää avointa keskustelua sidosryhmien kanssa yhteistyön edelleen parantamiseksi.

Lue lisää verkkovuosikertomuksesta

Kaikki alkoi Falunin kaivoksesta 1 000 vuotta sitten. Kaivosvanhus on nykyisin UNESCO:n maailmanperintökohde. Samalla listalla on myös 6 000 hehtaaria Brasilian atlanttista sademetsää. Suojelualan omistaa Stora Enson osakkuusyhtiö Veracel.

Yhteistyötä **sidosryhmien** kanssa

Stora Enson tehtaat ovat sijaintipaikkakunnillaan merkittäviä ja aktiivisia toimijoita. Yhteistyötä tehdään niin koulujen kuin paikallishallinnon kanssa, tukemalla infrastruktuuria tai palveluja sekä tukemalla urheilu- tai kulttuuritapahtumia.

Käsillä olevaa Stora Enson ensimmäistä yhteiskuntavastuuraporttia pohjustettiin lähettämällä yhtiön kaikille yksiköille kysely, jonka avulla pyrittiin keräämään tietoa niiden toiminnasta ympäröivän yhteisön jäsenenä. Samalla etsittiin parhaita käytäntöjä. Selvitys kattaa 83 % Stora Enson yksiköistä.

[Lue lisää verkkovuosikertomuksesta](#)

Yksiköiden suhteet muuhun yhteiskuntaan

	Osallistuvien yksiköiden osuus
Koulut/yliopistot	100 %
Julkinen sektori	96 %
Kaupan ja liike-elämän järjestöt	75 %
Tiedotusvälineet	79 %
Sponsorointi (kulttuuri, urheilu, muu)	93 %
Yhteistyö sidosryhmien kanssa (avoimet ovet, yritysneuvottelut)	82 %
Yhteinen infrastruktuuri/palvelut	79 %

Esimerkkejä

- Korkeakouluopiskelijoille tarjottujen lopputyöaiheiden ja opintokäyntien sekä paikallisten koulujen kanssa järjestettyjen projektitöiden lisäksi Stora Enson Imatran tehtailla on pyritty lisäämään tyttöjen kiinnostusta metsäteollisuuteen. Vuonna 1996 alkaneen hankkeen tavoitteena on rohkaista paikallisten koulujen yhdeksänsien luokkien tyttöjä valitsemaan oppiaineita, jotka tarjoavat hyvät työmahdollisuudet paperiteollisuudessa.
- Nymöllän tehtaalla järjestetään useita kertoja vuodessa tapaamisia paikallisten poliitikoiden ja muiden luottamustehtävissä toimivien kanssa. Tehtaan edustajat osallistuvat myös ympäristö-

ja kalastusasioita käsittelevien paikallishallinnon elinten kokouksiin.

- Stora Enso Pohjois-Amerikan liiketoimintayksiköt osallistuvat monien osavaltion ja paikkakunnan pienyritystoimintaa edistämään pyrkivien järjestöjen toimintaan. Tällaisia organisaatioita ovat esimerkiksi Wisconsinin Paper Council, Wisconsinin Manufacturers & Commerce ja Forward Wisconsin. Lisäksi Stora Enso North America on jäsenenä monissa metsäalan parhaita käytäntöjä edistävässä elimissä.
- Celbin tehdas on osallistunut yritysneuvotteluihin, joissa on tutkittu sellu- ja paperiteollisuuden julkista kuvaa Portugalissa. Tehtaalla on myös järjes-

tetty avointen ovien päiviä yhtiön entisille työntekijöille ja paikallisille asukkaille. Lisäksi Celbin tehtaan johto keskustelee säännöllisesti ammattiliittojen edustajien kanssa ja tiedottaa liitoille tehtaan tuloksesta ja tulevista tavoitteista.

- Lukuisat Stora Enson tehtaat tekevät läheistä yhteistyötä paikallisten palokuntien kanssa, ja monella yksiköllä on oma tehdaspalokunta. Yhteensä yhdeksän tehdasta toimittaa kaukolämpöä lähitaajamiin. Lisäksi monet tehtaot käsittelevät kunnallisia jätevesiä vedenpuhdistamossaan.

Yhteistyö vie tuloksiin

Stora Enso tukee Venäjällä Maailman luonnonsäätiö WWF:n projektia, joka tunnetaan nimellä Pihkovan mallimetsä. Projektin tarkoituksena on kehittää Pihkovan alueelle ympäristön kannalta kestävä, yhteisöä hyödyttävä ja taloudellisesti kannattava metsänhoidon malli. Lisäksi tavoitteena on tiedottaa hankkeen myönteisistä kokemuksista alueen metsätaloudelle.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen on määrä valmistua toukokuussa 2003. Sillä on pyritty lisäämään yleisön kiinnostusta ja tietämystä metsätaloudesta sekä saamaan eri tahoja mukaan paikallisten metsävarojen hoitoon ja kestäväan kehittämiseen. Stora Enso vuokraa projektin käytössä olevat maat, ja Stora Enson Venäjän puunkorjuuyhtiö STF-Strug suorittaa hakkuut kiinteässä yhteistyössä Venäjän WWF:n kanssa.

Projektin myötä Stora Enso on saanut erittäin arvokasta kokemusta metsien sertifiointin käytännön toteutuksesta ja vaikutuksesta markkinoihin Venäjällä. Kokemuksia voidaan hyödyntää myös muilla Venäjän alueilla.

Tietoa laajalle yleisölle

Pihkovan mallimetsäprojekti on parantanut huomattavasti alueen asukkaiden tietämystä metsätaloudesta ja

Strugi Krasniessa, Venäjällä juhliitaan talven päättymisen merkeissä.

sen merkityksestä seudulla. Paikallisten koulujen oppilaat ovat vierailleet mallimetsässä, ja projektin yhteydessä on laadittu metsätalouden perusteita käsittelevää opetusmateriaalia.

Metsiin on myös rakennettu luontopolkuja. Niiden opasteissa on tietoa metsätaloudesta ja mallimetsähankkeesta sekä harvinaisista puista ja muista kasveista. Hanketta koskevaa tiedotusmateriaalia on jaettu paikallisten tiedotusvälineiden ja Venäjän

WWF:n kautta. Alueen taajamiin ja kouluihin on perustettu metsäkerhoja, jotka ovat avoimia kaikille metsistä kiinnostuneille. Kerhojen ohjelmaan kuuluu retkiä lähimetsiin ja tilaisuuksia, joissa esitellään kestäväan metsätalouden periaatteita.

Syksyllä 2003 alkavaksi suunnitellun projektin toisen vaiheen valmistelut ja Stora Enson osuutta koskevat neuvottelut ovat parhaillaan käynnissä. ■

Ympäristöä ja sosiaalista vastuuta koskeva politiikka

Vastuullinen liiketoiminta

Stora Enso on sitoutunut kehittämään liiketoimintaansa ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti yhä kestävämpään suuntaan. Tämän tavoitteen saavuttaminen on Stora Ensossa kaikkien vastuulla, jotta varmistetaan edellytykset toiminnan jatkuvalla parantamiselle.

Ympäristönäkökulma

Stora Enson tavoitteena on toimittaa asiakkaille tuotteita ja palveluja painetun viestinnän, pakkausteollisuuden ja rakennusalan tarpeisiin. Tuotteet valmistetaan pääasiassa uusiutuvista raaka-aineista, ja ne ovat kierrätettäviä sekä turvallisia käyttää.

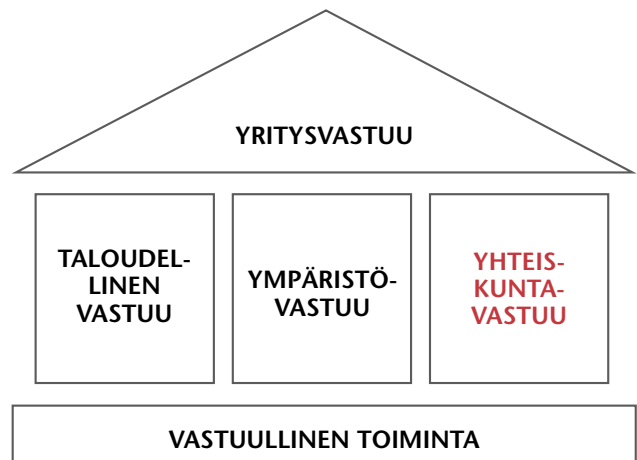
Tuotteen elinkaaren huomioonottaminen ohjaa ympäristöasioidemme hoitoa ja luo toiminnallemme kehykset. Tavarantoimittajilta ja yhteistyökumppaneilta edellytämme samojen periaatteiden noudattamista jokaisessa toimitusketjun vaiheessa raaka-aineesta valmiiseen tuotteeseen ympäristövaikutusten minimoimiseksi.

Sosiaalinen vastuu

Kansainvälisenä yhtiönä Stora Enso tiedostaa olevansa esikuvana muille maailmanlaajuisissa, kansallisissa ja paikallisissa yhteisöissä. Suhtaudumme kunnioittavasti sekä yksilöiden että ryhmien kulttuuriin, tapoihin ja arvoihin kaikissa maissa, joissa toimimme. Kehittäessämme liiketoimintaamme täytämme, ja kun välttämätöntä, ylitämme kansallisten normien ja lakien asettamat vaatimukset.

Avoin vuorovaikutus

Kestävän kehityksen periaatteet ohjaavat toimintamme jatkuvaa parantamista sekä ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvien asioiden kehittämistä. Tässä työssä pidämme olennaisen tärkeänä avointa keskustelua ja vuorovaikutusta kaikkien sidosryhmien, sekä virallisten tahojen että kansalaisjärjestöjen, kanssa.

Stora Enson yhteiskuntavastuun periaatteet

Liiketoiminnan periaatteet

- Yhteistyö Stora Enson ja yhtiön sidosryhmien välillä on avointa ja oikeudenmukaista ja perustuu tasa-vertaisuuteen.
- Lahjukset, kynnysrahat, laitton hintojen sääntely ja vastaavat toimintatavat ovat kiellettyjä.
- Henkilöstön tulee välttää eturistiriitoja henkilökohtaisen taloudellisen toiminnan ja yrityksen toiminnan välillä.
- Kaikkien Stora Enson liiketoimien tulee näkyä tarkasti ja oikein yrityksen kirjanpidossa.

Viestintä

Viestintä perustuu uskottavuuteen, vastuullisuuteen, ennakoivuuteen ja vuorovaikutukseen. Tämä koskee tasapuolisesti kaikkia sidosryhmiä. Tuemme avointa keskustelua.

Yhteisöllisyys

Toimimme vastuullisesti paikallisella, kansallisella sekä kansainvälisellä tasolla ja suosimme tavoitteellista kumppanuutta. Kannustamme henkilöstöämme osallistumaan aktiivisesti paikallisyhteisöjen toimintaan.

Henkilöstön vähentäminen

Kun työvoiman vähentämistä ei voida välttää, toimimme yksilöä kunnioittaen ja henkilöstön tarpeita kuunnellen

Tuemme Yhdistyneiden Kansakuntien yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta ja ILO:n keskeisiä konventioita, joista seuraavat periaatteet on johdettu:

Työolosuhteet

Henkilöstö on oikeutettu turvalliseen ja terveelliseen työympäristöön. Kenenkään ei pidä joutua fyysisen rangaistuksen, seksuaalisen häirinnän tai hyväksikäytön eikä henkisen väkivallan kohteeksi.

Henkilöstön monipuolisuus

Tiedostamme, että henkilöstön monipuolisuus on vahvuus. Henkilön syrjintä rodun, syntyperän, sukupuolen, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautuneisuuden, uskonnon, poliittisen mielipiteen, vanhemmuuden, etnisen alkuperän tai muun vastaavan ominaisuuden perusteella on kiellettyä.

Yhdistymisvapaus

Henkilöstöllä on halutessaan oikeus järjestäytyä, liittyä yhdistykseen ja neuvotella edustuksellisesti.

Työpaikan vapaa valinta

Kaikenlainen pakkotyö on kiellettyä.

Lapsityövoima

Lapsityövoiman käyttö ei ole sallittua. Työn teettämisen vähimmäisikä on ILO konvention mukainen (14 tai 15 vuotta) tai korkeampi, mikäli paikallinen lainsäädäntö niin edellyttää. Työn teettäminen nuorilla ei saa vaarantaa heidän koulutustaan tai kehitystään.

Palkat

Palkat maksetaan suoraan henkilöstölle. Henkilöstölle maksetaan vähintään lainmukainen minimipalkka tai sovellettavan työehtosopimuksen määräämä palkka.

Työaika

Vuoden aikana keskimääräinen työaika ei saa olla enempää kuin 48 tuntia viikossa eivätkä ylityöt enempää kuin keskimäärin 12 tuntia viikossa. Joka tapauksessa Stora Enso noudattaa paikallisissa laeissa tai sovellettavissa työehtosopimuksissa määriteltyjä työaikoja.

Keskeiset sidosryhmät

Asiakkaat

Kaikki nykyiset ja tulevat yritykset ja henkilöt, jotka valitsevat Stora Enson toimittamaan heille tavaroita tai palveluita.

Henkilöstö

Kaikki Stora Enson ja sen tytäryhtiöiden henkilöstöön kuuluvat.

Sijoittajat

Kaikki Stora Enson nykyiset ja tulevat osakkeenomistajat ja luotonantajat.

Yhteistyökumppanit

- Materiaalien ja palveluiden toimittajat.
- Yhteistyökumppanit taloudellisissa ja muissa molempia osapuolia hyödyttävissä hankkeissa.
- Toimiala- ja etujärjestöt, joissa Stora Enso on jäsenenä.

Kansalaisyhteiskunta

Paikallisyhteisöjen asukkaat. Kansalaistoimintaa ja hyväntekeväisyyttä harjoittavat organisaatiot ja kansalaisjärjestöt.

Julkishallinto

Viranomaiset, poliitikot ja vaaleilla valitut toimihenkilöt sekä kansainväliset organisaatiot kuten YK.

Organisaatio ja vastuut

Yhteiskuntavastuuseen liittyvistä asioista ja Stora Enson sitoumusten mukaisesta toiminnasta on ensisijaisesti vastuussa yhtiön operatiivinen johto. Yhteiskuntavastuun johtoryhmä, jonka puheenjohtaja on konsernin varatoimitusjohtaja, on vastuussa konsernitason koordinoinnista. Yhteiskuntavastuuseen liittyvästä työstä vastaa Vice President, CSR, joka toimii kiinteässä yhteistyössä tulosryhmien, yksiköiden ja esikuntatoimintojen kanssa sekä tukee näiden toimintaa.

Yhteystiedot

Stora Enso Oyj
Eija Pitkänen
Vice President, Corporate
Social Responsibility
PL 309
00101 Helsinki
Puh. 02046 21348
Fax 02046 21244
eija.pitkanen@storaenso.com

Stora Enso Oyj
Päivi Sihvola
Vice President, Environmental
Communications
PL 309
00101 Helsinki
Puh. 02046 21380
Fax 02046 21267
paivi.sihvola@storaenso.com

Stora Enso Oyj
Paavo Jäppinen
Vice President, Employee Well-Being
and Occupational Health and Safety
PL 309
00101 Helsinki
Puh. 02046 24331
Fax 02046 24330
paavo.jappinen@storaenso.com

Stora Enso Oyj

PL 309

00101 Helsinki

Katuosoite: Kanavaranta 1

Puh. 02046 131

Fax 02046 21471

Stora Enso AB

Box 70395

SE-107 24 Stockholm, Sverige

Katuosoite: World Trade Center, Klarabergsviadukten 70

Puh. +46 8 613 66 00

Fax +46 8 10 60 20

Stora Enso International Office

9 South Street

London W1K 2XA, UK

Puh. +44 20 7016 3100

Fax +44 20 7016 3200

www.storaenso.com

corporate.communications@storaenso.com

SEO
LISTED
NYSE

Graafinen suunnittelu: Incognito

Valokuvat: Lasse Arvidson/Hill and Knowlton,

Kaius Hedenström, Esa Pasanen ja Stora Enson kuva-arkistot

Painatus: Libris

Kannet: Ensogloss 270 g/m², Stora Enso, Imatran tehtaat

(ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-hyväksyntä FIN-000009)

Sisäsivut: LumiSilk 150 g/m², Stora Enso, Oulun tehdas

(ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-hyväksyntä FIN-000021)

sekä Lux Cream 90 g/m², Stora Enso, Anjalan tehdas

(ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-hyväksyntä FIN-000018)

STORA ENSO 2002

TILINPÄÄTÖS

Sisällysluettelo

Konserniesittely	.1
Konsernihallinto-ohje	.3
Stora Enson strategia	.6
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2002	.7
Tiedot neljännesvuosittain ja avainluvut	.22
Osakkeet ja osakkeenomistajat	.24
Hallituksen toimintakertomus	.32
Konsernitilinpäätös	.35
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	.40
Emoyhtiön tilinpäätös	.81
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	.84
Voitonjakoehdotus	.89
Tilintarkastuskertomus	.90
Hallitus	.91
Johtajisto	.92
Tehdaskohtaiset kapasiteetit	.93
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	.97

Tilinpäätös 2002 on käännetty englannin kielestä.

Lisäarvon tuottaminen

Stora Enson tavoitteena on lisäarvon tuottaminen osakkeenomistajille. Tavoitteen saavuttamiseksi Stora Enso on määritellyt selkeät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kannattavuuden ja kassavirran sekä pääomarakenteen vahvistamiseksi. (Lisätietoja sivulla 7)

Avainluvut

	2001	2002
Liikevaihto, milj. EUR	13 508,8	12 782,6
Liikevoitto, milj. EUR	1 486,9	-151,6
Ilman kertaluonteisia eriä, milj. EUR	1 495,2	926,5
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,4	-3,3
Velkaantumisaste	0,53	0,37
Tulos/osake, EUR	1,03	-0,25
Ilman kertaluonteisia eriä, EUR	0,94	0,57
Kassatulos/osake, EUR	2,43	2,49
Ilman kertaluonteisia eriä, EUR	2,34	1,97
Osinko/osake, EUR	0,45	*0,45

* Hallituksen osinkoesitys

Konserniesittely

Tuotealueet

Aikakauslehtipaperi

Tuotteet

Päällystämättömät superkalanteroidut (SC), päällystämättömät koneviimeistellyt (MF), kevyet päällystetyt (LWC), keskiraskaat päällystetyt (MWC), raskaat päällystetyt (HWC) ja konepäällystetyt (MFC) paperit, joita käytetään aikakauslehtiin, mainospainotuotteisiin, luetteloihin ja suoramarkkinoinnin painotuotteisiin sekä tapettipaperit.

Markkina-asema

- maailman toiseksi suurin, Pohjois-Amerikan suurin ja Euroopan toiseksi suurin aikakauslehtipaperin valmistaja
- osuus Euroopan markkinoista 21 % ja maailman markkinoista 17 %
- päämarkkinat Eurooppa (54 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (42 % liikevaihdosta)
- tuotantokapasiteetti 4,5 miljoonaa tonnia

Sanomalehtipaperi

Tuotteet

Standardisanomalehtipaperi sekä erikoislajit, kuten erikoissanomalehti-, luettelo- ja kirjapaperi, joita käytetään sanomalehtiin sekä niiden liitteisiin, mainoslehtiin, puhelinluetteloihin, kovakantisiin kirjoihin ja taskukirjoihin.

Markkina-asema

- maailman neljänneksi suurin ja Euroopan suurin sanomalehti- ja erikoissanomalehtipaperin valmistaja
- osuus Euroopan markkinoista 24 % ja maailman markkinoista 7 %
- päämarkkinat Eurooppa (87 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (7 % liikevaihdosta)
- tuotantokapasiteetti 3,4 miljoonaa tonnia

Hienopaperi

Tuotteet

Graafiset (päällystetyt hienopaperit) ja toimistopaperit (päällystämättömät hienopaperit), joita käytetään asiakirjojen tulostamiseen, kaupallisiin painotuotteisiin ja korkealaatuisiin kirjoihin.

Markkina-asema

- maailman ja myös Euroopan kolmanneksi suurin graafisten papereiden valmistaja
- maailman kuudenneksi suurin ja Euroopan toiseksi suurin toimistopapereiden valmistaja
- graafisen paperin osuus Euroopan markkinoista 14 % ja maailman markkinoista 9 %
- toimistopaperin osuus Euroopan markkinoista 13 % ja maailman markkinoista 4 %
- päämarkkinat Eurooppa (59 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (24 % liikevaihdosta)
- tuotantokapasiteetti 3,7 miljoonaa tonnia

Pakkauskartongit

Tuotteet

Neste- ja elintarvikepakkauskartongit, kuppikartongit, taivekartongit, aaltopahvi, aaltopahvipakkaukset, hylsykartongit ja hylsytyt, laminaattipaperit, tekniset paperit, joustopakkaus- ja etikettipaperit.

Markkina-asema

- maailman johtaviin kuuluva kuluttajapakkauskartonkien ja erikoispaperin valmistaja
- päämarkkinat Eurooppa (72 % liikevaihdosta), Aasia (14 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (10 % liikevaihdosta)
- pakkauskartonki- ja pakkauspaperikapasiteetti 3,7 miljoonaa tonnia, aaltopahvikapasiteetti 650 miljoonaa m² ja hylsykapasiteetti 197 000 tonnia

Puutuotteet

Tuotteet

Sahatavara ja sen jatkojalosteet, joita käytetään rakennus-, puusepän- ja huonekaluteollisuudessa.

Markkina-asema

- maailman kolmanneksi suurin ja Euroopan suurin havusahatavaran tuottaja
- päämarkkinat Eurooppa (58 % liikevaihdosta), Aasia (22 % liikevaihdosta), Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä (14 % liikevaihdosta) ja Pohjois-Amerikka (6 % liikevaihdosta)
- sahauskapasiteetti 6,0 miljoonaa m³, jatkojalostuskapasiteetti 2,4 miljoonaa m³

Missio, visio ja arvot

Missio

Edistämme tiedonvälitystä ja ihmisten hyvinvointia jalostamalla uusiutuvasta kuituraaka-aineesta paperi- ja kartonkituotteita graafisen tiedonvälityksen ja pakkausteollisuuden tarpeisiin sekä valmistamalla mekaanisia puunjalosteita.

Visio

Olemme maailman johtava metsäteollisuusyritys. Visiomme toteutuu, kun

- kuljemme metsäteollisuuden kehityksen kärjessä
- tarjoamme parhaat tuotteet ja palvelut
- tuotamme omistajillemme lisäarvoa
- olemme ylpeitä työstämme ja yhtiöstämme
- olemme toimittajillemme haluttu yhteistyökumppani.

Arvot

Asiakaskeskeisyys – Osaamisemme vuoksi asiakkaamme valitsevat meidät

Tuloksellisuus – Saavutamme tavoitteemme

Vastuu – Noudatamme kestävän kehityksen periaatteita

Ihmisläheisyys – Luomme onnistumisen edellytykset innostamalla ihmisiä työssään

Tulevaisuus – Olemme aloitteentekijä

Ympäristöä ja sosiaalista vastuuta koskeva politiikka

Vastuullinen liiketoiminta

Stora Enso on sitoutunut kehittämään liiketoimintaansa ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti yhä kestävämpään suuntaan. Tämän tavoitteen saavuttaminen on Stora Ensossa kaikkien vastuulla, jotta varmistetaan edellytykset toiminnan jatkuvalle parantamiselle.

Ympäristönäkökulma

Stora Enson tavoitteena on toimittaa asiakkaille tuotteita ja palveluja painetun viestinnän, pakkausteollisuuden ja rakennusalan tarpeisiin. Tuotteet valmistetaan pääasiassa uusiutuvista raaka-aineista ja ne ovat kierrätettäviä sekä turvallisia käyttää. Tuotteen elinkaarisen huomioonottaminen ohjaa ympäristöasioidemme hoitoa ja luo toiminnallemme kehukset.

Tavarantoimittajilta ja yhteistyökumppaneilta edellytämme samojen periaatteiden noudattamista jokaisessa toimitusketjun vaiheessa raaka-aineesta valmiiseen tuotteeseen ympäristövaikutusten minimoimiseksi.

Sosiaalinen vastuu

Kansainvälisenä yhtiönä Stora Enso tiedostaa olevansa esikuvana muille maailmanlaajuisissa, kansallisissa ja paikallisissa yhteisöissä. Suhtaudumme kunnioittavasti sekä yksilöiden että ryhmien kulttuuriin, tapoihin ja arvoihin kaikissa maissa, joissa toimimme. Kehittäessämme liiketoimintaamme täytämme, ja kun on välttämätöntä, ylitämme kansallisten normien ja lakien asettamat vaatimukset.

Avoin vuorovaikutus

Kestävän kehityksen periaatteet ohjaavat toimintamme jatkuvaa parantamista sekä ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvien asioiden kehittämistä. Tässä työssä pidämme olennaisen tärkeänä avointa keskustelua ja vuorovaikutusta kaikkien sidosryhmien, sekä virallisten tahojen että kansalaisjärjestöjen, kanssa.

Konsernihallinto-ohje

Yleistä

Stora Enso Oyj:n eri johtaelinten velvollisuudet määrittyvät Suomen lakien ja yhtiön hallituksen määrittämien konsernihallinto-ohjeen periaatteiden mukaan. Stora Enson konsernihallinnoinnissa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia.

Yhtiötä johtavat hallitus, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.

Muut hallintoelimet ovat johtoelimiä avustavia ja tukevia.

Stora Enso laatii vuosi- ja osavuositilinpäätöksensä

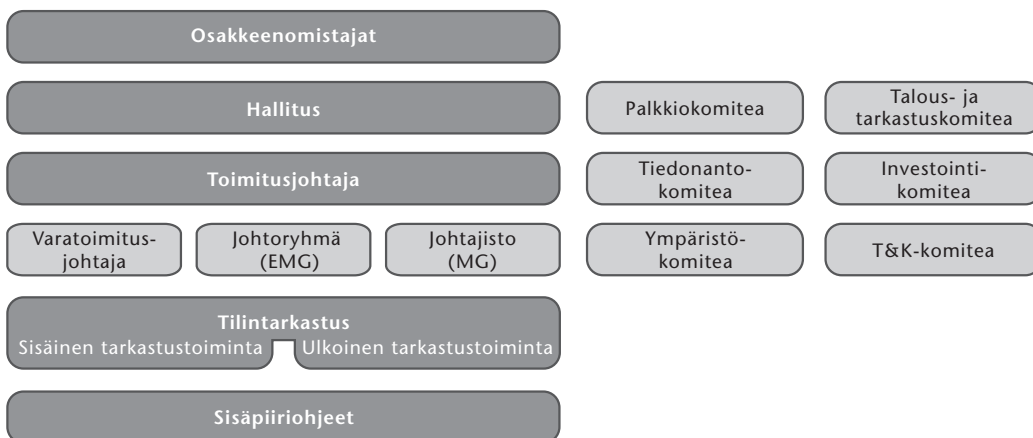
kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IAS) mukaisesti ja julkaisee ne suomen, ruotsin, englannin ja saksan kielellä. Lisäksi Stora Enso laatii US GAAP:n mukaisen vuositilinpäätöksen (Form 20-F).

Yhtiötä johdetaan kahdesta pääkonttorista, jotka sijaitsevat Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiöllä on myös kansainvälinen toimisto Lontoossa, Isossa-Britanniassa.

Stora Enso Oyj:llä on yhtiökokouksen päätöksestä riippuen yksi tai kaksi virallista tilintarkastajaa.

Yhtiön liiketoimintaa koskevat päätökset ja toimenpiteet kirjataan englannin kielellä aina, kun se on mahdollista.

Hallintoelimet

Yhtiön johtamisesta vastaavat päätöksentekuelimet ovat:

Hallitus

Palkkiokomitea

Palkkiokomitean viime vuoden tärkein päätös oli vuoden 2002 palkkio-ohjelman hyväksyminen.

Palkkiokomiteaan kuului kolme jäsentä (puheenjohtaja Claes Dahlbäck, Krister Ahlström ja Harald Einsmann) ja se kokoontui kaksi kertaa vuonna 2002.

Talous- ja tarkastuskomitea

Komitean tärkein tehtävä on avustaa hallitusta sille kuuluvien valvontatehtävien hoitamisessa. Talous- ja tarkastuskomiteaan kuului neljä jäsentä (puheenjohtaja Josef Ackermann, Ilkka Niemi, Paavo Pitkänen ja Marcus Wallenberg) ja se kokoontui kaksi kertaa vuonna 2002.

Toimitusjohtaja

- Johtoryhmä (EMG)
- Johtajisto (MG)

Varatoimitusjohtaja

- Ympäristökomitea
- T&K-komitea

Muut komiteat

- Tiedonantokomitea (Disclosure Committee)
- Investointikomitea

Vastuu päivittäisistä toiminnoista on tulosryhmien johtajilla ja heidän johtoryhmillään.

Hallintoelinten tehtävät ja kokoonpano

Hallitus

Stora Enso Oyj:tä johtaa kansainvälisen kaksitasoisen yrityshallintoperiaatteen mukaisesti yhtiön hallitus.

Hallitukseen kuuluu 11 varsinaista jäsentä: yhdeksän yhtiön johdon ulkopuolista jäsentä ja kaksi yhtiön johdon edustajaa, jotka varsinainen yhtiökokous nimittää vuodeksi kerrallaan.

Hallitus valvoo Stora Enson toimintaa ja hallintoa sekä tekee merkittävät strategiaa, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat päätökset.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisista järjestelyistä sekä huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä nimittää toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan sekä tulosryhmien ja esikuntatoimintojen johdon. Hallitus hyväksyy yhtiön organisaatiorakenteen.

Hallitus nimittää palkkiokomitean sekä talous- ja tarkastuskomitean.

Hallitus kokoontuu vähintään viisi kertaa vuodessa. Vuonna 2002 hallitus kokoontui yhdeksän kertaa.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan vastuulla ovat kirjanpidon lainmukaisuus ja luotettava varainhoito.

Toimitusjohtaja on suoraan vastuussa strategiasta (pitkän aikavälin suunnittelu ja investoinnit), rahoituksesta, taloushallinnosta ja lakiasioista, konserniviestinnästä, sijoittajasuhteista ja hallituksen kokousten valmistelusta. Lisäksi hän valvoo päätöksiä, jotka koskevat johtotason henkilöstöä, markkinointipalveluita ja informaatioteknologiaa sekä muita tärkeitä operatiivisia päätöksiä.

Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtaja on toimitusjohtajan sijainen.

Varatoimitusjohtaja vastaa seuraavista operatiivisista toiminnoista: tulosryhmien seuranta ja ohjaus, konsernin tukitoiminnot, ostot, resurssit (metsät, energia), T&K-toiminta, ympäristöasiat ja henkilöstö.

Johtoryhmä (EMG)

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Johtoryhmään kuuluvat varatoimitusjohtaja, kuusi tulosryhmäjohtajaa (aikakauslehtipaperin, sanomalehtipaperin, hienopaperin, pakkauskartonkien, puutuotteiden ja Pohjois-Amerikan liiketoimintojen)

sekä rahoituksesta, taloudesta ja lakiasioista vastaava johtaja (CFO) sekä konsernin tukitoiminnoista vastaava johtaja.

Johtoryhmän tehtävänä on investointien suunnittelu ja seuranta, fuusioiden, yritysostojen ja -myyntien valvonta, strategisten linjausten valmisteluun liittyvät asiat, resurssien suuntaaminen, päivittäisten avaintoimintojen ja merkittävien operatiivisten päätösten valvonta, hallituksen kokousten valmisteluun liittyvät asiat ja myyntiverkoston toimintaperiaatteiden valvonta.

Tavanomaisten hallinnollisten tehtäviensä lisäksi johtoryhmä selvitti vuonna 2002 tehokkaimmat tavat hyödyntää käytettävissä olevaa pääomaa hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tuloksena oli Stora Enson tuotantorakenteen kehittämisohjelma, joka antaa puitteet ja periaatteet yhtiön pääoman käyttöä varten.

Johtoryhmä kokoontui 20 kertaa vuoden 2002 aikana.

Johtajisto (MG)

Johtajiston tehtäviin ja velvollisuuksiin kuuluu budjetin, strategian ja liiketoimintojen kehityksen seuranta.

Johtajiston muodostavat johtoryhmän jäsenet sekä muut tulosryhmien ja esikuntatoimintojen johtajat. Näiden lisäksi toimitusjohtaja voi nimetä lisäjäseniä. Vuonna 2002 johtajistoon kuului 22 henkilöä.

Johtajisto kokoontuu keskimäärin neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2002 johtajisto kokoontui neljä kertaa.

Tiedonantokomitea (Disclosure Committee)

Tiedonantokomitea nimitettiin vuonna 2002. Sen tehtävänä on valvoa Sarbanes Oxley -lakiin perustuvien uusien taloudellista raportointia koskevien sääntöjen noudattamista. Komitea valvoo konsernin taloudellisen raportoinnin ja tiedonannon oikeellisuutta. Komitean puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja ja sen jäsenenä ovat sisäisen tarkastuksen ja lakiasiain johtajat. Tiedonantokomitea raportoi toimitusjohtajalle sekä rahoituksesta, taloushallinnosta ja lakiasioista vastaavalle johtajalle (CFO).

Investointikomitea

Investointikomitean puheenjohtajana toimii konsernin yhtiösuunnittelusta vastaava johtaja. Komitean 7–10 jäsentä nimittää toimitusjohtaja. Vuonna 2002 komiteaan kuului kymmenen henkilöä.

Investointikomitean tehtävät ja velvollisuudet ovat investointien suunnittelun ja hyväksymisprosessin koordinointi, investointien toteutumisen tarkastelu- ja seurantaprosessin koordinointi, laajojen investointien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen yhtiön eri maissa sijaitsevilla toiminta-alueilla sekä suositus-

ten tekeminen investointeihin käytettävissä olevien varojen jakamisesta.

Vuonna 2002 komitea kehitti täsmennetyt ohjeet käyttömajausinvestoinneista. Ohjeet vastaavat yhtiön strategiaa pitää käyttömajausinvestoinnit poistojen tai niitä alemmalla tasolla suhdannekierron aikana. Komitea on käsitellyt merkittävät investointiehdotukset ja antanut suosituksensa tulosryhmille ennen investointipäätösten tekoa. Yhteistyössä tulosryhmien ja johtoryhmän kanssa komitea kehitti myös Stora Enson tuotantorakenteen uudistamisohjelman periaatteita käyttömajausinvestointiohjeiden mukaisesti.

Investointikomitea kokoontui 13 kertaa vuonna 2002.

Ympäristökomitea

Ympäristökomitean puheenjohtajana toimii yhtiön varatoimitusjohtaja. Komitean 8–14 jäsentä nimittää toimitusjohtaja. Vuonna 2002 komiteaan kuului 13 henkilöä.

Ympäristökomitean tarkoituksena ja tehtävänä on laatia konsernin ympäristöstrategia ja tulosryhmien ympäristöperiaatteet sekä tiedottaa niistä, koordinoida yhteyksiä ja ympäristöviestintää viranomaisiin, kansalaisjärjestöihin ja muihin sidosryhmiin, määritellä ympäristöasioissa noudatettavat menettelytavat sekä laatia ympäristövuosikertomus.

Merkittävin komitean vuonna 2002 käsittelemistä asioista koski ilmastonmuutosta. Erillinen työryhmä perustettiin arvioimaan ilmastonmuutoksen mukanaan tuomia mahdollisuuksia ja uhkia sekä muotoilemaan konsernin ilmastonmuutosstrategiaa ja toimintasuunnitelmaa. Muita tärkeitä käsiteltyjä kysymyksiä ovat olleet kuitustrategia, metsäsertifiointi sekä konsernin Ympäristö- ja raaka-aineet -raportti 2002.

Ympäristökomitea kokoontui neljä kertaa vuonna 2002.

T&K-komitea

Tutkimus- ja kehityskomitean puheenjohtajana toimii varatoimitusjohtaja. Komitean 5–9 jäsentä nimittää toimitusjohtaja. Vuonna 2002 komiteaan kuului yhdeksän henkilöä.

Tutkimus- ja kehityskomitean tarkoituksena ja tehtävänä on avustaa konsernin liiketoimintayksiköjä saavuttamaan ja säilyttämään johtava asema laadun ja tuottavuuden suhteen, seurata alan teknistä kehitystä ja tulevaisuuteen suuntautuvaa tuotekehitystä sekä antaa suosituksia konsernin tutkimus- ja kehitystyön laajuudesta.

Vuoden aikana komitea päätti merkittävästä InnoCentre-investoinnista. Investoinnin tarkoituksena on siirtää T&K-strategian painopistettä Stora Enson tuotteiden loppukäytön kehittämiseen. InnoCentre-kehityskeskuksessa tehdään teollisessa mittakaavassa uusia pakkauskonsepteja. Vuonna 2002 aloitettiin rahoitusjärjestelyjen suunnittelu uusien liikeideoiden kaupallistamisen helpottamiseksi.

T&K-komitea kokoontui kaksi kertaa vuonna 2002.

Muut yhtiötä valvovat ja sääntelevät tahot

Tilintarkastaja

Stora Enso Oyj:n tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jossa vastuullisena tilintarkastajana on KHT Pekka Nikula.

Sisäinen tarkastustoiminta

Stora Ensolla on myös erillinen sisäisistä tarkastuksista vastaava yksikkö, johon kuuluu tällä hetkellä 12 henkilöä. Yksikkö arvioi yhtiön järjestelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta, yhtiön sisäistä valvontaa sekä kirjanpitoa.

Sisäinen tarkastus raportoi yhtiön johdolle, tilintarkastajille sekä talous- ja tarkastuskomitealle. Sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja raportoi rahoituksesta, taloushallinnosta ja lakiasioista vastaavalle johtajalle (CFO) ja on suorassa yhteydessä myös talous- ja tarkastuskomitean puheenjohtajaan.

Sisäinen tarkastus arvioi säännöllisesti tärkeimpien tehtäiden ja konsernin muiden yksiköiden toimintaa.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa 1.3.2000 voimaan tulleita Helsingin Pörssin sisäpiiriohjeita.

Stora Enson sisäiset sisäpiiriohjeet julkaistiin vuonna 2001 ja jaetaan säännöllisesti yhtiön kaikille yksiköille.

Sisäpiiriin pysyvästi kuuluvia henkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja sekä tilintarkastaja. Lisäksi toimitusjohtaja on liittynyt pysyvästi sisäpiiriin johtoryhmän ja johtajiston jäsenet sekä yhtiön lakiasioista, rahoituksesta, kirjanpidosta, T&K-toiminnasta ja viestinnästä sekä sijoittajasuhteista vastaavat henkilöt.

Johdon osakeomistus 31.12.2002

Johdon osakkeenomistusta, optioita/synteettisiä optioita ja komiteoiden jäsenyyksiä koskevat tiedot on esitetty sivulla 77, Tilinpäätöksen 2002 liitteessä 24.

Stora Enson strategia

Stora Enso toimii ja sitä johdetaan yhtenä teollisuus-konsernina, näin saavutetaan sisäisiä synergiahyötyjä. Stora Enson päätuotteet ovat graafiset ja toimistopaperit, sanomalehtipaperi, pakkauskartongit ja puutuotteet.

Stora Enson strategisena tavoitteena on lisäarvon tuottaminen kannattavan kasvun avulla. Kannattava kasvu saavutetaan hyvin johdetuilla, maailman parhaimpiin kuuluvilla tuotantoyksiköillä sekä fuusioin ja yritysostoin. Hyvään kannattavuuden kasvuun päästään, kun liikevaihdon kasvu ylittää markkinoiden kasvun sekä korkean tuottavuuden ja kustannustehokkuuden avulla.

Yritystotalitiikka

Stora Enso on asettanut fuusio- ja yritystotalitiikalle erityisehdot. Fuusion tai yritysoston on vastattava konsernin taloudellisia tavoitteita, keskittyttävä maailmanlaajuisiin päätuotteisiin, ylläpidettävä tai lisättävä konsernin tuotantokapasiteetin korkea laatua, vahvistettava sen markkina-asemaa ja hyödynnettävä tuotantorakenteen kehittämismahdollisuuksia, asiakassuhteita ja synergioita. Fuusio tai yritysosto tehdään tarkan harkinnan jälkeen.

Stora Ensolla on kolme kasvun mahdollisuutta: laajentua nykyisten päätuotteiden markkinoilla, kuten Euroopassa ja Yhdysvalloissa; laajentaa nykyisiä päätuotteita uusille markkinoille, kuten Aasiaan, Etelä-Amerikkaan ja Venäjälle; laajentua metsäteollisuustuotteiden uusille aloille tai niihin liittyville liiketoiminta-alueille nykyisillä markkinoilla.

Vastuullisena taloudellisena ja teollisena toimijana Stora Enso on sitoutunut turvaamaan osakkeenomistajiansa asemaa saavuttamalla strategiset, taloudelliset tavoitteet. Sijoitetun pääoman tuottotavoite on 13 % suhdannekierron aikana, kun keskimääräinen painotettu pääoman kustannus on tällä hetkellä 9,5 %. Velkaantumisasteen tulee olla 0,8 tai pienempi.

Asiakas- ja sijoittajanäkökulma

Stora Enson tavoitteena on olla asiakkaan ensimmäinen vaihtoehto. Konserni tarjoaa palveluita, jotka tukevat asiakkaiden tuotekehitystä ja tuottavat asiakkaille lisäarvoa. Stora Enson oma tuotekehitys parantaa olemassaolevia tuotteita ja tuotantoprosesseja sekä kehittää uusia tuotteita. Tavoitteena on olla toiminnassaansä ensiluokkainen ja paras kestävän kehityksen sekä yhteiskuntavastuun periaatteita noudattava metsäteollisuusyritys.

Osingonjakopolitiikka noudattaa Stora Enson periaatetta maksimoida osakkeenomistajille jaettava kokonaistuotto. Stora Enso on sitoutunut jakamaan osinkona vähintään yhden kolmanneksen nettovoitosta suhdannekierron aikana. Stora Enson tavoitteena on olla osakkeenomistajilleen tuottava, pitkäaikainen sijoitus.

Kuitustrategia

Stora Enson kuitustrategian tavoitteena on hankkia kilpailukykyistä, korkealaatuista raaka-ainetta konsernin lopputuotteita varten ja varmistaa, että tuotanto on sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä. Kuitustrategiasa kartoitetaan tekijöitä, jotka vaikuttavat ratkaisevasti Stora Enson kuidun tarpeeseen, sen saatavuuteen ja hankintaan. Tärkeimmät raaka-ainelähteet ovat puu, keräyspaperi ja ostosellu. Kuitustrategiaan kuuluu olennaisesti oma sellun ja puutuotteiden tuotanto. Kuidunhankinnallaan ja selluntuotannollaan Stora Enso varmistaa erilaisten kuituraaka-aineiden saannin monista eri lähteistä.

Yritysmielikuva

Stora Ensoa johdetaan yhtenä teollisuuskonsernina yhden vahvan yritysmielikuvan mukaisesti, joka perustuu konsernin missioon, visioon ja arvoihin. Konsernin ja sen työntekijöiden toiminta edistää yritysmielikuvaa. Stora Enso on vastuunsa tunteva yritys, joka sitoutuu asiakkaisiinsa, työntekijöihinsä ja muihin sidosryhmiinsä niin maailmanlaajuisesti kuin paikallistekin.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2002

Strateginen tulostavoite ja lisäarvon tuottaminen

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus (WACC)

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus kuvaa eri pääomalähteiden (vieras ja oma pääoma) keskimääräistä kokonaiskustannusta. Vieraan pääoman kustannus on Stora Enson nykyisen lainakannan perusteella laskettuna noin 5 %. Oman pääoman kustannus perustuu pitkäaikaiseen 4,5 %:n riskittömään korkoon. Kun siihen lisätään 4 %:n riskipreemio oman pääoman kustannukseksi verojen jälkeen saadaan 8,5 %. Kun tähän lisätään 35 %:n veroasteen mukainen verokustannus, saadaan oman pääoman kustannukseksi noin 13 %. Käyttämällä velkaantumisasetetta 0,8 on keskimääräinen painotettu pääomakustannus (WACC) ennen veroja noin 9,5 %. Tätä arvoa voidaan käyttää laskettaessa sijoitetun pääoman tuottoa (ROCE).

Sijoitetun pääoman tuotto

Konsernin tärkeimpiä tavoitteita on saada 13 %:n tuotto sijoitetulle pääomalle suhdannekierron aikana. Sijoitetun pääoman tuotto lasketaan seuraavasti: liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä jaetaan keskimääräisellä sijoitetulla pääomalla. Sijoitetun pääoman tuottoa voidaan verrata keskimääräiseen painotettuun pääomakustannukseen. Stora Enso tuottaa osakkeenomistajille lisäarvoa, kun pääoman tuotto on suurempi kuin pääoman kustannus.

Lisäarvon tuottaminen on esitetty tuotealueittain oheisessa taulukossa. Lisäarvo on laskettu vähentämällä liikevoitosta (ilman kertaluonteisia eriä) keskimääräinen painotettu pääomakustannus, joka perustuu keskimääräiseen sidottuun pääomaan. Kaikilla tuotealueilla metsää lukuunottamatta on käytetty samaa keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Toiminnan alhaisemmasta riskistä johtuen metsätoimintojen painotettu keskimääräinen pääomakustannus on 8 %.

Liikevoitto ja lisäarvo tuotealueittain

Milj. EUR	Liikevoitto			Lisäarvo		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Aikakauslehtipaperi	399,4	346,9	79,3	141,9	4,7	-221,8
Sanomalehtipaperi	268,3	508,8	240,8	133,8	386,0	114,9
Hienopaperi	688,8	394,5	292,6	350,1	-38,9	-56,9
Pakkaukartongit	441,3	346,2	365,8	154,7	76,0	59,7
Puutuotteet	73,3	12,6	46,8	34,0	-27,9	4,6
Tukkuritoiminta	9,9	-7,2	5,5	-11,2	-28,6	-12,0
Metsä	115,3	88,1	96,3	6,8	-14,5	-6,6
Muut	-35,1	-43,2	-51,8	-	-	-
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 961,2	1 646,7	1 075,3	739,5	238,8	-79,0
Konserniaktiivapoistot	88,3	151,5	148,8	-	-	-
Päätyvät toiminnot, energia	52,7	-	-	-	-	-
Konserni yhteensä, ilman kertaluonteisia eriä	1 925,6	1 495,2	926,5	778,5	107,1	-375,8

Markkina-asema

Paperia ja muita metsäteollisuustuotteita valmistetaan ja käytetään kaikkialla maailmassa. Oheisessa taulukossa esitetään paperin ja kartongin kokonaiskulutus tärkeimmillä markkina-alueilla. Bruttokansantuotteen kasvu on yksi tärkeimmistä paperin ja kartongin kulu-

tusta kuvaavista indikaattoreista. Myös väestönkasvu ja kaupungistuminen ovat oleellisia tulevaan kulutukseen vaikuttavia tekijöitä. Markkinoihin vaikuttaa myös paperintuottajien ja asiakkaiden keskuudessa meneillään oleva rakennemuutos, jossa korostuu kustannuskilpailukyvyyn ja korkean palvelutason vaatimus.

Arvioitu paperin ja kartongin kulutus 2002

1 000 000 tonnia	Länsi-Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia (sis. Oseanian)
Sanomalehtipaperi	9,8	11,3	10,3
Päällystämätön puupitoinen paperi	4,5	5,6	1,8
Päällystetty aikakauslehtipaperi	6,3	5,2	2,1
Päällystetty hienopaperi	7,1	5,9	8,7
Päällystämätön hienopaperi	8,9*	13,5	18,1
Aaltopahvi	20,3	30,2	29,3
Taivekartonki	6,5	12,7	10,7

* sisältää ainostaan bulkki-laadut
Lähde: RISI, helmikuu 2003

Toimitukset

Vuonna 2001 alkanut kysynnän aleneminen jatkui vuonna 2002. Paperin ja kartongin toimitukset kasvoivat 2 %. Stora Enso mukautti tuotantonsa kysyntää vastaavaksi rajoittamalla paperi- ja kartonkituotantoa heikon markkinatilanteen vuoksi. Tuotantoa rajoitettiin 1 257 000 (1 540 000) tonnia, joka vastaa noin 8 % yhtiön koko kapasiteetista. Puutuotetoimitukset kasvoivat 5 % edellisvuoteen verrattuna.

Toimitukset on esitetty alla olevassa taulukossa. Jotta luvut olisivat vertailukelpoisia, vuoden 2000 lukuihin tulee lisätä seuraavat Consolidated Papersin toimitusmäärät ennen yrityksen liittämistä Stora Ensoon: aikakauslehtipaperi 797 000 tonnia, hienopaperi 492 000 tonnia ja pakkauskartongit 20 000 tonnia.

Toimitukset tuotealueittain

1 000 tonnia	2000	2001	2002	Muutos %	Tuotantorajoitukset	
					2001	2002
Aikakauslehtipaperi	3 269	3 871	3 908	+1	560	569
Sanomalehtipaperi	3 134	3 031	2 899	-4	130	305
Hienopaperi	3 151	3 191	3 156	-1	670	250
Pakkauskartongit	3 417	2 765	3 186	+15	180	133
Myydyt yksiköt	-	-	-	-	-	-
Paperi ja kartonki yhteensä	12 971	12 858	13 149	+2	1 540	1 257
Puutuotteet, 1 000 m ³	4 880	4 860	5 112	+5		
Aaltopahvi, milj. m ²	404	434	546	+26		

Stora Enso markkinoi tuotteitaan kaikkialla maailmassa. Yhtiön kotimarkkina on kuitenkin Eurooppa, jonka osuus liikevaihdosta on 70 % (69 %). Pohjois-

Amerikan osuus on 19 % (20 %) sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen 8 % (7 %).

Ulkoinen liikevaihto kohteen ja alkuperän mukaan

Milj. EUR	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Liikevaihto kohteen mukaan			Liikevaihto alkuperän mukaan		
Itävalta	212,8	213,1	195,4	365,3	310,9	315,1
Belgia	366,8	345,1	301,3	212,8	237,8	213,2
Tanska	319,8	307,6	297,9	131,3	116,2	111,7
Suomi	821,8	776,0	780,6	4 563,7	4 370,2	4 151,0
Ranska	1 035,4	1 007,0	965,5	529,8	537,8	486,4
Saksa	1 987,4	1 840,3	1 673,6	1 518,6	1 489,9	1 442,2
Italia	520,6	403,2	391,5	6,2	0,6	0,1
Alankomaat	610,1	581,9	488,4	242,9	247,6	234,0
Portugali	61,7	71,3	60,9	136,9	80,3	59,7
Espanja	495,9	445,5	463,4	135,8	139,4	141,5
Ruotsi	1 052,3	1 026,6	1 034,2	3 315,8	2 980,2	2 895,6
Iso-Britannia	1 446,4	1 324,8	1 053,4	254,7	157,2	59,1
Muu EU	221,0	197,8	197,4	3,6	0,2	0,1
EU yhteensä	9 152,0	8 540,2	7 903,5	11 417,4	10 668,3	10 109,7
Muut Euroopan maat	788,5	813,2	981,4	227,0	252,4	290,1
Eurooppa yhteensä	9 940,5	9 353,4	8 884,9	11 644,4	10 920,7	10 399,8
Kanada	76,4	169,4	160,0	363,1	384,0	290,2
Kiina	190,4	188,8	201,5	119,9	111,6	122,3
USA	1 436,3	2 469,7	2 267,3	845,2	2 067,2	1 909,6
Muut maat	1 373,4	1 327,5	1 268,9	44,4	25,3	60,7
Yhteensä	13 017,0	13 508,8	12 782,6	13 017,0	13 508,8	12 782,6

Taloudellinen tulos (ilman kertaluonteisia eriä)

Vuoden 2002 liikevaihto oli 12 782,6 milj. euroa (13 508,8 milj. euroa), laskua 726,2 milj. euroa eli 5,4 % edellisvuoteen verrattuna. Kaikkien tuotealueiden keskimääräiset hinnat alenivat. Aikakauslehtipaperin, pakkauskartonkien ja puutuotteiden myyntimäärät kasvoivat. Sanomalehti- ja jossain määrin myös hienopaperin myyntimäärät laskivat.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 926,5 milj. euroa eli 7,2 % liikevaihdosta (1 495,2 milj. euroa eli 11,1 %), laskua 38,0 % edellisvuoteen verrattuna. Aikakaus-, sanomalehti- ja hienopaperin liikevoitto oli pienempi kuin vuonna 2001 lähinnä alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Pakkauskartonkien ja puutuotteiden liikevoitto kasvoi. Yhdysvaltain dollarin heikkeneminen pienensi liikevoittoa 28 milj. euroa, mitä suojaukset tasoittivat.

Aikakauslehtipaperi

Liikevoitto oli 79,3 milj. euroa (346,9 milj. euroa), laskua 267,6 milj. euroa eli 77 % vuoteen 2001 verrattuna. Tämä johtuu pääasiassa alhaisemmista myyntihinnoista, joita suurentuneet myyntimäärät ja alhaisemmat muuttuvat kustannukset tasoittivat. Tuotantoa rajoitettiin 569 000 tonnia (560 000 tonnia) pienentyneen tilauskannan vuoksi, mikä vähensi tuottavuutta

ja kasvatti suhteellisia kiinteitä kustannuksia jonkin verran.

Sanomalehtipaperi

Liikevoitto oli 240,8 milj. euroa (508,8 milj. euroa), laskua 268,0 milj. euroa eli 53 % lähinnä alhaisempien myyntihintojen ja myyntimäärien takia. Myös keräyspaperin hieman korkeammat hinnat vaikuttivat negatiivisesti liikevoittoon. Tuotantoa rajoitettiin 305 000 tonnia (130 000 tonnia) kysyntää vastaavaksi.

Hienopaperi

Liikevoitto oli 292,6 milj. euroa (394,5 milj. euroa), laskua 101,9 milj. euroa eli 26 % alhaisempien myyntihintojen vuoksi, mitä osittain pienemmät muuttuvat kustannukset tasoittivat. Tuotantorajoitukset olivat 250 000 tonnia (670 000 tonnia).

Pakkauskartongit

Liikevoitto oli 365,8 milj. euroa (346,2 milj. euroa), kasvua 19,6 milj. euroa eli 6 %, mihin suuremmat myyntimäärät ja hieman pienemmät muuttuvat kustannukset vaikuttivat enemmän kuin alhaisemmat myyntihinnat. Vuoden 2002 tuotantorajoitukset olivat 133 000 tonnia (180 000 tonnia).

Puutuotteet

Liikevoitto oli 46,8 milj. euroa (12,6 milj. euroa), kasvua 34,2 milj. euroa pääasiassa suurempien myyntimäärien ja pienempien kiinteiden kustannusten vuoksi, joita osittain alhaisemmat myyntihinnat ja suuremmat henkilöstökulut tasoittivat.

Tukkuritoiminta

Liikevoitto oli 5,5 milj. euroa (-7,2 milj. euroa), kasvua 12,7 milj. euroa, mikä johtui kannattamattoman yksikön sulkemisesta Englannissa.

Metsä

Liikevoitto oli 96,3 milj. euroa (88,1 milj. euroa), kasvua 8,2 milj. euroa eli 9 % lähinnä korkeampien hintojen ja suurempien myyntimäärien johdosta.

Muut

Liiketappio oli 51,8 milj. euroa (43,2 milj. euroa).

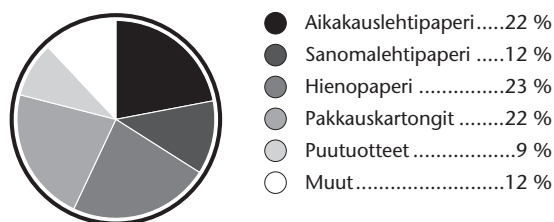
Liikevaihto, liikevoitto ja sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä on esitetty tuotealueittain alla olevassa taulukossa. Sivulla 22 tiedot on esitetty neljännesvuosittain.

Liikevaihto ja liikevoitto tuotealueittain

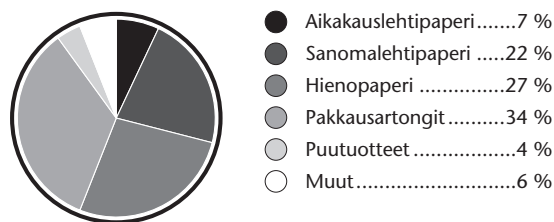
Milj. EUR	Liikevaihto			Liikevoitto			Sidotun pääoman tuotto % *		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Aikakauslehtipaperi	2 818,8	3 449,0	3 036,8	399,4	346,9	79,3	15,5	10,1	2,6
Sanomalehtipaperi	1 766,7	1 933,9	1 641,5	268,3	508,8	240,8	19,9	41,4	19,1
Hienopaperi	3 473,2	3 617,5	3 108,0	688,8	394,5	292,6	20,3	9,1	8,4
Pakkauskartongit	2 975,0	2 724,0	3 043,4	441,3	346,2	365,8	15,4	12,8	12,0
Puutuotteet	1 242,1	1 180,5	1 235,2	73,3	12,6	46,8	18,6	3,1	11,1
Tukkuritoiminta	890,6	840,3	720,6	9,9	-7,2	5,5	4,7	-3,4	3,1
Metsä	1 877,4	1 825,6	1 958,7	115,3	88,1	96,3	8,5	6,9	7,5
Muut	-2 066,5	-2 062,0	-1 961,6	-35,1	-43,2	-51,8	-	-	-
Jatkuvat toiminnot yhteensä	12 977,3	13 508,8	12 782,6	1 961,2	1 646,7	1 075,3	-	-	-
Päättyvät toiminnot, energia	70,3	-	-	52,7	-	-	-	-	-
Sisäiset myynnit, energia	-30,6	-	-	-	-	-	-	-	-
Liikearvon poisto	-	-	-	-88,3	-151,5	-148,8	-	-	-
Yhteensä ilman kertaluonteisia eriä	13 017,0	13 508,8	12 782,6	1 925,6	1 495,2	926,5	16,8	10,8	7,1
Kertaluonteiset erät	-	-	-	445,7	-8,3	-1 078,1	-	-	-
Yhteensä	13 017,0	13 508,8	12 782,6	2 371,3	1 486,9	-151,6	20,7	10,7	-1,5

*) konsernin luvuissa sijoitetun pääoman tuotto

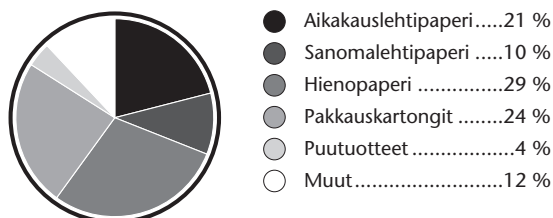
Liikevaihto tuotealueittain

Liikevoitto tuotealueittain

Sidottu pääoma tuotealueittain

Kertaluonteiset erät

Poikkeukselliset normaaliin liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat käsitellään kertaluonteisina erinä, jotka kirjataan aina konsernitason. Tuotealueiden operatiivisesta kannattavuudesta puhuttaessa tulokset ovat ilman kertaluonteisia erä, mutta segmenttiliitetiedossa erät on allkoitu IAS:n mukaan tuotealueille. Jotta kirjaukset/ tapahtumat voidaan käsitellä kertaluonteisina erinä,

niiden on täytettävä tietyt ehdot. Esimerkiksi niiden vaikutus osakekohtaiseen tulokseen on oltava vähintään yksi sentti. Yleisimpiä kertaluonteisia erä ovat myyntivoitot, ylimääräiset arvonalennukset ja uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet varaukset ja voitot. Alla on esitetty vuoden 2002 kertaluonteiset erät, joista tärkeimmät liittyvät lisäpoistoihin ja uudelleenjärjestelyihin.

Kertaluonteiset erät

Milj. EUR	I/02	II/02	III/02	IV/02	2002
Billerudin osakkeiden myynti	-	76,7	-	-	76,7
Papyrus UK:n toiminnan lopettaminen	-	-25,1	-	-	-25,1
Summan tehtaan sulkemiskustannukset	-	-	-8,8	-	-8,8
Pohjois-Amerikan kannattavuuden parantamissuunnitelma	-	-	-54,0	1,1	-52,9
Pohjois-Amerikan liikearvon lisäpoistot	-	-	-932,5	18,6	-913,9
Pohjois-Amerikan tuotantoyksiköiden lisäpoistot	-	-	-234,2	4,7	-229,5
Suomen metsien myynti	-	-	-	25,9	25,9
Yhdysvaltain metsien myynti	-	-	-	49,5	49,5
Yhteensä	-	51,6	-1 229,5	99,8	-1 078,1
Yllä olevien määrien verot	-	-17,1	96,6	-24,1	55,4
Osakkeiden arvonalennuksen verovaikutus*	-	-	-	298,4	298,4
Yhteensä verojen jälkeen	-	34,5	-1 132,9	374,1	-724,3
Vaikutus osakekohtaiseen tulokseen	-	0,03	-1,27	0,42	-0,82

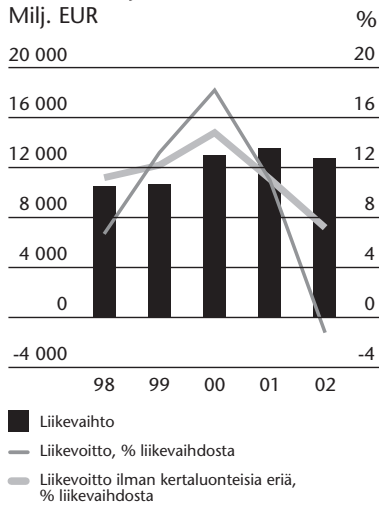
*Stora Enso North America, Corp.

Tuloslaskelma lyhyesti

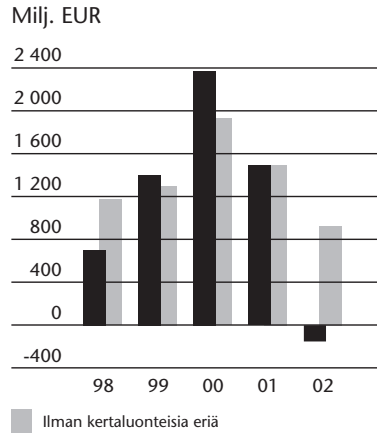
Milj. EUR				Muutos	Osaketta kohti, EUR		
	2000	2001	2002	%	2000	2001	2002
Liikevaihto	13 017,0	13 508,8	12 782,6	-5,4	16,03	14,98	14,21
EBITDA* ilman kertaluonteisia erä	2 970,2	2 762,8	2 172,0	-21,4	3,66	3,06	2,42
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	1 925,6	1 495,2	926,5	-38,0	2,37	1,66	1,05
Kertaluonteiset erät	445,7	-8,3	-1 078,1	-	0,55	-0,01	-1,22
Liikevoitto	2 371,3	1 486,9	-151,6	-	2,92	1,65	-0,17
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	20,6	79,6	14,6	-	0,03	0,09	0,02
Nettorahoituserät	-292,9	-343,5	-206,2	-	-0,36	-0,38	-0,24
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	2 099,0	1 223,0	-343,2	-	2,58	1,36	-0,39
Verot	-650,3	-386,2	-177,5	-	-0,79	-0,43	-0,20
Kertaluonteinen veroerä	-	86,6	298,4	-	-	0,10	0,34
Vähemmistöosuus	-13,7	2,9	0,1	-	-0,02	-	-
Tilikauden tulos	1 435,0	926,3	-222,2	-	1,77	1,03	-0,25
Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia erä	1 071,9	845,3	504,9	-	1,32	0,94	0,57

*EBITDA = liikevoitto ennen poistoja

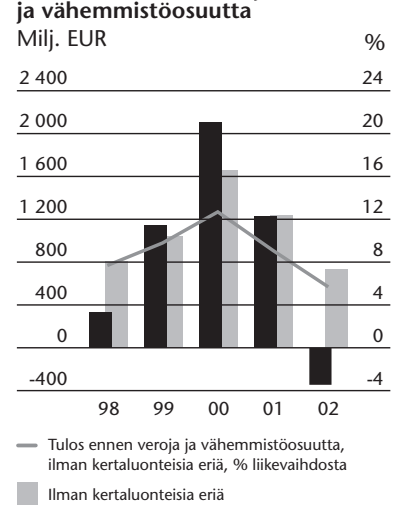
Liikevaihto ja liikevoitto

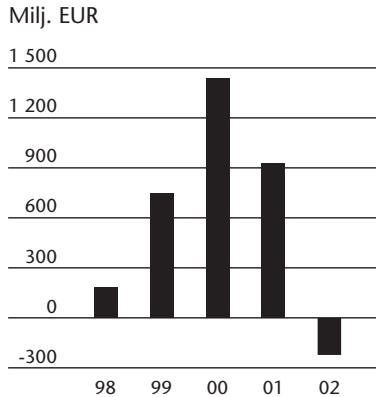
Liikevoitto

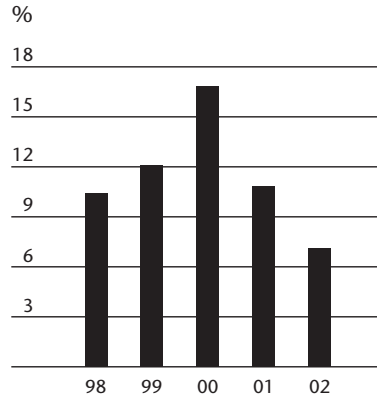
Liikevoitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta

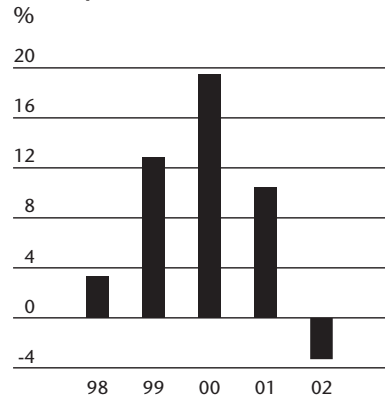
Tilikauden voitto

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Oman pääoman tuotto (ROE)

Ilman kertaluonteisia eriä

Poistot ja arvonalennukset olivat 2 441,9 milj. euroa (1 267,6 milj. euroa). Pohjois-Amerikan omaisuuden lisäpoisto kirjattiin kolmannelle neljännekselle ja viimeisen neljänneksen kurssimuutokset mukaanlukien lisäpoisto oli 1 142,3 milj. euroa. Lisäpoiston jälkeen arvonalennukset ja poistot olivat 1 299,6 milj. euroa, kasvua 32,0 milj. euroa.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli 14,6 milj. euroa (79,6 milj. euroa), josta -5,5 milj. euroa oli Tornator Timberland Oy:stä. Tätä tasoittivat 5,4 milj. euroa Billerud AB:stä ja muiden osakkuusyhtiöiden positiiviset tulokset.

Vuoden 2002 liikevoitto oli -151,6 milj. euroa (1 486,9 milj. euroa) sisältäen kertaluonteisia eriä -1 078,1 milj. euroa.

Vuoden nettokorot olivat 229,5 milj. euroa, joka on 4,6 % korollisista nettovelvoista ja 103,6 milj. euroa edellistä vuotta vähemmän lähinnä alhaisempien korkojen ja positiivisen kassavirran vuoksi. Rahoituserien valuuttakurssivoitot olivat 44,9 milj. euroa ja osinko-

tuotot 9,2 milj. euroa. Rahoitusinstrumenttien ja johdannaisten arvostuksen vaikutus tulokseen oli tappiollinen 50,4 milj. euroa. Rahoitusinstrumentit arvostetaan markkina-arvoon, minkä vuoksi nettorahoituskulut vaihtelevat markkina-arvojen muuttuessa.

Arvostuksella ei ole kassavirtavaikutusta.

Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta ilman kertaluonteisia eriä oli 734,9 milj. euroa (1 231,3 milj. euroa).

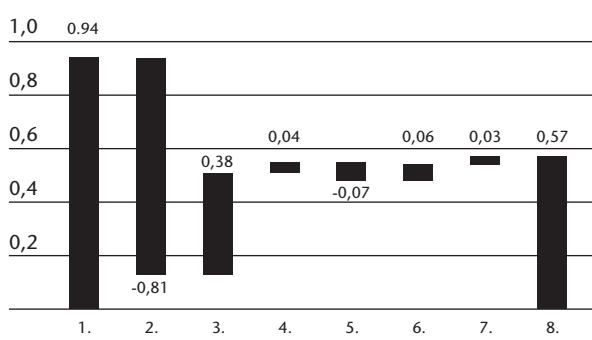
Verot olivat positiiviset 120,9 milj. euroa (-299,6 milj. euroa) ja kasvattivat osakekohtaista tulosta 0,14 euroa. Vero ilman kertaluonteisia eriä vastaa 31,4 %:n veroastetta (31,6 %). Ennakkopäätöksen mukaan Stora Enso North America Corp:n lisäpoistoon liittyvä osakkeiden arvonalennus on emoyhtiössä verovähennykelpoinen. Nykyisellä 29 %:n veroasteella laskettuna tämän kertaluonteisena eränä käsitellyn verovähennyksen vaikutus on 298,4 milj. euroa, josta 253,4 milj. euroa käytetään vuoden 2002 verotuksessa ja 45,0 milj. euroa siirtyy vuodelle 2003.

Vähemmistöosuus oli 0,1 milj. euroa (2,9 milj. euroa). Tilikauden tappio oli -222,2 milj. euroa (voitto 926,3 milj. euroa).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 7,1 % (10,8 %) ilman kertaluonteisia eriä. Sijoitettu pääoma tilikauden

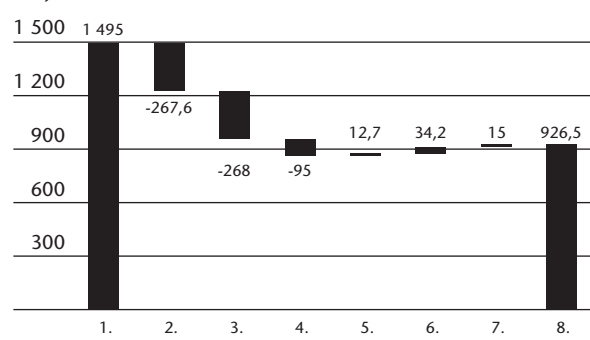
lopussa oli 11 242,4 milj. euroa, laskua vuoden alusta 2 616,7 milj. euroa, mikä johtuu Pohjois-Amerikan liiketoimintojen lisäpoistoista ja heikentyneestä Yhdysvaltain dollarista.

Tulos/osake muutos vuodesta 2001 vuoteen 2002

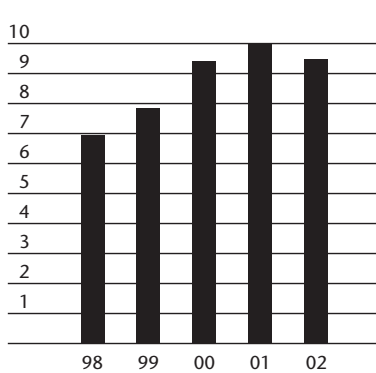
1. Konserni yhteensä 2001 2. Myyntihinnat 3. Myyntimäärät 4. Energia
5. Kiinteät kustannukset 6. Rahoituskustannukset 7. Muut 8. Konserni yhteensä 2002
Ilman kertaluonteisia eriä

Liikevoiton muutos

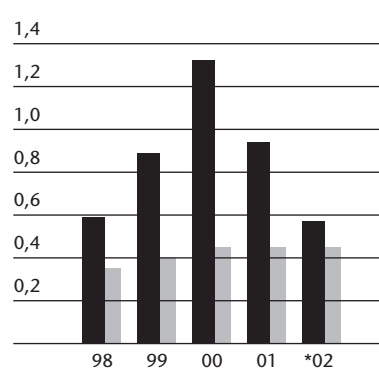

1. Liikevoitto 2001 2. Aikakauslehtipaperi 3. Sanomalehtipaperi 4. Hienopaperi
5. Pakkauskartongit 6. Puutuotteet 7. Muut 8. Liikevoitto 2002

Oma pääoma/osake

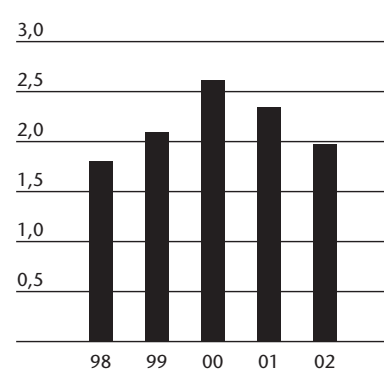
Tulos ja osinko/osake

■ Tulos/osake, ilman kertaluonteisia eriä
■ Osinko/osake

* Hallituksen osinkoesitys

Kassatulos/osake

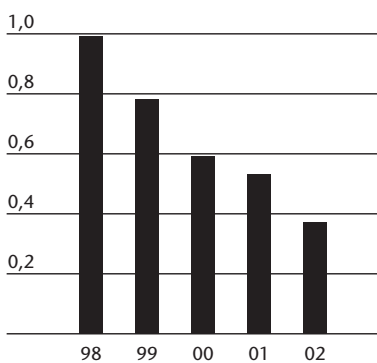
Ilman kertaluonteisia eriä

Korollisten nettovelkojen muutokset

Liiketoiminnan kassavirta oli 2 083,8 milj. euroa (2 757,5 milj. euroa). Kassavirta investoinneilla vähennettynä oli 1 247,7 milj. euroa (1 849,9 milj. euroa) ja osakekohtainen kassatulos ilman kertaluonteisia eriä 1,97 euroa (2,34 euroa).

Vuoden lopussa korolliset nettovelat olivat 3 055,1 milj. euroa (4 819,9 milj. euroa), mikä on 1 764,8 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2001 positiivisen liiketoiminnan kassavirran, metsäomaisuuden myynnin ja alhaisemman Yhdysvaltain dollarin muuntovaikutusten vuoksi. Käyttämättömät luotot ja likvidit varat olivat 1,8 mrd. euroa.

Velkaantumisaste

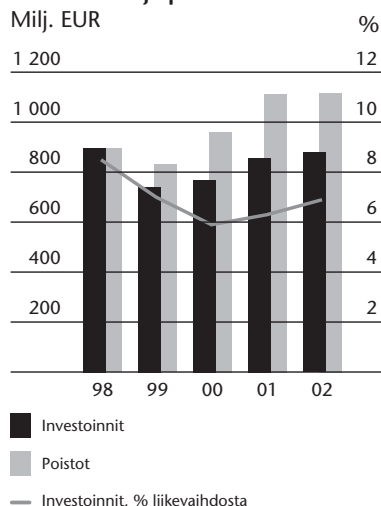

Tavoite ≤ 0,8

Investoinnit

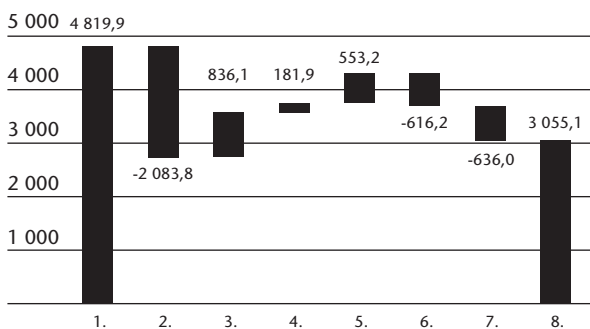
Vuoden 2002 investoinnit olivat 877,6 milj. euroa, joka on 70,5 % poistoista. Määrä on suunniteltua alhaisempi, koska joitakin investointimaksuja on siirryntä vuodelle 2003. Tärkeimmät investoinnit olivat Belgian Langerbruggen tehtaan uusi paperikone 4 (254,1 milj. euroa) ja paperikone 3:n (28,6 milj. euroa) uudistaminen, Oulun tehtaan paperikone 6:n uudistaminen (16,5 milj. euroa), Saksan Baienfurtin tehtaan taivekartonkituotannon uudistaminen (10,2 milj. euroa) ja Ruotsin Forsin tehtaan jälkikäsitteilyosaston investointi (10,6 milj. euroa).

Investoinnit ja poistot

Korollisten nettovelkojen muutos

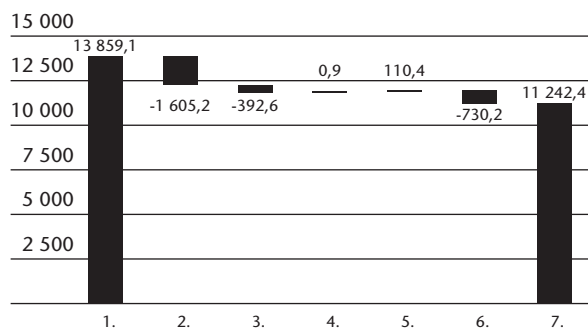
Milj. EUR

1. Korolliset nettovelat 1.1.2002 2. Liiketoiminnan nettokassavirta
3. Investointien nettokassavirta 4. Verojen ja rahoituserien nettokassavirta
5. Oman pääoman erien nettokassavirta 6. Rakenteelliset muutokset
7. Muuntoerot ja muut muutokset 8. Korolliset nettovelat 31.12.2002

Sijoitetun pääoman muutos

Milj. EUR

1. Arvo 1.1.2002 2. Investoinnit ja arvonalennukset 3. Yritysosot ja poistot
4. Käyttöpääoman muutos 5. Nettoverovastuiden muutos 6. Verovastuiden muutos
7. Muuntoerot 8. Arvo 31.12.2002

Pääomarakenne

Milj. EUR	2000	2001	2002	Osaketta kohden, EUR
Käyttöomaisuus	15 280,7	14 882,2	12 089,4	13,88
Käyttöpääoma	1 276,2	1 224,2	1 182,2	1,36
Sidottu pääoma	16 556,9	16 106,4	13 271,6	15,24
Verovastuut	-2 654,0	-2 247,3	-2 029,2	-2,33
Sijoitettu pääoma	13 902,9	13 859,1	11 242,4	12,91
Oma pääoma	8 570,8	8 989,0	8 156,9	9,36
Vähemmistöosuus	149,4	50,2	30,4	0,04
Korolliset nettovelat	5 182,7	4 819,9	3 055,1	3,51
	13 902,9	13 859,1	11 242,4	12,91

Sijoitettu pääoma

Milj. EUR	Sidottu pääoma		Verovastuut		Sijoitettu pääoma	
Suomi	4 232,9	31,9 %	379,8	18,7 %	3 872,0	34,4 %
USA	3 157,1	23,8 %	503,1	24,8 %	2 654,0	23,6 %
Ruotsi	2 773,8	20,9 %	887,1	43,7 %	1 886,7	16,8 %
Saksa	1 011,2	7,6 %	227,4	11,2 %	783,8	7,0 %
Kanada	447,9	3,4 %	-43,2	-2,1 %	491,1	4,4 %
Ranska	266,3	2,0 %	31,4	1,5 %	235,0	2,1 %
Portugali	219,3	1,7 %	-6,2	-0,3 %	225,5	2,0 %
Kiina	203,6	1,5 %	0,0	0,0 %	203,7	1,8 %
Itävalta	179,8	1,4 %	17,5	0,9 %	162,3	1,4 %
Muut	779,7	5,8 %	32,3	1,6 %	728,3	6,5 %
Yhteensä	13 271,6	100 %	2 029,2	100 %	11 242,4	100 %

Liiketoiminnan kassavirta tuotealueittain

Milj. EUR	Aikakaus-lehtipaperi	Sanoma-lehtipaperi	Hieno-paperi	Pakkaus-kartongit	Puu-tuotteet	Muut	Jatkuvat toiminnot
Liikevoitto (ilman konserniaktiivapoistoja ja kertaluonteisia eriä)	79,3	240,8	292,6	365,8	46,8	50,0	1 075,3
Poistot, kertaluonteiset erät ja tilinpäätössiirrot	314,3	125,8	267,3	254,9	48,2	50,1	1 060,6
Käyttöpääoman muutos	54,9	61,9	50,4	-82,6	-68,7	-68,0	-52,1
Liiketoiminnan kassavirta	448,5	428,5	610,3	538,1	26,3	32,1	2 083,8

Korollisten nettovelkojen muutos

Milj. EUR	Jatkuvat toiminnot	Rakenne-muutokset	Konsernin kassavirta	Muunto-erot	Vaikutus taseeseen
Liikevoitto	-306,0	154,4	-151,6	0,0	-151,6
Poistot	2 441,9	0,0	2 441,9	-154,8	2 287,1
Käyttöpääoman muutos	-52,1	51,2	-0,9	42,9	42,0
Liiketoiminnan kassavirta	2 083,8	205,6	2 289,4	-111,9	2 177,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-877,6	0,0	-877,6	0,0	-877,6
Yritysosotot	-9,3	-141,1	-150,4	0,0	-150,4
Käyttöomaisuuden myynti	58,0	545,6	603,6	0,0	603,6
Muut kiinteän omaisuuden muutokset	-7,2	-11,9	-19,1	949,2	930,1
Liiketoiminnan nettokassavirta	1 247,7	598,2	1 845,9	837,3	2 683,2
Nettorahoituserät (sis. osakkuusyhtiöt)	-190,6	0,0	-190,6	0,0	-190,6
Verot	8,7	0,6	9,3	-107,1	-97,8
Osakeanti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osingot	-403,6	0,0	-403,6	0,0	-403,6
Omien osakkeiden osto	-287,3	0,0	-287,3	0,0	-287,3
Muut oman pääoman ja vähemmistöosuuksien muutokset	137,7	17,4	155,1	-94,2	60,9
Korollisten nettovelkojen muutos	512,6	616,2	1 128,8	636,0	1 764,8

Toteutunut strategia 2002

Raaka-ainelähteet

Vuonna 2002 konserni toteutti käytännössä kuitu-strategiaansa lisäämällä puunhankintaa Baltiasta ja Venäjältä. Tämä tapahtui ostamalla virolaisen Sylvesterin saha- ja puunhankintatoiminnot sekä rakentamalla sahoja Venäjällä.

Toinen esimerkki Stora Enson tavasta toteuttaa kuitustrategiaansa on Veracelin yhteishankesuunnitelma Brasiliassa. Tavoitteena on hankkia edullisin kustannuksin korkealaatuista eukalyptuskuitua, joka soveltuu erinomaisesti hienopaperin tuotantoon.

Tuotantorakenteen kehittäminen

Stora Enso julkisti vuonna 2002 kattavan tuotantorakenteen kehittämishojelman parantaakseen asiakaspalveluaan. Tavoitteena on tarjota kustannustehokkaasti korkealaatuista metsäteollisuustuotteita ja hyviä logistisia yhteyksiä, jotka palvelevat asiakkaita parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Ohjelman tavoitteena on korkealuokkaiset tuotantoyksiköt. Lisäksi Stora Enso haluaa olla vastuullinen paperin valmistaja. Siksi tämän pitkäaikaisen ohjelman aikana tuotantoyksiköitä suljetaan ja myydään, koneita uudistetaan ja uusia koneita hankitaan.

Stora Enso on sitoutunut toteuttamaan tuotantorakenteen kehittämishojelman vastuullisesti siten, että käyttömousuinvestoinnit ovat suhdannekierron aikana joko poistojen tasolla tai niitä alhaisemmat.

Pääliiketoimintaan kuulumattomien yksiköiden myynti

Stora Enson strateginen päätös on vapauttaa pääomaa myymällä pääliiketoimintoihin kuulumattomia yksiköitä kasvun rahoittamiseen. Ruotsin Mölndalin tehtaan sekä Suomen ja Yhdysvaltain metsäomaisuuden myynti ovat hyviä esimerkkejä tämän strategian toteuttamisesta vuonna 2002.

Myymällä pääliiketoimintaan kuulumattomia tuotantoyksiköitä Stora Enso pohjustaa keskeisten liiketoimintojensa graafisten papereiden, toimistopapereiden, sanomalehtipaperin, pakkauskartonkien ja puutuotteiden edelleen kehittämistä.

Myynti, markkinointi ja tuotekehitys

Vuonna 2002 Stora Enso teki asiakastytyväisyystutkimuksen, jonka tulosten perusteella aloitettiin kattava asiakassuhdeprojekti. Kolmen paperitulosryhmän aloittamaan projektiin kuuluu jo yli 300 henkilöä ja se jatkuu vielä vuoden 2003. Projektin tavoitteena on luoda ja ottaa käyttöön asiakassuhteiden hallinnointimalli, joka sisältää määritellyt työskentelyperiaatteet.

Projektin tavoitteena on parantaa kannattavuutta,

vähentää myynnin vaihteluita, parantaa toimitusketjua, myydä tuotteiden sijasta ratkaisuja, optimoida koko tuotevalikoiman käyttö, alentaa kustannuksia ja lisätä orgaanista kasvua.

Vuonna 2002 Stora Enso käytti 91,6 miljoonaa euroa tutkimukseen ja tuotekehitykseen, mikä oli 0,7 % liikevaihdosta. Tärkein tutkimuksen ja kehityksen tuotealueista on kuluttajapakkauskartongit, missä tutkimus- ja tuotekehitystyö tukee uutuuksiin perustuvaa kasvustrategiaa. Esimerkiksi InnoCentre-kehityskeskus, 4 miljoonan euron investointi teollisuusmittakaavan jatkojalostuskoneisiin, edistää merkittävästi uusien jalostus- ja pakkausteknologioiden sekä liiketoimintamallien kehittämistä. Uusi CD- ja DVD-levyjen pakkauskonsepti on jo otettu käyttöön.

Digitaalisen ja muun tulostuspapereiden tuotekehitys on toinen tärkeä alue. Tuotevalikoimaa erilaisia painoteknologioita varten on edelleen kehitetty ja täydennetty. Uusimpia tuotteita on Stora Enso Matt, New StellaPress ja CosmoPrint. Painopapereiden laadun parantamisessa on keskitytty etenkin vaaleuteen, opasiteettiin ja pinnan tasaisuuteen.

Laadun parantaminen

Stora Enson liiketoiminnan kehittämismalli Excellence 2005, laatujohtaminen, otettiin käyttöön lähes kaikissa Stora Enson yksiköissä vuonna 2002. Tuotantoyksiköt, myyntiyhtiöt, palveluyksiköt ja yrityksen muut toiminnot arvioivat järjestelmällisesti toimintansa vahvuuksia ja kehittämisalueita. Arviointitulosten avulla liiketoimintoja kehitetään.

Excellence 2005 yhtenäistää konsernin johtamiskäytäntöjä. Se on kattava tapa jatkuvasti kehittää liiketoimintoja parhaimpia toimintamalleja, tuottavuusohjelmia ja muita laatutyökaluja käyttämällä, parhaimpia käytäntöjä jakamalla sekä asiakastytyväisyys- ja muita tutkimuksia hyödyntämällä.

Pohjois-Amerikan kannattavuuden parantamissuunnitelma julkistettiin

Pohjois-Amerikan liiketoimintojen kannattavuuden parantamissuunnitelma tulosryhmän tuloksen ja kilpailukyvyyn kohentamiseksi julkistettiin. Heikko markkinatilanne on jatkunut Pohjois-Amerikassa vuoden 2000 lopusta lähtien. Vuonna 2000 hankitun Pohjois-Amerikan omaisuuden tämän hetkisen markkina-arvon vuoksi johto päätti tehdä 1 167 miljoonan euron (1 081 miljoonan Yhdysvaltain dollarin) kertaluonteisen lisäpoiston, joka kirjattiin vuoden 2002 kolmannelle neljännekselle.

Suunnitelman tavoitteena on keskittyä yhä enemmän tärkeimpiin tuotantoyksiköihin, parantaa päällystetyn aikakauslehtipaperin ja hienopaperin kilpailu-

kykyä sekä varmistaa kilpailukykyisen sellun saanti Pohjois-Amerikan liiketoiminnoille. Organisaatiota on muutettu vastaamaan Pohjois-Amerikan tulosryhmän vaatimuksia ja tavoitteita. Pohjois-Amerikassa tehdyn yritysoston jälkeen henkilöstöä on vähennetty 7 294:stä 6 156 työntekijään. Henkilöstöä vähennetään vielä noin 500 työntekijällä.

Vuonna 2002 Pohjois-Amerikan liiketoimintojen synergiaedut olivat 91 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuodelle 2002 asetettua 110 miljoonan Yhdysvaltain dollarin synergiatavoitetta ei saavutettu, koska kapasiteetin käyttöaste oli alhaisempi ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja hinnat olivat matalammat kuin tavoitetta asetettaessa vuonna 2000.

Taloudellisten riskien hallinta

Paperin ja kartongin hinnat ovat historiallisesti olleet herkkiä suhdannevaihteluille ja muuttuneet pääasiassa tuotantokapasiteetin lisäysten ja vähennysten aiheuttamien tarjonnan muutosten sekä varastojen muutosten mukaan. Metsäteollisuuden kannattavuuteen vaikuttavat myös raaka-aineiden hintojen, kuten puuraaka-aineen, sellun ja energian hinnanmuutokset sekä valuuttakurssimuutokset.

Konserni on määritellyt liiketoimintaan liittyvät riskit ja ne on jaettu kolmeen ryhmään.

Kysynnän ja tarjonnan vaikutus

- Alhaiset myyntihinnat tai kalliit raaka-aine- ja energiakustannukset voivat heikentää yhtiön kannattavuutta.
- Tuontipuu voi nostaa konsernin puuraaka-ainekustannuksia tai vaikuttaa tuotantoon.
- Energian hankinta ulkopuolisilta toimittajilta voi vaikuttaa konsernin energiakustannuksiin tai energian saantiin.
- Kulutustottumusten muutokset saattavat pienentää joidenkin tuotteiden kysyntää ja kannattavuutta.
- Valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa tulokseen.

Investointien vaikutus

- Kilpailu voi vaikuttaa kielteisesti metsäteollisuuden kannattavuuteen ja lisätä investointitarpeita.
- Stora Enson kasvusuunnitelmat, mukaanlukien yritysostot, saattavat vaatia merkittäviä investointeja.
- Kasvusuunnitelmien toteutuminen riippuu osin yritysostojen tai fuusioiden onnistumisesta. Jos yrityskaupoissa tai fuusioissa epäonnistutaan, yhtiön kilpailukyky saattaa kärsiä. Toisaalta yrityskaupat voivat aiheuttaa uusia riskejä.

- Länsi-Euroopan ja Pohjois-Amerikan ulkopuolisten investointien arvoa voivat heikentää poliittiset, taloudelliset ja lainsäädännölliset muutokset.

Lainsäädännöllisten ja rakenteellisten tekijöiden vaikutus

- Muutamat merkittävimmät osakkeenomistajat saattavat vaikuttaa liiketoimintaan tai ohjalla sitä,
- Ympäristölainsäädännöstä ja -määräyksistä saattaa aiheutua Stora Ensolle kustannuksia, jotka vaikuttavat yhtiön kannattavuuteen.

Konsernin toimintaperiaatteena on hallita ja minimoida riskien vaikutuksia silloin, kun se on mahdollista. Muutamia riskejä käsitellään ja arvioidaan erikseen jäljempänä.

Riskien hallinta

Liikeriski

Konsernin tulokseen vaikuttavat hintojen ja toimitusmäärien muutokset, vaikkakin muutosten vaikutus liikevoittoon vaihtelee tuoteryhmittäin. Alla olevassa taulukossa on esitetty 10 %:n hinnan tai määrän muutoksen vaikutus suurimpien tuotealueiden liikevoittoon.

Vaikutus liikevoittoon +/- 10 %

Milj. EUR	Hinta	Määrä
Aikakauslehtipaperi	300	110
Sanomalehtipaperi	160	70
Hienopaperi	300	120
Pakkauskartongit	300	130
Puutuotteet	120	30

Myös eri kustannustekijöiden hinta- ja määräkehitys vaikuttaa konsernin tulokseen. Alla olevasta taulukosta ilmenee tärkeimpien kustannustekijöiden suhteellinen osuus kaikista kustannuksista ja liikevaihdosta.

Kustannusten ja liikevaihdon jakauma

Kustannustekijät	% kokonais-kustannuksista	% liike-vaihdosta
Muuttuvat kustannukset		
Kuljetus- ja myyntikustannukset	11	10
Tukki- ja kuitupuun, keräyskuitu	20	18
Kemikaalit ja täyteaineet	11	10
Energia	7	7
Muut	14	13
	63	58
Kiinteät kustannukset		
Henkilöstökustannukset	19	18
Muut	8	7
	27	25
Poistot ja arvonalennukset	10	10
Yhteensä	100	93

Suurimmat yksittäiset kustannustekijät ovat henkilöstökustannukset sekä tukki- ja kuitupuun ja keräyspaperin hankintaan liittyvät kustannukset. Esimerkiksi yhden prosentin muutos henkilöstökustannuksissa vastaa 20 milj. euroa ja yhtä suuri muutos kuidun hankintakustannuksissa vastaa 30 milj. euroa. Konserni suojaatuu merkittävimmitä hyödyke- ja energiariskeiltä.

Stora Enso myi vuonna 2002 enemmän sellua kuin osti sitä. Sellua tuotettiin yhteensä 4,87 milj. tonnia, josta yhtiön ulkopuolelle myytiin nettona 90 000 tonnia. Lisätietoja konsernin käyttämistä raaka-aineista ja muista resursseista on saatavissa Ympäristö- ja raaka-aineet 2002 -raportista.

Hyödykeriski ja energian hintariski

Konsernin energiariskipolitiikan mukaan jatkuva energian saanti turvataan. Toimitusten turvaamiseksi konsernin yhtiöt solmivat pitkäaikaisia energian ostosopimuksia energiariskipolitiikan periaatteiden mukaisesti. Avoin hintariski suojataan pitkäaikaisilla sopimuksilla tai rahoitusjohdannaisilla.

Konserni tukee aktiivisesti markkinoiden kehitystä käyttäessään kuitujohdannaisia. Konserni suojaa avoimelta hintariskiltä sekä raaka-aineita että lopputuotteita.

Kaikki energian ja muiden hyödykkeiden hintariskeiltä suojautumiseen tarkoitettavat rahoitusjohdannaiset kirjataan konsernin tilinpäätökseen IAS 39 -standardin mukaisesti ja, mikäli mahdollista, ne aktivoidaan taseeseen soveltamalla suojauslaskentaa.

Valuuttariski

Kansainvälisenä paperin ja muiden metsäteollisuustuotteiden valmistajana ja myyjänä Stora Ensoon vaikuttavat sekä transaktio- että muuntoriskit. Transaktioriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta konsernin tulokseen, kun taas muuntoriski merkitsee valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta yhtiön taseeseen.

Muuntoriski merkitsee valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta Stora Enson netto-omaisuuteen eli omaan pääomaan. Konserni pyrkii minimoimaan muuntoriskin rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla silloin, kun se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Yhtiöllä on tämän periaatteen mukaisesti USD-, CAD-, GBP- ja SEK-määräisiä suojausjauksia, jotka täyttävät IAS 39 -standardin netto-omaisuusinvestointeja koskevat suojauslaskentavaatimukset. Suojausten yhteenlasketut nimellisarvot ilmenevät oheisesta taulukosta.

Muuntoriski ja suojaukset 31.12.2002

Milj. EUR	Euro-alue	USA	Ruotsi	Kanada	Iso-Britannia	Kiina	Muut	Yht.
Sijoitettu pääoma	5 804	2 654	1 887	491	24	203	179	11 242
Korolliset velat	-554	-2 191	-2 041	-	-5	-186	-199	-5 176
Korolliset saamiset	361	532	1 023	36	30	11	128	2 121
Vähemmistöosuus	-31	-	-3	-	-	-	4	-30
Muuntoriskille altis oma pääoma	5 580	995	866	527	49	28	112	8 157
Velkojen suojaukset*	975	-975	-	-	-	-	-	-
Muut suojaukset*								
- EUR/CAD	515	-	-	-515	-	-	-	-
- EUR/GBP	43	-	-	-	-43	-	-	-
- EUR/SEK	328	-	-328	-	-	-	-	-
Muuntoriskialttius suojausten jälkeen	7 441	20	538	12	6	28	112	8 157

* Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma luokitellaan ulkomaisiin varoihin tehtyjen nettosijoitusten suojaukseksi.

Vuonna 2002 Stora Enso pyrki suojaamaan 50 % 12 kuukauden nettokassavirtaa vastaavasta määrästä. Konserni suojaa vähintään 25 % ja enintään 75 % valuuttakohtaisista nettopositioista. Poikkeuksina voivat olla yksiköt, joilla on kirjanpitovaluuttana Ruotsin kruunu. Konsernin liiketoiminnan maantieteellisessä

jakaumassa tapahtuneiden muutosten vuoksi tapahtumien suojauspolitiikkaa on muutettu tammikuun 2003 alusta siten, 75 % riskeistä suojataan tulosryhmien riskipolitiikan mukaisesti edellyttäen, että ne vastaavat kirjanpidollisia suojausperiaatteita. Näiden lisäksi konsernin riskiä voidaan suojata ylemmän johdon valtuuttamana.

Transaktioriski ja suojaukset 31.12.2002

Milj. EUR	EUR	USD	GBP	SEK	CAD	Muut	Yht.
Liikevaihto 2002	6 600	3 200	1 000	1 100	200	700	12 800
Kulut 2002	-5 500	-2 400	-200	-2 100	-300	-200	-10 700
Liiketoiminnan nettokassavirta	1 100	800	800	-1 000	-100	500	2 100
IAS 39:n mukaiset suojaukset 31.12.2002							
- EUR/USD	145	-145	-	-	-	-	-
- EUR/GBP	268	-	-268	-	-	-	-
- EUR/SEK	-	-	-	-	-	-	-
- EUR/muut	-5	-	-	-	-	5	-
- USD/SEK	-	-140	-	140	-	-	-
- GBP/SEK	-	-	-183	183	-	-	-
- SEK/muut	-	-	-	-	-	-	-
- USD/CAD	-	-35	-	-	35	-	-
Liiketoiminnan nettokassavirta suojausten jälkeen	1 508	480	349	-677	-65	505	2 100
IAS:n mukaan suojaamattomat 31.12.2002							
- EUR/USD	17	-17	-	-	-	-	-
- EUR/GBP	16	-	-16	-	-	-	-
- EUR/SEK	-	-	-	-	-	-	-
- EUR/muut	23	-	-	-	-	-23	-
- USD/SEK	-	-78	-	78	-	-	-
- GBP/SEK	-	-	-71	71	-	-	-
- SEK/muut	-	-	-	3	-	-3	-
- USD/CAD	-	-1	-	-	1	-	-
Transaktioriski, netto	1 564	384	262	-525	-64	479	2 100

Rahoitus ja rahoituskulut

Stora Enson rahoitustoiminnan periaatteisiin kuuluu, että lainojen ja luottolimiittien keskimääräinen takaisinmaksuaika on neljän ja seitsemän vuoden välillä. Lisäksi pyritään siihen, että luottolimiitit kattavat kaikki tiedossa olevat rahoitustarpeet, liikkeessä olevat yritystodistukset ja muut lyhytaikaiset lainat.

Tavoitteena on varainhankinnan monipuolistaminen ja kansainvälisten velkamarkkinoiden hyödyntäminen entistä laajemmin, mikä mahdollistaa yritysten joukkovelkakirjamarkkinoiden pitkien takaisinmaksuaikojen hyödyntämisen. Joulukuussa 2002 konserni sopi viisivuotisesta 240 milj. euron investointiriskejä

vähentävästä valmiusluotosta Euroopan jälleensuoritus- ja kehityspankin (European Bank for Reconstruction and Development, EBRD) kanssa. Luotto on tarkoitettu Venäjän ja Itä-Euroopan investointeihin.

Tammikuussa 2003 Stora Enso Oyj allekirjoitti 2,5 mrd. euron monivaluuttalainan, joka toimii valmiusluoton muodossa. Lainan korkokustannus on Euribor lisättynä 0,425 %:lla p.a. Tämä viisivuotinen laina käytetään yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin, muun muassa nykyisten, yhteensä 1,6 miljardin euron vastaavien lainojen korvaamiseen.

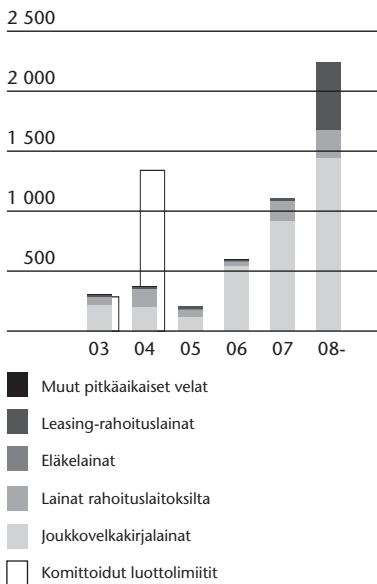
Stora Enson rahoitusrakenne 31.12.2002

Valuutta, milj./Maturiteetti	EUR	USD	SEK
Joukkovelkakirjalainat	Eurolaina - EUR 850 / 2007 Suomalainen sarjalaina - EUR 247 / 2004	Kansainvälinen joukkovelkakirjalaina - USD 750 / 2011	Medium-Term Note - SEK 1 386 / 2003 - SEK 4 000 / 2006
Private placements	EUR 191	USD 601	SEK 2 032
Lyhytaikaiset luotot	Euro Commercial Paper Programme EUR 1 000 Finnish Commercial Paper Programme EUR 750	-	Swedish Commercial Paper Programme SEK 10 000
Komittoidut luottolimiitit	Syndikoitu pankkilaina*) DEM 1 500 (EUR 766) / 2004 Syndikoitu pankkilaina **) EUR 2 500 / 2008	Syndikoitu pankkilaina*) USD 900 / 2004	-

*) Monivaluuttalaina, joka erääntyi 17.2.2003

***) Monivaluuttalaina, joka allekirjoitettiin 15.1.2003

Korollisen vieraan pääoman takaisinmaksuohjelma 31.12.2002 Milj. EUR

Stora Enson tavoitteena on ylläpitää kaksi ns. investment grade -tasoista luottokelpoisuusluokitusta. Oheisessa taulukossa on esitetty tämän hetkiset luottokelpoisuuslaitos Moody's Investor Servicen ja Standard & Poor'sin antamat luokitukset ja arviot tulevasta kehityksestä.

Luottokelpoisuusluokitukset 31.12.2002

Agency	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Ennuste
Moody's	P-2	Baa1	Vakaa
Standard & Poor's	A-2/K-1	BBB+	Vakaa

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin. Toimialan suhdanneherkkyyden vuoksi konsernin korkoriskejä pyritään hallitsemaan sovittamalla yhteen rahoituskustannukset ja sijoitetun pääoman tuotto.

Konsernin tavoitteduraatio on 12 kuukautta ja sallittu vaihteluväli on +/- 6 kuukautta. Tavoitteeseen pyritään vaihtamalla kiinteitä korkomaksuja rahoitusjohtajien avulla vaihtuviksi koronmaksuiksi.

Tammikuusta 2003 alkaen konsernin korkoriskipolitiikka on muuttunut siten, että vertailujakso on edelleen 12 kuukautta, mutta poikkeamajakso 3-24 kuukautta.

Taloudellinen luottoriski

Konsernin luottoriskit voidaan jakaa kahteen päätyyppiin: rahoitustoiminnan luottoriskit ja asiakasluottoriskit.

Rahoitustoiminnan luottoriskit liittyvät nimensä mukaisesti Stora Enson ja rahoittajien välisiin liiketoimiin. Yhtiö hyväksyy yhteistyökumppaneikseen rahoituslaitoksia, joiden lyhytaikainen luottokelpoisuusluokitus on vähintään A1/P1 tai pitkäaikainen luokitus AA-/AA3. Kaikkien rahoituslaitosten luottokelpoisuusluokituksia seurataan tarkasti ja laitoksiin liittyvä kokonaisriski lasketaan säännöllisesti. Johtoryhmä hyväksyy yhteistyökumppaneiksi luottokelpoisuuden alapuolella olevat rahoituslaitokset.

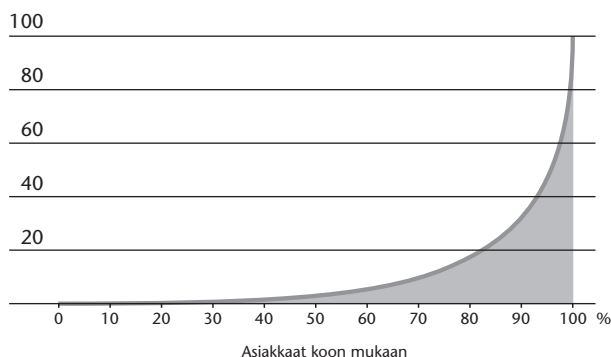
Stora Enso seuraa taloudellista riskiä päivittäin useilla tasoilla käyttämällä Value-at-risk (VaR) -menetelmää.

Asiakasluottoriskit

Erääntyvät saatavat ovat konsernille riski, minkä takia se saattaa menettää rahaa. Tämän vuoksi konserni valvoo saataviaan ja arvioi asiakkaita niiden taloudellisen toiminnan perusteella. Konserni seuraa suurempia riskejään hyvin tarkasti, koska ne saattavat vaikuttaa tulokseen. Alla olevasta Saatavat asiakkaittain -kaaviosta ilmenee, että melkein 50 % erääntyvistä satavista on suurimpien asiakkaiden. Nämä asiakkaat edustavat 5 % kaikista asiakkaista.

Saatavat asiakkaittain 31.12.2002

Kertyneet saatavat, %

Konsernin saatavat ovat pääasiassa Länsi-Euroopasta, Yhdysvalloista ja Kanadasta, joiden osuus saatavien kokonaisuudesta on 86 % ja alueella tapahtuvasta myynnistä noin 82 %. Länsi-Euroopassa suurimmat saatavat ovat Isosta-Britanniasta, Ranskasta, Saksasta, Suomesta ja Italiasta. Niiden osuus saatavien kokonaisuudesta on 65 %.

Toimitusriski

Stora Enso on monilla aloilla riippuvainen tavarantoimittajista sekä niiden kyvystä toimittaa oikealaatuisia tuotteita oikeaan aikaan. Konserni seuraa tavarantoimittajiensa toimintaa, joita sillä on useita tuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi.

Lisäksi tehokkaalle tuotannolle ja investoinneille on tärkeää, että toimittajat pystyvät vastaamaan laatu- ja ympäristövaatimuksiin sekä toimittamaan tavaran ajoissa. Tämän vuoksi tavarantoimittajia, niiden tuotteita, kuljetusjärjestelmiä ja muita palveluita seurataan säännöllisesti.

Tiedot neljännesvuosittain ja avainluvut

Toimitukset tuotealueittain

1 000 tonnia	I/01	II/01	III/01	IV/01	2001	I/02	II/02	III/02	IV/02	2002
Aikakauslehtipaperi	994	920	967	990	3 871	932	910	986	1 080	3 908
Sanomalehtipaperi	780	755	740	756	3 031	706	726	717	750	2 899
Hienopaperi	857	773	760	801	3 191	807	792	786	771	3 156
Pakkauskartongit	706	728	678	653	2 765	778	823	808	777	3 186
Yhteensä	3 337	3 176	3 145	3 200	12 858	3 223	3 251	3 297	3 378	13 149
Puutuotteet, 1 000 m ³	1 242	1 276	1 082	1 260	4 860	1 203	1 344	1 252	1 313	5 112
Aaltopahvi, milj. m ²	107	107	109	111	434	117	126	180	123	546

Liikevaihto tuotealueittain

Milj. EUR	I/01	II/01	III/01	IV/01	2001	I/02	II/02	III/02	IV/02	2002
Aikakauslehtipaperi	910,2	847,6	831,7	859,5	3 449,0	767,3	721,0	747,1	801,4	3 036,8
Sanomalehtipaperi	501,7	490,7	471,9	469,6	1 933,9	412,8	413,2	403,2	412,3	1 641,5
Hienopaperi	1 021,3	904,1	838,6	853,5	3 617,5	827,1	787,0	751,0	742,9	3 108,0
Pakkauskartongit	701,9	704,2	672,8	645,1	2 724,0	766,2	781,9	758,6	736,7	3 043,4
Puutuotteet	307,3	311,8	266,2	295,2	1 180,5	286,1	320,8	314,1	314,2	1 235,2
Tukkuritoiminta	231,4	211,5	188,9	208,5	840,3	211,7	183,4	155,8	169,7	720,6
Metsä	511,5	442,3	410,3	461,5	1 825,6	497,9	479,2	464,7	516,9	1 958,7
Muut	-548,3	-523,8	-479,9	-510,0	-2 062,0	-540,2	-453,5	-485,9	-482,0	-1 961,6
Yhteensä	3 637,0	3 388,4	3 200,5	3 282,9	13 508,8	3 228,9	3 233,0	3 108,6	3 212,1	12 782,6

Liikevoitto tuotealueittain ilman kertaluonteisia eriä ja liikearvoa

Milj. EUR	I/01	II/01	III/01	IV/01	2001	I/02	II/02	III/02	IV/02	2002
Aikakauslehtipaperi	113,6	72,3	83,9	77,1	346,9	31,6	2,3	19,6	25,8	79,3
Sanomalehtipaperi	134,1	125,6	128,7	120,4	508,8	72,8	61,1	64,5	42,4	240,8
Hienopaperi	167,6	81,9	70,6	74,4	394,5	93,1	73,1	70,2	56,2	292,6
Pakkauskartongit	115,1	90,2	97,5	43,4	346,2	100,6	70,7	116,2	78,3	365,8
Puutuotteet	5,6	7,9	2,5	-3,4	12,6	11,2	14,1	9,7	11,8	46,8
Tukkuritoiminta	0,2	-1,3	-1,6	-4,5	-7,2	-1,0	1,9	1,2	3,4	5,5
Metsä	25,3	26,8	15,9	20,1	88,1	23,4	25,7	25,3	21,9	96,3
Muut	-1,9	-17,7	-21,9	-1,7	-43,2	-16,6	-17,5	-9,3	-8,4	-51,8
Konserniaktiivapoistot	-36,6	-39,3	-36,6	-39,0	-151,5	-41,1	-41,2	-42,0	-24,5	-148,8
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	523,0	346,4	339,0	286,8	1 495,2	274,0	190,2	255,4	206,9	926,5
Kertaluonteiset erät	-	-9,6	18,0	-16,7	-8,3	-	51,6	-1 229,5	99,8	-1 078,1
Liikevoitto yhteensä (IAS)	523,0	336,8	357,0	270,1	1 486,9	274,0	241,8	-974,1	306,7	-151,6
Nettorahoituskulut	-121,8	-121,4	-67,7	-32,6	-343,5	-45,2	-44,0	-56,2	-60,8	-206,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	28,3	23,3	16,3	11,7	79,6	11,7	8,4	-2,4	-3,1	14,6
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta	429,5	238,7	305,6	249,2	1 223,0	240,5	206,2	-1 032,7	242,8	-343,2
Verot	-146,0	-82,2	-93,9	22,5	-299,6	-79,4	-68,3	36,6	232,0	120,9
Tulos verojen jälkeen	283,5	156,5	211,7	271,7	923,4	161,1	137,9	-996,1	474,8	-222,3
Vähemmistöosuus	-0,2	-1,7	2,0	2,8	2,9	-0,1	0,1	-2,6	2,7	0,1
Tilikauden voitto	283,3	154,8	213,7	274,5	926,3	161,0	138,0	-998,7	477,5	-222,2

Lyhennetty tase

Milj. EUR	31.12.					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	11 885	11 704	11 905	16 379	16 178	13 245
Rahoitus- ja vaihto-omaisuus	3 690	3 718	4 133	4 944	4 380	4 969
Vastaavaa	15 575	15 422	16 038	21 323	20 558	18 214
Oma pääoma	5 528	5 272	5 957	8 571	8 989	8 157
Vähemmistöosuus	272	279	202	149	50	30
Korolliset velat	6 565	6 558	5 769	6 856	6 409	5 176
Korottomat velat	1 691	1 799	2 357	2 928	2 610	2 526
Verovelka	1 518	1 514	1 753	2 819	2 500	2 325
Vastattavaa	15 575	15 422	16 038	21 323	20 558	18 214

Avainluvut 1997–2002

Milj. EUR	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Liikevaihto	9 998	10 490	10 636	13 017	13 509	12 783
Muutos edellisestä vuodesta, %	5,1	4,9	1,4	22,4	3,8	5,4
Palkat	1 737	1 805	1 754	1 996	2 234	2 282
% liikevaihdosta	17,4	17,2	16,5	15,3	16,5	17,9
Liikevoitto ennen poistoja (EBITDA)	1 747	1 877	2 311	3 500	2 755	2 290
Poistot	806	1 111	849	1 041	1 116	1 090
Konserniaktiivapoistot ja arvonalennukset	48	65	62	88	152	1 352
Liikevoitto	893	701	1 400	2 371	1 487	-151,6
% liikevaihdosta	8,9	6,7	13,2	18,2	11,0	-1,1
Kertaluonteiset erät	-52	-471	103	445	-8	-1 078
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	945	1 172	1 297	1 926	1 495	926,5
% liikevaihdosta	9,5	11,2	12,2	14,8	11,1	7,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	17	10	10	21	80	15
Rahoitustuotot ja -kulut	280	380	267	293	344	206
% liikevaihdosta	2,8	3,6	2,5	2,3	2,5	1,6
Tulos rahoitusserien jälkeen	630	331	1 143	2 099	1 223	-343
% liikevaihdosta	6,3	3,2	10,7	16,1	9,1	-2,7
Tulos rahoitusserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä	682	802	1 040	1 654	1 231	735
% liikevaihdosta	6,8	7,6	9,8	12,7	9,1	5,7
Verot	-204	-146	-392	-650	-300	+121
Tilikauden voitto	405	185	746	1 435	926	-222
Osinko	254	268	304	407	404	*392
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 134	896	740	769	857	878
% liikevaihdosta	11,3	8,5	7,0	5,9	6,3	6,9
Tutkimus- ja kehitysmenot	79	80	84	95	92	92
% liikevaihdosta	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Sidottu pääoma vuoden lopussa	13 078	12 541	12 615	16 557	16 106	13 272
Sijoitettu pääoma vuoden lopussa	11 572	11 038	10 941	13 903	13 859	11 242
Korolliset nettovelat	5 772	5 486	4 782	5 183	4 820	3 055
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	8,0	6,2	13,1	20,7	10,7	-1,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) ilman kertaluonteisia eriä, %	8,5	10,4	12,1	16,8	10,8	7,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,5	3,3	12,8	19,5	10,4	-3,3
Omavaraisuusaste, %	37,2	36,0	38,4	40,9	44,0	45,0
Velkaantumisaste	1,00	0,99	0,78	0,59	0,53	0,37
Henkilöstö keskimäärin	40 301	40 987	40 226	41 785	44 275	43 853

* Hallituksen osinkoehdotus

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Yhtiöjärjestyksen mukaan Stora Enso Oyj:n (myöhemmin tässä tekstissä ”yhtiö” tai ”Stora Enso”) vähimmäispääoma on 850 milj. euroa ja enimmäispääoma 3 400 milj. euroa; näissä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa

osakkeelta. Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2002 oli 1 529,6 milj. euroa. Joulukuussa 2002 merkittiin vuoden 1997 optiotodistusten perusteella 3 000 uutta R-sarjan osaketta. Uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 9.1.2003.

Osakepääoman muutokset 1998–2002

	Liikkeeseen laskettujen A-osakkeiden lukumäärä	Liikkeeseen laskettujen R-osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä yhteensä	Osakepääoma (milj. FIM)	Osakepääoma (milj. EUR)
Enso Oyj, 1.1.1998	116 729 125	194 361 705	311 090 830	3 110,9	
Enso Oyj:n A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 7.-11.9.1998	-1 357 954	1 357 954			
STORA A- ja B-osakkeiden muunto Stora Enso Oyj:n A- ja R-osakkeiksi, 23.12.1998	128 023 484	320 465 375	448 488 859	1 374,0	
Stora Enso Oyj, 31.12.1998	243 394 655	516 185 034	759 579 689	7 595,8	
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 6.-24.9.1999	-34 443 467	34 443 467			
Uusien R-osakkeiden merkintä, 26.10.1999		30 000	30 000		
Stora Enso Oyj, 31.12.1999	208 951 188	550 658 501	759 609 689	7 596,1	
Uusien R-osakkeiden merkintä, 26.1.2000		246 000	246 000		
Osakepääoman muuttaminen euromääräiseksi, 4.5.2000					1 291,8
Osakeanti (Consolidated Papers, Inc.): ADR-todistusten muodossa olevat R-osakkeet, 11.9.2000		167 367 577	167 367 577		284,5
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi, 16.-27.10.2000	-14 454 732	14 454 732			
Stora Enso Oyj, 31.12.2000	194 496 456	732 726 810	927 223 266		1 576,3
Uusien R-osakkeiden merkintä, 5.1.2001		312 000	312 000		
Uusien R-osakkeiden merkintä, 16.3.2001		964 201	964 201		
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 9.4.2001	-910 600	-22 260 100	-23 170 700		-39,4
Uusien R-osakkeiden merkintä, 29.5.2001		228 000	228 000		
Uusien R-osakkeiden merkintä, 20.7.2001		773 522	773 522		
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 17.-28.9.2001	-9 312 271	9 312 271			
Uusien R-osakkeiden merkintä, 17.10.2001		238 287	238 287		
Uusien R-osakkeiden merkintä, 29.11.2001		184 723	184 723		
Stora Enso Oyj, 31.12.2001	184 273 585	722 479 714	906 753 299		1 541,5
Uusien R-osakkeiden merkintä, 10.1.2002		1 158 000	1 158 000		
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 3.4.2002	-813 200	-7 319 800	-8 133 000		-13,8
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 16.-27.9.2002	-1 143 700	1 143 700			
Stora Enso Oyj, 31.12.2002	182 316 685	717 461 614	899 778 299		1 529,6
Uusien R-osakkeiden merkintä, 9.1.2003		3 000	3 000		
Stora Enso Oyj, 9.1.2003	182 316 685	717 464 614	899 781 299		1 529,6

Osakesarjat ja äänioikeudet

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa: A ja R. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Ero on äänioikeudessa: Yhtiökokouksessa A-sarjan osakkeiden omistajalla on yksi ääni edustamaansa osaketta kohti. R-sarjan osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni. Yhtiöllä oli 31.12.2002 yhteensä 899 778 299 osaketta.

Osakkeiden äänimäärä oli 254 062 846.

Osakkeiden noteeraus

Stora Enson osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman pörseissä. ADR-todistusten muodossa olevat R-osakkeet noteerataan lisäksi New Yorkin pörssissä. Helsingissä osakkeet noteerataan euroissa (EUR), Tukholmassa Ruotsin kruunuissa (SEK) sekä euroissa (EUR) ja New Yorkissa Yhdysvaltain dollareissa (USD).

ADR-todistukset

Stora Enson R-sarjan osakkeilla on käyty kauppaa New Yorkin pörssissä (NYSE) ADR-todistusten (American Depositary Receipts) muodossa 13.9.2000 lähtien kaupankäyntitunnuksella SEO. ADR-todistusten liikkeen laskusta ja mitätöinnistä vastaa Citibank N.A., joka toimii todistusten ns. säilytyspankkina (depository bank). Kukin ADR-todistus vastaa yhtä Stora Enson R-sarjan osaketta. Vuoden 2002 aikana New Yorkin pörssin osakevaihto vastasi noin 2 % Stora Enson osakkeiden yhteenlasketusta kumulatiivisesta vaihdosta kaikissa kolmessa pörssissä.

Osakkeiden rekisteröinti

Yhtiön osakkeet on liitetty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n (APK) ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. APK on myös Stora Enso Oyj:n virallisen osakasluettelon ylläpitäjä. 31.12.2002 yhtiön osakkeista 238 563 014 oli rekisteröitynä ruotsalaisessa Värdepapperscentralen AB:ssa (VPC) niin kutsuttuina VPC-osakkeina ja 101 964 446 R-osaketta ADR-todistusten muodossa Citibank, N.A:ssa.

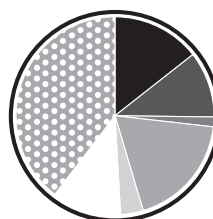
Osakekannan jakautuminen arvo-osuusjärjestelmän mukaan 31.12.2002

Osakkeiden määrä	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
APK-rekisteröidyt	107 242 849	452 006 990	559 249 839
VPC-rekisteröidyt*	75 073 836	163 489 178	238 563 014
Citibankin hallinnoimat ADR-todistukset*	-	101 964 446	101 964 446
APK:n odotuslista	-	1 000	1 000
APK:n yhteistilillä	-	-	-
Yhteensä	182 316 685	717 461 614	899 778 299

*VPC-rekisteröidyt osakkeet ja ADR-todistukset ovat myös hallintarekisteröityinä APK:ssa.

Omistuksen jakauma 31.12.2002	% osakkeista	% äänistä	% osakkaista
● Suomalaiset yhteisöt	14,4	22,2	2,3
● Suomen valtio	10,8	23,5	0,0
● Suom. yksityiset osakkeenomistajat	1,6	1,7	29,0
● Ruotsalaiset yhteisöt	18,6	31,1	4,4
● Ruots. yksityiset osakkeenomistajat	3,7	3,1	58,6
○ ADR-todistusten haltijat	11,3	4,0	3,8
⊕ Hallintarekisteröidyt (muut kuin suomalaiset/ruotsalaiset) omistajat	39,6	14,4	1,9

% osakkeista

Omistusmääräjakauma 31.12.2002

Lukumäärän mukaan, A-osake	Osakkaiden määrä	%	Osakkeiden määrä	%
1-100	2 375	36,6	1 30 522	0,1
101-1 000	3 354	51,7	1 320 635	0,7
1 001-10 000	695	10,7	1 742 914	1,0
10 001-100 000	53	0,8	1 302 578	0,7
100 001-1 000 000	3	0,1	1 355 966	0,7
1 000 001-	8	0,1	176 464 070	96,8
Yhteensä	6 488	100,0	182 316 685	100,0

Lukumäärän mukaan, R-osake	Osakkaiden määrä	%	Osakkeiden määrä	%
1-100	4 981	26,7	340 276	0,1
101-1 000	10 550	56,5	4 488 988	0,6
1 001-10 000	2 760	14,8	7 617 235	1,1
10 001-100 000	301	1,6	8 763 311	1,2
100 001-1 000 000	83	0,4	26 767 833	3,7
1 000 001-	14	0,1	669 484 971	93,3
Yhteensä	18 689	100,0	717 462 614	100,0

APK:n mukaan

A-osakkeiden muuntaminen R-osakkeiksi

Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeita voidaan osakkeenomistajan vaatimuksesta muuntaa R-sarjan osakkeiksi hallituksen vuosittain erikseen päättämänä aikana. Vuoden 2002 muuntoaikana 16.-27.9. jätettiin yhteensä 1 691 muuntovaatimusta, joiden perusteella 1 143 700 A-osaketta muunnettiin R-osakkeiksi. Osakkeet rekisteröitiin 3.10.2002.

Valtuutukset vuodelle 2002

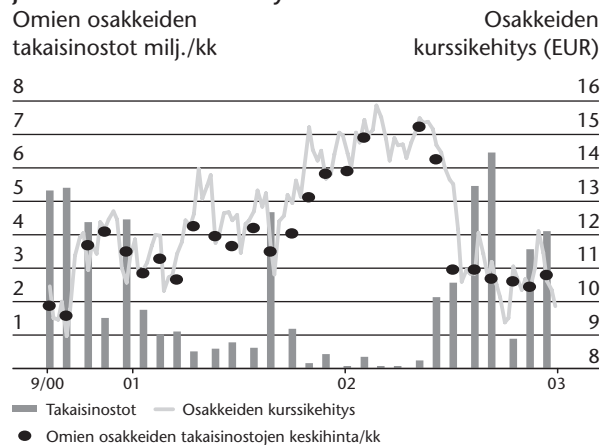
Yhtiökokous valtuutti 19.3.2002 yhtiön hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan korkeintaan 9 100 000 A-sarjan osaketta ja korkeintaan 35 500 000 R-sarjan osaketta. Hankittujen omien osakkeiden määrä saa olla korkeintaan 5 % äänivallasta tai osakepääomasta. Valtuutus on voimassa 18.3.2003 saakka, mainittu päivä mukaan lukien. Hallituksella ei tällä hetkellä ole valtuutusta osakeantiin eikä vaihtovelkakirjalainojen tai optiolainojen liikkeeseen laskemiseen.

Omien osakkeiden takaisinostot ja mitätöinnit

Yhtiökokous päätti 19.3.2002 alentaa yhtiön osakepääomaa 13 826 100 eurolla mitätöimällä yhtiön hallussa olevat 813 200 A-sarjan osaketta ja 7 319 800 R-sarjan osaketta. Osakkeet oli hankittu vuoden 2001 yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella.

Omien osakkeiden takaisinostot aloitettiin 24.5.2002 vuoden 2002 yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella. 31.12.2002 mennessä oli hankittu 85 400 A-osaketta (0,9 % tavoitteesta) ja 25 326 834 R-osaketta (71,3 % tavoitteesta). A-osakkeiden keskihinta oli 11,84 euroa ja R-osakkeiden 11,09 euroa.

Omien osakkeiden takaisinostot ja osakkeiden kurssikehitys

Optio-/synteettiset optio-ohjelmat

Optio-/synteettiset optio-ohjelmat

Stora Ensolla on neljä yhtiön avainhenkilöille tarkoitettua optio-/synteettistä optio-ohjelmaa. Optiot/synteettiset optiot on laskettu liikkeeseen vuosina 1999, 2000, 2001 ja 2002. Optio-ohjelmaan osallistuvat saavat paikallisista olosuhteista riippuen suorituksen joko rahana tai optiona osakkeiden (ei uusien osakkeiden) oston.

Optiotodistukset

Yhtiön vuonna 1997 liikkeeseen laskemat optiotodistukset on tarkoitettu ylimmälle johdolle. Yksi optiotodist

distus oikeuttaa haltijansa merkitsemään 3 000 uutta R-sarjan osaketta.

Pohjois-Amerikan henkilöstön optio-ohjelma

Yhtiön hallitus päätti Consolidated Papers, Inc.:n hankinnan jälkeen korvata Consolidated Papersin henkilökunnalle suunnatut osakeoptio-ohjelmat Stora Enson osakeoptio-ohjelmalla. Optiot oikeuttavat haltijansa saamaan joko käteissuorituksen tai option osakkeiden (ei uusien osakkeiden) merkitsemiseen.

Lisätietoja optio-ohjelmista löytyy liitteestä 24.

Optio-ohjelmat

Optio-ohjelma	Tyyppi	Liikkeeseen-laskuvuosi	Henkilöstömäärä	Merkintähinta	Optioiden enimmäismäärä	Merkintäaika	Merkittävisä olevat optiot
2002	Synteettinen	2002	1 000	EUR 16,50	5 902 000	8.2.2005-7.2.2009	5 902 000
2001	Synteettinen	2001	500	EUR 11,70	4 215 000	1.4.2004-31.3.2008	4 215 000
2000	Synteettinen	2000	200	EUR 12,25	2 800 000	1.4.2003-31.3.2007	2 800 000
1999	Synteettinen	1999	200	EUR 11,75	2 750 000	15.7.2002-15.7.2006	2 750 000
1997	Optiotodistukset	1997	15	FIM 45,57 (EUR 7,66)	3 000 000	1.12.1998-31.3.2004	864 000
Pohjois-Amerikka	Osakeoptiot	2000	839	USD 6,9687 (EUR 7,91)	5 680 000	11.9.2000-4.2.2010	2 469 984

Johdon osakeomistukset 31.12.2002

Stora Enso Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja omistivat vuoden lopussa yhtiön osakkeita yhteensä 2 803 921 kappaletta, joista 19 275 oli A-sarjan osakkeita. Osakkeiden osuus yhtiön osakepääomasta on 0,3 % ja äänivallasta 0,1 %.

Toimitusjohtaja omistaa lisäksi optiotodistuksia, jotka oikeuttavat 102 000 R-osakkeeseen (0,0 % yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta). Toimitusjohtajalla on 442 500 optiota/synteettistä optiota ja varatoimitusjohtajalla 363 750 optiota/synteettistä optiota.

Johtajiston jäsenet omistivat vuoden 2002 lopussa yhteensä 154 904 osaketta sekä optiotodistuksia, jotka oikeuttavat 532 468 R-osakkeeseen. Johtajiston omis-

tusosuus edustaa 0,1 % optiotodistusten merkinnän jälkeisestä osakepääomasta ja 0,0 % äänimäärästä. Johtajistolla on yhteensä 3 143 750 optiota/synteettistä optiota.

Lisätietoja hallituksen ja johtajiston omistuksista löytyy liitteistä 17 ja 24.

Konserniin kuuluvien tahojen osakeomistukset 31.12.2002

E.J. Ljungbergs Utbildningsfond omisti 1 880 540 A-osaketta ja 4 831 804 R-osaketta. Makarna Ljungbergs Testamentsfond omisti 5 096 A-osaketta ja 13 085 R-osaketta. Bergslagens Sjuk- och hälsovårdskassa omisti 626 269 A-osaketta ja 1 609 483 R-osaketta.

Osakkeenomistajat

Kun huomiotta jätetään osakkaat, joiden omistusosuus on yli 5 %, jäljelle jäävien, vapaasti vaihdettavien osakkeiden määrä on noin 717 miljoonaa eli 80 % liikkeeseen lasketusta osakekannasta. Yhtiön suurin osakkeenomistaja on Suomen valtio. Kesäkuun 1998 jälkeen valtiolla ei kuitenkaan enää ole ollut velvoitetta omistaa Stora Enson osakkeita.

Yhtiöllä oli vuoden 2002 lopussa noin 75 000 rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista ruotsalaisia osakkeenomistajia oli noin 50 000 ja ADR-todistusten haltijoita noin 3 000. Kukaan hallintarekisteri on merkitty osakerekisteriin yhtenä osakkeenomistajana. Hallintarekistereihin on merkitty noin 657 miljoonaa osaketta (73 %).

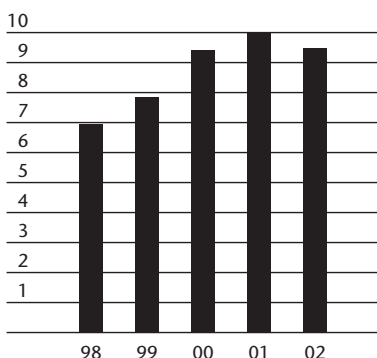
Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2002

Äänimäärän mukaan	A-osake	R-osake	% osakekannasta	% äänistä
1 Suomen valtio	55 595 937	41 483 501	10,8	23,5
2 Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	58 379 194	-	6,5	23,0
3 Kansaneläkelaitos	23 825 086	3 738 965	3,1	9,5
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	8 922 117	140 874	1,0	3,5
5 Sampo Ryhmä Vakuutusyhtiö Henki-Sampo If Vahinkovakuutusyhtiö Oy	6 485 589	-	0,7	2,6
6 Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse	4 744 192	-	0,5	1,9
7 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 490 040	4 344 550	0,9	1,5
8 Suomi Ryhmä Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi Vakuutusosakeyhtiö Suomi	3 240 000	423 200	0,4	1,3
9 Erik Johan Ljungbergs Utbildningsfond	1 880 540	4 831 804	0,7	0,9
10 AMF Pensionsförsäkrings AB	-	17 000 000	1,9	0,7
11 MP-Bolagen i Vetlanda AB Werner von Seydlitz	1 521 400	1 655 000	0,4	0,7
12 Robur	-	9 865 904	1,1	0,4
13 Bergslagens Sjuk- och Hälsovårdskassa	626 269	1 609 483	0,2	0,3
14 Lamar Mary M (ADR)	-	4 518 998	0,5	0,2
15 Handelsbanken CEA	380 855	708 435	0,1	0,2
Yhteensä	169 091 219	90 320 714	28,8	70,2
Hallintarekisteröidyt osakkeet	75 378 219	581 796 741	73,0	52,6

Yhtiö on koonnut tämän luettelon Arvopaperikeskukselta (APK), VPC:ltä ja Citibankin rekisteristä saatujen osakastietojen perusteella. Suomen valtio ilmoitti Stora Enson osakkeiden myynnistä 4.4. ja 14.6.2002.

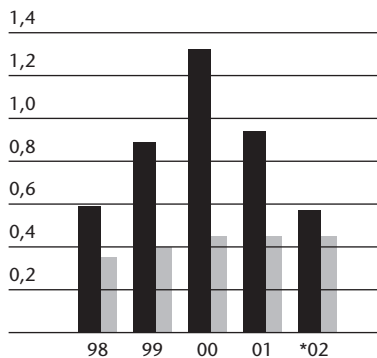
Oma pääoma/osake

EUR

Tulos ja osinko/osake

EUR

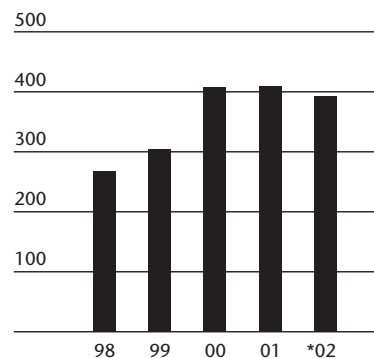
■ Tulos/osake, ilman kertaluonteisia eriä

■ Osinko/osake

* Hallituksen osinkoesitys

Maksetut osingot

Milj. EUR

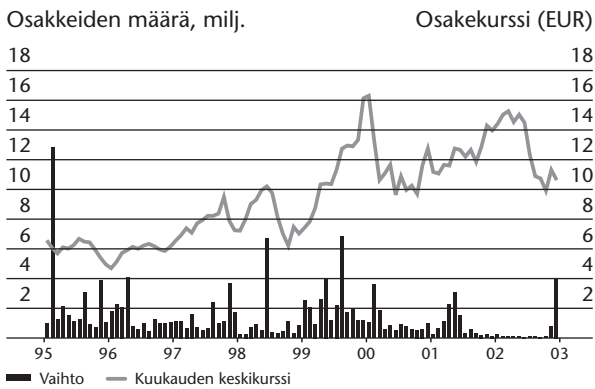

* Hallituksen osinkoesitys

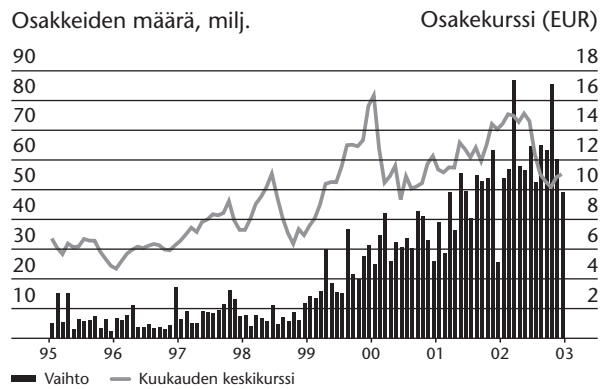
Helsinki

Stora Enson R-osakkeen (STERV) kurssi laski vuoden 2002 aikana 30 % (10 %:n kasvu vuonna 2001). Samalla jaksolla Helsingin pörssin yleisindeksi laski 34 %, portfolioindeksi 17 % ja metsäindeksi 23 %.

Stora Enso A

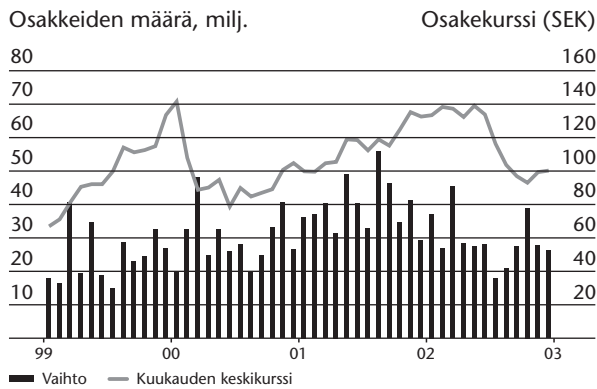

Stora Enso R

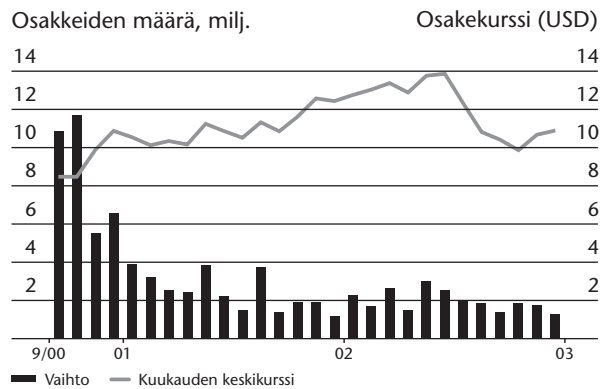
Tukholma

Stora Enson R-osakkeen (STE R) kurssi laski vuoden 2002 aikana 32 % (19 %:n kasvu vuonna 2001). Samalla jaksolla Stockholmsbörsen All-Share -indeksi laski 37 % ja SX-15 Materials -indeksi 10 %.

New York

New Yorkin pörssissä Stora Enson ADR-todistuksen (SEO) kurssi laski vuoden 2002 aikana 15 % (4 %:n kasvu vuonna 2001). Samalla jaksolla Standard & Poor's Paper -indeksi laski 2,3 %.

Osakkeiden kurssit ja vaihto vuonna 2002

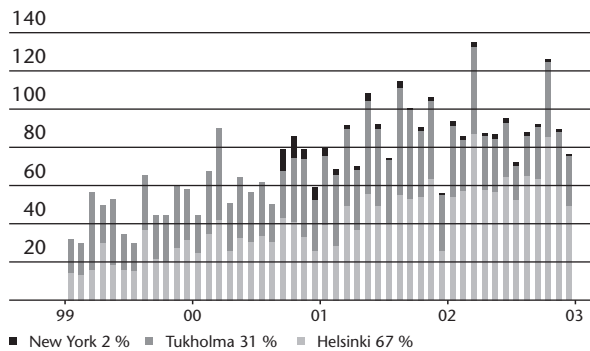
	Helsinki, EUR	Tukholma, SEK	New York, USD
Ylin	A-osake	16,00	146,00
	R-osake	16,13	148,00
Alin	A-osake	8,50	78,00
	R-osake	8,41	77,00
Päätöskurssi 31.12.2002	A-osake	10,10	91,00
	R-osake	10,05	90,50
Muutos edellisestä vuodesta	A-osake	-29 %	-32 %
	R-osake	-30 %	-32 %
Kumulatiivinen vaihto	A-osake	5 875 221	2 526 585
	R-osake	751 909 293	351 793 670
			23 768 900

R-osakkeen vuoden painotettu keskihinta oli Helsingissä 12,86 euroa (12,57 euroa vuonna 2001), Tukholmassa 119,50 Ruotsin kruunua (115,61 kruunua vuonna 2001) ja New Yorkissa 12,29 Yhdysvaltain dollaria (10,95 dollaria vuonna 2001).

Osakevaihto oli Helsingissä yhteensä 751 909 293 osaketta (67 % kokonaisvaihdosta), Tukholmassa 351 793 670 osaketta (31 % kokonaisvaihdosta) ja New Yorkissa 23 768 900 osaketta (2 % kokonaisvaihdosta). Koko osakekannan markkina-arvo Helsingissä oli vuoden lopussa 9,1 miljardia euroa.

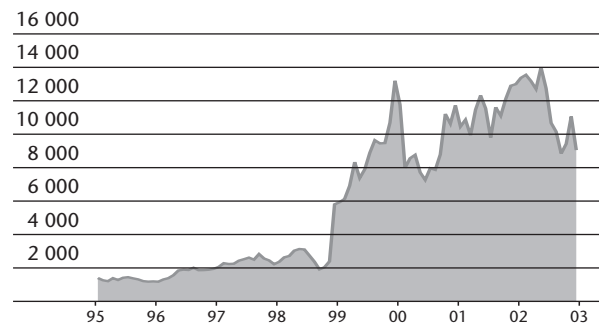
R-osakkeen kuukausivaihto 1999–2002

Osakkeiden määrä, milj.

Markkina-arvo Helsingin pörssissä

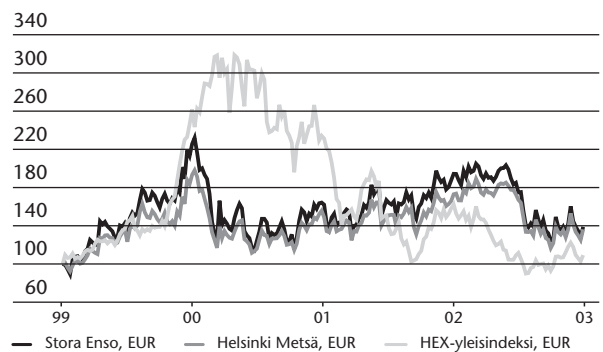
Milj. EUR

Stora Enso on mukana mm. seuraavissa indekseissä

- HEX-yleisindeksi
- HEX 25
- HEX-portfolioindeksi
- HEX-metsäindeksi
- Stockholmsbörsen All-Share
- OMX Index
- SX-15 Materials
- DJ Stoxx
- DJ EURO STOXX Large ja 600
- DJ Stoxx Nordic 30
- DJ STOXX Ex UK Large
- DJ Sustainability Index World
- DJ Sustainability Index EURO STOXX
- FTSE Eurotop 300
- FTSE Norex 30
- FTSE Global Basic Industries
- FTSE4Good Global ja Europe Index
- MSCI Provisional Index

Stora Enson R-osake Helsingin pörssin indekseihin verrattuna 1.1.1999 = 100

Osakekohtaiset tunnusluvut 1997-2002 (tunnuslukujen laskentaperiaatteet tilinpäätöksen 2002 sivulla 97)

Helsingin pörssi	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Tulos/osake, EUR*	0,53	0,24	0,98	1,77	1,03	-0,25
-laimennettu, EUR*	0,53	0,24	0,98	1,76	1,03	-0,25
-ilman kertaluonteisia eriä, EUR*	0,58	0,59	0,89	1,32	0,94	0,57
Kassatulos/osake, EUR*	1,63	1,79	2,18	3,16	2,43	2,49
-ilman kertaluonteisia eriä, EUR*	1,65	1,80	2,09	2,61	2,34	1,97
Oma pääoma/osake, EUR*	7,28	6,94	7,84	9,41	10,03	9,36
Osinko/osake, EUR*	0,33	0,35	0,40	0,45	0,45	0,45**
Osinkosuhte ilman kertaluonteisia eriä, %*	57	59	45	34	48	79
Efektiivinen osinkotuotto, %*						
A-osake	4,6	4,6	2,3	3,5	3,2	4,5
R-osake	4,6	4,6	2,3	3,6	3,1	4,5
Hinta/voitto-suhde (P/E), ilman kertaluonteisia eriä*						
A-osake	12,3	12,8	19,8	9,7	15,1	17,7
R-osake	12,2	13,0	19,4	9,5	15,3	17,6
Osakkeiden kurssikehitys, EUR***						
A-osake						
-kurssi kauden lopussa	7,15	7,57	17,60	12,86	14,20	10,10
-keskikurssi	7,75	9,14	11,21	12,01	12,24	11,24
-ylin	9,86	11,77	17,60	18,70	15,50	16,00
-alin	6,22	5,40	6,45	8,95	10,10	8,50
R-osake						
-kurssi kauden lopussa	7,10	7,67	17,31	12,60	14,38	10,05
-keskikurssi	7,97	8,35	11,84	11,27	12,57	12,86
-ylin	10,01	11,86	17,70	19,00	15,67	16,13
-alin	6,17	5,30	6,60	8,70	10,12	8,41
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. EUR***						
A-osake	834	1 842	3 677	2 501	2 617	1 841
R-osake	1 379	3 959	9 532	9 232	10 389	7 211
Yhteensä	2 214	5 801	13 209	11 733	13 006	9 052
Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa, 1 000***						
A-osake	116 729	243 395	208 951	194 496	184 274	182 317
R-osake	194 362	516 185	550 659	732 727	723 638	717 462
Yhteensä	311 091	759 580	759 610	927 223	907 912	899 779
Osakevaihto, 1 000						
A-osake	16 321	12 749	28 349	12 917	10 737	5 875
% A-osakkeiden määrästä****	9,4	-	12,1	6,7	5,8	3,2
R-osake	109 698	87 113	259 287	396 783	548 547	751 909
% R-osakkeiden määrästä****	80,3	-	49,3	55,4	75,8	104,8
Osakkeiden keskimääräinen määrä, 1 000						
-laimentamaton*	759 574	759 574	759 580	812 040	901 506	889 606
-laimennettu*	759 691	759 822	760 628	813 488	902 296	889 956

* 1997-1998 Stora Enson fuusion proforma-lukuja. ** Hallituksen esitys yhtiökokoukselle. *** Markkinainformaatiosta lasketut luvut ajalta ennen 29.12.1998 perustuvat Enso Oyj:n tietoihin. **** Vuoden 1998 luvut eivät ole saatavilla 29.12.1998 tapahtuneen fuusion vuoksi ja luvut ennen 1998 ovat Enso Oyj:n lukuja.

Hallituksen toimintakertomus

Markkinatilanne ja toimitukset

Heikko markkinatilanne jatkui toista vuotta epävarman maailmantalouden takia, minkä vuoksi mainonnassa käytettävien paperilaatujen kysyntä heikkeni. Paperin keskimääräiset hinnat Euroopassa alenivat joidenkin laatujen ylitarjonnan vuoksi. Pohjois-Amerikassa paino- ja kirjoituspaperin kysyntä kasvoi vuoden loppua kohden, mikä nosti sanomalehti- ja hienopaperin dollarimääräisiä hintoja.

Paperi- ja kartonkitoimitukset olivat 13 149 000 tonnia, mikä on 291 000 tonnia enemmän kuin vuonna 2001. Puutuotteiden toimitukset olivat 5 112 000 kuutiometriä, edellisvuonna 4 860 000 kuutiometriä.

Tuotantoa rajoitettiin markkinoiden kysyntää vastaavaksi 1 257 000 tonnia, josta 220 000 tonnia Pohjois-Amerikassa. Vuoden 2001 tuotantorajoitukset olivat 1 540 000 tonnia, josta 395 000 Pohjois-Amerikassa.

Tulos (edelliseen vuoteen verrattuna)

Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä oli 0,57 euroa (0,94 euroa) ja osakekohtainen kassatulos ilman kertaluonteisia eriä 1,97 euroa (2,34 euroa). Osakekohtainen tulos oli -0,25 euroa (1,03 euroa) ja osakekohtainen kassatulos 2,49 euroa (2,43 euroa). Lisäpoistoon liittyvä tytäryhtiöosakkeiden arvonalennus oli emoyhtiössä verovähennyskelpoinen, mikä paransi osakekohtaista tulosta 0,34 euroa.

Liikevaihto oli 12 782,6 milj. euroa (13 508,8 milj. euroa), laskua edelliseen vuoteen verrattuna 726,2 milj. euroa eli 5,4 %. Kaikkien tuotealueiden tuotteiden keskimääräiset hinnat alenivat vuonna 2002. Aikakauslehtipaperin, pakkauskartonkien ja puutuotteiden myyntimäärät kasvoivat. Sanomalehti- ja jossain määrin myös hienopaperin myyntimäärät laskivat.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 926,5 milj. euroa eli 7,2 % liikevaihdosta (1 495,2 milj. euroa eli 11,1 %), laskua 38,0 % edellisvuoteen verrattuna. Aikakaus-, sanomalehti- ja hienopaperin liikevoitto oli pienempi kuin vuonna 2001 lähinnä alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Pakkauskartonkien ja puutuotteiden liikevoitto kasvoi. Yhdysvaltain dollarin heikkeneminen pienensi liikevoittoa 28 milj. euroa, mitä suojaukset tasoittivat. Vuoden 2002 liikevoitto oli -151,6 milj. euroa (1 486,9 milj. euroa) sisältäen kertaluonteisia eriä -1 078,1 milj. euroa.

Kertaluonteiset erät sisälsivät Ison-Britannian tukkurin Papyrus GB Limitedin toiminnan lopettamisen -25,1 milj. euron varauksen, Ruotsin Billerud AB osak-

keiden 76,7 milj. euron myyntivoiton, Pohjois-Amerikan liiketoimintojen kannattavuuden parantamissuunnitelman -54,0 euroa (-50,0 milj. Yhdysvaltain dollaria) ja Yhdysvaltain lisäpoistot -1 166,7 milj. euroa (-1 081 milj. Yhdysvaltain dollaria), jota valuuttakurssin muutos pienensi viimeisellä neljänneksellä 24,4 milj. euroa. Muita kertaluonteisia eriä olivat Summan tehtaan paperikone 1:n 8,8 milj. euron sulkemiskustannukset sekä Suomen ja Yhdysvaltain metsäomaisuuden 75,4 milj. euron myyntivoitto.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta oli 14,6 milj. euroa (79,6 milj. euroa), josta -5,5 milj. euroa Tornator Timberland Oy:stä. Tätä tasoittivat 5,4 milj. euroa Billerud AB:stä ja muiden osakkuusyhtiöiden positiiviset tulokset.

Nettokorot olivat 229,5 milj. euroa, joka on 4,6 % korollisista nettovelosta ja 103,6 milj. euroa edellistä vuotta vähemmän lähinnä alhaisien korkojen ja positiivisen kassavirran vuoksi. Rahoituserien valuuttakurssivoitot olivat 44,9 milj. euroa ja osinkotuotot 9,2 milj. euroa. Rahoitusinstrumenttien ja johdannaisten arvostuksen vaikutus tulokseen oli tappiollinen 50,4 milj. euroa. Rahoitusinstrumentit arvostetaan markkina-arvoon, minkä vuoksi nettorahoituskulut vaihtelevat markkina-arvojen muuttuessa. Arvostuksella ei ole kassavirtavaikutusta.

Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta ilman kertaluonteisia eriä oli 734,9 milj. euroa (1 231,3 milj. euroa).

Verot olivat positiiviset 120,9 milj. euroa (-299,6 milj. euroa) ja kasvattivat osakekohtaista tulosta 0,14 euroa. Vero ilman kertaluonteisia eriä vastaa 31,4 %:n veroastetta (31,6 %). Verottajalta äskettäin saadun ennakkopäätöksen mukaan Stora Enso North America Corp:n lisäpoistoon liittyvä osakkeiden arvonalennus on emoyhtiössä verovähennyskelpoinen. Nykyisellä 29 %:n veroasteella laskettuna tämän kertaluonteisena eränä käsitellyn verovähennyksen vaikutus on 298,4 milj. euroa, joka käytetään vuoden 2002 verotuksessa.

Vähemmistöosuus oli 0,1 milj. euroa (2,9 milj. euroa). Tilikauden tappio oli 222,2 milj. euroa (voitto 926,3 milj. euroa).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 7,1 % (10,8 %) ennen kertaluonteisia eriä. Sijoitettu pääoma tilikauden lopussa oli 11 242,4 milj. euroa, laskua vuoden alusta 2 616,7 milj. euroa, mikä johtuu Pohjois-Amerikan liiketoimintojen lisäpoistoista ja heikentyneestä Yhdysvaltain dollarista.

Rahoitus

Liiketoiminnan kassavirta oli 2 083,8 milj. euroa

(2 757,5 milj. euroa). Liiketoiminnan kassavirta investointeilla vähennettynä oli 1 247,7 milj. euroa (1 849,9 milj. euroa) ja osakekohtainen kassatulos ilman kertaluonteisia eriä 1,97 euroa (2,34 euroa).

Vuoden lopussa korolliset nettovelat olivat 3 055,1 milj. euroa eli 1 764,8 milj. euroa vähemmän kuin vuoden alussa. Käyttämättömät luottolimiitit sekä rahat ja pankkisaamiset olivat yhteensä 1,8 mrd. euroa.

Velkaantumisaste 31.12.2002 oli 0,37 (0,53) ja osakekohtainen oma pääoma 9,36 euroa (10,03 euroa).

Investoinnit ja tuotantorakenteen kehittäminen

Vuoden 2002 investoinnit olivat 877,6 milj. euroa, joka on 70,5 % poistoista. Määrä on suunniteltua alhaisempi, koska joitakin investointeja siirtyi vuodelle 2003. Tärkeimmät investoinnit olivat Belgian Langerbruggen tehtaan uusi paperikone 4 (254,1 milj. euroa) ja paperikone 3:n (28,6 milj. euroa) uudistaminen, Oulun tehtaan paperikone 6:n uudistaminen (16,5 milj. euroa), Saksan Baienfurtin tehtaan taivekartonkituotannon uudistaminen (10,2 milj. euroa) ja Ruotsin Forsin tehtaan jälkikäsitteilyosaston investointi (10,6 milj. euroa).

Stora Enson hallitus hyväksyi lokakuussa kattavan tuotantorakenteen uudistamissuunnitelman konsernin aikakauslehti- ja hienopaperin tuotannon kehittämiseksi. Suunnitelma on osa meneillään olevaa ohjelmaa, jonka tavoitteena on lisätä tuotantoyksiköiden kilpailukykyä ja vastata tuotteiden laadulliseen ja määrälliseen kysyntään. Suunnitelman puitteissa Stora Enso, jolla on noin sata tuotantoyksikköä, tekee kohdennettuja investointeja, lisää koneiden erikoistumista ja luopuu vähemmän kilpailukykyisestä tuotantokapasiteetista kyseisillä tuotealueilla. Tuotantorakenteen kehittämisohjelma on konsernin investointitavoitteiden mukainen.

Pohjois-Amerikan liiketoiminnot

Stora Enson Pohjois-Amerikan liiketoimintojen tulos parani toisella vuosipuoliskolla. Tulos ei vielä kuitenkaan ole tyydyttävä. Vuoden 2002 ensimmäisen vuosipuoliskon liiketappio oli 105 milj. Yhdysvaltain dollaria ja toisen vuosipuoliskon liiketappio 50 milj. Yhdysvaltain dollaria, yhteensä koko vuoden tappio oli 155 milj. Yhdysvaltain dollaria (164 milj. euroa). Vuoden 2001 liiketappio ennen liikearvopoistoja ja tehtyä lisäpoistoa sekä muita kertaluonteisia eriä oli 26 milj. Yhdysvaltain dollaria (29 milj. euroa).

Kassavirta investoinneilla vähennettynä ilman kertaluonteisia eriä oli 25 milj. Yhdysvaltain dollaria vuoden 2002 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja 113 milj. Yhdysvaltain dollaria vuoden 2002 toisella vuosipuoliskolla. Koko vuoden kassavirta investoinneilla vähennettynä ilman kertaluonteisia eriä oli 138 milj. Yhdysvaltain dollaria (146 milj. euroa) ja 239 milj. Yhdysvaltain dollaria (267 milj. euroa) vuonna 2001.

Markkinatilanteesta johtuvat tuotantorajoitukset

olivat 220 000 tonnia, mikä on 175 000 tonnia vähemmän kuin vuonna 2001. Pääasiassa parhaimpien käytäntöjen käyttöönotosta aiheutuneet synergiat olivat 91 milj. Yhdysvaltain dollaria (96 milj. euroa).

Tutkimus ja kehitys

Vuonna 2002 tutkimus- ja kehityskustannukset olivat 91,6 milj. euroa, joka on 0,7 % liikevaihdosta. T&K-toiminnassa keskityttiin kuluttajapakkauskartonkeihin sekä digitaalisen ja tulostuspaperin tuotekehitykseen. Paperilaatua erilaisia painotekniikoita varten on myös edelleen kehitetty.

Konsernirakenteen muutokset

Stora Enso ilmoitti maaliskuussa Ruotsin Mölndalin tehtaan myynnistä ruotsalaiselle erikoispaperia valmistavalle pörssiyhtiölle Klippan AB:lle. Stora Enson hienopaperitulosryhmän tuotannon kehittämisohjelman mukaisesti toiminta pyritään keskittämään suuriin, kustannustehokkaisiin tehtaisiin.

Toukokuussa julkistettiin suunnitelmat konsernin metsien omistusjärjestelyistä Suomessa ja Yhdysvalloissa. Joulukuussa Stora Enso myi 59 % omistamistaan Tornatorin metsäomaisuusyhtiön osakkeista suomalaisten institutionaalisten sijoittajien perustamalle uudelle yhtiölle. Kaupan jälkeen Stora Enso on uuden yhtiön osakas ja omistaa sen osakkeista 41 %. Metsäomaisuuden markkina-arvo oli 502 milj. euroa. Samanaikaisesti Stora Enso North America, Corp. myi noin 300 000 eekkeriä (125 000 hehtaaria) metsää Yhdysvalloissa Plum Creek Timber Company, Inc.:lle. Kaupan arvo oli 141 milj. Yhdysvaltain dollaria (142 milj. euroa).

Stora Enso myi kesäkuussa jälkimarkkinoille suurimman osan Billerud AB:n osakeomistuksestaan. Osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto oli 76,7 milj. euroa. Stora Enso omistaa osakkeiden myynnin jälkeen yhteensä 300 000 Billerud AB:n osaketta, mikä on 0,5 % osakepääomasta ja äänimäärästä.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä 31.12.2002 oli 42 461. Vuoden aikana henkilöstön määrä aleni 472:lla lähinnä Suomen metsäomaisuuden myynnin, Summan tehtaan paperikone 1:n sulkemisen ja Pohjois-Amerikan liiketoimintojen henkilöstön vähenemisen vuoksi.

Henkilöstö keskimäärin oli 43 853, mikä on 422 henkilöä edellisvuotta vähemmän.

Muutokset johtajistossa

Maaliskuussa Keith B Russell nimitettiin sijoittajasuh-teista vastaavaksi johtajaksi. Hän raportoi toimitusjohtajalle.

Maaliskuussa Petri Wager nimitettiin konsernin markkinoinnista ja myynnistä vastaavaksi johtajaksi ja

kutsuttiin johtajiston jäseneksi Sven von Holstin tilalle.

Kesäkuussa erikoispaperit-tulosalueesta (pakkauskar-tongit-tulosryhmä) vastaava johtaja John F Bergin kut-suttiin johtajiston jäseneksi Ronald E. Swansonin tilalle.

Kilpailuoikeusasiat

Elokuussa Euroopan komissio ilmoitti Stora Ensolle lopettaneensa sanomalehtipaperivalmistajien toimintaa koskevan kilpailuasian tutkimukset. Vuonna 1999 Euroopan unionin väitetiedoksiannon mukaan sanoma-lehtipaperia koskevaa hintakartellia epäiltiin vuosina 1989–1995. Asia on nyt loppuunkäsitelty.

Osakepääoman muutokset

Vuonna 2002 yhtiö osti yhteensä 99 200 A-osaketta ja 25 672 634 R-osaketta, joiden osuus yhtiön osakepää-omasta on 2,9 % ja äänimäärästä 1,0 %. Osakkeiden kir-janpidollinen vasta-arvo on 43,8 milj. euroa. A-osakkei-den keskihinta oli 12,28 euroa ja R-osakkeiden 11,14 euroa. Yhtiökokous päätti 19.3.2002 alentaa yhtiön osa-kepääomaa 13,8 milj. euroa mitätöimällä yhtiön hallus-sa olevat 813 200 A-osaketta ja 7 319 800 R-osaketta. Osakkeet oli hankittu vuoden 2001 yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella. Yhtiökokous val-tuutti 19.3.2002 yhtiön hallituksen hankkimaan ja luo-vuttamaan enintään 9 100 000 A-osaketta ja enintään 35 500 000 R-osaketta. Omien osakkeiden takaisinosto aloitettiin 24.5.2002 ja 31.12.2002 mennessä konserni oli hankkinut 85 400 A-osaketta (0,9 % enimmäismää-rästä) ja 25 326 834 R-osaketta (71,3 % enimmäismää-rästä). Vuoden loppuun mennessä yhtiö oli luovuttanut Pohjois-Amerikan henkilöstön optio-ohjelmassa 69 303 omaa R-osaketta, jolloin yhtiön hallintaan jäi 85 400 A-osaketta ja 28 257 531 R-osaketta.

A-osakkeiden muuntoaikana 16.-27.9.2002 yhteensä 1 143 700 A-osaketta muunnettiin R-osakkeiksi. Vuoden 1997 optiotodistusten perusteella laskettiin liikkeeseen yhteensä 1 161 000 uutta R-osaketta, joista 3 000 mer-kittiin kaupparekisteriin 9.1.2003.

Optiotodistusten perusteella voidaan merkitä vielä yhteensä 864 000 uutta R-osaketta.

Osakepääoma

Vuoden lopussa Stora Enso Oyj:n liikkeeseen laskettuja A-osakkeita oli 182 316 685 kappaletta ja R-osakkeita 717 461 614 kappaletta. Yhtiön hallussa oli 85 400 A-osaketta ja 28 257 531 R-osaketta, joiden kirjanpidolli-nen vasta-arvo on 48,2 milj. euroa. Takaisin ostettujen osakkeiden osuus yhtiön osakepääomasta on 3,1 % ja äänimäärästä 1,1 %. Oman pääoman kokonaismäärä oli 8 156,9 milj. euroa. Osakkeiden markkina-arvo Helsingin pörssissä oli 9,1 mrd. euroa 31.12.2002. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo oli yhteensä 1 529,6 milj. euroa.

Merkittävät omistusrakenteen muutokset

Suomen valtio ilmoitti 4.4. ja 14.6.2002 myyneensä Stora Enso Oyj:n osakkeita. Myynnin jälkeen Suomen valtio omistaa 55 595 937 A-osaketta ja 41 483 501 R-osaketta, jotka edustavat 10,8 % osakepääomasta ja 23,5 % äänimäärästä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Stora Enso Oyj allekirjoitti 2,5 miljardin euron määräi-sen monivaluuttalainan 16.1.2003. Laina toimii val-miusluoton muodossa. Lainanantajana on 21 pankin ryhmittymä. Tämä viisivuotinen laina käytetään yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin, muun muassa nykyisten, yhteensä 1,6 miljardin euron vastaavien lainojen takai-sinmaksuun. Lainan korkokustannus on Euribor lisät-tyinä 0,425 %:lla p.a.

Näkymät

Euroopassa mainonnassa käytettävien papereiden kysyn-tä on vakaata alhaisilla tasoilla, mutta pääasiassa ylitar-jonta aiheuttaa hintapaineita. Toimistopapereiden kysyntä on heikentynyt kausiluonteisesti, mutta se elpy-nee jonkin verran vuoden 2003 ensimmäisen neljännek-sen aikana. Pakkauskartonkien ja puutuotteiden kysyntä ja hinnat pysyvät lähitulevaisuudessa vakaina.

Mainonnassa käytettävien paperilaatujen kysyntä elpyi alhaisilta tasoilta Pohjois-Amerikassa vuoden 2002 loppua kohden ja tämä myönteinen kehitys on jatku-nut tähän asti. Puutuotteiden kysyntä on vakaata ja hinnat riippuvat lähitulevaisuuden kysynnän ja tarjon-nan tasapainosta.

Pohjois-Amerikassa edelleen jatkuva myönteinen kehitys ja erityisesti maailman paperimarkkinoiden näkymät riippuvat suuresti nykyisen geopoliittisen tilanteen kehityksestä.

Voitonjakoehdotus

Hallitus esittää tulevalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2002 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta. Mikäli hallituksen esitys hyväksytään, osinko maksetaan 4.4.2003 niille osak-keenomistajille, jotka ovat olleet merkittyinä osingon-maksun täsmäytyspäivänä 25.3.2003 Suomen Arvopaperikeskuksen, ruotsalaisen VPC:n tai yhdysval-talaisen Citibank, N.A.:n osakasluetteloon.

Yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään Finlandia-talossa Helsingissä torstaina 20.3.2003 klo 16.00. Hallitus esittää yhtiön osakepääoman alentamis-ta yhtiön hallussa olevia omia osakkeita mitätöimällä sekä yhtiön uuden omien osakkeiden osto-ohjelman hyväksymistä.

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

Milj. EUR	Liite	2000	2001	2002
Liikevaihto	3, 4	13 017,0	13 508,8	12 782,6
Valmiste- ja puolivalmisteverastojen muutos		-51,1	38,4	30,3
Muut liiketoiminnan tuotot	6	96,1	63,2	176,1
Myyntivoitto päätyneistä toiminnoista, energia	6	524,8	-	-
Materiaalit ja palvelut		-6 037,8	-6 547,8	-6 373,2
Toimituskulut ja komissiot		-1 282,2	-1 234,0	-1 240,9
Henkilöstökulut	7, 18	-1 995,7	-2 234,4	-2 282,0
Poistot ja arvonalentumiset	10	-1 129,4	-1 267,6	-2 441,9
Muut liiketoiminnan kulut	6	-770,4	-839,7	-802,6
Liikevoitto	3, 4	2 371,3	1 486,9	-151,6
Nettorahoituskulut	8	-292,9	-343,5	-206,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	12	20,6	79,6	14,6
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta		2 099,0	1 223,0	-343,2
Verot	9	-650,3	-299,6	120,9
Tulos verojen jälkeen		1 448,7	923,4	-222,3
Vähemmistöosuus		-13,7	2,9	0,1
Tilikauden tulos		1 435,0	926,3	-222,2
Osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	25	1,77	1,03	-0,25
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	25	1,76	1,03	-0,25

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

Konsernin tase

Milj. EUR		Liitteet	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2002
Vastaavaa					
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Konserniliikearvo	O	11	2 228,6	2 276,0	1 055,5
Aineeton käyttöomaisuus	O	11	89,2	89,6	73,3
Maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto	O	11	12 785,6	12 335,6	10 812,1
Osuudet osakkuusyhtiöissä	I	12	213,6	306,7	211,7
Julkisesti noteeratut osakkeet	I	13	132,3	197,4	169,2
Muut osakkeet	O	13	177,2	181,0	148,5
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	16	486,3	505,4	480,6
Laskennallinen verosaaminen	T	9	11,7	28,1	52,7
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	O	14	254,5	257,9	241,1
			16 379,0	16 177,7	13 244,7
Rahoitus- ja vaihto-omaisuus					
Vaihto-omaisuus	O	15	1 589,5	1 600,0	1 565,0
Versaaminen	T		153,0	224,3	243,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	O	16	2 360,7	1 976,3	1 902,4
Korolliset saamiset	I	16	96,2	333,1	1 090,5
Rahat ja pankkisaamiset	I		744,4	247,0	168,5
			4 943,8	4 380,7	4 969,5
Vastaavaa yhteensä			21 322,8	20 558,4	18 214,2
Vastattavaa					
Oma pääoma					
		17			
Osakepääoma			1 576,3	1 541,5	1 529,6
Ylikurssirahasto			1 823,2	1 641,9	1 554,0
Omat osakkeet			-173,7	-125,5	-314,9
Muut tulonlähteet			-	58,6	233,4
Kertyneet muuntoerot			-69,6	-52,5	-144,4
Kertyneet voittovarot			3 979,6	4 998,7	5 521,4
Tilikauden tulos			1 435,0	926,3	-222,2
			8 570,8	8 989,0	8 156,9
Vähemmistöosuus			149,4	50,2	30,4
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Eläkevastuut	O	18	771,8	774,0	747,0
Laskennallinen verovelka	T	9	2 247,5	2 011,0	1 787,3
Muut varaukset	O	20	173,4	153,6	194,5
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	I	19	5 514,7	5 182,0	4 525,2
Koroton pitkäaikainen vieras pääoma	O		92,6	51,4	36,9
			8 800,0	8 172,0	7 290,9
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennyserät	I	19	262,8	230,0	306,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	I	19	1 078,0	997,5	343,9
Muu lyhytaikainen vieras pääoma	O	20	1 890,6	1 631,0	1 547,9
Verovelka	T		571,2	488,7	537,7
			3 802,6	3 347,2	2 736,0
Vastattavaa yhteensä			21 322,8	20 558,4	18 214,2

O-kirjaimella merkityt kohdat sisältyvät sidottuun pääomaan.

I-kirjaimella merkityt kohdat sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

T-kirjaimella merkityt kohdat sisältyvät verovelkaan.

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

Oman pääoman täsmäyslaskelma

Milj. EUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muut tulot yhteensä*	Kertyneet muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2000	1 277,6	379,6	-	-	15,7	4 283,6	5 956,5
Maksetut osingot (EUR 0,40 per osake)	-	-	-	-	-	-303,9	-303,9
Siirto hallituksen käyttövaroihin	-	-	-	-	-	-1,0	-1,0
Osakeanti	0,4	-0,4	-	-	-	-	-
Osakeanti (Consolidated Papers, Inc.)	284,5	1 432,7	-	-	-	-	1 717,2
Pääoman muuntaminen markoista euroiksi	13,8	-13,8	-	-	-	-	-
Omien osakkeiden osto	-	-	-173,7	-	-	-	-173,7
Myönnetyt optiot (Consolidated Papers, Inc.)	-	25,1	-	-	-	0,9	26,0
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	1 435,0	1 435,0
Muuntoerot	-	-	-	-	-85,3	-	-85,3
Oma pääoma 31.12.2000	1 576,3	1 823,2	-173,7	-	-69,6	5 414,6	8 570,8
IAS 39:n vaikutus	-	-	-	75,7	-	-8,5	67,2
Omien osakkeiden osto	-	-	-199,8	-	-	-	-199,8
Osakepääoman alentaminen	-39,4	-208,6	248,0	-	-	-	-
Käytetyt optiot (Consolidated Papers, Inc.)	-	-6,2	-	-	-	-	-6,2
Maksetut osingot (EUR 0,45 per osake)	-	-	-	-	-	-407,4	-407,4
Osakeanti	4,6	31,1	-	-	-	-	35,7
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	926,3	926,3
Muutos muissa tulonlähteissä	-	-	-	-17,1	-	-	-17,1
Muuntoerot	-	-	-	-	19,5	-	19,5
Oma pääoma 31.12.2001	1 541,5	1 639,5	-125,5	58,6	-50,1	5 925,0	8 989,0
Omien osakkeiden osto	-	-	-286,8	-	-	-	-286,8
Osakepääoman alentaminen	-13,8	-83,6	97,4	-	-	-	-
Maksetut osingot (EUR 0,45 per osake)	-	-	-	-	-	-403,6	-403,6
Osakeanti	1,9	-1,9	-	-	-	-	-
Tilikauden tappio	-	-	-	-	-	-222,2	-222,2
Muutos muissa tulonlähteissä	-	-	-	174,8	-	-	174,8
Muuntoerot	-	-	-	-	-94,3	-	-94,3
Oma pääoma 31.12.2002	1 529,6	1 554,0	-314,9	233,4	-144,4	5 299,2	8 156,9

* Muut tulot esitetään liitteessä 21 ja niillä tarkoitetaan muita omaan pääomaan kirjattavia eriä.

Jakokelpoiset varat

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Kertyneet voittovarot	5 414,6	5 925,0	5 299,2
Muuntoerot	-69,6	-50,1	-144,4
	5 345,0	5 874,9	5 154,8
Verottamattomat varaukset	-1 979,1	-1 784,6	-1 636,6
Jakokelpoiset varat	3 365,9	4 090,3	3 518,2

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

Konsernin rahoituslaskelma

Milj. EUR	2000	2001	2002
Liiketoiminta			
Tilikauden tulos	1 435,0	926,3	-222,2
Oikaisuerät:			
Vähemmistöosuus	13,7	-2,9	-0,1
Verot	650,3	299,6	-120,9
Poistot ja arvonalentumiset	1 129,4	1 267,6	2 441,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-20,6	-79,6	-14,6
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot	-597,5	-48,4	-159,1
Nettorahoitustulot	292,9	343,5	206,2
Korkotuotot	23,0	56,1	46,5
Korkokulut	-318,2	-352,5	-321,4
Osinkotuotot	6,3	17,0	9,2
Muut rahoituserät, netto	3,0	-27,4	170,0
Maksetut verot	-553,3	-699,6	-62,1
Nettokäyttöpääoman muutos	96,6	-171,2	-547,2
Liiketoiminnan nettokassavirta	2 160,6	1 528,5	1 426,2
Investoinnit			
Ostetut konserniyhtiöt	-2 831,9	-233,6	-56,3
Ostetut osakkuusyhtiöt	-	-135,6	-1,5
Muiden osakkeiden ostot	-10,0	-7,0	-12,8
Muun käyttöomaisuuden ostot	-769,3	-857,1	-877,6
Myydyt konserniyhtiöt	590,0	-	360,6
Myydyt osakkuusyhtiöt	-	62,4	185,5
Muiden osakkeiden myynnit	20,9	-	16,8
Muun käyttöomaisuuden myynnit	109,9	92,6	202,4
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-20,6	196,0	-74,4
Investointien nettokassavirta	-2 911,0	-882,3	-257,3
Rahoitus			
Pitkäaikaisten lainojen muutos	2 077,8	-351,3	-487,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-744,8	-216,1	-56,3
Maksetut osingot	-303,9	-407,4	-403,6
Osakeanti	-	29,5	-
Omien osakkeiden osto	-173,7	-199,8	-286,9
Muut oman pääoman muutokset	-2,4	-	-
Rahoituksen nettokassavirta	853,0	-1 145,1	-1 234,4
Likvidien varojen nettomuutos	102,6	-498,9	-65,5
Muuntoerot	-0,4	1,5	-13,0
Likvidit varat kauden alussa	642,2	744,4	247,0
Likvidit varat kauden lopussa	744,4	247,0	168,5

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

Konsernin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman liitetiedot

Milj. EUR	2000	2001	2002
Nettokäyttöpääoman muutos:			
Varastojen muutos	-43,2	-52,6	-17,0
Korottomien saamisten muutos	-269,4	315,5	31,1
Korottomien velkojen muutos	354,7	-211,5	-66,2
Lyhytaikaisten korollisten saamisten muutos	54,5	-222,6	-495,1
	96,6	-171,2	-547,2
Ei-kassavirtavaikuttaiset investoinnit:			
Käyttöomaisuushankinnat yhteensä,	769,3	857,1	877,6
joista kassastamaksuilla rahoitetut	769,3	857,1	877,6
Rahoitusleasingillä rahoitetut investoinnit	-	-	-
Konserniyhtiöiden hankinta			
Hankinnan kassavirta			
Yhtiöiden hankintameno	2 879,6	233,6	56,3
Ostettujen yhtiöiden likvidit varat	-47,7	-	-
	2 831,9	233,6	56,3
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa			
Osakeanti/muut noteeraamattomat osakkeet	1 717,2	-	27,6
Kokonaishankintahinta	4 549,1	233,6	83,9
Hankittu nettovarallisuus			
Nettokäyttöpääoma	228,2	-	-8,9
Käyttöomaisuus	5 820,3	141,5	150,4
Korolliset saamiset poislukien likvidit varat	571,3	-	5,6
Nettoverovelat	-915,0	-	-0,8
Korolliset velat	-1 204,9	-	-79,8
Vähemmistöosuus	49,2	92,1	17,4
	4 549,1	233,6	83,9
Yritysmyyntit			
Myyntien kassavirta			
Myyntien kassavirta	590,0	-	360,6
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa			
Osakkuusyhtiöiden osakkeet	-	129,2	36,8
	590,0	129,2	397,4
Myyty nettovarallisuus			
Nettokäyttöpääoma	-5,2	7,9	42,3
Käyttöomaisuus	1 315,3	244,3	441,0
Korolliset saamiset poislukien likvidit varat	8,0	129,2	5,3
Nettoverovelat	32,5	-31,0	-0,2
Korolliset velat	-1 274,5	-221,2	-116,9
Vähemmistöosuus	-10,9	-	-
Myyntivoitto	524,8	-	25,9
	590,0	129,2	397,4

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Vertailuluvut

Taulukoissa esitetään vertailuluvut taseen ja tuloksen kahden edellisen vuoden osalta, ja tekstissä edellisen vuoden vertailulukua esitetään sulkeissa ellei muuta ilmoiteta. Myös ulkomaan rahan määrälliset tapahtumat esitetään sulkeissa, kun se on tarkoituksenmukaista. Ulkomaan valuutta esitetään ensin, jos liiketoimi on tapahtunut kyseisessä valuutassa.

LIITE 1 Tilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Päätoiminnot

Stora Enso Oyj ("yhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Helsinki. Stora Enso Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden (yhdessä "Stora Enso" tai "konserni") liiketoiminta jakautuu ydin- ja tukiliiketoimintoihin. Ydinliiketoimintoja ovat aikakauslehtipaperi, sanomalehtipaperi, hienopaperi, pakkauskartongit sekä puutuotteet. Tukiliiketoimintoihin kuuluvat tukkuritoiminta, metsä ja muut, joista viimeinen koostuu energiatoiminnoista, keskushallinnosta ja muista konsernin toiminnoista. Konsernin päämarkkina-alueet ovat Eurooppa ja Pohjois-Amerikka.

Yleistä

Stora Enson konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja täyttäen sen vaatimukset. Se käsittää yhtiön ja sen tytäryhtiöt perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin, lukuun ottamatta laskentaperiaatteita käsittelevässä osiossa erikseen mainittuja tapauksia. Esimerkiksi sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat ja johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Suojauskohteiden kirjanpitoarvoja oikaistaan vastaamaan riskiltä suojaavien instrumenttien käypiin arvoihin arvostamisesta johtuvia muutoksia. Konserni kirjaa liiketoimet johdonmukaisesti kaupapäivän kurseilla.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat omaisuus- ja vastuumääriin taseessa, vastuusitoumusten ja mahdollisten varojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsolidointiperiaatteet

Stora Enso -konserni muodostui Enso Oyj:n ja Stora Kopparberg Bergslags Aktiebolag (publ.):n yhdistymi-

senä joulukuussa 1998. Tämän tuloksena Stora Kopparberg Bergslags Aktiebolag on Stora Enso Oyj:n (aiemmin Enso Oyj) tytäryhtiö. Stora Enso -fuusio käsiteltiin omistusten yhdistämisenä IAS:n mukaisesti.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Stora Enso Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet osakkeiden äänimäärästä. Eräät yhtiöt, joissa Stora Enso -konsernilla on vähemmän kuin 50 prosenttia äänistä, on konsolidoitu määräysvaltaan perustuen. Merkittävimmät tytäryhtiöt esitetään liitteessä 23.

Osakkuusyhtiöt, joissa konsernin osuus äänivallasta on 20–50 prosenttia, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää soveltaen. Menetelmässä konsernitulokseen sisällytetään osuus osakkuusyhtiön tuloksesta ilman liikearvon poistoja ja konsernin omistusosuutta vastaavasti. Osakkuusyhtiöissä konsernilla on merkittävä ääniosuus, mutta ei määräysvaltaa. Tärkeimmät osakkuusyhtiöt esitetään liitteessä 12. Konsernin osuus osakkuusyhtiöstä kirjataan taseeseen siten, että osakkuusyhtiön nettovarallisuus otetaan huomioon. Tasearvo sisältää myös hankinnasta johtuvan konsernilikearvon poistoineen ja arvonalennukset. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista on pääomaosuusmenetelmää käytettäessä yhtä suuri tai suurempi kuin sijoituksen kirjanpitoarvo, se merkitään taseeseen nolla-arvoon. Tällöin konserni ei huomioi osuuttaan sen ylittävistä tappioista, ellei konserni ole tehnyt sitoumuksia tai suorittanut osakkuusyhtiön puolesta maksuja osakkuusyhtiön sellaisten velvoitteiden hoitamiseksi, jotka konserni on taannut tai joihin se muutoin on sitoutunut.

Osakkuusyhtiöön tehtyä sijoitusta käsitellään pääomaosuusmenetelmällä siitä päivästä alkaen, jolloin siitä tulee osakkuusyhtiön määritelmän mukainen, ja vastaavasti menetelmän käytöstä luovutaan myyntihetkellä.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiötilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu Stora Enson laskentaperiaatteiden mukaisiksi. Vähemmistöosuus on taseessa erotettu kon-

sernin omasta pääomasta ja se esitetään omana eränään myös konsernin tuloslaskelmassa.

Ulkomaanrahanmääräiset liiketoimet

Ulkomaanrahanmääräiset liiketoimet kirjataan kirjanpitoon toteutumispäivän kurssiin. Kuukauden aikana liiketoimien kirjaamisessa käytetään kiinteää valuuttakurssia, mutta kunkin kuukauden päättyessä valuuttamääräiset taseen saamiset ja velat arvostetaan kuukauden lopun kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatileille liikevoiton yläpuolelle, ja rahoituserien kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Raportointivaluutan muunto – Tytäryhtiöt

Itsenäisten ulkomaisten tytäryhtiöiden, joiden toiminnallinen ja raportointivaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan konsernin raportointivaluuttaan tilikauden keskikurssiin. Näiden yhtiöiden taseet muunnetaan raportointivaluuttaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tytär- ja osakkuusyhtiöiden muuntoerot ja näiden sijoitusten tehokkaiden suojausinstrumenttien arvostukset kirjataan suoraan kertyneisiin muuntoeroihin omassa pääomassa. Yritysmyyntien yhteydessä kertyneet muuntoerot sisällytetään myyntivoittoon tai -tappioon.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen hankintamenoon ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Syntyvien voittojen ja tappioiden kirjaaminen riippuu suojauskohteen luonteesta. Kun johdannaissopimukset solmitaan, konserni toteaa ne saamisten tai velkojen käyvän arvon suojaukseksi, ennakoitun liiketoimen tai kiinteän sitoumuksen suojaukseksi (kassavirran suojaus), itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn sijoituksen suojaukseksi tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteereitä.

Tehokkaiden ja käyvän arvon suojauksen kriteerit täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan suojaattavien varojen tai velkojen käyvän arvon muutosta vastaan.

Tehokkaiden ja kassavirran suojausedot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan sisältyvään oman pääoman suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatun johdannaisten kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojauksen kohde kirjataan tuloslaskelmaan.

Kun suojausinstrumentti ei enää täytä IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, oman pääoman kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan ja ne käsitellään kirjanpidossa tuotoina tai kuluina, kun sitouduttu tai ennakoitu liiketoi-

mi lopulta kirjataan tuloslaskelmaan. Jos liiketoimen, johon on sitouduttu tai joka on ennakoitu, ei enää odoteta tapahtuvan, esitetään omassa pääomassa raportoidut kertyneet voitot tai tappiot välittömästi tilikauden tuloksen rahoituserissä.

Tietyt johdannaissopimukset, vaikka ne täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojausvaatimukset, eivät täytä IAS 39:n kaikkia suojauslaskennan ehtoja. Tällaisten suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset esitetään tilikauden tuloslaskelman rahoituserissä. Kaikki ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan spekulatiivisiksi ja arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon ja niiden tulosvaikutus kirjataan rahoituseriin.

Itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus käsitellään kirjanpidossa kuten kassavirran suojaus. Kun suojausinstrumentti on johdannainen, suojauskohteen osan voitto tai tappio esitetään oman pääoman kertyneissä muuntoeroissa, ja tehottoman osan voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Konserni dokumentoi liiketoimen alusta lähtien suojausinstrumentin ja suojauskohteen välisen yhteyden, kuten myös riskienhallinnan tavoitteen ja sen taustalla vaikuttavan suojausstrategian. Tämä prosessi sisältää todettujen rahoitusinstrumenttien yhdistämisen tiettyjen varojen ja velkojen, tiettyjen kiinteiden sitoumusten tai vastaisten tapahtumien suojaukseksi. Konserni dokumentoi myös suojauskohteen alkuperäisen tilanteeseen ja jatkuvuuteen perustuvan arviolaskelman siitä, kuinka tehokkaasti suojaukseen käytettävät johdannaiset tasapainottavat suojaattavan kohteen käyvän arvon tai siihen liittyvän kassavirran muutoksia.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisten, mukaan lukien kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien ja sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevien osakkeiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivänä noteerattuun markkinahintaan.

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Valuuttatermiinisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivänä käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseja. Arvostettaessa ei-kaupankäynnin kohteena olevia johdannaisia ja muita rahoitusinstrumentteja, konserni käyttää useita menetelmiä ja tekee arvostuksen tilinpäätöspäivän markkinatilanteen perusteella. Pitkäaikaisiin velkoihin käytetään noteerattuja markkinahintoja tai jälleenmyyntihintoja identtisille tai vastaavanlaisille instrumenteille. Muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä käytetään erilaisia menetelmiä, kuten optioiden yleisesti hyväksytyjä arvonnäytymismalleja sekä tulevaisuuden kassavirtojen diskontattuja arvoja. Vuoden sisällä erääntyvien rahoitussuoritusvelkojen nimellisar-

vo, arvioituilla hyvitteillä vähennettynä, oletetaan keskimäärin niiden käyväksi arvoksi. Velkojen käyvät arvot arvioidaan diskonttaamalla tulevat kassavirrat sellaisella markkinakorolla, jonka konserni joutuisi maksamaan vastaavista rahoitusinstrumenteista tilinpäätöshetkellä.

Tuloutusperiaate

Liikevaihtoon luetaan tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden, tarvikkeiden ja energian myynti. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, myynnin oikaisueroilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun tuote on luovutettu sovittujen toimitusehtojen mukaisesti asiakkaalle, sekä omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle. Palveluista kirjataan tuotot, kun ne on suoritettu. Palvelujen myynnistä kirjataan tuloja valmiusasteen mukaisen tulouttamismenetelmän mukaisesti edellyttäen, että valmiusaste sekä siihen liittyvät tulot ja kustannukset pystytään luotettavasti määrittämään.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluksi toteutushetkellä ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Tietokoneohjelmistojen kehityskulut

Uuden ohjelmiston hankinta- ja kehitysmeno kirjataan taseen aineettomaksi hyödykkeeksi ja poistetaan taloudellisena pitoaikanaan, kun se liittyy selvästi määriteltävissä olevaan ja ainutlaatuiseen tuotteeseen ja kun konsernilla on siihen määräysvalta. On myös oltava todennäköistä, että ohjelmistosta saatava pitkäaikainen hyöty on suurempi kuin sen kustannukset. Liitännäisiin kuluihin lasketaan kehitystyöryhmän kulut ja asianmukaiset yleiskulut. Ohjelmistojen ylläpitokulut ja internetsivujen kulut kirjataan kuluksi syntymishetkellä.

Ympäristövelvoitteet

Aikaisemman liiketoiminnan vaikutusten korjaamisesta syntyneet kustannukset, jotka eivät lisää nykyisiä tai tulevia tuottoja, kirjataan kuluksi. Ympäristövastuut kirjataan ympäristölakien ja -säästöjen nykytulkintaan perustuen, mikäli on todennäköistä, että on syntynyt vastuuvollisuus ja sen määrä voidaan kohtuudella arvioida. Ympäristövastuita ei diskontata eivätkä ne sisällä korvauksia kolmansilta osapuolilta. Sulkemisesta ja alueentulevaan käyttöön valmistamisesta aiheutuneet kustannukset aktivoidaan kehitystyön alussa ja poistetaan käyttöaikana niin, että ympäristön palauttamisen kaikki kustannukset toteutuvat projektin loppuun mennessä.

Lopetettavat toiminnot

Lopetettava toiminto, jonka omaisuus ja tulos voidaan erottaa fyysisesti, liiketoiminnallisesti ja raportointitaroituksessa, syntyy, kun päätetään luopua kokonaan tai olennaisilta osin konsernin merkittävästä erillisestä liiketoiminta-alueesta yksittäisen suunnitelman mukaan. Lopetettavien toimintojen myyntivoitot (-tappiot) ennen veroja esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

Tuloverot

Konsernin verot sisältävät konserniyhtiöiden verot, jotka perustuvat tilikauden verotettavaan tuloon sekä aikaisempien tilikausien verot, laskennallisten verojen muutoksen ja osakkuusyhtiöiden verot.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaan, jolloin kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä jaksotuseroista lasketaan nettovaihtus kulloinkin voimassaolevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät jaksotuserot syntyvät käyttöomaisuuden poistoerosta, hankittujen yritysten hankintahetken taseiden käypiin arvoihin arvostuksesta, sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevien rahoitusvarojen ja johdannaisinstrumenttien käypiin arvoihin arvostuksesta, vaihto-omaisuuden konsernin sisäisen katteen eliminoinnista, verottamattomista varauksista ja vahvistetuista tappioista. Vahvistetuista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamia siinä määrin kuin on todennäköistä, että vahvistettuja tappioita voidaan käyttää hyväksi tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Poistoero ja verottamattomat varaukset jaetaan konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennallisiin verovelkoihin. Suomen ja Ruotsin osakeyhtiölakien mukaan omaan pääomaan laskettu osuus ei kuulu jakokelpoiseen omaan pääomaan.

Konserniliikearvo

Konserniliikearvo lasketaan hankintamenon ja hankittuun yhtiön omaisuuden veloilla vähennetyllä käyvällä arvolla erotuksena. Konserniliikearvo lasketaan tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaan. Konserniliikearvo poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena pitoaikana, jonka kuluessa sitä testataan säännöllisin väliajoin arvonalentumistestillä. Konserniliikearvon taloudelliset pitoajat vaihtelevat viidestä kahteenkymmeneen vuoteen hankinnan luonteesta riippuen. Arvioituja taloudellisia pitoaikoja tarkastellaan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä ja tarvittaessa poistoajoja muutetaan vastaavasti.

Aineeton käyttöomaisuus

Aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin lasketaan tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet ja ohjelmistojen

lisenssit. Aineeton käyttöomaisuus on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoin taloudellisena pitoaikanaan. Taloudelliset pitoajat vaihtelevat kolmesta kymmeneen vuoteen.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö on kiinteistö, jota yritys pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuloja tai omaisuuden arvonnousua tai niitä molempia. Konsernilla ei ole sijoituskiinteistöiksi luokiteltavaa omaisuutta.

Käyttöomaisuus

Konserniyhtiöiden käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä, suunnitelman mukaisilla tasapoistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Rakennusaikaiset korot pitkäaikaista rakennusaikaa edellyttävistä hankkeista aktivoidaan käyttöomaisuuteen niinä kausina, jolloin investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon osaksi käyttöomaisuutta. Muu aineellinen käyttöomaisuus sisältää metsien istutus- ja hoito-ominoja.

Nykyisen metsien puuvarantojen laskentatavan mukaan puuvaranto ja maa-alueet on kirjattu hankintahetkellä alkuperäiseen hankintamenuon. Metsien hakkuiden yhteydessä alkuperäistä puuvarannolle kohdistettua hankintamenuoa poistetaan hakkuiden suhteessa. Metsien uudelleenistutuskustannukset aktivoidaan taseeseen ja poistetaan hakkuiden mukaan. Metsien puuvarantojen laskentatavan mukaiset poistot lasketaan yksikkökustannusmenetelmän mukaan.

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska sillä ei katsota olevan taloudellista pitoaikaa. Muiden käyttöomaisuusryhmien poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Käyttöomaisuusryhmä	Poistoaika vuosia
Teollisuusrakennukset	10–50
Asuinrakennukset	20–50
Toimistorakennukset	20–50
Puuhioketehtaat	15–20
Vesivoimalaitokset	40
Paperitehtaat, pääkoneet	20
Kartonkitehtaat, pääkoneet	20
Sellutehtaat, pääkoneet	20
Raskas koneisto	10–20
Pakkaus- ja hylsytehtaat	10–15
Sahat	10–15
Tietokoneet	3–5
Ajoneuvot	5
Toimistokalusto	3–5
Rautatiet, satamat	20–25
Metsäautotiet	10–35
Tiet, kentät, sillat	15–20

Normaalit kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät koneuusinnot ja laitteiden parannusinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan sen päähyödykkeen, johon koneuusinnot tai parannusinvestoinnit liittyvät, jäljellä olevana taloudellisena pitoaikana. Käyttöomaisuushyödyke kirjataan taseesta, kun se luovutetaan tai kun hyödyke on poistettu pysyvästi käytöstä eikä sen luovutuksesta ole odotettavissa taloudellista hyötyä. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Käytöstä poistamisesta tai luovuttamisesta johtuvat voitot tai tappiot määritetään arvioitun nettoluovutus-hinnan ja kirjanpitoarvon välisenä erotuksena ja merkitään tuotoiksi tai kuluiksi tuloslaskelmaan.

Arvonalennukset

Omaisuserän tasearvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen selvittämissä. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi otetaan omaisuserän nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalennus kirjataan, jos tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Aikaisemmin tehty arvonalennus perutaan, jos kerrytettävissä olevassa rahamäärässä on tapahtunut muutos. Arvonalennusta ei kuitenkaan peruuteta enempää kuin mikä tasearvo olisi ollut, jos arvonalennusta ei olisi aikaisemmilla tilikausilla kirjattu. Yleensä konserniliiketoimintaan tehtyä arvonalennusta ei palauteta, ellei sitä ole aiheuttanut tietty ulkoinen, luonteeltaan poikkeuksellinen tapahtuma, jonka ei odoteta toistuvan. Edellytyksenä on, ettei myöhemmin ole toteutunut ulkoisia tapahtumia, jotka kumoavat tämän tapahtuman vaikutuksen.

Vuokrasopimukset (Leasing)

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista eduista ja riskeistä, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Ne merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana, tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoitusmenot kohdistetaan vuokra-ajan tilikaudelle siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korko. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasing-sopimuksen aikana. Rahoitusleasingillä vuokratut omaisuserät poistetaan joko suunnitelman mukaan taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasing-sopimuksen keston mukaan. Vuotuiset leasingvuokrat kirjataan poistoihin ja korkokuluihin.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, jotka eivät ole rahoitusleasing sopimuksia, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa, vaikka maksut eivät määräytyisikään tällä perusteella. Purettaessa muu vuokrasopimus ennen vuokra-ajan umpeutumista, vuokralle ottaja kirjaa kaikki sopimuksen purkamisesta aiheutuvat kustannukset välittömästi kuluksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman nettorealisointiarvon määräisenä, ja hankintameno FIFO-menetelmää käyttäen tai vaihtoehtoisesti vastaavalla painotetulla keskimääräisellä kustannuksella. Tuote- ja välivaraston hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat ja muut välittömät kustannukset sekä niihin kohdistuvan osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista ilman korkokuluja.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan käypään arvoon. Epävarmat saamiset arvioidaan tilinpäätöshetkellä saamisten kattavan tarkastelun perusteella.

Likvidit varat

Likvidit varat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä muut likvidit varat, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta. Taseessa luottolimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Sijoitukset

Yhtiö luokittelee sijoitukset kolmeen ryhmään, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sijoitukset, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ja sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien sijoitusten tarkoituksena on tuottaa voittoa lyhyellä aikavälillä ja ne esitetään osana lyhytaikaisia sijoituksia. Konsernilla ei ollut tähän ryhmään luokiteltavia sijoituksia vuonna 2002. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset on tarkoitettu pidettäväksi erääntymiseensä saakka, ja ne raportoidaan osana pitkäaikaisia sijoituksia. Ne varat, joita pidetään hallussa ennalta määrittelemättömän ajan ja joista likviditeetin turvaamisen tai korkomuutosten takia voidaan luopua, luokitellaan sopivan tilaisuuden tullen myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Nämä erät esitetään taseen pitkäaikaisissa varoissa, ellei johto ole ilmaissut aikomustaan luopua omistuksesta tilinpäätöstä seuraavien 12 kuukauden kuluessa. Johto tekee sijoitusten luokitteluun liittyvät päätökset osthetkellä ja arvioi luokitusta säännöllisesti.

Ennen IAS 39 -standardin käyttöönottoa (1.1.2001) osakkeet arvostettiin hankintamenoon tai sitä alemman, sijoitussalkusta laskettuun markkina-arvoon.

Konserni arvioi pitkäaikaisten sijoitusten markkina-arvon ja kirjasi muut kuin väliaikaiset pitkäaikaisten sijoitusten arvonalennukset sijoituskohtaisesti. IAS 39:n mukaan sijoitukset kirjataan taseeseen käypiin arvoihin, ja käyvän arvon ja hankintamenon välinen ero kirjataan suoraan omaan pääomaan. Omaan pääomaan viety kirjaus tuloutetaan sijoituksen myyntihetkellä tai arvonalennuksen yhteydessä.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääomaan menot, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Seuraavina tilikausina vieraan pääoman menot esitetään poistoilla vähennettyinä käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Korkokulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan juridinen tai aikaisempaan käytäntöön perustuva vastuu ja on todennäköistä, että vastuusta vapautuminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja että vastuun määrä pystytään arvioimaan luotettavasti. Ympäristön palauttamisen ympäristövaraukset tehdään projektin alkaessa. Varauksen aktivoitu kustannus ja omaisuuden alkuperäinen hankintameno poistetaan omaisuuden käyttöänsä mukaan.

Eläkejärjestelmät

Konsernilla on eri puolilla maailmaa monenlaisia eläkejärjestelmiä, joiden omaisuus on usein erillisten säätiöiden ja rahastojen valvonnassa. Eläkejärjestelmät rahoitetaan yleensä työntekijöiltä ja asianomaisilta konserniyhtiöiltä perittävien maksuina, jotka perustuvat riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen suosituksiin. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sinä kautena, johon maksusuoritus liittyy.

Etuspohjaisissa järjestelyissä, joissa etuudet on määritelty etukäteen ja konsernille voi tulla lisämaksuvelvoitteita tai palautuksia, eläkekustannukset määritetään käyttäen Projected Unit Credit Method -menetelmää. Menetelmän mukaan eläkejärjestelyjen kustannukset kirjataan tuloslaskelmaan jaksottaen säännönmukaiset kustannukset työntekijän työvuosille vuosittain tehtävien eläkevakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti. Eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo, joka lasketaan käyttäen korkona vastuuajaltaan vastaavien valtion velkasitoumusten korkoja. Aktuaaristen laskelmien voitot ja tappiot jaksotetaan jäljellä oleville työvuosille.

Johdon osakeoptiot

Kaikkien optio-ohjelmien (synteettisten optio-ohjelmien sekä muiden johdon palkitsemis- ja kannustusohjelmien) kulut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuiluiksi sille ajankohdalle, jolloin optiot on käytetty tai kulut ovat muodostuneet. Synteettiset optio-ohjelmat 1999–2002 suojataan optioiden suojausinstrumenteilla (Total Return Swaps).

Sidottu oma pääoma

Sidottuun omaan pääomaan luetaan kuuluvaksi ylikursisirahasto, ulkomaisten tytäryhtiöiden muuntoerot ja muut sidotun pääoman erät niiden maiden lakien mukaisesti, joissa tytäryhtiöt toimivat.

Saadut valtionavustukset

Käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät valtionavustukset kirjataan pitkäaikaisiin velkoihin saatuna ennakkomaksuna. Avustuksen tuloutus tuloslaskelmaan tapahtuu tasaerin omaisuuden taloudellisen pitoajan kuluessa.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Takaisin ostettujen osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden (treasury stock method) menetelmällä. Ulkona olevien osakkeiden painotetun keskimäärän lisäksi jakajaan sisällytetään optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet.

Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaisista tulosta laskettaessa, jos optioiden merkintähinta ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Optioilla on laimentava vaikutus vain, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää kauden aikana optioiden merkintähinnan.

Uudet kirjanpitosäännökset

Uusi IAS-standardi IAS 41 - Maatalous koskee 1.1.2003 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta laadittavia tilinpäätöksiä. Standardin mukaisesti Stora Enson biologiset hyödykkeet arvostetaan taseessa käypään arvoon. Alkuperäinen arvostus kirjataan suoraan taseen omaan pääomaan vähennettynä laskennallisilla veroilla ja kokonaismäärä lisätään käyttöomaisuuteen. Kasvun, hinnan ja muiden muuttujien aiheuttamat muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

IAS 41 määrää biologisten hyödykkeiden, kuten metsien, laskennassa käytettäväksi käypää arvoa vähennettynä arvioiduilla korjuukustannuksilla. Arvostamisen edellytyksenä on, että hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Tämä oletamus on

kumottavissa ainoastaan alkuperäisen kirjanpitoon merkitsemisen tapahtuessa, jos biologiselle hyödykkeelle ei ole saatavissa markkinoilla määräytyviä hintoja tai vaihtoehtoiset käyvän arvon arviot ovat epäluotettavia.

Pitkän kasvuaajan (60–120 vuotta) metsäomaisuuden arvostamisessa käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Tällaiset tapahtumat ovat yleensä perustuneet diskontattuihin kassavirtoihin, joissa biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen kassavirtojen perusteella. Tämä perustuu kestävään metsänhoitoon, joka huomioi kasvupotentiaalin. Ennustettuun puun kasvuun perustuvat vuosittaiset hakkuut kerrotaan toteutuneilla puun hinnoilla, mistä vähennetään lannoitteiden ja hakkuiden kustannukset. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan hakkuun nykyarvona, joka perustuu tuottavan metsäalueen kasvukauteen ja huomioi ympäristörajoitukset ja muut varaukset. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan erillään maa-alueesta.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Konsernin kansainvälinen liiketoiminta sisältää rahoitusmarkkinariskejä, joista konserni on vastuussa hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti.

Konsernin rahoitusosaston tärkeimmät tehtävät ovat kustannustehokas konserniyhtiöiden varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta. Tavoitteena on minimoida negatiivisten markkinahäiriöiden vaikutus konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat varainhankintariski, korkoriski, valuuttariski ja hyödykeriski.

Varainhankintariski

Varainhankintariskillä tarkoitetaan rahoituksen saataavuuteen liittyvää riskiä minä tahansa ajankohtana. Konsernin uudelleenrahoituksen kustannusten minimoimiseksi ja varainhankinnan varmistamiseksi konsernin rahoitusosasto pitää nostamattomia luottolimiittejä konsernin yleisen varainhankinnan ja yritystodistuslainojen katteena. Nostettujen lainojen ja nostamattomien luottolimiittien keskimääräinen maturiteetti tulee olla vähintään neljä vuotta eikä enempää kuin seitsemän vuotta.

Korkoriski

Konserni on alttiina korkoriskille alan syklisen luonteen vuoksi. Korkoriskipolitiikkana konsernilla on sovittaa yhteen rahoituskustannus sijoitetun pääoman tuoton kanssa. Tähän päästään vaihtamalla pitkäaikaisia kiinteitä korkoja lyhytaikaisiin vaihtuviin korkoihin, joiden keskimääräinen maturiteetti on kaksitoista kuukautta puolen vuoden vaihteluvälin puitteissa.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Ulkomaan valuuttamääräiset myynnit ja ostot sekä tase-erät (transaktioriski), kuten myös sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihinkin (muuntoriski), muodostavat valuuttariskin. Transaktioriskiltä suojautumiseksi konserni lähtökohtaisesti suojaa 50 % tietyn valuutan seuraavan 12 kuukauden valuuttapositionta. Poikkeuksena voivat olla yksiköt, joiden kirjanpito tapahtuu Ruotsin kruunuissa. Konsernin toimintaohje on suojata vähintään 25 % ja enintään 75 % tietyn valuutan nettopositionta. Konsernin toimintaohje on minimoida muuntoriski rahoittamalla sidottu pääoma samalla valuutalla, mikäli se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa.

Hyödykeriski

Konsernin päätuotteiden hinnat ovat luonteeltaan syklisiä ja sen vuoksi konsernin tulos on altis hyödykeriskivolatiliteetille. Konserni on toteuttanut hyödykeriskien hallintaa kuitu- ja energiariskin osalta. Tytäryhtiöillä on vastuu hyödykeriskin mittaamisesta ja konsernin rahoitusosasto suojaa nämä riskit.

Luottoriskien hallinta

Päämarkkina-alueilla läntisessä Euroopassa sekä Kanadassa ja Yhdysvalloissa asiakkaat vakuutetaan asiakasluottovakuutuksella. Muilla markkinoilla käytetään maksua turvaavia maksutapoja, kuten remburseja, ennakkomaksuja ja pankkitakuuta. Lisäksi on käytössä Finnveran myöntämiä vientitakuuta, jotka kattavat sekä poliittisen että kaupallisen riskin. Vientitakuut koskevat yksittäisiä OECD-maiden ulkopuolisia asiakkaita. Konsernin johto uskoo, ettei Stora Ensolla ole merkittäviä riskikeskittymiä yksittäisen asiakkaan, yksittäisen osapuolen tai maantieteellisen alueen suhteen.

Toimitusriski

Konsernin tuotannollinen toiminta on riippuvaista tarvittavien raaka-aineiden, pääasiassa puun, energian ja kemikaalien, oikea-aikaisista toimituksista. Liiketoiminnan tulos vaarantuu, jos konserni ei onnistu hankkimaan riittävää määrää raaka-aineita oikea-aikaisesti, tai jos raaka-ainekustannukset merkittävästi nousevat. Tietyt konserniyhtiöt voivat tärkeimpien raaka-aineidensa osalta olla ajoittain vain muutaman toimitajan varassa, mikä johtuu saatavuudesta, sijainnista, hinnasta, laadusta tai muista tekijöistä. Toimittajat voivat myös viivyttää tai rajoittaa toimituksia tai korottaa hintaa kapasiteetin puutteesta tai muista tekijöistä johtuen. Konserni tekee läheistä yhteistyötä tärkeimpien toimittajien kanssa kaikkialla maailmassa pienentääkseen toimitusriskiä. Joitain avainresursseja tuotetaan itse.

LIITE 3 Tiedot segmenteittäin

Segmenttien laskemiseen käytetään samoja konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita, jotka esitettiin liitteessä 1. Liitteessä 4 esitetään vuonna 2000 myydyn energiaomaisuuden liiketoiminnot. Segmenttien sisäiset myynnit perustuvat markkinahintaan. Sellutulos-

ryhmä sulautettiin vuonna 2001 jakamalla sellutehtaata aikakauslehtipaperille, hienopaperille ja pakkauskartongeille. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

Seuraavissa taulukoissa esitetään Stora Enson segmenttien tiedot tilikaudelta 2000, 2001 ja 2002.

Liikevaihto tuotealueittain

Milj. EUR	2000			2001			2002		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Aikakauslehtipaperi	2 738,3	80,5	2 818,8	3 396,4	52,6	3 449,0	2 992,7	44,1	3 036,8
Sanomalehtipaperi	1 677,3	89,4	1 766,7	1 845,3	88,6	1 933,9	1 602,4	39,1	1 641,5
Hienopaperi	3 119,6	353,6	3 473,2	3 153,3	464,2	3 617,5	2 820,6	287,4	3 108,0
Pakkauskartongit	2 835,5	139,5	2 975,0	2 553,8	170,2	2 724,0	2 891,2	152,2	3 043,4
Puutuotteet	1 151,7	90,4	1 242,1	1 090,2	90,3	1 180,5	1 139,4	95,8	1 235,2
Tukkuritoiminta	879,7	10,9	890,6	838,5	1,8	840,3	718,8	1,8	720,6
Metsä	388,9	1 488,5	1 877,4	453,6	1 372,0	1 825,6	444,0	1 514,7	1 958,7
Muut toiminnot ja sisäiset myynnit	186,3	-2 252,8	-2 066,5	177,7	-2 239,7	-2 062,0	173,5	-2 135,1	-1 961,6
Jatkuvat toiminnot yhteensä	12 977,3	-	12 977,3	13 508,8	-	13 508,8	12 782,6	-	12 782,6
Päättyvät toiminnot	39,7	-	39,7	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	13 017,0	-	13 017,0	13 508,8	-	13 508,8	12 782,6	-	12 782,6

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta ja liikevoitto tuotealueittain

Milj. EUR	2000			2001			2002		
	Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista			Liikevoitto					
Aikakauslehtipaperi	27,1	16,4	-	357,8	282,7	-991,5			
Sanomalehtipaperi	-	-	-	263,5	503,1	235,3			
Hienopaperi	-1,4	-	-1,0	628,9	324,7	69,3			
Pakkauskartongit (1)	-	57,0	5,3	352,2	339,5	345,7			
Puutuotteet	1,9	5,2	3,1	69,1	5,2	32,4			
Tukkuritoiminta	-	-	-	8,3	-10,0	-24,6			
Metsä	-	-	-5,5	118,7	88,1	122,2			
Muut toiminnot	-7,0	1,0	12,7	-4,7	-46,4	59,6			
Jatkuvat toiminnot yhteensä	20,6	79,6	14,6	1 793,8	1 486,9	-151,6			
Päättyvät toiminnot	-	-	-	577,5	-	-			
Yhteensä	20,6	79,6	14,6	2 371,3	1 486,9	-151,6			

1) Pakkauskartonkien osakkuusyhtiötulos Billerud AB:n perustamisesta 1.1.2001 lähtien vuoden 2002 myyntiin saakka.

Investoinnit sekä poistot ja arvonalentumiset tuotealueittain

Milj. EUR	2000			2001			2002		
	Investoinnit			Poistot ja arvonalentumiset					
Aikakauslehtipaperi	115,1	148,5	151,0	255,0	389,5	1 382,5			
Sanomalehtipaperi	74,8	91,2	331,2	137,6	132,9	140,1			
Hienopaperi	116,6	193,7	131,6	274,6	412,0	493,2			
Pakkauskartongit	342,3	294,4	143,5	313,1	225,3	275,1			
Puutuotteet	46,5	64,4	53,5	38,0	43,1	54,6			
Tukkuritoiminta	6,8	5,0	0,0	12,4	10,2	11,5			
Metsä	18,7	21,2	24,9	39,9	35,8	39,0			
Muut toiminnot	46,0	38,7	41,9	53,0	18,8	45,9			
Jatkuvat toiminnot yhteensä	766,8	857,1	877,6	1 123,6	1 267,6	2 441,9			
Päättyvät toiminnot	2,5	-	-	5,8	-	-			
Yhteensä	769,3	857,1	877,6	1 129,4	1 267,6	2 441,9			

Tase tuotealueittain

Milj. EUR	31.12.					
	Tase, vastaavaa			Vieras pääoma		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Aikakauslehtipaperi	5 120,0	4 940,4	3 433,2	693,7	660,2	653,0
Sanomalehtipaperi	1 630,3	1 526,9	1 631,4	304,3	276,2	265,3
Hienopaperi	6 295,7	5 800,8	4 298,9	660,6	585,7	482,6
Pakkauskartongit	3 289,2	3 126,8	3 582,9	517,1	420,8	410,1
Puutuotteet	619,9	718,3	721,7	167,6	156,8	172,7
Tukkuritoiminta	403,7	334,0	256,0	146,1	119,2	84,6
Metsä	1 488,0	1 487,6	1 131,4	206,5	203,6	214,3
Muut toiminnot	2 476,0	2 623,6	3 158,7	9 906,7	9 096,7	7 744,3
Yhteensä	21 322,8	20 558,4	18 214,2	12 602,6	11 519,2	10 026,9

Sidottu pääoma tuotealueittain

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Aikakauslehtipaperi	4 426,3	4 280,2	2 780,2
Sanomalehtipaperi	1 326,0	1 250,7	1 366,1
Hienopaperi	5 635,1	5 215,1	3 816,3
Pakkauskartongit	2 772,1	2 706,0	3 172,8
Puutuotteet	452,3	561,5	549,0
Tukkuritoiminta	257,6	214,8	171,4
Metsä	1 281,5	1 284,0	917,1
Muut toiminnot	406,0	594,1	498,7
Yhteensä	16 556,9	16 106,4	13 271,6

Sidotun pääoman ja taseen vastaavien täsmäytys

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Sidottu pääoma	16 556,9	16 106,4	13 271,6
Koroton vieras pääoma	2 928,5	2 610,0	2 526,3
Korolliset saamiset	1 672,7	1 589,6	2 120,5
Verosaamiset	164,7	252,4	295,8
Vastaavaa yhteensä	21 322,8	20 558,4	18 214,2

Sidottu pääoma ("O" -erät) sisältyy taseeseen ja se sisältää käyttöomaisuuden ja muut pitkäaikaiset varat (poislukien sijoitukset, lainasaamiset ja laskennalliset verosaamiset), vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset, eläkevastuut, muut varaukset, korottomat pitkäaikaiset velat ja muun lyhytaikaisen korottoman vieraan pääoman.

Henkilöstö keskimäärin

Tuotealueittain	2000	2001	2002	Maittain	2000	2001	2002
Aikakauslehtipaperi	6 205	7 854	7 699	Suomi	15 088	15 054	14 676
Sanomalehtipaperi	5 437	5 530	5 542	Ruotsi	10 856	9 433	9 187
Hienopaperi	9 562	10 607	9 288	Saksa	4 723	4 767	4 761
Pakkauskartongit	10 635	9 888	10 533	Ranska	1 356	1 368	1 333
Puutuotteet	3 593	3 644	3 745	Muut EU-maat	4 592	4 478	4 462
Tukkuritoiminta	1 606	1 580	1 411	EU yhteensä	36 615	35 100	34 419
Metsä	2 236	2 176	2 265	Muut Euroopan maat	1 234	1 343	1 879
Muut toiminnot	2 433	2 996	3 370	Kanada	736	746	850
Jatkuvat toiminnot yhteensä	41 707	44 275	43 853	USA (osa vuotta 2000)	2 197	6 071	5 731
Päättyvät toiminnot	78	-	-	Muut maat	1 003	1 015	974
Yhteensä	41 785	44 275	43 853	Total	41 785	44 275	43 853

Ulkoinen liikevaihto kohteen ja alkuperän mukaan

Milj. EUR	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Liikevaihto kohteen mukaan			Liikevaihto alkuperän mukaan		
Itävalta	212,8	213,1	195,4	365,3	310,9	315,1
Belgia	366,8	345,1	301,3	212,8	237,8	213,2
Tanska	319,8	307,6	297,9	131,3	116,2	111,7
Suomi	821,8	776,0	780,6	4 563,7	4 370,2	4 151,0
Ranska	1 035,4	1 007,0	965,5	529,8	537,8	486,4
Saksa	1 987,4	1 840,3	1 673,6	1 518,6	1 489,9	1 442,2
Italia	520,6	403,2	391,5	6,2	0,6	0,1
Alankomaat	610,1	581,9	488,4	242,9	247,6	234,0
Portugali	61,7	71,3	60,9	136,9	80,3	59,7
Espanja	495,9	445,5	463,4	135,8	139,4	141,5
Ruotsi	1 052,3	1 026,6	1 034,2	3 315,8	2 980,2	2 895,6
Iso-Britannia	1 446,4	1 324,8	1 053,4	254,7	157,2	59,1
Muu EU	221,0	197,8	197,4	3,6	0,2	0,1
EU yhteensä	9 152,0	8 540,2	7 903,5	11 417,4	10 668,3	10 109,7
Muut Euroopan maat	788,5	813,2	981,4	227,0	252,4	290,1
Eurooppa yhteensä	9 940,5	9 353,4	8 884,9	11 644,4	10 920,7	10 399,8
Kanada	76,4	169,4	160,0	363,1	384,0	290,2
Kiina	190,4	188,8	201,5	119,9	111,6	122,3
USA	1 436,3	2 469,7	2 267,3	845,2	2 067,2	1 909,6
Muut maat	1 373,4	1 327,5	1 268,9	44,4	25,3	60,7
Yhteensä	13 017,0	13 508,8	12 782,6	13 017,0	13 508,8	12 782,6

Taseen vastaavaa ja sijoitettu pääoma maittain

Milj. EUR	31.12.					
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Vastaavaa			Sijoitettu pääoma		
Itävalta	222,8	221,4	233,7	149,0	161,8	162,3
Belgia	588,8	419,2	525,8	139,4	97,6	325,7
Suomi	5 184,8	5 354,3	5 692,1	3 903,4	4 146,5	3 872,0
Ranska	478,6	386,9	367,7	331,2	248,2	235,0
Saksa	2 040,0	1 895,0	1 754,4	839,6	889,5	783,8
Portugali	375,7	246,7	242,6	182,4	234,0	225,5
Ruotsi	4 025,8	3 700,9	3 727,7	2 240,0	1 980,2	1 886,7
Muu EU	577,7	485,9	415,6	310,2	301,8	199,4
EU yhteensä	13 494,2	12 710,3	12 959,6	8 095,2	8 059,6	7 690,4
Muut Euroopan maat	161,7	188,1	201,4	130,6	162,3	161,4
Eurooppa yhteensä	13 655,9	12 898,4	13 161,0	8 225,8	8 221,9	7 851,9
Kanada	693,5	706,0	561,0	650,0	631,7	491,1
Kiina	259,0	277,4	224,8	225,9	252,7	203,7
USA	6 657,9	6 613,6	4 166,7	4 781,2	4 741,3	2 654,0
Muut maat	56,5	63,0	100,7	20,0	11,5	41,7
Yhteensä	21 322,8	20 558,4	18 214,2	13 902,9	13 859,1	11 242,4

Sijoitettu pääoma lasketaan vähentämällä nettoverovelat sidotusta pääomasta

Investoinnit sekä poistot ja arvonalentumiset maittain

Milj. EUR	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Investoinnit			Poistot ja arvonalentumiset		
Itävalta						
Belgia	9,9	25,2	22,1	14,2	15,4	17,8
Suomi	10,9	30,7	290,6	21,2	16,2	27,1
Ranska	384,5	392,1	211,7	369,8	341,5	391,6
Saksa	19,6	7,8	13,9	29,3	28,2	28,8
Portugali	65,1	91,6	55,1	157,9	159,2	138,0
Ruotsi	12,7	14,9	18,5	13,9	10,5	11,7
Muu EU	189,8	158,5	141,0	304,3	198,4	208,8
EU yhteensä	711,9	739,0	769,5	938,2	791,0	850,5
Muut Euroopan maat	6,7	23,9	9,1	8,5	10,0	14,2
Eurooppa yhteensä	718,6	762,9	778,6	946,7	801,0	864,7
Kanada	10,3	12,9	12,7	34,5	34,2	85,7
Kiina	3,4	3,4	3,3	12,0	13,0	14,5
USA	33,3	66,9	74,4	131,5	416,7	1 479,5
Muut maat	3,7	11,0	8,6	4,7	2,7	-2,5
Yhteensä	769,3	857,1	877,6	1 129,4	1 267,6	2 441,9

LIITE 4 Päättyvät toiminnot

Tilikausilla 2002 ja 2001 ei ollut päättyviä toimintoja. Vuonna 2002 myytiin kuitenkin merkittävä osa metsätoiminnoista, pääasiassa Suomessa (kts. Liite 5).

Stora Enson tehtaiden ulkopuolisen voimalaitosomaisuuden myynti Fortum Oyj:lle saatiin päätöksen tilikauden 2000 puolivälissä. Koko sopimuksen

arvo oli 1 889,8 milj. euroa, voitto ennen veroja 524,8 milj. euroa ja kaupan verovaikutus 110,4 milj. euroa. Vuoden 2001 alusta energiatoiminnot, joka nykyisin koostuu Stora Enso Oyj:n energiaosastosta sekä Gasum Oyj:n ja Pohjolan Voima Oyj:n omistuksista, on raportoitu osana Muut toiminnot -tuotealuetta.

LIITE 5 Yritystojen ja -myyntien vaikutus

Konsernirakenteessa ei ollut merkittäviä muutoksia tilikausien 2001 ja 2002 aikana. Tilikaudella 2000 tapahtuneen Consolidated Papers, Inc.:n hankkimisen jälkeen konserni on yhdistänyt ja selkeyttänyt toimintojaan. Konserni on kehittänyt johdonmukaisesti nykyistä tuotantorakennettaan strategianaan vapauttaa pääomaa ja parantaa taloudellista joustavuutta ydinliiketoimintojen edistämistä varten. Vuonna 2002 ei tehty suuria yritystojen, sen sijaan tapahtui yritysmyyntejä (kts. Liite 11 - Käyttöomaisuus).

Yritystotot

Stora Enso Timber allekirjoitti vuonna 2002 aiesopimuksen virolaisen yhtiön osakkeiden ostamisesta, mutta yrityskauppa saadaan päätökseen vasta vuoden 2003 alussa (kts. Liite 26 - Tilikauden jälkeiset tapahtumat).

Elokuussa 2001 hallitus päätti lunastaa Schweighoferin perheen vähemmistöosuuden Stora Enso Timber Oy:stä. Yrityskaupan hinta oli 154,5 milj. euroa, josta 81,5 milj. euron liikearvo poistetaan kymmenessä vuodessa. Kaupan jälkeen yhtiöstä tuli Stora Enson kokonaan omistama tytäryhtiö. Konserni oli ostanut enemmistöosuuden Holzindustrie Schweighofer GmbH -yhtiöstä joulukuussa 1998. Yhtiön hankintameno oli 122,9 milj. euroa, johon sisältyy konserniliikearvoa 82,9 milj. euroa. Osa kauppahinnasta maksettiin käteisenä ja loput Stora Enso Timber Oy -yhtiön osakkeina siten, että Schweighoferin perhe sai omistamansa itävaltalaisen SPB Beteiligungsgesellschaft GmbH:n kautta 26,5 % vähemmistöosuuden. Vuonna 2001 tämä mahdollisti konsernille aikaisempaa aktiivisemmän roolin saateollisuuden kehittämisessä.

Stora Enso osti lokakuussa 2001 Purple Charta

Investmentin omistaman 20 % osuuden Stora Enso Suzhou Paper Co.:sta. Oston myötä omistusosuus nousi 80,87 % äänivallasta. Yhtiön 19,13 % vähemmistöosuus on Suzhou Hua Sheng Paper Mill:in ja Suzhou Handicraft Industry Cooperative:n omistuksessa. Hankintameno oli 21,9 milj. euroa (24,0 milj. Yhdysvaltain dollaria) ja konserniliikearvo 28,4 milj. euroa, mikä johtui yhtiön negatiivisesta omasta pääomasta. Tavoitteena on kehittää yhtiön toimintaa nykyisestä. Stora Enso Suzhou Paper Co. on tällä hetkellä Kiinan markkinoiden toiseksi suurin päällystetyn hienopaperin toimittaja, ja sen vuosikapasiteetti on noin 150 000 tonnia. Yhtiö koostuu Shanghain lähellä sijaitsevasta Suzhoun tehtaasta ja kuudesta eri puolella Kiinaa sijaitsevasta myyntikonttorista.

Consolidated Papers, Inc.:n hankinta saatiin päätökseen 31.8.2000. Ostopäivän valuuttakurssilla (1 euro = 0,8907 Yhdysvaltain dollaria) hankintahinta oli 3 604,1 milj. Yhdysvaltain dollaria (4 046,3 milj. euroa), hinta oikaistiin myöhemmin 3 600,4 milj. Yhdysvaltain dollariin. Kaikki tase-erät arvostettiin käypään arvoon hankintapäivänä ja sitä oikaistiin -18,8 milj. Yhdysvaltain dollaria ja laskennallisia veroja 6,8 milj. Yhdysvaltain dollaria. Hankintahinnan ja käyppien arvojen erotuksena syntyi konserniliikearvoa 1 715,2 milj. Yhdysvaltain dollaria (1 635,5 milj. euroa), joka poistetaan 20 vuoden aikana. Syyskuussa 2002 omaisuutta alaskirjattiin 1 081,0 milj. Yhdysvaltain dollaria (1 143,3 milj. euroa), josta liikearvon lisäpoiston osuus oli 868,8 milj. Yhdysvaltain dollaria (918,9 milj. euroa). Jäljelle jäävä liikearvo 31.12.2002 oli 659,5 milj. Yhdysvaltain dollaria (628,8 milj. euroa), joka poistetaan seuraavina 17 vuotena.

Consolidated Papers, Inc. -hankinnan konserniliikearvo

Milj.	USD	EUR
CPI:n osakkeiden vaihto		
Stora Enson R-osakkeisiin	1 529,7	1 717,2
Käteishankinta	2 030,1	2 279,4
CPI:n osakeoptioiden konvertointi		
Stora Enson R-osakkeisiin		
oikeuttaviksi optioiksi	22,0	24,7
Hankintaan liittyvät kulut	18,6	20,9
Kokonaishankintahinta	3 600,4	4 042,2
Vähennetään:		
Hankitun nettovarallisuuden tasearvo	1 363,2	1 530,7
Hankittujen nettovarojen käypä arvo, lisäys verrattuna kirja-arvoon	950,6	1 067,1
Laskennalliset verot arvostuksesta	-428,6	-481,2
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	1 885,2	2 116,6
Konserniliikearvo (alkuperäisellä euron kursilla)	1 715,2	1 925,6
Muuntoerot	N/A	-290,1
Konserniliikearvo, oikaistu		
31.12.2002	1 715,2	1 635,5

Yritysmyyntit

Stora Enso aloitti metsien uudelleenjärjestelyohjelman vuonna 2002, ensisijaisesti Yhdysvalloissa ja Suomessa:

1. Syyskuussa 2002 Stora Enso North America Corp. allekirjoitti sopimuksen metsiensä myynnistä Plum Creek Timber Company, Inc:lle. Yhtiö myy metsää noin 125 000 hehtaaria. Kauppa saatiin päätökseen 3.12.2002. Kaupan arvo oli 141,0 milj. Yhdysvaltain dollaria (149,1 milj. euroa) ja myyntivoitto oli 46,8 milj. Yhdysvaltain dollaria (49,5 milj. euroa).
2. Joulukuussa 2002 konserni sai päätökseen metsä-omaisuutensa myynnin Suomessa. 600 000 hehtaaria metsää sekä niihin liittyvä liiketoiminta siirrettiin heinäkuussa tytäryhtiö Tornator Forest Oy:lle. Osakkeet myytiin suomalaisten institutionaalisten sijoittajien perustamalle uudelle yhtiölle, Tornator Timberland Oy:lle. Metsäomaisuuden arvo oli 364,5 milj. euroa ja kaupasta saatiin myyntivoittoa 25,9 milj. euroa. Kaupan jälkeen Stora Enso omistaa 41 % uuden yhtiön osakkeista ja se on esitetty taseessa osakkuusyhtiöissä (kts. Liite 12).

Konsernin suomalainen metsänhankintaosasto Stora Enso Metsä on tehnyt pitkäaikaisen puunhankinta-sopimuksen uuden yhtiön kanssa, jonka vuosittaiset puumyyntit Stora Ensolle tulevat olemaan noin 1,5 milj. kuutiometriä markkinahintaan.

Huhtikuussa 2002 Stora Enso ilmoitti aikomuksestaan lopettaa tukkuritoimintansa Isossa-Britanniassa lakkauttamalla Papyrus GB Limitedin, koska sitä ei oltu saatu kannattavaksi viime vuosien rationalisointitoimenpiteistä huolimatta. Yhtiö toimitti aikaisemmin vuosittain 100 000 tonnia hienopaperia ja kartonkia, puolet sen liikevaihdosta tuli konsernin tehtaiden tuotteiden myynnistä. Sulkemiskustannuksista aiheutui 24,8 milj. euron kertaluonteinen kulu ja tilikauden lopussa jäljellä oleva varaus oli 5,9 milj. euroa.

Maaliskuussa 2002 konserni myi Mölndalin tehtänsä Ruotsissa erikoispaperia valmistavalle Klippan AB:lle. Kauppahinta oli yhteensä 254,3 milj. Ruotsin kruunua (27,8 milj. euroa) vastaten omaisuuden kirja-arvoa.

Stora Enso ja AssiDomän AB solmivat marraskuussa 2000 sopimuksen uuden yhtiön Billerud AB:n perustamisesta, joka omistetaan puoliksi. Virallinen yhdistyminen ja yhtiön perustaminen tapahtui 1.1.2001. Sidottua pääomaa vapautui 350 milj. euroa ja 71,1 milj. euron arvonalennuskirjaus tehtiin vuodelle 2000. Lokakuussa 2001 Stora Enso myi 40 % omistamistaan osakkeista AssiDomän AB:lle myyntihintaan 580,7 milj. Ruotsin kruunua (62,8 milj. euroa). Myynnin taloudellinen vaikutus oli vähäinen myyntihinnan vastatessa omistuksen tasearvoa. Myös korolliset nettovelat pysyivät kaupan seurauksena lähes ennallaan. Billerud AB listautui Tukholman pörssiin 20.11.2001, jolloin Stora Ensolla oli yhtiössä 30 % omistusosuus. Kesäkuussa 2002 konserni vähensi omistusosuuttaan 0,5 %, minkä myyntivoitto oli 702,5 milj. Ruotsin kruunua (76,7 milj. euroa) (kts. Liite 12).

Tehtaiden ulkopuolisen energiaomaisuuden myynti Fortum Oy:lle saatiin päätökseen tilikauden 2000 puolivälissä. Kaupan tasevaikutus oli 1 889,8 milj. euroa, myyntivoitto ennen veroja 524,8 milj. euroa ja verot 110,4 milj. euroa. Kauppa ei sisältänyt Stora Enson omistamia Pohjolan Voima Oy:n osakkeita.

Isossa-Britanniassa sijaitseva Newton Kymen tehdas lopetti tuotantonsa joulukuussa 2000; kaikki omaisuus on myyty, mutta tehdasalueen palautus saataneen lopullisesti päätökseen vasta vuoden 2003 puolella välissä.

LIITE 6 Muut liiketoiminnan tuotot

Milj. EUR	2000	2001	2002
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	606,8	48,4	159,1
Lopetettujen toimintojen myyntivoitto: energia	524,8	-	-
	82,0	48,4	159,1
Vuokrat	7,4	9,3	10,0
Avustukset	6,7	5,5	7,0
Yhteensä	96,1	63,2	176,1
Muut liiketoiminnan kulut			
Tutkimus ja kehitys	94,5	92,3	91,6
Liiketoiminnan käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisen sijoitusten myyntitappiot	9,3	8,4	42,4

Pitkäaikaisen sijoitusten ja käyttöomaisuuden myyntivoitot vuonna 2002 sisälsivät osakkuusyhtiö Billerud AB:n (kts. Liite 12) osuuden myyntivoiton 702,5 milj. Ruotsin kruunua (76,7 milj. euroa) sekä Suomen ja Yhdysvaltain metsien myyntivoiton 75,4 milj. euroa.

Tilikauden 2001 käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisen sijoitusten myyntivoittoihin sisältyy 18,0 milj. euron myyntivoitto Düsseldorfin toimistorakennuksen myynnistä.

Tilikauden 2000 käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisen sijoitusten myyntivoittoihin sisältyy 524,8 milj. euron myyntivoitto tehtaiden ulkopuolisen voimalaitosomaisuuden myynnistä ja Tukholman konttorin 24,0 milj. euron myyntivoitto.

LIITE 7 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut			
Milj. EUR	2000	2001	2002
Palkat ja palkkiot	1 482,8	1 659,0	1 656,3
Eläkkeet	198,6	260,3	309,0
Muut pakolliset henkilöstökulut	261,1	196,1	176,4
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	53,2	119,0	140,3
Yhteensä	1 995,7	2 234,4	2 282,0

Eläkkeet			
Milj. EUR	2000	2001	2002
Etuuspohjaiset järjestelyt	47,2	6,3	56,7
Maksupohjaiset järjestelyt	143,8	223,1	217,1
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	7,6	30,9	35,2
Eläkekulut yhteensä	198,6	260,3	309,0

Eläkekulujen tarkempi erittely liitteessä 18.

Hallituksen palkkiot			
Tuhat EUR	2000	2001	2002
Claes Dahlbäck, puheenjohtaja	117,8	134,5	135,0
Krister Ahlström, varapuheenjohtaja	42,1	84,0	85,0
Josef Ackermann	33,6	58,9	60,0
Harald Einsmann	33,6	58,9	60,0
Björn Hägglund, varatoimitusjohtaja	-	-	-
Jukka Härmälä, toimitusjohtaja	-	-	-
Raimo Luoma	33,6	-	-
George W. Mead	10,2	58,9	60,0
Ilkka Niemi	-	58,9	60,0
Paavo Pitkänen	33,6	58,9	60,0
Jan Sjöqvist	33,6	58,9	60,0
Marcus Wallenberg	33,6	58,9	60,0
Hallituksen palkkiot yhteensä	371,7	630,8	640,0

Johtoryhmän palkat ja palkkiot

Johtoryhmän vuosipalkat tarkastetaan kerran vuodessa ja uudet palkat astuvat voimaan 1.1. alkaen. Vuosipalkat olivat yhteensä 4,5 milj. euroa (4,1 milj. euroa), josta toimitusjohtajan palkka oli 1,1 milj. euroa (1,0 milj. euroa).

Johdon palkat ja palkkiot: Toimitusjohtaja

Tuhat EUR	2000	2001	2002
Vuosipalkka	700,2	1 039,2	1 142,3
Etuudet	28,5	27,2	76,3
Bonukset	226,7	250,2	220,2
Palkat ja palkkiot yhteensä	955,4	1 316,6	1 438,8

Toimitusjohtaja: Jukka Härmälä

Toimitusjohtaja on peruspalkan lisäksi oikeutettu hallituksen vuosittain päättämään bonusohjelmaan, jossa bonuksen enimmäismäärä on puolet vuosipalkasta. Bonuksesta 50 % riippuu Stora Enson sijoitetun pääoman tuotosta (ROCE) ja toinen 50 % määräytyy henkilökohtaisten tavoitteiden mukaan.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta. Suomen työeläkelain ja Stora Enson oman vapaaehtoisen järjestelyn perusteella eläke on 66 % viimeisen neljän vuoden Suomen palkkojen keskiarvosta. Eläkemaksu vuonna 2002 oli 912 295 euroa, josta työntekijöiden eläkelain mukaan yhtiön oli maksettava 178 633 euroa (219 553 euroa). Stora Enson vapaaehtoinen järjestely ei velvoittanut maksuihin, mutta IAS:n mukaan lasketuna kustannukset ovat 140 144 euroa (123 732 euroa).

Johtoryhmä

Varatoimitusjohtaja on oikeutettu samanlaiseen bonusohjelmaan kuin toimitusjohtaja. Muiden johtoryhmän jäsenten ohjelmissa bonuksen enimmäismäärä on 40 % vuosipalkasta. Bonusten määrä vuonna 2002 oli 584 266 euroa (805 025 euroa). Etuuksia myönnettiin 175 847 euron (163 018 euron) arvosta ja lisäksi viidelle jäsenelle kuului ulkomaankomennukseen liittyviä etuja kokonaiskustannukseltaan 262 787 euroa (190 196 euroa).

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60 vuotta. Eläkkeet ovat jäsenten kotimaiden lainsäädäntöjen mukaisia. Eläkekulut olivat vuonna 2002 yhteensä 908 829 euroa (637 859 euroa).

Toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja muilla johtoryhmän jäsenillä on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka lisättyinä mahdollisesti toisen vuoden palkalla työsuhteesta riippuen. Jäsenet ovat myös oikeutettuja optio-/synteettisiin optio-ohjelmiin, jotka esitetään liitteessä 24.

LIITE 8 Nettorahoituskulut

Milj. EUR	2000	2001	2002
Korkokulut			
Pankkilainat	-347,1	-340,2	-233,5
Rahoitusleasingisopimukset	-14,4	-44,1	-34,3
Korkotuotot	59,3	51,2	38,3
Osinkotuotot	6,3	17,0	9,2
Kurssierot	5,9	-58,5	44,9
Muut rahoitustuotot	10,1	44,7	48,1
Muut rahoituskulut	-13,0	-13,6	-78,9
Yhteensä	-292,9	-343,5	-206,2

Tilinpäätökseen sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot ovat:

Milj. EUR	2000	2001	2002
Liikevaihto	4,6	28,6	-19,0
Kulut	-9,9	-0,1	2,5
Rahoituksen kurssierot	5,9	-58,5	44,9
Yhteensä	0,6	-30,0	28,4

Johdannaisinstrumenttien tuotot ja kulut esitetään liitteessä 21.

LIITE 9 Tuloslaskelman verot

Tulos ennen veroja ja vähennistöosuutta maittain			
Milj. EUR	2000	2001	2002
Suomalaiset yhtiöt	780,5	796,5	353,7
Ruotsalaiset yhtiöt	989,7	541,2	539,4
Saksalaiset yhtiöt	167,2	210,9	107,9
Muut yhtiöt	161,6	-325,6	-1 344,2
Yhteensä	2 099,0	1 223,0	-343,2

Tilikauden verot maittain			
Milj. EUR	2000	2001	2002
Tilikauden verot			
Suomalaiset yhtiöt	194,5	176,8	-98,6
Ruotsalaiset yhtiöt	235,8	159,8	106,4
Saksalaiset yhtiöt	166,0	161,4	50,0
Muut yhtiöt	77,2	20,8	58,6
Laskennallisten verovelkojen muutos			
Suomalaiset yhtiöt	30,5	67,0	-103,2
Ruotsalaiset yhtiöt	11,4	-20,6	47,7
Saksalaiset yhtiöt	-62,7	-156,1	-2,1
Muut yhtiöt	-9,4	-132,5	-179,4
Osuus osakkuusyhtiöiden veroista	7,0	23,0	-0,3
Yhteensä	650,3	299,6	-120,9

Vuonna 2002 Stora Enso alaskirjasi Pohjois-Amerikan omaisuutta 1 081,0 milj. Yhdysvaltain dollarilla (1 143,3 milj. eurolla) ja vastaava 1 028,8 milj. euron alaskirjaus tehtiin Stora Enso Oyj:n kirjanpidossa kuvaamaan yhtiön Stora Enso North America Corp:n sijoituksen arvon alentumista. Suomen veroviranomaiset ovat vahvistaneet verovähennyskelpoisuuden. Nykyisellä 29 % veroprosentilla veron osuus on 298,4

Tuloslaskelman verojen täsmäytys paikallisiin verokantoihin			
Milj. EUR	2000	2001	2002
Verot kunkin maan verokannan mukaan, joissa konserni toimii	624,2	352,0	-249,6
Ei-vähennyskelpoiset menot ja verovapaat tulot	38,6	57,9	34,5
Tytäryhtiöiden tappiot, joista ei ole laskettu verosaamista	-1,3	-14,9	33,7
Pohjois-Amerikan lisäpoisto Stora Enso North America Corp. osakkeiden alaskirjaus	-	-	-298,4
Yhtiömuodon muutos, Saksa	-	-86,6	0
Muut erät	-11,2	-8,8	-4,3
Konsernin tuloslaskelman verot	650,3	299,6	-120,9
Effektiivinen verokanta	31,0 %	24,5 %	35,2 %

milj. euroa, josta 253,4 milj. euroa käytetään vuoden 2002 verotuksessa ja 45,0 milj. euroa siirtyy vuodelle 2003. Konsernin verokanta ilman näitä verovaikutuksia on 31,4 %.

Vuonna 2001 tuloutettiin veroja 86,6 milj. euroa, mikä johtui yhtiömuodon muutoksesta saksalaisessa alakonsernissa. Konsernin efektiivinen verokanta laski 31,6 prosentista 24,5 prosenttiin.

Konserni on laskenut laskennallisen verosaamisen vahvistetuista tappioistaan ja samalla muodostanut sitä vastaan arvostusvähennyksen, jonka määrittäminen perustuu todennäköisyysarvioihin kaikissa niissä verohallintopiireissä, joissa konsernilla on toimintaa. Tilikauden 2002 lopussa Stora Ensolla oli, pääasiassa ulkomaisissa tytäryhtiöissä, kertyneitä vahvistettuja tappioita yhteensä 1 055 milj. euroa (890 milj. euroa), joista arviolta 421 milj. euroa ei vanhene koskaan, 91 milj. euroa vanhenee vuosien 2003–2007 välisenä aikana ja loput myöhemmin.

Laskennallista verovelkaa ei ole laskettu suomalais-ten yhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska useimmissa tapauksissa ne voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia. Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yhtiöiden jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan ainoastaan siltä osin, kun niitä ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan.

Laskennallisten verovelkojen ja saamisten täsmäytys taseeseen 2002

Milj. EUR	1.1.2002	Kirjattu tulos-laskelmaan	Yritysosot/päätyneet toiminnot	Muunto-erot	Muut tulot	31.12. 2002
Laskennalliset verovelat taseessa						
Poistoerot ja verottamattomat varaukset	1 715,1	-168,8	0,7	-86,6	-	1 460,4
Konsernieliminoinnit	10,8	14,1	-	-	-0,7	24,2
Vahvistetut tappiot ja muut ajoituserot	-273,1	-23,3	0,3	34,7	-	-261,4
Käyttöomaisuuserille kohdistettu liikearvo	536,6	-34,4	5,6	-39,8	-	468,0
	1 989,4	-212,4	6,6	-91,7	-0,7	1 691,2
Käyvät arvot sopivan tilaisuuden tullen myytävissä oleville sijoituksille ja johdannaisille	21,6	-	-	-	74,5	96,1
	2 011,0	-212,4	6,6	-91,7	73,8	1 787,3
Laskennalliset verosaamiset taseessa						
Vähennyskelpoiset vahvistetut tappiot	103,2	41,7	-	-	-	144,9
Arvostusvaraus	-75,1	-17,1	-	-	-	-92,2
	28,1	24,6	-	-	-	52,7
Laskennallisten verovelkojen muutos taseessa	1 982,9	-237,0	6,6	-91,7	73,8	1 734,6

Muut tulot, kts. liite 21

Laskennallisten verovelkojen ja saamisten täsmäytys taseeseen 2001

Milj. EUR	1.1.2001	Kirjattu tulos-laskelmaan	Yritysosot/päätyneet toiminnot	Muunto-erot	Muut tulot	31.12. 2001
Laskennalliset verovelat taseessa						
Poistoero ja verottamattomat varaukset	1 744,0	-5,1	-29,1	5,3	-	1 715,1
Konsernieliminoinnit	-15,8	13,8	-	-	12,8	10,8
Vahvistetut tappiot ja muut ajoituserot	-54,0	-218,3	1,5	-2,3	-	-273,1
Käyttöomaisuuserille kohdistettu liikearvo	573,3	-16,2	-28,8	8,3	-	536,6
	2 247,5	-225,8	-56,4	11,3	12,8	1 989,4
Käyvät arvot sopivan tilaisuuden tullen myytävissä oleville sijoituksille ja johdannaisille	27,6	-	-	-	-6,0	21,6
	2 275,1	-225,8	-56,4	11,3	6,8	2 011,0
Laskennalliset verosaamiset taseessa						
Vahvistetut tappiot	70,5	32,7	-	-	-	103,2
Arvostusvaraus	-58,8	-16,3	-	-	-	-75,1
	11,7	16,4	-	-	-	28,1
Laskennallisten verovelkojen muutos taseessa	2 263,4	-242,2	-56,4	11,3	6,8	1 982,9

Milj. EUR	2000	2001	2002
Suunnitelman mukaiset poistot			
Aineeton käyttöomaisuus	14,7	17,5	16,4
Rakennukset ja rakennelmat	100,4	96,0	98,0
Koneet ja kalusto	793,8	955,0	932,5
Muu aineellinen käyttöomaisuus	52,1	44,8	42,6
Konserniliikearvo	88,3	150,4	148,8
Yhteensä	1 049,3	1 263,7	1 238,3
Arvonalennukset ja myyntitappiot			
Koneet ja kalusto	80,1	2,8	267,3
Muu käyttöomaisuus	-	-	17,4
Konserniliikearvo	-	1,1	918,9
Yhteensä	80,1	3,9	1 203,6
Poistot ja arvonalennukset	1 129,4	1 267,6	2 441,9

Koneiden, kaluston ja konserniliikearvon arvonalennukset tilikaudella 2002

Syyskuussa 2002 konsernin Pohjois-Amerikan liiketoiminnoista tehtiin heikentyneen markkinatilanteen takia 1 081,0 milj. Yhdysvaltain dollarin (1 143,3 milj. euron) lisäpoisto, josta 868,8 milj. Yhdysvaltain dollaria (918,9 milj. euroa) muodostui liikearvosta. Jäljelle jäävä Yhdysvaltain liikearvo 31.12.2002 oli 659,5 milj. Yhdysvaltain dollaria (628,8 milj. euroa) ja se poistetaan 17 vuodessa. Lisäpoisto laskettiin 9,5 % diskontauskorolla käyttöarvomenetelmällä jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Näin lasketuista poistoista 1 017,1 milj. euroa kohdistui Aikakauslehtipapereille ja 126,2 milj. euroa Hienopapereille. Pohjois-Amerikan liiketoimintojen kannattavuuden parantamissuunnitelman seurauksena tehtiin myös 50,0 milj. Yhdysvaltain dollarin (52,9 milj. euron) lisäpoisto tiettyjen tuotantolaitteiden parantamiseksi.

Arvonalennukset tilikaudella 2001

Tilikaudella ei tehty merkittäviä arvonalennuskirjauksia.

Koneiden ja kaluston arvonalennukset vuonna 2000

Gruvön / Billerud (pakkauskartongit)

Stora Enso myi marraskuussa 2000 Gruvönin tehtaansa ja sai 50 % omistusosuuden Billerud AB:ssä. Vuonna 2000 kirjattiin 71,1 milj. euron käyttöomaisuuden arvonalennus, jotta Gruvönin tasearvo saatiin vastaamaan käypää arvoa. Billerudin osakkeiden myynnistä vuonna 2002 saatiin voittoa 76,7 milj. euroa.

Newton Kyme (pakkauskartongit)

Isossa-Britanniassa sijaitseva Newton Kymen tehdas lopetti toimintansa joulukuussa 2000. Siitä kirjattiin 2,9 milj. euron käyttöomaisuuden arvonalennus ja 12,0 milj. euron sulkemiskustannukset kattava varaus. Lisäkustannuksia ei enää oleteta syntyvän ja tehtaan myynti saataneen päätökseen vuoden 2003 alussa.

Langerbrugge (aikakauslehtipaperi)

Stora Enso ilmoitti tammikuussa 2001 aikomuksestaan rakentaa uusi paperikone Belgian Langerbruggeen ja sulkea kaksi paperikonetta Langerbruggeessa ja Summassa. Vuonna 2000 tehdyn 5,8 milj. euron alaskirjauksen jälkeen koneiden jäljelle jäävä tasearvo poistettiin ennen sulkemista. Langerbruggesta ei enää uskota aiheutuvan lisäkustannuksia.

Nymölla (hienopaperi)

Helmikuussa 2002 Stora Enso sulki Ruotsin Nymöllan tehtaan päällystyskoneen, jonka kapasiteetti oli 140 000 tonnia. Suurin osa arvonalennuksesta tehtiin vuonna 1998 ja vuonna 2000 tehtiin 5 milj. euron lisäpoisto. 9,6 milj. euron irtisanomisvaraus kirjattiin vuonna 2001.

Käyttöomaisuuden yhteenveto

Milj. EUR	2002			
	Aineellinen käyttöomaisuus	Aineeton käyttöomaisuus	Konserni-liikearvo	Käyttöomaisuus yhteensä
Hankintameno				
1.1.	20 902,3	177,3	3 036,4	24 116,0
Muuntoerot	-713,5	-8,2	-318,0	-1 039,7
Uudelleenryhmittely	-	-1,1	21,1	20,0
Yrityssostot	212,0	0,7	26,7	239,4
Lisäykset	849,6	28,0	-	877,6
Vähennykset	-1 069,0	-1,4	-0,8	-1 071,2
Hankintameno 31.12.	20 181,4	195,3	2 765,4	23 142,1
Kertyneet poistot				
1.1.	8 566,7	87,7	760,4	9 414,8
Muuntoerot	-136,3	-2,5	-119,7	-258,5
Uudelleenryhmittely	-	20,3	2,3	22,6
Ostetut yritykset	88,5	0,5	-	89,0
Vähennykset	-506,4	-1,4	-0,8	-508,6
Tilikauden poisto	1 073,1	16,4	148,8	1 238,3
Arvonlennukset	283,7	1,0	918,9	1 203,6
Kertyneet poistot 31.12.	9 369,3	122,0	1 709,9	11 201,2
Tasearvo 31.12.2002	10 812,1	73,3	1 055,5	11 940,9
Tasearvo 31.12.2001	12 335,6	89,6	2 276,0	14 701,2
Tasearvo 31.12.2000	12 785,6	89,2	2 228,6	15 103,4

Aineellinen käyttöomaisuus

Milj. EUR	2002					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hyödykkeet	
Hankintameno						
1.1.	1 415,8	2 705,7	15 756,0	782,8	242,0	20 902,3
Muuntoerot	5,3	-53,5	-634,8	-23,4	-7,1	-713,5
Uudelleenryhmittely	-	12,4	181,1	7,3	-200,8	-
Yrityssostot	0,2	43,8	167,6	0,4	-	212,0
Lisäykset	8,1	33,4	280,3	56,8	471,0	849,6
Vähennykset	-467,6	-38,4	-493,4	-69,6	-	-1 069,0
Hankintameno 31.12.	961,8	2 703,4	15 256,8	754,3	505,1	20 181,4
Kertyneet poistot						
1.1.	-	1 036,3	7 179,4	351,0	-	8 566,7
Muuntoerot	-	-6,9	-129,4	-	-	-136,3
Uudelleenryhmittely	-	-	-	-	-	-
Ostetut yritykset	-	13,7	74,8	-	-	88,5
Vähennykset	-	-23,6	-476,4	-6,4	-	-506,4
Tilikauden poisto	-	98,0	932,5	42,6	-	1 073,1
Arvonlennukset	-	16,4	267,3	-	-	283,7
Kertyneet poistot 31.12.	-	1 133,9	7 848,2	387,2	-	9 369,3
Tasearvo 31.12.2002	961,8	1 569,5	7 408,6	367,1	505,1	10 812,1
Tasearvo 31.12.2001	1 415,8	1 669,4	8 576,6	431,8	242,0	12 335,6
Tasearvo 31.12.2000	1 466,5	1 714,9	8 854,3	374,3	375,6	12 785,6

Konsernin käyttöomaisuus 31. joulukuuta 2002 sisältää tietojärjestelmien aktivoitujen kehityskustannusten pois-tamattomat osuudet, omaisuuden hankinnan korot (korkoprosentti 6 %–11 %) ja rahoitusleasingosopimukset:

Tasearvot

Milj. EUR	2000			2001			2002		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Tietokoneohjelmistot			Aktivoitujen korot			Rahoitusleasingosopimukset		
1.1.	11,4	23,2	18,4	84,4	71,1	68,2	180,1	853,3	818,7
Muuntoerot	-	-1,9	-	-	-	-	-	22,1	-125,5
Yritysosot ja vähennykset	-	-	-	-	-	-1,2	701,5	-	-24,9
Aktivoitu vuoden aikana	14,7	-	23,0	3,3	7,9	9,0	-	-	-
Kirjattu tuloslaskelmaan	-2,9	-2,9	-5,1	-16,6	-10,8	-8,5	-28,3	-66,7	-53,9
31.12.	23,2	18,4	36,3	71,1	68,2	67,5	853,3	818,7	614,4

Käyttöomaisuuden lisäykset

Tilikauden kuluessa ei tapahtunut merkittäviä yritys-kauppoja ja yhtiö keskittyi yhdistämään ja selkeyttämään toimintojaan sekä parantamaan olemassa olevan omaisuuden laatua. Konsernin yritysostot vuonna 2002 olivat yhteensä 56,3 milj. euroa. Liiketoiminnan käyttöomaisuuden hankintameno oli 150,4 milj. euroa, josta 26,7 milj. euroa muodostui liikearvosta. Konserni on vähentänyt alhaisesti tuottavaa omaisuuttaan, josta esimerkkinä Ison-Britannian tukkuritoiminnan lakkauttaminen. Konserni on myös pyrkinyt vähentämään tuottotavoitteensa alittavaa omaisuuttaan, kuten tapahtui Suomen ja Yhdysvaltain metsien myynnissä.

Tilikauden investoinnit olivat yhteensä 877,6 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit olivat:

1. Sanomalehtipaperitulosryhmä rakentaa uutta paperikonetta nro 4 Langerbruggen tehtaalla Belgiassa. Investoinnin kokonaishinta on noin 500 milj. euroa, josta 254,1 milj. euroa käytettiin vuoden 2002 aikana.
2. Aikakauslehtipaperitulosryhmä uudistaa Langerbruggen tehtaan paperikone 3:a. Projektin arvo on 33 milj. euroa, josta 28,6 milj. euroa käytettiin vuonna 2002.
3. Oulun tehtaan paperikone 6:n uudistaminen saatiin päätökseen vuonna 2002. Investoinnin hinta oli 82,2 milj. euroa, josta 16,5 milj. euroa kapitalisoitui tilikaudella.
4. Pakkauskartonkitulosryhmä sai päätökseen Imatran uuden 356 milj. euron sellulinjainvestoinnin, josta tilikaudelle kuului 11,8 milj. euroa. Balabanovon tehtaan laajennus Venäjällä saatiin päätökseen vuoden aikana ja 33 milj. euron uusi pakkauskartonkitehdasprojekti aloitettiin Arzamasissa, minkä kustan-

nuksista 5,1 milj. euroa tapahtui vuonna 2002.

Saksan Baienfurtin 70 milj. euron investointi taivekartonkituotannon parantamiseksi aloitettiin ja tilikauden kulut olivat 10,2 milj. euroa.

Vuonna 2002 konserni julkisti suunnitelmat Pohjois-Amerikan liiketoimintojen kannattavuuden parantamiseksi ja painopapereiden tuotantorakenteen kehittämiseksi. Heikentyneen markkinatilanteen vuoksi yhtiö teki 1 081,0 milj. Yhdysvaltain dollarin (1 143,3 milj. euron) lisäpoiston ja samaan aikaan konserni päätti sulkea kannattamatonta kapasiteettia ja uudistaa tuotantoyksiköitä tekemällä kohdennettuja investointeja. Tämän seurauksena tehtiin uusi 50,0 milj. Yhdysvaltain dollarin (52,9 milj. euron) lisäpoisto. Hallitus hyväksyi kattavan tuotantorakenteen uudistamissuunnitelman, jonka tarkoituksena on kehittää aikakauslehti- ja hienopaperin tuotantoa tekemällä kohdennettuja investointeja, lisäämällä koneiden erikoistumista ja luopumalla vähemmän kilpailukykyistä kapasiteetista:

1. Aikakauslehtipapereiden uudistamissuunnitelma:
 - Rakentaa uusi paperikone Kvarnsvedenin tehtaalla Ruotsiin. Investoinnin arvo on noin 450 milj. euroa. Suunnitelmaan kuuluu myös paperikone 9:n sulkeminen.
 - Uudistaa Maxaun tehtaan paperikone 6 Saksassa. Investoinnin arvo on noin 170 milj. euroa. Saksan Wolfscheckin tehtaan myyntiä harkitaan.
 - Uudistaa Corbehemien paperikone 5 Ranskassa. Investoinnin arvo on noin 60 milj. euroa.
 - Investoida 30 milj. euroa Kotkan tehtaan laadun ja tuottavuuden parantamiseen Suomessa.
2. Hienopapereiden uudistamissuunnitelma:
 - Investoida 125 milj. euroa Veitsiluodon paperikone 3:n uudistamiseen.

- Uudistaa Nymöllan toimistopaperia tuottava paperikone 1 Ruotsissa. Investoinnin arvo on 23 milj. euroa.
3. Sanomalehtipapereiden nykyinen hiomolinja Varkaudessa ei enää ole kilpailukykyinen ja se tul-
laan korvaamaan uudella kuumahierrelinjalla.
Projektin arvo on noin 50 milj. euroa.
4. Puutuotteiden uudistamissuunnitelma:
- Uudistaa ja kehittää Varkauden sahaa.
Investoinnin arvo on 20 milj. euroa.
 - Investoida 13 milj. euroa kahteen sahaan Venäjän Karjalassa ja Novgorodissa.
5. Konserni investoi 13 milj. euroa Kimberlyn tehtaan paperikoneen uudistamiseen ja tekee kohdennettuja investointeja Wisconsin Rapidsin, Bironin, Niagaran ja Whitingin tehtailla Yhdysvalloissa sekä laajentaa Port Hawkesburyn tehtaan kuumahierrelinjaa Kanadassa. Näitä investointeja kompensoidaan sul-
kemalla tuottamatonta kapasiteettia Wisconsin Rapidsissa, Bironissa, Kimberlyssä ja Port Hawkesburyssa.

Vuoden 2001 investoinnit olivat yhteensä 857,1 milj. euroa. Tärkeimmät investoinnit olivat uusi sellulinja 3 (134,5 milj. euroa) ja kartonkikone 5:n uudistaminen

(11,2 milj. euroa) Imatran tehtailla, paperikone 6:n uudistaminen (56,7 milj. euroa) Oulun tehtaalla, hie-
nopaperikone 2:n uudistaminen (22,1 milj. euroa) Uetersenin tehtaalla Saksassa sekä sanomalehtipaperi-
kone 3:n uudistaminen (14,5 milj. euroa) Summassa. Painopapereiden tuotantorakenteen uudistamisohjel-
ma aloitettiin sanomalehti- ja aikakauslehtipaperin kil-
pailukykyyn parantamiseksi. Ohjelma käsittää uuden
sanomalehtipaperin tuotantolinjan, joka käynnistyy
kesäkuussa 2003, sekä bioenergiavoimalan ja paperiko-
ne 3:n uusimisen Belgian Langerbrugassa.

Konserniyhtiöiden yrityskaupat vuonna 2001 oli-
vat yhteensä 233,6 milj. euroa. Näistä suurin osa liittyi
Stora Enso Timber Oy:n ja Stora Enso Suzhou Paper
Co:n vähemmistöosuuksien hankintaan.

Käyttöomaisuuden hankintahinta oli 141,5 milj.
euroa, josta liikearvon osuus oli 127,5 milj. euroa.

Strateginen investointi vuoden 2000 elokuussa oli
Consolidated Papers Inc.:n hankinta 3 604,1 milj.
Yhdysvaltain dollarin kauppahintaan, joka oli 4 046,3
milj. euroa hankintahetken valuuttakurssilla. Käyttö-
omaisuus oli 5 820,3 milj. euroa, josta liikearvon osuus
oli 1 940,4 milj. euroa. Vuoden 2000 muut investoin-
nit olivat 769,3 milj. euroa.

Käyttöomaisuuden vähennykset

Milj. EUR	2000	2001	2002
Hankintameno	1 919,0	694,8	1 071,2
Kertyneet poistot	558,6	391,6	508,6
Vähennysten nettokirja-arvot	1 360,4	303,2	562,6
Nettomyyntivoivot	589,6	33,7	37,2
Vähennykset	1 950,0	336,9	599,8
Jaottelu			
Rahamääräiset myynnit	109,9	92,6	202,4
Ei-kassavirtavaikutteiset muutokset	-	244,3	36,8
Konserniyhtiöiden myynnit	1 840,1	-	360,6
Käyttöomaisuuden vähennykset yhteensä	1 950,0	336,9	599,8

Tärkeimmät käyttöomaisuuden vähennykset vuonna
2002 olivat Suomen metsien myynti (360,6 milj.
euroa) ja Yhdysvaltain metsien myynti (141 milj.
Yhdysvaltain dollaria eli 149,1 milj. euroa). Suomen
metsien myynnistä konserni sai 41 %:n osuuden
uuden osakkuusyhtiön Tornator Timberland Oy:n
osakkeista ja loput tilikauden vähennykset tehtiin nor-
maalin liiketoiminnan mukaan.

Tärkein käyttöomaisuuden muutos vuonna 2001
oli Billerud AB:n perustaminen 1.1.2001, jolloin kon-
serni siirsi omaisuuttaan uuteen yhtiön ja sai vaihdos-
sa 50 %:n osakeomistuksen. Loput tilikauden vähen-
nykset tehtiin normaalin liiketoiminnan mukaan.

Vuoden 2000 tärkein käyttöomaisuuden vähennys
oli tehtaiden ulkopuolisen energiaomaisuuden myynti
Fortum Oyj:lle ja se kohdistui niille yhtiöille, joiden
käyttöomaisuutta siirrettiin.

Tasearvot			
Milj. EUR	2000	2001	2002
Hankintameno			
1.1.	133,2	178,2	231,2
Muuntoerot	-0,2	-8,5	-27,9
Lisäykset	59,0	127,5	38,3
Vähennykset	-13,8	-65,4	-115,3
Siirto muihin yhtiöihin	-	-0,6	-1,8
Hankintameno 31.12.	178,2	231,2	124,5
Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta			
1.1.	32,3	35,4	75,5
Osuus osakkuusyhtiötuloksista ennen veroja	20,6	79,6	14,6
Muuntoerot	6,3	-2,4	0,1
Osinkotuotot	-1,2	-14,9	-9,5
Verot	-7,0	-23,0	0,3
Vähennykset ja muut muutokset	-15,6	0,8	6,2
Osuus osakkuusyhtiöiden omasta pääomasta 31.12.	35,4	75,5	87,2
Tasearvo, osakkuusyhtiöosakkeet 31.12.	213,6	306,7	211,7

Merkittävä lisäys vuonna 2002 oli 41 % osuuden hankinta Tornator Timberland Oy:stä, joka perustettiin yhteistyössä suomalaisten rahoituslaitosten kanssa. Stora Enso sai omistusosuuden yhtiöstä Suomen metsien kaupassa (kts. Liite 5). Tarkoitus on edelleen vähentää konsernin omistusosuutta, mutta osuuden ollessa yli 20 % joutuu konserni soveltamaan pääoma-osuusmenetelmää.

Tärkein muutos vuonna 2002 oli Billerud AB:n 18,5 milj. osakkeen myynti, joka oli 29,5 % yhtiön osakepääomasta. Myyntituotto oli 1 667 milj. Ruotsin kruunua (182,1 milj. euroa) ja myyntivoitto liikevoit-totasolla oli 702 milj. Ruotsin kruunua (76,7 milj.

euroa). Konsernin jäljelle jäävä osuus Billerudissa on 300 000 osaketta arvoltaan 3,1 milj. euroa, joka on 0,5 % osakepääomasta ja äänimäärästä. Tämä on esitetty julkisesti noteeratuissa osakkeissa sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevissa rahoitusvaroissa.

Merkittävä osakkuusyhtiöomistuksissa tapahtunut muutos oli Billerud AB:n osakkeiden myynti lokakuussa 2001. Myyty osuus edustaa 40 % Stora Enson omistamista osakkeista ja 20 % myydyin yhtiön koko osakemäärästä. Myyntihinta oli 580,7 milj. Ruotsin kruunua (62,8 milj. euroa), joka vastasi osakkeiden tasearvoa. Vuoden 2001 lopussa Stora Enso omisti 30 % Billerud AB:n osakkeista.

Merkittävimmät osakkuusyhtiöomistukset		31.12.			
Yhtiö	Kotimaa	2002	2000	2001	2002
		%	Milj. EUR		
Sunila Oy (sellutehdas)	Suomi	50,0	51,4	51,8	45,3
Tornator Timberland Oy (metsä)	Suomi	41,0	-	-	29,2
Billerud AB (sellu, SC, fluting, voimapaperi)	Ruotsi	N/A	-	100,2	-
Thiele Kaolin Company	USA	34,9	-	36,7	34,1
Steveco Oy (ahtaus- ja huolintayhtiö)	Suomi	34,3	14,1	15,2	14,9
Veracel (sellutehdasprojekti)	Brasilia	45,0	55,7	49,5	27,3
Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld GmbH (erikoispaperitehdas)	Saksa	24,0	19,3	18,1	17,7
Mitsubishi HiTec Paper Flensburg GmbH (erikoispaperitehdas)	Saksa	24,1	5,7	5,2	4,5
			146,2	276,7	173,0
Muut			67,4	30,0	38,7
Osakkuusyhtiöomistusten tasearvo 31.12.			213,6	306,7	211,7

Osakkuusyhtiösaamiset ja -velat

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Saamiset osakkuusyhtiöiltä			
Pitkäaikaiset lainasaamiset	2,1	4,4	2,8
Myyntisaamiset	19,3	25,5	16,0
Korolliset saamiset	0,1	4,8	6,2
Siirtosaamiset	0,2	-	0,6
Velat osakkuusyhtiöille			
Pitkäaikaiset korolliset velat	0,2	0,5	-
Ostovelat	22,7	12,1	11,0
Siirtovelat	0,4	1,7	0,3
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	0,7	2,4	1,4

Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

Milj. EUR	2000	2001	2002
Myynti osakkuusyhtiöille	122,8	86,2	119,0
Korkotuotot osakkuusyhtiölainasaamisista	0,3	0,1	0,4
Ostot osakkuusyhtiöiltä	-31,4	-78,3	-79,8

Konserni harjoittaa osakkuusyhtiöiden kanssa liiketoimintaa muun muassa myymällä puuta sekä ostamalla puuta, energiaa ja sellua. Kaupankäyntiehdot neuvotellaan markkinaehtoisesti ja liiketoimet suoritetaan

tavalla, jonka konserni uskoo olevan teollisuudenalalle tavanomaista, eikä epäedullisempaa kuin ostettaessa muilta konserniin kuulumattomilta yhtiöiltä.

LIITE 13 Sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat

Konserni ryhmittelee rahoitusvaransa kolmeen ryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ja sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat. Tilinpäätöshetkellä konserni omisti ainoastaan sopivan

tilaisuuden tullen myytävissä olevia rahoitusvaroja. Kaikki sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat on luokiteltu pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niitä aiota myydä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Yhteenveto

Milj. EUR	2000	2001	2002
Hankintameno 1.1. aikaisemmalla raportointitavalla			
Julkisesti noteeratut	49,3	132,3	138,9
Muut	280,4	177,2	181,0
Osakkeiden uudelleenryhmittely sopivan tilaisuuden tullen myytäväksi rahoitusvaroiksi			
IAS 39:n vaikutus; Muut tulot	329,7	309,5	319,9
	-	87,1	58,5
Sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat 1.1.			
Muuntoerot	329,7	396,6	378,4
Lisäykset	-0,4	-0,8	0,8
Vähennykset	20,6	20,5	12,8
Käyvän arvon muutokset (Muut tulot)	-49,3	-15,6	-44,4
Tuloslaskelmassa	-	-28,6	-34,5
Siirto osakkuusyhtiöosakkeista	8,9	6,3	2,8
	-	-	1,8
Tasearvo 31.12.	309,5	378,4	317,7

Myynnit

Milj. EUR	2000	2001	2002
Myyntihinta	49,3	15,6	44,4
Tasearvo	40,4	9,3	41,6
Myyntivoitto	8,9	6,3	2,8

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän pörssinoteerauksiin. Muiden osakkeiden käyvät arvot perustuvat erilaisten menetelmien ja oletusten käyttöön tilinpäätöspäivän markkinatilanteen mukaan, käyttäen apuna esimerkiksi

samantyyppisten sijoitusten hintakehitystä tai välittäjien arvioita. Myös muiden menetelmien, kuten osakehinnottelumallien ja arvioitujen diskontattujen tulevien kassavirtojen, antamia käyviä arvoja voidaan käyttää.

Merkittävimmät sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat

Milj. EUR	31.12.2002			
	Omistus %	Osakkeet kpl	Hankintameno	Markkina-arvo
Julkisesti noteeratut osakkeet				
Advance Agro PCL, Thaimaa	18,9	100 536 328	69,1	32,0
Alfred Berg Global B (kasvu), Suomi	10,1	5 361 002	4,5	3,0
Alfred Berg Euro Obligaatio Pro B (kasvu), Suomi	3,5	1 219 287	1,3	1,4
Alfred Berg Europe (kasvu), Suomi	4,7	6 300 205	4,0	3,7
Billerud AB, Ruotsi	0,5	300 000	1,8	3,1
CPI Group Ltd, Australia (11,5 % äänioikeudesta)	8,5	4 784 142	5,0	2,5
Finnlines Oyj, Suomi	5,5	1 104 670	1,9	22,6
Nordea AB, Ruotsi	0,1	3 091 213	7,3	13,0
Nordea Foresta (kasvu), Suomi	4,3	5 000 000	0,8	1,6
Nordea Pro Corporate Bond (kasvu), Suomi	5,5	4 517 751	5,0	5,4
Nordea Pro Euro Obligaatio (kasvu), Suomi	8,4	495 771	5,6	6,2
Sampo Oyj, A-sarja, Suomi	1,6	8 911 140	25,7	64,6
Sea Containers Ltd, Bermuda	1,1	195 904	3,2	1,7
Muut	-	N/A	10,0	8,4
Julkisesti noteeratut yhteensä			145,2	169,2
Muut			148,5	148,5
Sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä 31.12.2002			293,7	317,7
Sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä 31.12.2001			319,9	378,4

Liitteessä 21 esitetään sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevien rahoitusvarojen hankintameno ja markkina-arvon erotus 24,0 milj. (58,5 milj.) euroa, joka näytetään Muut tulot -rahasossa.

LIITE 14 Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Stora Enso			
North America Corp.: ylirahastoitu eläkejärjestely (Liite 18)	191,2	205,7	163,4
Muut	63,3	52,2	77,7
Yhteensä	254,5	257,9	241,1

LIITE 15 Vaihto-omaisuus

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Aineet ja tarvikkeet	678,8	707,5	640,8
Keskeneräiset tuotteet	92,5	87,6	91,5
Valmiit tuotteet	757,7	752,5	740,2
Muu vaihto-omaisuus	38,4	29,9	59,3
Ennakkomaksut	22,1	22,5	33,2
Yhteensä	1 589,5	1 600,0	1 565,0

Lyhytaikaiset saamiset

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Myyntisaamiset	2 028,2	1 732,7	1 490,1
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	125,8	81,2	234,6
Muut saamiset	206,7	162,4	177,7
Yhteensä	2 360,7	1 976,3	1 902,4

Yli vuoden maksuajaltaan olevat saamiset luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Lainasaamiset

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Rajoitettu Pohjois-Amerikan ulkomaanleasingin saaminen	454,2	482,4	460,9
Johdannaisinstrumentit (Liite 21)	-	188,2	643,0
Muut lainasaamiset	128,3	167,9	467,2
	582,5	838,5	1 571,1
Lyhytaikaiset saamiset: eräännyvät 12 kuukauden kuluessa	96,2	333,1	1 090,5
Pitkäaikaiset saamiset: eräännyvät 12 kuukauden kuluttua	486,3	505,4	480,6
Yhteensä	582,5	838,5	1 571,1

Lainasaamisten vuosikorko vaihteli 31.12. päättyvällä tilikaudella välillä 1,35 % (2,14 %) - 6,11 % (6,21 %).

Vuoden 2000 vertailulukuja ei esitetä IAS 39 mukaisesti.

Konsernin rahoitusomaisuuden luonteen vuoksi tasearvo vastaa käypää arvoa.

LIITE 17 Oma pääoma

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön vähimmäisosakepääoma on 850 milj. euroa ja enimmäisosakepääoma 3 400 milj. euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakkeiden lukumäärä on vähintään 500 miljoonaa ja enintään 2 000 miljoonaa kappaletta. A-sarjan osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kutakin osaketta kohti ja R-sarjan osakkeet tuottavat yhden äänen kutakin kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni. A-sarjan osakkeita on enintään 500 miljoonaa ja R-sarjan osakkeita enintään 1 600 miljoonaa kappaletta. Osakkeita voi olla kuitenkin yhteensä enintään 2 000 miljoonaa kappaletta. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeita voidaan vaihtaa R-sarjan osakkeiksi osakkeenomistajan pyynnöstä joka vuosi hallituksen määräämänä ajankohtana. Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2002 oli

1 529,6 milj. euroa (1 541,5 milj. euroa).

Vuonna 1997 Suomen osakeyhtiölaki määräsi, että osakkeiden yksittäinen nimellisarvo ei enää ole määrätty summa vaan se olisi liikkeeseenlaskettu osakepääoma jaettuna liikkeeseenlaskettujen osakkeiden määrällä. Osakkeiden tämänhetkinen kirjanpidollinen vasta-arvo on säilynyt ennallaan edellisvuodesta, se on 1,70 euroa osakkeelta.

Hallitus esittää tulevalle yhtiökokoukselle, että yhtiön rekisteröityä osakepääomaa alennetaan omia osakkeita mitätöimällä. Osakepääoma alenee korkeintaan 5 % eli 75,8 milj. euroa, mitätöimällä enintään 9 100 000 A-sarjan ja enintään 35 500 000 R-sarjan osaketta, jotka kaikki on ostettu vuoden 2002 yhtiökokouksen antaman omien osakkeiden osto-ohjelman nojalla.

Stora Enso Oyj:n omistuksessa oli 31.12.2002 omia osakkeita hankintamenoiltaan 314,9 milj. euroa

(125,5 milj. euroa). Niistä oli 85 400 A-sarjan ja 28 257 531 R-sarjan osakkeita, ja niiden osuus osakepääomasta oli 3,1 % ja äänivallasta 1,1 %.

Vuoden 2002 lopussa hallituksen ja johtajiston jäsenet omistivat 34 175 (23 175) A-sarjan ja 2 895 655 (2 781 669) R-sarjan osaketta. Osakkeiden osuus yhtiön kokonaisäänimäärästä oli 0,1 %. Optio-ohjelmat sekä hallituksen ja johtoryhmän jäsenten omistukset esitetään liitteessä 24. Optiotodistusten puitteissa oli 31.12.2002 merkittävässä yhteensä 864 000 uutta R-sarjan osaketta, ja nämä edustavat

alle 0,1 % merkinnän jälkeisestä osakepääomasta ja äänivallasta.

Stora Enson suurin osakkeenomistaja Suomen valtio ilmoitti 4.4. ja 14.6.2002, myyvänsä 23 000 000 ja 17 000 000 R-osaketta. Myyntien jälkeen Suomen valtiolla on 55 595 937 A-osaketta ja 41 483 501 R-osaketta, mikä on 10,8 % osakkeiden kokonaismäärästä ja 23,5 % äänistä.

31.12.2002 oma pääoma oli 8 156,9 milj. euroa (8 989,0 milj. euroa) ja markkina-arvo Helsingin pörsissä 9,1 (13,0) miljardia euroa.

Osakepääoman muutokset

	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
1.1.2000	208 951 188	550 658 501	759 609 689
Osakeanti (optiot) 26.1.	-	246 000	246 000
Osakeanti (Consolidated Papers, Inc.) 11.9.	-	167 367 577	167 367 577
A-osakkeiden vaihto R-osakkeiksi 16.–27.10.	-14 454 732	14 454 732	-
31.12.2000	194 496 456	732 726 810	927 223 266
Osakeanti (optiot) 5.1.	-	312 000	312 000
Osakeanti (optiot) 16.3.	-	964 201	964 201
Osakepääoman alentaminen 9.4.	-910 600	-22 260 100	-23 170 700
Osakeanti (optiot) 29.5.	-	228 000	228 000
Osakeanti (optiot) 20.7.	-	773 522	773 522
A-osakkeiden vaihto R-osakkeiksi 17.–28.9.	-9 312 271	9 312 271	-
Osakeanti (optiot) 17.10.	-	238 287	238 287
Osakeanti (optiot) 29.11.	-	184 723	184 723
31.12.2001	184 273 585	722 479 714	906 753 299
Osakeanti (optiot) 10.1.	-	1 158 000	1 158 000
Osakepääoman alentaminen 3.4.	-813 200	-7 319 800	-8 133 000
A-osakkeiden vaihto R-osakkeiksi 16.–27.9.	-1 143 700	1 143 700	-
31.12.2002	182 316 685	717 461 614	899 778 299
Osakeanti (optiot) 9.1.	-	3 000	3 000
9.1.2003	182 316 685	717 464 614	899 781 299
Äänimäärä 31.12.2002	182 316 685	71 746 461	254 063 146
Osakepääoma 31.12.2002, milj. EUR	309,9	1 219,7	1 529,6
Osakepääoma 31.12.2001, milj. EUR	313,2	1 230,2	1 541,5
Osakepääoma 31.12.2000, milj. EUR	330,6	1 245,6	1 576,3

Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa.

Joulukuussa 2002 merkittiin 3 000 (1 158 000) uutta osaketta vuoden 1997 optio-ohjelman perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 9.1.2003 ja osakepääoma kasvoi yllä esitetyllä tavalla.

Omat osakkeet

	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
Omistus 1.1.2002	799 400	9 953 671	10 753 071
Omien osakkeiden ostot vuoden aikana	99 200	25 672 634	25 771 834
Osakepääoman alentaminen 3.4.	-813 200	-7 319 800	-8 133 000
Optio-ohjelmiin siirretyt osakkeet	-	-48 974	-48 974
Omistus 31.12.2002	85 400	28 257 531	28 342 931

Yhtiökokous päätti 19.3.2002 alentaa osakepääomaa 13,8 milj. eurolla mitätöimällä 813 200 A-sarjan ja 7 319 800 R-sarjan osaketta. Nämä osakkeet oli ostettu maaliskuun 2001 ja maaliskuun 2002 välisenä aikana edellisen yhtiökokouksen myöntämällä valtuutuksella.

Osakkeiden takaisinostot vuosineljänneksittäin

	Osakelukumäärä			Hankintameno milj. euroa		
	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
Tammikuu - maaliskuu	13 800	345 800	359 600	0,2	5,2	5,4
Huhtikuu - kesäkuu	26 200	2 344 700	2 370 900	0,4	33,6	34,0
Heinäkuu - syyskuu	46 400	14 436 434	14 482 834	0,5	156,4	156,9
Lokakuu - joulukuu	12 800	8 545 700	8 558 500	0,1	90,9	91,0
Yhteensä	99 200	25 672 634	25 771 834	1,2	286,1	287,3
Optio-ohjelmaan siirretyt osakkeet				-	-0,5	-0,5
Osakkeiden nettohankintameno				1,2	285,6	286,8

Osakehinnat vuosineljänneksittäin

EUR	A-osakkeet			R-osakkeet		
	Alin	Keskiarvo	Ylin	Alin	Keskiarvo	Ylin
Tammikuu - maaliskuu	14,76	14,94	15,01	13,91	14,91	15,01
Huhtikuu - kesäkuu	13,36	14,45	15,01	13,48	14,34	15,31
Heinäkuu - syyskuu	9,93	10,71	11,75	9,91	10,84	11,85
Lokakuu - joulukuu	10,01	10,65	11,71	9,90	10,63	11,80
Yhteenvedo vuodelle 2002	9,93	12,28	15,01	9,90	11,14	15,31

LIITE 18 Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Konsernilla on useita eläkejärjestelmiä eri maissa. Suomessa eläketurva on nykyisin järjestetty kokonaan paikallisten eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Aiempina vuosina Stora Ensolla oli oma eläkesäätiö ja -kassa. Niiden toiminta lakkautettiin vuosina 2000 ja 2001. Ruotsissa eläketurva on järjestetty sekä eläkevakuutusyhtiöiden kautta että tekemällä kirjanpidossa taseeseen varaus eläkkeitä varten PRI/FPG-järjestelmän mukaisesti. Skandinavian ulkopuolella eläkejärjestelyt hoidetaan kunkin maan paikallisten määräysten ja käytännön mukaisesti. Suurin osa näistä eläkejärjestelyistä on etuus pohjaisia, jolloin niissä on määritelty maksettava eläke, työkyvyttömyyskorvaukset ja työsuhteen irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet. Eläke-

edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään ja loppupalkkaan. Konsernilla on myös joitain täysin katettuja vakuutus pohjaisia eläkejärjestelyjä sekä maksu pohjaisia järjestelyjä, joista jälkimmäisen tilikauden tulosvaikutus oli yhteensä 217,1 milj. euroa (223,1 milj. euroa).

Konsernin etuus pohjaisiin järjestelyihin maksamat erät vastaavat kunkin maan paikallisten viranomaisten vaatimuksia. Vakuutus matemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy markkinakorkokannan mukaan. Tilikauden aikana maksettiin eläkemaksuja yhteensä 56,7 milj. euroa (6,3 milj. euroa).

Konsernin muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet liittyvät työntekijöiden terveydenhuoltoon ja

henkivakuutusohjelmiin Pohjois-Amerikassa. Niiden tulosvaikutus oli 35,2 milj. euroa (30,9 milj. euroa).

Konserniyhtiöiden johdon eläkeikä on 60-65 vuotta ja konsernin johtoryhmän eläkeikä 60 vuotta.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Etuuspohjaiset järjestelyt	373,5	323,3	351,9
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	207,1	245,0	231,7
Stora Enso North America Corp.: yllirahastoitu järjestelytaseen vastaavassa (Liite 14)	191,2	205,7	163,4
Kokonaisvastuu	771,8	774,0	747,0

Taseen täsmäytys

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Eläkevastuut 1.1.	575,5	771,8	774,0
Muuntoerot	-10,6	18,5	-37,5
Yrityssotot	223,0	-7,4	-
Lisäykset	55,4	4,0	91,9
Vähennykset	-71,5	-12,9	-81,4
Kokonaisvastuu 31.12.	771,8	774,0	747,0

Eläkevastuut taseessa

Milj. EUR	31.12.					
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt			Muut eläkejärjestelyt		
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	996,4	958,9	912,5	267,6	379,0	361,2
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	534,8	521,0	521,4	10,8	12,8	12,9
Varojen käypä arvo	-1 086,0	-915,4	-727,8	-55,2	-39,7	-18,6
Realisoitumattomat laskennalliset voitot / tappiot	-57,3	-227,9	-345,4	-16,1	-110,9	-137,9
Realisoitumaton aikaisempien vuosien palvelukustannus	-14,4	-13,3	-8,8	-	3,8	14,1
Eläkevastuut vuoden lopussa	373,5	323,3	351,9	207,1	245,0	231,7

Eläkevastuut tuloslaskelmassa

Milj. EUR	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt			Muut eläkejärjestelyt		
Palvelukustannus	23,2	30,6	24,6	2,5	8,5	7,1
Korkokustannus	53,4	77,1	75,3	7,0	25,2	24,6
Varojen odotettu tuotto	-34,8	-82,8	-55,8	-1,9	-4,4	-2,1
Nettopoisto/tuloutus	5,4	0,2	12,6	-	-0,8	5,6
Setlementit	-	-21,4	-	-	-	-
Järjestelyn supistumisesta johtuvat tappiot	-	2,6	-	-	2,4	-
Nettokustannus	47,2	6,3	56,7	7,6	30,9	35,2

Todellinen järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto oli 29,4 milj. euroa (75,6 milj. euroa).

Etuuspohjaiset järjestelyt: Laskelmien maakohtaiset oletukset

	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	Kanada		Suomi		Saksa		Ruotsi		USA	
Diskonttokorko %	7,0	7,0	5,8	5,5	6,0	5,5	5,5	5,5	7,3	6,8
Varojen vuosittainen tuotto-odotus %	8,5	8,5	5,8	5,5	4,5	4,5	N/A	N/A	9,0	9,0
Palkkatason nousu %	2,0	2,0	4,0	4,0	3,0	2,8	3,0	3,0	5,0	5,0
Tulevaisuuden palkkatason nousu %	1,5	1,5	2,8	2,3	2,0	1,8	2,0	2,0	0,0	0,0
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	14,8	14,8	15,0	13,0	14,4	13,4	14,0	14,0	15,5	15,5

Eläkevastuiden täsmäytys

	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Milj. EUR	Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt			Muut eläkejärjestelyt		
Eläkevastuut 1.1.						
Muuntoerot	575,5	373,5	323,3	-	207,1	245,0
Yrityssostot	-10,6	6,5	34,1	-	12,0	-38,8
Yritysmyyntit	-174,8	-7,4	-	206,6	-	-
Nettokustannus	-7,2	-	-	-	-	-
Maksetut eläkkeet	47,2	6,3	56,7	7,6	30,9	35,2
Setlementit	-57,2	-51,9	-55,7	-7,1	-5,0	-9,7
Eläkevastuut taseessa	0,6	-3,7	-6,5	-	-	-
	373,5	323,3	351,9	207,1	245,0	231,7

Eläkevastuut maittain

Milj. EUR	2002						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	USA	Muut	Yht.
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	141,4	100,2	4,6	-	1 005,6	21,9	1 273,7
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	16,7	-	264,4	246,1	-	7,1	534,3
Varojen käypä arvo	-113,7	-89,0	-2,6	-	-520,1	-21,0	-746,4
Realisoitumattomat laskennalliset voitot / tappiot	-40,0	3,6	-2,9	-24,4	-413,9	-0,4	-478,0
Eläkevastuut vuoden lopussa	4,4	14,8	263,5	221,7	71,6	7,6	583,6
Jaottelu							
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-4,8	14,8	263,5	221,7	-149,2	5,9	351,9
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	9,2	-	-	-	220,8	1,7	231,7
Eläkevastuut vuoden lopussa	4,4	14,8	263,5	221,7	71,6	7,6	583,6

Eläkevastuut maittain

Milj. EUR	2001						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	USA	Muut	Yht.
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	137,2	97,4	4,1	-	1 089,2	10,0	1 337,9
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	16,0	-	265,9	237,5	-	14,4	533,8
Varojen käypä arvo	-135,1	-84,3	-2,4	-	-728,2	-5,1	-955,1
Realisoitumattomat laskennalliset voitot / tappiot	-11,5	0,6	3,4	-11,9	-327,5	-1,4	-348,3
Eläkevastuut vuoden lopussa	6,6	13,7	271,0	225,6	33,5	17,9	568,3
Jaottelu							
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-3,9	13,7	271,0	225,6	-199,5	16,4	323,3
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	10,5	-	-	-	233,0	1,5	245,0
Eläkevastuut vuoden lopussa	6,6	13,7	271,0	225,6	33,5	17,9	568,3

LIITE 19 Korolliset lainat

Kansainvälisten rahoituslaitoslainojen maturiteetti vaihtelee (viimeiset erääntyvät 2023) ja korot ovat joko kiinteitä tai vaihtuvia välillä 1,00 % (1,68 %) ja 9,99 % (9,99 %). Valtaosa konsernin rahoituslaitoslainoista on euromääräisiä. Muut rahoituslaitoslainat ovat enimmäkseen Ruotsin kruunu- tai Yhdysvaltain dollarimääräisiä. Tilinpäätöspäivänä konsernin käyttämättömät luottolimiitit olivat yhteensä 1 625,1 milj. euroa (2 809,4 milj. euroa).

Vuonna 2002 Stora Enso osti takaisin liikkeeseen-laskettuja joukkovelkakirjoja nimellisarvoltaan 797 milj. Ruotsin kruunua (87,1 milj. euroa) ja niistä kirjattiin rahoitustappiota 4,7 milj. Ruotsin kruunua (0,5 milj. euroa). Yhdysvaltain dollarimääräisiä lainoja ostettiin takaisin 35 milj. Yhdysvaltain dollarin (37,0 milj. euroa) nimellisarvosta. Euromääräisiä lainoja ostettiin takaisin 88,0 milj. euron nimellisarvosta ja niiden rahoitustappio oli 2,2 milj. euroa. Takaisin-ostot rahoitettiin konsernin vahvalla kassavirralla.

Vuonna 2001 Stora Enso osti takaisin liikkeeseen-laskettuja joukkovelkakirjoja nimellisarvoltaan 924 milj.

Ruotsin kruunua (99,3 milj. euroa), ja niistä kirjattiin rahoitustuottoja 10,7 milj. Ruotsin kruunua (1,2 milj. euroa). Yhdysvaltain dollarimääräisiä lainoja ostettiin takaisin 3 milj. Yhdysvaltain dollarin (3,4 milj. euroa) nimellisarvosta, ja niistä kirjattiin 0,3 milj. Yhdysvaltain dollarin (0,3 milj. euron) tappio. Euromääräisiä lainoja ostettiin takaisin 3 milj. euron nimellisarvosta ja ne aiheuttivat 0,1 milj. euron tappiokirjauksen.

Vuonna 2000 Stora Enso osti takaisin omia lainojaan 1,2 mrd. Ruotsin kruunun (141 milj. euroa) nimellisarvosta, joista kirjattiin rahoitustuottoa 18 milj. Ruotsin kruunua (2,1 milj. euroa). Takaisin-osto rahoitettiin laskemalla liikkeeseen uusi Ruotsin kruunumääräinen joukkovelkakirja. Lainojen takaisinostojen yhteydessä konserni irtisanoi niiden suojauksina käytetyt rahoitusinstrumenttisopimukset.

Korolliset nettovelat olivat tilikauden 2002 päättyessä yhteensä 3 055,1 milj. euroa (4 819,9 milj. euroa), ja suurin osa siitä on pitkäaikaista velkaa. Korollisten nettovelkojen ja sidotun pääoman maa-/aluekohtainen jako on seuraava:

Maa-/aluekohtainen jakauma

Milj. EUR	31.12.					
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	Korolliset nettovelat			Sidottu pääoma		
Euroalue	2 486,3	-593,2	193,0	6 477,5	6 570,1	6 415,3
Ruotsi	838,8	1 409,9	1 017,6	3 244,3	2 799,0	2 773,8
USA	1 643,5	3 351,1	1 659,7	5 638,5	5 503,9	3 157,1
Kanada	-0,9	-29,9	-35,4	643,2	613,1	447,9
Kiina	-	228,8	176,0	225,8	252,7	203,6
Iso-Britannia	-56,0	12,8	-25,4	79,2	92,7	24,9
Muut	271,0	440,4	69,6	248,4	274,9	249,0
Yhteensä	5 182,7	4 819,9	3 055,1	16 556,9	16 106,4	13 271,6

Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksuohjelma

Milj. EUR	31.12.						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	219,3	202,8	115,0	538,5	911,3	1 437,3	3 424,2
Lainat rahoituslaitoksilta	61,6	144,7	64,6	39,3	167,8	236,6	714,6
Eläkelainat	6,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	7,7
Rahoitusleasingsopimukset	16,3	22,1	28,6	15,9	25,2	564,1	672,2
Muut pitkäaikaiset lainat	2,5	4,3	0,9	0,7	0,6	4,0	13,0
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	306,5	374,0	209,2	594,5	1 105,0	2 242,5	4 831,7

Lyhytaikaiset velat: 12 kuukauden kuluessa erääntyvät

306,5

Pitkäaikaiset velat: Yli 12 kuukauden kuluttua erääntyvät

4 525,2

Suurin osa konsernin rahoitusveloista on lyhytaikaista, joten niiden tasearvo vastaa käypää arvoa. Pitkäaikaisten velkojen käypä arvo on 4 875,7 milj.

euroa (5 503,9 milj. euroa) ja niiden tasearvo puolestaan on 4 525,2 milj. euroa (5 182,0 milj. euroa).

Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat

Liikkeeseen-lasku/ Erääntyminen	Kuvaus	Korko %	Laina- valuutta	Nimellis- arvo	Erääntymätön osuus 31.12.		Tasearvo 31.12.	
					2001	2002	2001	2002
					Valuutta, miljoonaa		Milj. EUR	
Kiinteäkorkoiset								
1991-2006	Series C Senior Notes 2006 *	9,99	USD	50,4	50,4	44,5	60,6	42,5
1993-2003	Series B Senior Notes 2003 *	8,64	USD	65,0	62,0	62,0	70,4	59,1
1993-2003	Swedish Medium Term Note *	8,96	SEK	350,0	328,0	328,0	49,1	40,1
1993-2003	Swedish Medium Term Note *	9,50	SEK	255,0	89,0	89,0	13,3	10,9
1993-2004	Series B Senior Notes 2004 *	7,11	USD	7,0	7,0	7,0	8,1	7,1
1993-2019	Series C Senior Notes 2019 *	8,60	USD	50,0	50,0	50,0	56,7	47,6
1994-2004	Swedish Medium Term Note *	8,00	SEK	500,0	50,0	50,0	5,9	5,8
1996-2006	Swedish Medium Term Note *	7,90	SEK	470,0	470,0	470,0	86,4	73,0
1997-2004	Senior Notes Series A 2004	6,71	USD	81,0	81,0	81,0	90,7	79,5
1997-2004	Joukkovelkakirjalaina 1/1997 *	6,00	FIM	1 484,0	1 466,2	1 044,0	246,6	175,6
1997-2007	Senior Notes Series B 2007	6,82	USD	102,0	102,0	102,0	112,5	105,9
1997-2009	Senior Notes Series C 2009	6,90	USD	48,5	48,5	48,5	53,2	51,0
1997-2012	Senior Notes Series D 2012	7,00	USD	22,5	22,5	22,5	24,4	23,6
1997-2017	Senior Notes Series E 2017	7,14	USD	23,0	23,0	23,0	24,6	20,7
1997-2017	Euro Medium Term Note *	4,105	JPY	10 000,0	10 000,0	10 000,0	87,2	80,4
1998-2009	Swedish Medium Term Note *	4,00	SEK	264,4	250,0	250,0	26,9	28,8
1998-2009	Senior Notes Series F 2009	6,93	USD	30,0	30,0	30,0	32,7	31,3
1998-2018	Senior Notes Series G 2018	7,24	USD	65,0	65,0	65,0	68,0	57,4
1998-2023	Senior Notes Series H 2023	7,30	USD	65,0	65,0	65,0	66,9	56,5
1999-2006	Swedish Medium Term Note *	5,90	SEK	500,0	43,0	43,0	4,5	4,6
1999-2008	Swedish Fixed Real Rate *	4,00	SEK	100,0	105,3	100,0	10,8	9,5
2000-2003	Euro Medium Term Note *	5,25	SEK	1 000,0	1 000,0	600,0	108,2	65,6
2000-2006	Euro Medium Term Note *	6,25	SEK	2 000,0	2 000,0	2 000,0	214,1	228,3
2000-2007	Euro Bond 6,375 % Notes 2007 *	6,375	EUR	850,0	850,0	850,0	840,7	842,2
2000-2007	Euro Medium Term Note *	6,90	SEK	200,0	200,0	200,0	21,5	21,8
2001-2003	Euro Medium Term Note *	5,25	SEK	500,0	500,0	386,0	54,2	42,3
2001-2006	Euro Medium Term Note *	6,25	SEK	2 000,0	2 000,0	2 000,0	219,3	231,0
2001-2011	Global 7,375 % Notes 2011 *	7,375	USD	750,0	750,0	750,0	862,5	817,2
Takaisinmaksetut lainat 2002							26,9	-
Kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjat yhteensä							3 546,9	3 259,3
Vaihtuvakorkoiset								
1997-2007	Euro Medium Term Note *	Libor+0,35	FIM	110,0	110,0	110,0	18,5	18,5
1998-2008	Euro Medium Term Note *	Libor+0,35	USD	30,0	30,0	30,0	34,0	28,6
1998-2008	Euro Medium Term Note *	Libor+0,33	USD	40,0	40,0	40,0	45,4	38,1
1999-2005	Swedish Medium Term Note *	Stibor+0,318	SEK	300,0	300,0	300,0	32,3	32,7
1999-2005	Euro Medium Term Note	Stibor+0,45	SEK	110,0	110,0	110,0	11,8	12,0
2000-2007	Swedish Medium Term Note *	Euribor+0,75	EUR	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
2000-2010	Euro Medium Term Note *	Euribor+0,8	EUR	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Takaisinmaksetut lainat 2002							21,6	-
Vaihtuvakorkoiset joukkovelkakirjalainat yhteensä							198,6	164,9
Joukkovelkakirjalainat yhteensä							3 745,5	3 424,2

* kuuluvat emoyhtiölle

Lyhytaikaiset korolliset lainat

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Lyhytaikaiset lainat	1 078,0	917,2	272,5
Johdannaisinstrumentit (Liite 21)	-	80,3	71,4
	1 078,0	997,5	343,9

Vertailulukuja vuodelle 2000 ei esitetä IAS 39 mukaisesti.

Konsernin lyhytaikaiset lainat ovat pääasiassa euroissa (41,0 %), Kiinan renminbissä (32,0 %) ja Yhdysvaltain dollareissa (15,7 %) ja niiden erääntyminen tapahtuu yhden viikon ja neljän kuukauden välillä. Lyhytaikaiset lainat sisältävät myös euromääräisiä yritystodistuksia, joiden painotettu korkotaso on 3,4 % (3,68 %).

Rahoitusleasing sopimukset

Stora Ensolla on lukuisia koneisiin ja kalustoon liitty-

viä rahoitusleasinglainoja. Ne erääntyvät vuosien 2008 ja 2015 välisenä aikana. Taseen Koneet ja kalusto -erään sisältyy 614,4 milj. euron (818,7 milj. euron) edestä rahoitusleasing sopimuksia, joiden yhteenlaskettu poisto tilikaudella 2002 oli 53,9 milj. euroa (66,7 milj. euroa). Yhteenlasketut leasingmaksut olivat 76,6 milj. euroa (80,2 milj. euroa) ja niihin liittyvä korko- elementti oli 34,3 milj. euroa (44,1 milj. euroa).

Rahoitusleasingvastuut

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Tulevaisuudessa erääntyvien vähimmäisleasingmaksujen maturiteetti			
alle 1 vuotta	78,5	87,2	78,1
1–5 vuotta	344,3	325,8	252,9
yli 5 vuotta	1 061,4	1 082,6	841,2
	1 484,2	1 495,6	1 172,2
Rahoitusleasing sopimusten tulevaisuudessa maksettavat korkokustannukset	-703,2	-712,8	-500,0
Rahoitusleasing sopimusten nykyarvo	781,0	782,8	672,2

Rahoitusleasing sopimusten lyhennysaikataulu on esitetty sivulla 69 (Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksuohjelma).

LIITE 20 Muu lyhytaikainen vieras pääoma ja varaukset

Muu lyhytaikainen vieras pääoma

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Saadut ennakot	9,2	7,0	5,2
Ostovelat	912,2	840,6	824,1
Muut lyhytaikaiset velat	355,6	276,1	234,1
Siirtovelat	613,6	507,3	484,5
Yhteensä	1 890,6	1 631,0	1 547,9

Siirtovelat koostuu pääasiassa henkilöstökuluista, arvonlisäverovelosta, alennuksista ja muista siirtovelosta.

Muut varaukset

Milj. EUR	Ympäristö	Muut	Yhteensä
Tasearvo 1.1.2001	69,7	103,7	173,4
Muuntoerot	-2,0	-1,9	-3,9
Lisäykset	7,8	38,1	45,9
Vähennykset	-18,0	-43,8	-61,8
Tasearvo 31.12.2001	57,5	96,1	153,6
Muuntoerot	0,6	0,5	1,1
Lisäykset	8,0	63,9	71,9
Vähennykset	-11,6	-20,5	-32,1
Tasearvo 31.12.2002	54,5	140,0	194,5

LIITE 21 Rahoitusinstrumentit

Oma pääoma

Muut tulot

IAS 39 käyttöön otosta, 1.1.2001 alkaen eräät johdannaiset on määritelty kassavirtaa suojaaviksi ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan muihin tuloihin oman pääoman suojausrahastoon. Muihin

tuloihin sisältyvät myös sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat, joissa esitetään käyvän arvon ja hankintamenon muutokset (ks. Liite 13). Rahastojen tilikauden muutokset ja arvot tilikauden lopussa ovat seuraavat:

Muut tulot

Milj. EUR	Oman pääoman suojausrahasto			Sopivan tilaisuuden tullen myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut tulot -rahasto yhteensä
	Johdannais-sopimukset	Hyödyke-suojaukset	Yhteensä		
Muut tulot 1.1.2002	-8,0	33,3	25,3	58,5	83,8
Voitot ja tappiot käyvän arvon muutoksesta	2,6	-10,0	-7,4	-17,8	-25,2
Laskennalliset verot	-5,4	23,3	17,9	40,7	58,6
Nettomuutos vuonna 2002	59,7	220,5	280,2	-34,5	245,7
Voitot ja tappiot käyvän arvon muutoksesta	-17,6	-63,5	-81,1	10,2	-70,9
Laskennalliset verot	42,1	157,0	199,1	-24,3	174,8
Muut tulot 31.12.2002	51,7	253,8	305,5	24,0	329,5
Voitot ja tappiot käyvän arvon muutoksesta	-15,0	-73,5	-88,5	-7,6	-96,1
Laskennalliset verot	36,7	180,3	217,0	16,4	233,4

Kassavirtaa suojaavien johdannaisten Muut tulot -rahastosta realisoitunut tuloslaskelmaan kirjattu voitto oli 70,1 milj. euroa.

Itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehdyn sijoituksen suojaus

Konsernin toimintaohje muuntoriskin hallinnalle on minimoida tätä rahoittamalla varoja samalla valuutalla, mikäli se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Jos varojen ja velkojen sovittaminen yhteen samassa valuutassa ei ole mahdollista, jäljelle jäävältä muuntoriskiltä voidaan suojautua. Kaikkien rahoitusvelkojen ja suojausinstrumenttien voitot ja tappiot verojen jälkeen esitetään oman pääoman kertyneissä muuntoeroissa, joiden voitot tilikaudella olivat 308,6 milj. euroa (31,2 milj. euroa).

- Konsernilla oli 1 023,0 milj. (1 008,0 milj.) Yhdysvaltain dollarin eli 975,5 milj. (1 143,8 milj.) euron arvosta lainoja ja 0,0 milj. (330,0 milj.) Yhdysvaltain dollarin eli 0,0 milj. (374,4 milj.) euron arvosta johdannaissopimuksia suojaamassa konsernin nettosijoitusta Stora Enso North America Corp.:iin. Lainojen realisoitumaton kurssivoitto oli 128,4 milj. (3,9 milj.) euroa ja johdannaissopimusten kurssitappio 0,0 milj. (2,1 milj.) euroa sisältyy kertyneisiin muuntoeroihin.
- 852,0 milj. (852,0 milj.) Kanadan dollarin eli 514,8 milj. (605,2 milj.) euron johdannaissopimus suojausi

nettosijoitusta Stora Enso Port Hawkesbury Ltd:een ja sen kurssivoitto oli 29,4 milj. euroa (laskennallinen vero 31,9 milj. euroa). Kurssivoitto sisältyy kertyneisiin muuntoeroihin.

- Johdannaisopimus arvoltaan 28,0 milj. (50,0 milj.) Ison-Britannian puntaa eli 43,0 milj. (82,2 milj.) euroa suojaa konsernin Ison-Britannian riskialttiutta ja sen kertyneisiin muuntoeroihin sisältyvä realisoitumaton käyvän arvon voitto oli 0,3 milj. (-0,1 milj.) euroa.
- Johdannaisopimus arvoltaan 3 005 milj. Ruotsin kruunua (328,3 milj. euroa) suojaa konsernin Ruotsin riskialttiutta ja sen kertyneisiin muuntoeroihin sisältyvä realisoitumaton käyvän arvon voitto oli 1,2 milj. euroa.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Johdannaisinstrumentit arvostetaan taseessa käypään arvoon, joka määritellään arvoksi, jolla instrumentti voitaisiin vaihtaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä ilman myyntitilanteeseen liittyvää pakkoa joko myydä tai ostaa. Näiden instrumenttien käypä arvo määritetään seuraavasti:

- Valuuttaoptioiden arvo lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän päättäviä valuuttakursseja yhdessä yleisten optiohinnoittelumallien kanssa, jolloin käypä arvo vastaa tasearvoa.
- Valuuttatermiinien tasearvot lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän markkina-arvoja ja siten ne vastaavat kohtuullisella tarkkuudella käypiä arvoja.
- Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan dis-

kontatun kassavirran menetelmällä.

- Koronvaihtosopimusten optioiden (Swaption -sopimusten) käypä arvo lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja yhdessä yleisten optioiden hinnoittelumallien kanssa, jolloin käypä arvo vastaa tasearvoa.
- Valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan käyttämällä hyväksi diskontatun kassavirran menetelmää ja tilinpäätöspäivän valuuttakursseja.
- Korkofutuureiden käypä arvo perustuu joko diskontattuun kassavirtaan tai markkinanoteerauksiin. Tasearvo vastaa siten kohtuullisesti käypää arvoa.
- Hyödykejohdannaisten käypä arvo lasketaan markkinanoteerausten perusteella ja siten tasearvot vastaavat kohtuullisesti käypiä arvoja.
- Hyödykeoptioiden käypä arvo lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän markkina-arvoja yhdessä yleisten optioiden hinnoittelumallien kanssa, jolloin käypä arvo vastaa tasearvoa.
- Optioiden suojausinstrumenttien (Total Return Swaps) käypä arvo lasketaan tilinpäätöspäivän osakekurssilla ja koroilla.
- Konsernilla ei ollut kytkettyjä johdannaisia 31.12.2001 eikä 31.12.2002.

Rahoitusinstrumenttien tietyt voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan, joko kertyneisiin muuntoeroihin tai muihin tuloihin. Jäljelle jäävät käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman nettorahoituseriin (Liite 8), jotka ovat seuraavat:

Käyvän arvon suojausten tuotot ja kulut

Milj. EUR	2001	2002
Nettotuotot suojausvaatimukset täyttävistä suojauksista, sisältäen suojauskohteiden käypien arvojen muutokset	12,5	1,8
Nettokulut/tuotot tehottomista suojauksista	-4,8	26,3
Käyvän arvon suojausten nettotuotot rahoituserissä	7,7	28,1

Johdannaisten käyvät arvot

Milj. EUR	1.1.2001	31.12.2001	31.12.2002		
	Käyvät arvot, netto	Käyvät arvot, netto	Käyvän arvon ylittävät	Käyvän arvon alittavat	Käyvät arvot, netto
Koronvaihtosopimukset	15,8	27,6	205,4	2,6	202,8
Valuutanvaihtosopimukset	-11,7	-50,6	1,6	23,2	-21,6
Terminisopimukset	125,5	23,2	192,0	11,7	180,3
Hyödykejohdannaiset	5,0	33,1	252,4	-	252,4
Optioiden suojausinstrumentit	0,9	23,0	-	55,5	-55,5
Yhteensä	135,5	56,3	651,4	93,0	558,4

Johdannaisten käyvän arvon ylittävät ja alittavat arvot esitetään lyhytaikaisissa korollisissa saamisissa, lyhytaikaisissa korollisissa veloissa ja korollisissa pitkäaikaisessa vierassa pääomassa.

Johdannaisten nimellisarvot

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset			
Erääntyy alle 1 vuodessa	96,6	16,1	109,3
Erääntyy 2–5 vuodessa	307,6	766,5	922,8
Erääntyy 6–10 vuodessa	259,5	947,5	1 088,1
	663,7	1 730,1	2 120,2
Korko-optiot	-	500,0	-
Yhteensä	663,7	2 230,1	2 120,2
Valuuttajohdannaiset			
- Valuuttanvaihtosopimukset	286,9	243,7	216,5
- Termiinisopimukset	4 515,0	7 526,2	3 902,4
Yhteensä	4 801,9	7 769,9	4 118,9
Hyödykejohdannaiset			
Termiinisopimukset	108,0	-	-
Hyödykeoptiot	-	-	6,8
Hyödykevaihtosopimukset	67,9	270,1	531,8
Yhteensä	175,9	270,1	538,6
Optioiden suojausinstrumentit	73,8	131,0	216,5

LIITE 22 Vastuusitoumukset

Vastuut

Milj. EUR	31.12.		
	2000	2001	2002
Omasta velasta			
Pantit (1)	38,9	18,7	0,8
Kiinnitykset	400,8	396,6	111,4
Osakkuusyhtiöiden puolesta			
Kiinnitykset	1,0	1,0	1,0
Takaukset	14,5	68,3	59,3
Muiden puolesta			
Pantit	0,4	0,6	0,3
Takaukset	102,8	98,0	16,8
Muut omat vastuut			
Leasing-vastuut seuraavien 12 kk:n aikana	30,3	43,4	41,5
Leasing-vastuut seuraavien 12 kk:n jälkeen	106,9	257,3	237,2
Eläkevastuut	2,9	2,1	2,7
Muut vastuut (2)	87,2	92,5	71,5
Yhteensä	785,7	978,5	542,5
Pantit	39,3	19,3	1,1
Kiinnitykset	401,8	397,6	112,4
Takaukset	117,3	166,3	76,1
Leasing-vastuut	137,2	300,7	278,7
Eläkevastuut	2,9	2,1	2,7
Muut vastuut	87,2	92,5	71,5
Yhteensä	785,7	978,5	542,5

(1) Annetut pantit koostuvat arvopapereista, varastoista ja käyttöomaisuudesta.

(2) Muut vastuut sisältävät 64 milj. Yhdysvaltain dollarin (61,0 milj. euron) mahdollisen maksimimääräisen vahingonkorvausvastuun 9.2.1994 päivätyn Stora Kopparberg Bergslags AB:n ja Wahid Vermögensverwaltungs GmbH:n välisen Tarkett Inc.:n myyntiin liittyvän osto- ja myyntisopimuksen mukaisesti.

Sitovat ostosopimukset ovat yhteensä 1 502 milj. euroa, josta 510 milj. euroa tapahtuu seuraavien 12 kuukauden aikana, 648 milj. euroa 1–5 vuoden kuluessa ja 344 milj. euroa viiden vuoden jälkeen. Aineiden ja tarvikkeiden sitovat ostosopimukset ovat 1 177 milj. euroa, josta suurin sitoumus on Saksan energian hankintasopimus arvoltaan 288 milj. euroa ja se jakautuu seuraavalle neljälle ja puolelle vuodelle. Sopimuksen perumissakko on 48,6 milj. euroa. Investointien sitovat sopimukset ovat 327 milj. euroa, josta suurin sopimus liittyy Belgian Langerbruggen tehtaan koneisiin ja on arvoltaan 133,6 milj. euroa.

Stora Enso Oyj on 31.12.2002 sitoutunut vastamaan Stora Enso Barcelona SA:n voimalliseksi liitetyistä leasing-sopimuksista enintään 28,5 (31,7) milj. euroon saakka. Sitoumus on voimassa 23.12.2003 asti.

Takauksia annetaan tavallisessa liiketoiminnassa osakkuus- ja muiden yhtiöiden puolesta tietyissä tilanteissa rahoituslaitoksille tai muille lainanantajille. Takaus velvoittaa maksamaan velallisen mahdollisen laininlyönnin, eikä sitä kirjata taseeseen. Jos lainan osapuolet eivät toimisi sopimuksen mukaan, mahdollinen tappio kirjataan vasta siinä tilanteessa. Luottoriski vastaa sovittuja määriä olettaen, että erät ovat erääntyneet ja ettei muilta osapuolilta saada perittyä korvauksia.

Konserni on tehnyt useita ei-irtisanottavissa olevia leasing-vuokrasopimuksia toimisto- ja vuokratiloista. Tiettyjä vuokrasopimuksia voidaan jatkaa vanhojen päättyessä. Seuraavassa on esitetty yli yhden vuoden pituiset ei-irtisanottavissa olevat leasing-vuokrasopimukset:

Leasing-vastuiden takaisinmaksuaikataulu

Milj. EUR

2003	41,5
2004	42,4
2005	25,7
2006	19,3
2007	18,5
2008-	131,3
	<u>278,7</u>

Vastuusitoumukset

Konserniyhtiöt ovat osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavallisessa liiketoiminnassa. Konserni on osallisena kilpailulakiin liitetyissä hallinnollisissa menettelyissä. Yrityksen johto ei usko, että sellaisilla prosesseilla kokonaisuutena ennen vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Stora Timber Finance B.V. on todettu vastuuvastuuliseksi maan saastumiseen osassa Amsterdamin satamaa. Yhtiö on vedonnut asiasta Amsterdamin veto-omistajien puolesta. Yhtiö on kirjannut 2,5 milj. euron varauksen 31.12.2002.

Seuraavassa luetellaan ulkoisen myynnin perusteella 50 merkittävintä konserniyhtiöomistusta. Nämä yhtiöt ja emoyhtiö muodostavat yhteensä 96 % konsernin ulkoisesta myynnistä. Maa-sarake kuvaa tytäryhtiöiden

päätoimialuetta. Konsernin omistusosuus on 100 %, ellei erikseen ole muuta mainittu. Emoyhtiön suoraan omistamat yhtiöt on merkitty "+"-merkillä, ja euroalueeseen kuulumattomat yhtiöt "*" -merkillä.

Konserniyhtiöt (ulkoisen myynnin mukaan)		Maa	Aikakaus-lehtipaperi	Sanomalehti-paperi	Hienopaperi	Pakkaus-kartongit	Puutuotteet	Tukkuri toiminta	Metsä	Muut
Stora Enso North America Corp. +*	USA	X		X	X					X
Stora Enso Publication Papers Oy Ltd +	Suomi	X	X							
Stora Enso Skoghall AB *	Ruotsi					X				
Stora Enso Maxau GmbH & Co KG	Saksa	X	X							
Stora Enso Hylte AB *	Ruotsi		X							
Stora Enso Kabel GmbH & Co KG	Saksa	X								
Stora Enso Kvarnsveden AB *	Ruotsi	X	X							
Stora Enso Corbehem SA	Ranska	X								
Stora Enso Port Hawkesbury Ltd *	Kanada	X	X							
Stora Enso Timber Oy Ltd +	Suomi						X			
Stora Enso Nymölla AB *	Ruotsi			X						
Stora Enso Fors AB *	Ruotsi				X					
Stora Enso Timber AG	Itävalta						X			
Papyrus Sweden AB *	Ruotsi							X		
Stora Enso Pulp AB *	Ruotsi	X		X						
Stora Enso Skog AB *	Ruotsi								X	
Puumerkki Oy	Suomi						X			
Stora Enso Sachsen GmbH	Saksa		X							
Stora Enso Uetersen GmbH & Co KG	Saksa			X	X					
Berghuizer Papierfabriek NV +	Alankomaat			X						
Stora Enso Grycksbo AB *	Ruotsi			X						
Stora Enso Baienfurt GmbH & Co KG	Saksa				X					
Stora Enso Ingerois Oy +	Suomi				X					
Stora Enso Barcelona S.A.	Espanja				X					
Stora Enso Reisholz GmbH & Co KG	Saksa	X								
Stora Enso Langerbrugge NV +	Belgia	X	X							
Stora Enso Timber AB *	Ruotsi					X				
De Ruyscher Papyrus SA	Ranska							X		
Stora Enso Suzhou Paper Co Ltd (80,9 %) *	Kiina			X						
Enocell Oy (98,4 %) +	Suomi				X					
Laminating Papers Oy +	Suomi				X					
Papyrus A/S *	Tanska							X		
Sydved AB (66,7 %) *	Ruotsi								X	
Stora Enso Packaging AB *	Ruotsi				X					
Stora Enso Packaging Oy +	Suomi				X					
Papyrus SA	Belgia							X		
Stora Enso Timber US Corp *	USA					X				
Celulose Beira Industrial SA	Portugali			X						
Stora Enso Timber Zdirec sro *	Tsekin tasavalta					X				
Stora Enso Timber Bad St Leonard GmbH	Itävalta					X				
Corenso United Oy Ltd (71,0 %) +	Suomi				X					
Papyrus Norge A/S *	Norja							X		
Papyrus BV	Alankomaat							X		
ZAO Stora Enso Packaging (93,5 %) *	Venäjä				X					
Papyrus Finland Oy +	Suomi							X		
Stora Enso Pankakoski Oy Ltd	Suomi				X					
Stora Enso Australia Pty Ltd *	Australia									X
Sydved Energileveranser AB (66,7 %) *	Ruotsi							X		
Stora Enso Bois SA	Ranska					X				
Stora Enso Timber Plana sro *	Tsekin tasavalta					X				

Suurin osa tuotantotyöntekijöistä kuuluu ammattijärjestöihin. Euroopassa palkoista sovitaan ammattijärjestöjen ja metsäteollisuuden välisissä palkkaneuvotte- luissa. Johdon palkat sovitaan tapauskohtaisesti. Stora Enson palkkiojärjestelmät huomioivat tulosyksikön suorituskyvyn, kehityksen ja tuloksen lisäksi yksilön panoksen. Palkitsemisjärjestelmät perustuvat yhtiön tulokseen ja liiketoiminnan avaintavoitteiden saavut- tamiseen, ja niiden muotona voi olla joko bonuspalk- ka, osake- tai synteettiset optiot.

Bonusjärjestelmät

Tulosryhmien ja -yksiköiden johdon vuosibonusjärjes- telmä perustuu sekä konsernitason sijoitetun pääoman 13 % tuottotavoitteen saavuttamiseen että kunkin tulosryhmän tai tulosyksikön tulokseen ja tärkeimpien henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Bonus riippuu henkilön asemasta yksikössä ja on 10–40 % vuosipalkasta. Muiden kuin johtoon kuuluvien henki- löiden bonus lasketaan prosenttiosuutena kunkin työntekijän vuosipalkasta. Enimmillään se on 7 %. Kaikki bonukset ovat harkinnanvaraisia eivätkä karttu, jos konsernin tulos ei yllä ennalta määritetylle tavoite- tasolle.

Konserni on päättänyt jatkaa tulokseen perustuvia palkitsemisjärjestelmiä ja laajentaa niitä paikallisista käytännöistä ja lainsäädännöstä riippuen koskemaan 75–80 % kaikista työntekijöistä.

Optiot/Synteettiset optiot

Optio-ohjelma	Tyyppi	Liikkeeseen- laskuvuosi	Henkilöstö- määrä	Merkintä- hinta	Optiot		Merkintä- aika
					Enimmäismäärä	Merkittävissä olevat	
2002	Synteettinen	2002	1 000	EUR 16,50	5 902 000	5 902 000	8.2.2005-7.2.2009
2001	Synteettinen	2001	500	EUR 11,70	4 215 000	4 215 000	1.4.2004-31.3.2008
2000	Synteettinen	2000	200	EUR 12,25	2 800 000	2 800 000	1.4.2003-31.3.2007
1999	Synteettinen	1999	200	EUR 11,75	2 750 000	2 750 000	15.7.2002-15.7.2006
1997	Optiotodistukset	1997	15	FIM 45,57 (EUR 7,66)	3 000 000	864 000	1.12.1998-31.3.2004
Pohjois- Amerikka	Osake- optiot	2000	839	USD 6,9687 (EUR 7,91)	5 680 000	2 469 984	11.9.2000-4.2.2010

Johdon optio-ohjelmat (1999–2002)

Vuonna 1999 hallitus julkisti noin 200 johtoon kuulu- valle henkilölle kohdistetun optio-ohjelman osana johdon palkitsemisjärjestelmää. Järjestelmän tarkoituk- sena on sitouttaa johtoa ja asiantuntijoita, ja sitä on laajennettu seuraavina vuosina koskemaan noin 500 henkilöä. Seitsenvuotinen ohjelma koostuu osakenou- sun varalta suojatuista optioista ja synteettisistä optioista, joilla ei ole vaikutusta osakkeiden määrään. Merkintähinta on asetettu liikkeeseenlaskuhetkellä val- litsevaan osakekurssiin, johon on lisätty 10 %. Paikallisista määräyksistä riippuen optioiden haltijat

saavat maksun joko käteisenä merkintähinnan ja osak- keen markkinahinnan välisen erotuksen suuruisena tai option ostaa aiemmin liikkeeseen- laskettuja R-sarjan osakkeita. Optioita ei voi siirtää, ja ne mitätöityvät, jos henkilö lähtee konsernin palveluksesta.

Vuoden 2002 optio-ohjelman merkintähinnaksi on asetettu 16,50 euroa. Se perustuu R-sarjan osakkeen keskikurssiin 31.1.–7.2.2002, johon on lisätty 10 %. Vuoden 2001 optio-ohjelman merkintähinta on 11,70 euroa. Se perustuu R-sarjan osakkeen keskikurssiin 8.–14.2.2001, johon on lisätty 10 %. Vuoden 2000 optio-ohjelman merkintähinta on 12,25 euroa, joka

perustuu osakkeen keskipäiväkurssiin kolme päivää ennen ja jälkeen 21.3.2000 pidetyn vuoden 2000 yhtiökokouksen, johon on lisätty 10 %. Vuoden 1999 optio-ohjelman merkintähinta on 11,75 euroa, ja se perustuu touko–heinäkuun 1999 keskipäiväkurssiin, johon on lisätty 10 %; ensimmäinen merkintäpäivä oli 15.7.2002, mutta vuoden loppuun mennessä optioita ei oltu merkitty.

Stora Enso North American henkilöstön optio-ohjelma
Hallitus päätti 18.8.2000 muuntaa Consolidated Papers, Inc.:n optio-ohjelmat (1989 Stock Option Plan ja 1998 Incentive Compensation Plan) Stora Enson optio-ohjelmiksi, jotka oikeuttavat enintään 5 680 000 R-sarjan osakkeeseen. Optiot ovat ADR-muotoisia, ja niiden painotettu merkintähinta on 6,9687 Yhdysvaltain dollaria. Merkintäaika on myöntämispäivästä riippuen 11.9.2000–4.2.2010.

Hallitus päätti 16.10.2001 muuttaa optio-ohjelmaa. Muutoksen tarkoituksena oli hallinnon yksinkertaistaminen ja optioiden osakkeiksi merkitsemisen nopeuttaminen. Tämän vuoksi 1.11.2001 alkaen optio-ohjelman puitteissa ei enää merkitä uusia R-sarjan osakkeita, vaan niiden merkitsemistä varten on varattu yhtiön hallussa olevia R-sarjan osakkeita. Yhteensä 2 001 733

uutta R-sarjan osaketta merkittiin ennen kuin ehtoja muutettiin, minkä vaikutuksesta osakepääoma kasvoi 3,4 milj. euroa. Vuoden aikana merkittiin 746 007 optiota. Näistä 697 033 korvattiin käteissuorituksena ja 48 974 R-osakkeilla. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2002 käyttämättömiä optioita oli yhteensä 2 469 984 kappaletta.

Johdon optiolaina (1997)

Yhtiö on 7.4.1997 laskenut liikkeeseen 1 000 kappaletta 15:lle ylimpään johtoon kuuluvalle henkilölle suunnattua optiotodistusta, joiden enimmäismäärä on 168 187 euroa (1 milj. Suomen markkaa). Jokaiseen 168,19 euron (1 000 Suomen markkaa) arvoiseen velkakirjaan liittyy yksi optiotodistus, jolla voi merkitä 3 000 R-sarjan osaketta merkintähintaan 7,66 euroa (45,57 Suomen markkaa). Jokaisen velkakirjan vuosikorko on 4,0 % ja niiden juoksuaika viisi vuotta. Merkintäaika on 1.12.1998–31.3.2004, ja niillä on oikeus merkintävuoden osinkoon. 9.1.2003 mennessä optiotodistuksilla oli merkitty 2 136 000 uutta R-osaketta, mikä vastaa 0,1 % osakepääomasta. Jos optio-ohjelma merkitään täysin, 864 000 uuden osakkeen liikkeeseen lasku nostaa osakepääomaa vielä 1,5 milj. euroa.

Hallituksen ja johtajiston omistukset 31.12.2002

Hallitus	A-osakkeet	R-osakkeet	R-osakkeet optio-oikeuden perusteella	Optiot /syn- teettiset optiot 1999/2001	Optiot / synteettiset optiot 2002	Komitea- jäsenyydet
Claes Dahlbäck, puheenjohtaja	2 541	19 529	-	-	-	Palkkio
Krister Ahlström, varapuheenjohtaja	1 500	-	-	-	-	Palkkio
Josef Ackermann	-	1 300	-	-	-	Talous & Tarkastus
Harald Einsmann (ADR)	-	4 800	-	-	-	Palkkio
Björn Häggglund, varatoimitusjohtaja	-	-	-	-	-	-
Jukka Härmälä, toimitusjohtaja	-	-	-	-	-	-
George W. Mead (ADR)	-	2 729 937	-	-	-	-
Ilkka Niemi	-	-	-	-	-	Talous & Tarkastus
Paavo Pitkänen	3 800	-	-	-	-	Talous & Tarkastus
Jan Sjöqvist	508	1 943	-	-	-	-
Marcus Wallenberg	3 049	6 019	-	-	-	Talous & Tarkastus
Yhteensä	11 398	2 763 528	-	-	-	

Johtoryhmä	A-osakkeet	R-osakkeet	R-osakkeet optio-oikeuden perusteella	Optiot / syn- teettiset optiot 1999/2001	Optiot/ synteettiset optiot 2002	Komitea- jäsenyydet
Jukka Härmälä, toimitusjohtaja	-	6 500	102 000	332 500	110 000	-
Björn Häggglund, varatoimitusjohtaja	7 877	14 618	-	273 750	90 000	T&K, Ympäristö
Lars Bengtsson	-	-	-	121 900	45 000	T&K
Jussi Huttunen	-	-	-	46 800	45 000	T&K
Kai Korhonen	-	-	-	136 900	45 000	T&K
Pekka Laaksonen	10 000	-	-	136 900	45 000	-
Esko Mäkeläinen	1 900	4 669	180 000	136 900	45 000	-
Arno Pelkonen	-	-	-	106 900	45 000	-
Bernd Rettig	-	-	-	136 900	45 000	T&K
Yngve Stade	-	725	-	136 900	45 000	T&K, Investointi, Ympäristö
Yhteensä	19 777	26 512	282 000	1 556 350	560 000	

Johtajisto Koostuu johtoryhmästä ja seuraavista henkilöistä:	A-osakkeet	R-osakkeet	R-osakkeet optio-oikeuden perusteella	Optiot / syn- teettiset optiot 1999/2001	Optiot/ synteettiset optiot 2002	Komitea- jäsenyydet
Christer Ågren	-	3 000	-	92 900	30 000	-
John F Bergin (ADR)	-	72 247	28 468	12 500	15 000	-
Magnus Diesen	1 000	-	30 000	77 900	30 000	T&K, Investointi, Ympäristö
Nils Grafström	2 000	-	-	15 000	30 000	-
Walter Haberland	-	-	-	37 900	22 500	-
Seppo Hietanen	-	2 000	75 000	92 900	30 000	-
Jyrki Kurkinen	-	20 568	72 000	77 900	22 500	Tiedonanto
Eberhard Potempa	-	-	-	28 500	22 500	-
Sven Rosman	-	-	-	92 900	30 000	-
Keith B Russell	-	4 000	-	-	45 000	-
Kari Vainio	-	3 800	45 000	92 900	30 000	Ympäristö
Petri Wager	-	-	-	43 600	22 500	-
Yhteensä	3 000	105 615	250 468	687 400	330 000	
Yhteensä	34 175	2 895 655	532 468	2 253 750	890 000	

Tietoja eläkkeelle jääneistä jäsenistä ei ole annettu.

LIITE 25 Osakekohtainen tulos

	2000	2001	2002
Tilikauden tulos, milj. euroa	1 435,0	926,3	-222,2
Osakemäärä (painotettu keskiarvo, A- ja R-osakkeet)	812 040 498	901 505 846	889 606 185
Optioiden laimennusvaikutus	1 448 301	790 990	349 362
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä	813 488 799	902 296 836	889 955 547
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	1,77	1,03	-0,25
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	1,76	1,03	-0,25

LIITE 26 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Stora Enso Timber Oy Ltd allekirjoitti elokuussa 2002 aiesopimuksen virolaisen AS Sylvesterin osakkeiden ostamisesta. Osuus Sylvesterin sahayhtiöiden omistuksesta tulee olemaan 66 % ja puunhankintayhtiöiden omistuksesta 100 %. AS Sylvester on Viron suurin sahayhtiö, jonka vuotuinen liikevaihto on noin

160 milj. euroa. Sopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Kaupan jälkeen konsernista tulee Baltian johtava saha- ja puunhankintayritys. Sopimus on kilpailuviranomaisten hyväksyttävänä ja asia saataneen päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. EUR	Liite	2001	2002
Liikevaihto		2 435,5	3 100,2
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, lisäys (+)		-12,0	18,8
Valmistus omaan käyttöön		7,9	3,7
Liiketoiminnan muut tuotot	2	109,5	239,7
Materiaalit ja palvelut	3	-1 611,8	-1 919,6
Henkilöstökulut	4	-266,2	-319,5
Poistot ja arvonalentumiset	7	-153,1	-222,3
Liiketoiminnan muut kulut	5	-351,2	-555,5
Liikevoitto		158,6	345,5
Rahoitustuotot ja -kulut	6	1 777,3	83,0
Voitto ennen satunnaisia eriä		1 935,9	428,5
Satunnaiset tuotot	8	514,5	176,5
Satunnaiset kulut	8	-4,7	-
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		2 445,7	605,0
Tilinpäätössiirrot	10	-72,8	-53,0
Tuloverot		-164,6	2,4
Tilikauden voitto		2 208,3	554,4

Tilikauden 2001 luvut sisältävät emoyhtiöön sulautetut tytäryhtiöt Stora Enso Fine Papers Oy:n, Lumi-Hamina Oy:n, Enso Paperikemia Oy:n ja Tornion Pakkauslava Oy:n 1.7.2001 lähtien.

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Milj. EUR	2001	2002
Liiketoiminta		
Tilikauden voitto	2 208,3	554,4
Oikaisut:		
Verot	164,6	-2,4
Tilinpäätössiirrot	72,8	53,0
Satunnaiset erät	-509,8	-176,5
Poistot ja arvonalennukset	153,1	1 253,1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	-11,8	-62,0
Nettorahoituskulut	-1 777,3	-1 113,8
Korkotuotot	187,7	108,0
Korkokulut	-362,4	-237,8
Osinkotuotot	1 884,1	789,3
Muut rahoituserät, netto	-16,5	480,2
Maksetut verot	-234,8	-160,2
Nettokäyttöpääoman muutos	642,0	394,8
Liiketoiminnan nettokassavirta	2 400,0	1 880,1
Investoinnit		
Ostetut konserniyhtiöt	-1 382,5	-98,0
Ostetut osakkuusyhtiöt	-	-38,4
Muiden osakkeiden ostot	-1,6	-2,0
Muun käyttöomaisuuden ostot	-495,4	-128,9
Myydyt konserniyhtiöt	6,8	399,3
Myydyt osakkuusyhtiöt	0,1	7,6
Muiden osakkeiden myynnit	6,0	35,1
Muun käyttöomaisuuden myynnit	7,2	5,9
Pitkäaikaisten saamisten muutos	1 331,4	-12,8
Investointien nettokassavirta	-528,0	167,8
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-280,2	-279,5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	217,5	-1 609,6
Maksetut osingot	-407,7	-403,6
Omien osakkeiden osto	-199,8	-286,9
Osakeanti	35,7	-
Rahoituksen nettokassavirta	-634,5	-2 579,6
Likvidien varojen nettomuutos	1 237,5	-531,7
Likvidit varat sulautuneissa yhtiöissä	41,3	-
Likvidit varat kauden alussa	1 394,0	2 672,8
Likvidit varat kauden lopussa	2 672,8	2 141,1

Emoyhtiön tase

Vastaavaa

31.12.

Milj. EUR	Liite	2001	2002
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Aineettomat hyödykkeet	9	132,5	136,6
Aineelliset hyödykkeet	9	2 668,2	1 974,8
Osakkeet, konserniyhtiöt	12	9 407,5	9 551,3
Osakkeet, osakkuusyhtiöt	12	22,6	54,6
Osakkeet, muut yhtiöt	12	298,8	267,4
Pitkäaikaiset lainasaamiset		1 408,8	212,3
		13 938,4	12 197,0
Rahoitus- ja vaihto-omaisuus			
Vaihto-omaisuus	13	309,1	322,0
Pitkäaikaiset saamiset konserniyhtiöiltä		0,3	-
Lyhytaikaiset saamiset	14	904,9	779,4
Korolliset saamiset	15	2 839,4	2 313,2
Omat osakkeet	16	125,5	314,9
Rahat ja pankkisaamiset		2,8	2,6
		4 182,0	3 732,1
Vastaavaa yhteensä		18 120,4	15 929,1

Vastattavaa

31.12.

Milj. EUR	Liite	2001	2002
Oma pääoma			
Osakepääoma		1 541,5	1 529,6
Osakeanti		8,9	-
Ylikurssirahasto		5 021,9	4 945,2
Arvonkorotusrahasto		183,6	-
Omien osakkeiden rahasto		125,5	314,9
Vararahasto		353,9	353,9
Edellisten tilikausien voitto		947,4	2 532,7
Tilikauden voitto		2 208,3	554,4
	16	10 391,0	10 230,7
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero	10	859,2	912,2
Varaukset			
Muut varaukset		9,9	10,4
Pitkäaikainen vieras pääoma	17	3 705,1	3 167,9
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennyserä	17	155,4	275,6
Lyhytaikaiset korolliset velat	18	2 649,0	1 043,5
Muu lyhytaikainen vieras pääoma	19	346,7	288,8
Verovelka		4,1	-
		3 155,2	1 607,9
Vastattavaa yhteensä		18 120,4	15 929,1

Tilikauden 2001 luvut sisältävät emoyhtiön sulautetut tytäryhtiöt Stora Enso Fine Papers Oy:n, Lumi-Hamina Oy:n, Enso Paperikemia Oy:n ja Tornion Pakkauslava Oy:n 1.7.2001 lähtien.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

LIITE 1 Tilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä; ks. Tilinpäätöksen liitetiedot, liite 1.

LIITE 2 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. EUR	2001	2002
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	11,8	104,9
Vuokrat	11,2	13,0
Vakuutuskorvaukset	0,3	-
Avustukset	2,7	1,8
Muut	83,5	120,0
	109,5	239,7

LIITE 3 Materiaalit ja palvelut

Milj. EUR	2001	2002
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	1 356,3	1 553,4
Varaston muutos	-25,9	9,5
	1 330,4	1 562,9
Ulkopuoliset palvelut	281,4	356,7
	1 611,8	1 919,6

LIITE 4 Henkilöstökulut

Milj. EUR	2001	2002
Palkat ja palkkiot	195,1	244,7
Eläkkeet	50,8	51,3
Muut henkilösivukulut	20,3	23,5
	266,2	319,5

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot olivat yhteensä 1,3 milj. euroa (1,6 milj. euroa).

Henkilökunta keskimäärin	6 660	6 395
---------------------------------	--------------	--------------

LIITE 5 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. EUR	2001	2002
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntitappioita sisältyy liiketoiminnan muihin kuluihin	-	42,9

LIITE 6 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. EUR	2001	2002
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Konserniyhtiöiltä	1 845,0	766,4
Osakkuusyhtiöiltä	16,1	9,5
Muilta yhtiöiltä	23,0	13,4
	1 884,1	789,3
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Konserniyhtiöiltä	119,4	30,3
Muilta yhtiöiltä	0,6	0,5
	120,0	30,8
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Konserniyhtiöiltä	88,8	78,7
Muilta yhtiöiltä	1,2	5,8
	90,0	84,5
Rahoitustuotot yhteensä	2 094,1	904,6
Rahoituserien kurssierot	34,9	443,9
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalennukset	-	-1 030,8

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Konserniyhtiöille	-121,7	-54,8
Muille yhtiöille	-230,0	-179,9
	-351,7	-234,7

Rahoitustuotot ja -kulut	1 777,3	83,0
---------------------------------	----------------	-------------

LIITE 7 Poistot ja arvonalentumiset

Milj. EUR	2001	2002
Aineettomat oikeudet	4,8	7,2
Liikearvo	5,5	10,7
Muut aineettomat hyödykkeet	1,1	0,9
Aineettomat oikeudet yhteensä	11,4	18,8
Rakennukset ja rakennelmat	14,4	20,3
Koneet ja kalusto	120,3	173,7
Muut aineelliset hyödykkeet	7,0	9,5
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	153,1	222,3

LIITE 8 Satunnaiset erät

Milj. EUR	2001	2002
Tuotot		
Konserniavustukset	454,4	176,5
Fuusiovoitot	60,1	-
	514,5	176,5
Kulut		
Konserniavustukset	-3,3	-
Fuusiotappiot	-1,4	-
	-4,7	-

LIITE 9 Käyttöomaisuus

Milj. EUR	2002				
	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintamenot					
1.1.	160,2	612,5	538,0	2 167,6	188,5
Lisäykset	23,2	1,6	10,9	72,1	22,5
Vähennykset	-0,8	-590,6	-1,3	-5,8	-11,6
31.12.	182,6	23,5	547,6	2 233,9	199,4
Kertyneet poistot					
31.12.	46,0	-	124,8	846,6	58,2
Tasearvo 31.12.2002	136,6	23,5	422,8	1 387,3	141,2
Tasearvo 31.12.2001	132,5	612,5	432,3	1 489,1	134,3

Käyttöomaisuuden tasearvoon ei vuonna 2002 sisälly leasing-omaisuutta (38,8 milj. euroa vuonna 2001).

Konserni on aktivoinut korkoja pitkäaikaista rakennusaikaa edellyttävissä investoinneissa 18,0 milj. euron (21,1 milj. euron) arvosta; vuoden aikana korkoja aktivoitiin yhteensä 1,5 milj. euroa (19,5 milj. euroa) ja niistä tehtiin poistoja yhteensä 3,3 milj. euroa (3,5 milj. euroa).

LIITE 10 Kertynyt poistoero

Milj. EUR	2002				
	Aineettomat hyödykkeet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kertynyt poistoero 1.1.	7,2	151,6	675,8	24,6	859,2
Lisäykset	-0,9	1,8	49,7	6,7	57,3
Vähennykset	0,2	-0,2	-5,0	0,7	-4,3
Kertynyt poistoero 31.12.2002	6,5	153,2	720,5	32,0	912,2

LIITE 11 Saamiset yhtiön johdolta

Yhtiön johdolta ei ole saamisia.

**LIITE 12 Pitkäaikaiset sijoitukset
ja lainasaamiset**

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Konserniyhtiöt		
Osakkeet	9 407,5	9 551,3
Lainasaamiset	1 399,7	211,5
Yhteensä	10 807,2	9 762,8
Osakkuusyhtiöt		
Osakkeet	22,6	54,6
Lainasaamiset	1,6	0,1
Yhteensä	24,2	54,7
Muut yhtiöt		
Osakkeet	183,8	152,4
Arvonlennukset	115,0	115,0
	298,8	267,4
Lainasaamiset	7,5	0,7
Yhteensä	306,3	268,1

Yhtiön pörssi-yhtiöosakkeiden tasearvo oli 75,6 milj. euroa (74,9 milj. euroa) ja markkina-arvo 134,4 milj. euroa (163,8 milj. euroa).

LIITE 13 Vaihto-omaisuus

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Aineet ja tarvikkeet	154,0	144,5
Keskeneräiset tuotteet	30,9	35,5
Valmiit tuotteet	121,9	136,0
Muu vaihto-omaisuus	2,3	6,0
Yhteensä	309,1	322,0

LIITE 14 Lyhytaikaiset saamiset

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Myyntisaamiset		
Konserniyhtiöiltä	82,2	76,0
Osakkuusyhtiöiltä	2,7	2,4
Muilta yhtiöiltä	316,6	312,0
Yhteensä	401,5	390,4
Siirtosaamiset		
Konserniyhtiöiltä	2,6	0,6
Muilta yhtiöiltä	12,9	174,0
Yhteensä	15,5	174,6
Muut saamiset		
Konserniyhtiöiltä	454,5	185,2
Muilta yhtiöiltä	33,4	29,2
Yhteensä	487,9	214,4
Saamiset yhteensä	904,9	779,4

LIITE 15 Korolliset saamiset

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Lainasaamiset	65,0	118,0
Korkosaamiset	86,7	34,9
Muut arvopaperit	2 670,0	2 138,5
Yhteensä	2 821,7	2 291,4
Saamiset muilta		
Lainasaamiset	1,3	0,1
Korkosaamiset	16,4	21,7
Muut arvopaperit	0,1	-
Yhteensä	2 839,4	2 313,2

LIITE 16 Oma pääoma

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Osakepääoma 1.1.	1 576,3	1 541,5
Omien osakkeiden mitätöinti	-39,4	-13,8
Optiomerkitä	4,6	1,9
Osakepääoma 31.12.	1 541,5	1 529,6

Osakemäärien muutokset esitetään konsernin liitteessä 17.

Osakeanti optio-oikeuden perusteella	8,9	-
Ylikurssirahasto 1.1.	5 205,8	5 021,9
Lisäys / (-vähennys)	-183,9	-76,7
Ylikurssirahasto 31.12.	5 021,9	4 945,2
Arvonkorotusrahasto 1.1.	184,0	183,6
Siirto kertyneistä voittovaroista	-	29,9
Vähennys käyttöömaisuuden myynnistä	-0,4	-213,5
Arvonkorotusrahasto 31.12.	183,6	-
Omat osakkeet 1.1.	173,7	125,5
Omien osakkeiden osto	199,8	286,8
Omien osakkeiden mitätöinti	-248,0	-97,4
Omat osakkeet 31.12.	125,5	314,9
Vararahasto	353,9	353,9
Kertyneet voittovarat 1.1.	1 306,7	3 155,7
Osingonjako	-407,4	-403,6
Omien osakkeiden osto	-199,8	-286,9
Osakepääoman alentaminen	248,0	97,4
Siirto arvonorotusrahastoon	-	-29,9
Yhteensä	947,4	2 532,7
Tilikauden voitto	2 208,3	554,4
Jakokelpoiset varat 31.12.	3 155,7	3 087,1
Oma pääoma yhteensä	10 391,0	10 230,7
Jakokelpoiset varat		
Vapaa oma pääoma	3 281,2	3 402,0
Omat osakkeet	-125,5	-314,9
Yhteensä	3 155,7	3 087,1

LIITE 17 Pitkäaikaiset lainat

	Pitkäaikaisen lainojen takaisinmaksuohjelman lyhennysosuudet 31.12.						Yhteensä
	2003	2004	2005	2006	2007	2008–	
Joukkovelkakirjalainat	219,3	225,3	39,7	515,2	890,4	982,9	2 872,8
Lainat rahoituslaitoksilta	26,4	113,1	44,8	23,7	155,5	165,7	529,2
Eläkelainat	6,7	-	-	-	-	-	6,7
Muut pitkäaikaiset velat	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	11,1	11,8
Muut pitkäaikaiset velat: konserniyhtiöt	23,0	-	-	-	-	-	23,0
	275,6	338,6	84,6	539,0	1 046,0	1 159,7	3 443,5
Lyhytaikaiset velat: takaisinmaksu 12 kuukauden kuluessa							275,6
Pitkäaikaiset velat: takaisinmaksu yli 12 kuukauden kuluttua							3 167,9

LIITE 18 Lyhytaikaiset korolliset velat

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Konserniyhtiöt	2 548,7	949,5
Muut	100,3	94,0
Yhteensä	2 649,0	1 043,5

LIITE 19 Muu lyhytaikainen vieras pääoma

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Saadut ennakot		
Muut	1,7	1,2
Ostovelat		
Konserniyhtiöt	51,9	36,2
Osakkuusyhtiöt	0,9	1,0
Muu	150,2	123,7
	203,0	160,9
Muut velat		
Konserniyhtiöt	4,4	2,5
Muut	20,2	16,3
	24,6	18,8
Siirtovelat		
Konserniyhtiöt	5,3	5,5
Muut	112,1	102,4
	117,4	107,9
Yhteensä	346,7	288,8

LIITE 20 Vastuositoumukset

Milj. EUR	31.12.	
	2001	2002
Omasta velasta		
Pantit	9,2	0,8
Kiinnitykset	312,6	29,5
Konserniyhtiön velasta		
Takaukset	1 810,1	1 259,2
Osakkuusyhtiöiden puolesta		
Takaukset	56,4	46,9
Muiden puolesta		
Takaukset	79,0	0,8
Muut omat vastuut		
Leasing-vastuut seuraavien 12 kk:n aikana	3,2	3,2
Leasing-vastuut seuraavien 12 kk:n jälkeen	15,6	13,3
Muut vastuut	2,3	1,1
Yhteensä	2 288,4	1 354,8
Pantit	9,2	0,8
Kiinnitykset	312,6	29,5
Takaukset	1 945,5	1 306,8
Leasing-vastuut	18,8	16,6
Muut vastuut	2,3	1,1
Yhteensä	2 288,4	1 354,8

Stora Enso Oyj on sitoutunut vastaamaan Stora Enso Barcelona SA:n leasing-sopimuksista. Sitoumusten määrä 31.12.2002 oli 28,5 milj. euroa. Sitoumus on voimassa 23.12.2003 saakka.

LIITE 21 Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Milj. EUR	31.12.			
	Nimellisarvo		Käypä arvo	
	2001	2002	2001	2002
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	1 518,2	2 419,6	29,7	172,8
Valuuttajohdannaiset				
Termiinisopimukset	3 678,4	1 206,4	88,0	63,3
Valuutanvaihtosopimukset	159,5	216,5	-24,0	-21,6
Valuuttajohdannaiset	3 837,9	1 422,9	64,0	41,8
Hyödykejohdannaiset: Energia	88,7	61,3	18,8	72,7
Optioiden suojausinstrumentit	131,0	216,5	23,0	-55,5

Käypä arvo edustaa johdannaisen tilinpäätöspäivän käyvän arvon ja nimellisarvon välistä eroa

Voitonjakoehdotus

Vapaa oma pääoma konsernitaseen 31.12.2002 mukaan on 5 154,8 milj. euroa, josta voitonjakokelpoista on 3 518,2 milj. euroa.

Emoyhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.2002 on 3 087 003 280,29 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 554 362 253,46 euroa siirretään kertyneisiin voitto-varoihin ja osinkoa jaetaan seuraavasti:

Edellisten tilikausien voittovarot . . .	2 847 547 533,76
Omien osakkeiden osto	-314 906 506,93
Tilikauden voitto	554 362 253,46
Jaetaan osinkoa 0,45 euroa/osake eli yhteensä 899 781 299 osakkeelta . .	-404 901 584,55
Jakokelpoiset varat	
osingonjaon jälkeen	2 682 101 695,74

Helsingissä, 30. päivänä tammikuuta 2003

Claes Dahlbäck
hallituksen puheenjohtaja

Josef Ackermann

George W. Mead

Paavo Pitkänen

Marcus Wallenberg

Jukka Härmälä
toimitusjohtaja

Krister Ahlström
hallituksen varapuheenjohtaja

Harald Einsmann

Ilkka Niemi

Jan Sjöqvist

Björn Hägglund
varatoimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Stora Enso Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Stora Enso Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2002.

Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, kansainvälisen tilinpäätössäännösten (IFRS) mukaan laaditun konsernin tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaan laaditun tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot (FAS). Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Emoyhtiön hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Kansainvälisen tilinpäätössäännösten (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa IFRS-säännösten tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot Stora Enso -konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta ja on laadittu konsernitilinpäätöksestä annettujen, Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Konsernitilinpäätös voidaan vahvistaa.

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2003

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Nikula
KHT

Hallitus

Claes Dahlbäck

on toiminut Stora Enson hallituksen puheenjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1947. M.Sc. (Ec.), kunniatohtori (h.c.). • Investor AB:n hallituksen puheenjohtaja. • Vin & Spritin ja Gambro- sekä EQT-rahastojen hallituksen puheenjohtaja; Finduksen hallituksen jäsen. • Stora Enson palkkiokomitean puheenjohtaja. • Stora Enson osakkeita: 2 541 A-osaketta ja 19 529 R-osaketta.

Krister Ahlström

on toiminut Stora Enson hallituksen varapuheenjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1940. Dipl.ins., vuorineuvos. • A. Ahlström Osakeyhtiön entinen pääjohtaja. • Nordea Securities Corporationin, EQT-Finlandin ja NKT Holdingin, Tanska sekä useiden kansainvälisten instituutioiden hallituksen jäsen. • Stora Enson palkkiokomitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 1 500 A-osaketta.

Josef Ackermann

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1948. Tohtori (Oec.). • Deutsche Bank AG:n konsernin hallituksen sekä johtoryhmän puheenjohtaja; Bayer AG:n ja Linde AG:n hallituneuvoston jäsen. • Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean puheenjohtaja. • Stora Enson osakkeita: 1 300 R-osaketta.

Harald Einsmann

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1934. Ph.D. (Econ.). • British American Tobaccon, EMI Groupin ja Tesco Ltd:n hallituksen jäsen. • Stora Enson palkkiokomitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 4 800 R-osaketta ADR-todistusten muodossa.

Björn Hägglund

on toiminut Stora Enson varatoimitusjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1945. Metsät. tri. • Ruotsin metsäteollisuusliiton ja Euroopan paperiteollisuuden liiton CEPI:n hallituksen jäsen. • Stora Enson osakkeita: 7 877 A-osaketta ja 14 618 R-osaketta. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 273 750; 2002: 90 000.

Jukka Härmälä

on toiminut Stora Enson toimitusjohtajana joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1946. Ekonomi, vuorineuvos, tekn. tri (h.c.), kauppat. tri (h.c.). • Metsäteollisuus ry:n hallituksen jäsen; Finnlinesin hallituksen varapuheenjohtaja; European Round Table of Industrialists -neuvottelukunnan jäsen. • Stora Enson osakkeita: 6 500 R-osaketta. • 102 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 332 500; 2002: 110 000.

George W. Mead

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen elokuusta 2000 lähtien.

S. 1927. M.Sc. (Paper Chem.), B.Sc. (Chem.). • Consolidated Papers, Inc.:n hallituksen entinen puheenjohtaja. • Stora Enson osakkeita: 2 729 937 R-osaketta ADR-todistusten muodossa.

Ilkka Niemi

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen maaliskuusta 2001 lähtien.

S. 1946. Kauppat. maist. • Itsenäinen konsultti. • Motiva Oy:n hallituksen puheenjohtaja. • Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 0.

Paavo Pitkänen

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1942. Fil. maist. • Keskinäisen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sammon toimitusjohtaja. • Sampo Oyj:n ja Wärtsilän hallituksen jäsen. • Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 3 800 A-osaketta.

Jan Sjöqvist

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1948. MBA. • Swedia Networks AB:n toimitusjohtaja. • SSAB Svenskt Stål AB:n, Swedia Networks AB:n, Green Cargo AB:n, Lannebo fonder AB:n ja Cell Network AB:n hallituksen jäsen. • Stora Enson osakkeita: 508 A-osaketta ja 1 943 R-osaketta.

Marcus Wallenberg

on ollut Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien.

S. 1956. B.Sc. (Foreign Service). • Investor AB:n toimitusjohtaja • Saab AB:n, Scania AB:n, Skandinaviska Enskilda Banken AB:n, Ericssonin ja ja Knut och Alice Wallenbergs Stiftelsenin hallituksen jäsen. • Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 3 049 A-osaketta ja 6 019 R-osaketta.

Optiot/synteettiset optiot on laskettu liikkeeseen 1999, 2000, 2001 ja 2002.

Johtajisto

Jukka Härmälä

Toimitusjohtaja

S. 1946. Yhtiön palveluksessa 1970-84 ja jälleen vuodesta 1988. • Stora Enson osakkeita: 6 500 R-osaketta. • 102 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 332 500; 2002: 110 000.

Björn Hägglund

Varatoimitusjohtaja

S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991. • Stora Enson ympäristö- ja T&K-komiteoiden puheenjohtaja. • Stora Enson osakkeita: 7 877 A-osaketta ja 14 618 R-osaketta. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 273 750; 2002: 90 000.

Lars Bengtsson

Senior Executive Vice President, sanomalehtipaperi

S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1986. • Stora Enson T&K-komitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 121 900; 2002: 45 000.

Jussi Huttunen

Senior Executive Vice President, hienopaperi

S. 1954. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979. • Stora Enson T&K-komitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 46 800; 2002: 45 000.

Kai Korhonen

Senior Executive Vice President, Pohjois-Amerikan liiketoiminnot Pohjois-Amerikan aluejohtaja.

S. 1951. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1977. • Stora Enson T&K-komitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 136 900; 2002: 45 000.

Pekka Laaksonen

Senior Executive Vice President, pakkauskartongit Suomen aluejohtaja.

S. 1956. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979. • Stora Enson osakkeita: 10 000 A-osaketta. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 136 900; 2002: 45 000.

Esko Mäkeläinen

Senior Executive Vice President ja CFO, rahoitus, taloushallinto ja lakiasiat

S. 1946. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1970. • Stora Enson osakkeita: 1 900 A-osaketta ja 4 669 R-osaketta. • 180 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 136 900; 2002: 45 000.

Arno Pelkonen

Senior Executive Vice President, puutuotteet

S. 1954. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1984. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 106 900; 2002: 45 000.

Bernd Rettig

Senior Executive Vice President, aikakauslehtipaperi

S. 1956. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1982. • Stora Enson T&K-komitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 136 900; 2002: 45 000.

Yngve Stade

Senior Executive Vice President, konsernin tukitoiminnot ja Pohjois-Euroopan metsäyksiköt Ruotsin aluejohtaja.

S. 1947. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1994. • Stora Enson investointi-, ympäristö- ja T&K-komiteoiden jäsen. • Stora Enson osakkeita: 725 R-osaketta. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 136 900; 2002: 45 000.

(Johtoryhmä koostuu yllä esitellyistä henkilöistä.)

John F Bergin

Senior Vice President, Pohjois-Amerikan liiketoiminnot

S. 1943. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1968. • Stora Enson osakkeita: 72 247 ARD-todistusten muodossa olevaa R-osaketta. • 28 468 ADR-todistuksen muodossa olevaa R-osakkeeseen oikeuttavaa Stora Enso North American optiota. • Optioita/synteettisiä optioita 2001: 12 500; 2002: 15 000

Magnus Diesen

Executive Vice President, yhtiösuunnittelu

S. 1944. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1988. • Stora Enson investointi-komitean puheenjohtaja sekä ympäristö- ja T&K-komiteoiden jäsen. • Stora Enson osakkeita: 1 000 A-osaketta. • 30 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 77 900; 2002: 30 000.

Nils Grafström

Executive Vice President, markkinapalvelut ja informaatioteknologia

S. 1947. Yhtiön palveluksessa 1980-97 ja jälleen vuodesta 2001. • Stora Enson osakkeita: 2 000 A-osaketta. • Optioita/synteettisiä optioita 2001: 15 000; 2002: 30 000.

Walter Haberland

Senior Vice President, informaatioteknologia

S. 1946. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1995. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 37 900; 2002: 22 500.

Seppo Hietanen

Executive Vice President, Aasian ja Tyynenmeren alueen liiketoiminnot

S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1976. • Stora Enson osakkeita: 2 000 R-osaketta. • 75 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 92 900; 2002: 30 000.

Jyrki Kurkinen

Senior Vice President, lakiasiat

S. 1948. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1979. • Stora Enson tiedonantokomitean jäsen • Stora Enson osakkeita: 20 568 R-osaketta. • 72 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 77 900; 2002: 22 500.

Eberhard Potempa

Senior Vice President, Saksan liiketoiminnot

S. 1953. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1976. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 51 000; 2002: 22 500.

Sven Rosman

Executive Vice President, tukkuritoiminta

S. 1945. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1991. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 92 900; 2002: 30 000.

Keith B Russell

Senior Vice President, sijoittajasuhteet

S. 1958. Yhtiön palveluksessa vuodesta 2002. • Stora Enson osakkeita: 4 000 R • Optioita/synteettisiä optioita 2002: 45 000.

Kari Vainio

Executive Vice President, konserniviestintä

S. 1946. Yhtiön palveluksessa 1980-83 ja jälleen vuodesta 1985. • Stora Enson ympäristökomitean jäsen. • Stora Enson osakkeita: 3 800 R-osaketta. • 45 000 R-osakkeen merkintäoikeus. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 92 900; 2002: 30 000.

Petri Wager

Senior Vice President, markkinointi ja myynti

S. 1948. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1973. • Stora Enson osakkeita: 0. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 43 600; 2002: 22 500.

Christer Ågren

Executive Vice President, henkilöstö ja TQM

S. 1954. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1993. • Stora Enson osakkeita: 3 000 R-osaketta. • Optioita/synteettisiä optioita 1999-2001: 92 900; 2002: 30 000.

Optiot/synteettiset optiot on laskettu liikkeeseen 1999, 2000, 2001 ja 2002.

Tehdaskohtaiset kapasiteetit

Aikakauslehtipaperi

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti 1 000 t
Anjala	FIN	MFC	150
Biron	USA	LWC	375
Corbehem	FRA	LWC	510
Duluth	USA	SC	220
Kabel	DEU	MWC, HWC, LWC	605
Kimberly	USA	LWC	150
Kotka *	FIN	MFC	145
Kvarnsveden	SWE	SC	115
Langerbrugge **	BEL	SC	165
Maxau	DEU	SC	400
Niagara	USA	LWC	220
Port Hawkesbury	CAN	SC	330
Reisholz	DEU	SC	220
Summa ***	FIN	MF	120
Veitsiluoto	FIN	LWC, MWC	425
Whiting	USA	LWC	195
Wolfsheck	DEU	SC, tapetin pohjapaperi	155
Yhteensä			4 500

*) Kapasiteetin lisäys 170 000 tonniin vuodessa lokakuun 2003 puolivälistä lähtien

**) Mukaanlukien uusi paperikone, joka otetaan käyttöön toukokuun 2003 lopussa. Kone on laskettu mukaan loppuvuoden 2003 käytettävissä olevaan kapasiteettiin.

***) Paperikone 1:n sulkeminen toukokuussa 2003

Sanomalehtipaperi

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti 1 000 t
Anjala	FIN	Erikoissanomalehti-, kirjapaperi	375
Hylte	SWE	Sanomalehtipaperi	850
Kvarnsveden	SWE	Sanomalehti-, erikoissanomalehtipaperi	610
Langerbrugge	BEL	Sanomalehti-, erikoissanomalehti-, luettelopaperi	175
Maxau	DEU	Sanomalehtipaperi	195
Port Hawkesbury	CAN	Sanomalehtipaperi	185
Sachsen	DEU	Sanomalehti-, luettelopaperi	330
Summa	FIN	Sanomalehti-, erikoissanomalehtipaperi	340
Varkaus	FIN	Sanomalehti-, erikoissanomalehti-, luettelopaperi	290
Yhteensä			3 350

Hienopaperi

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti 1 000 t
Berghuizer	NLD	Päällystämätön	195
Grycksbo	SWE	Päällystetty	250
Imatra	FIN	Päällystämätön	215
Kimberly	USA	Päällystetty	280
Nymölla	SWE	Päällystämätön	445
Oulu	FIN	Päällystetty	875
Suzhou	CHN	Päällystetty	160
Uetersen	DEU	Päällystetty	180
Wisconsin Rapids	USA	Päällystetty	380
Varkaus	FIN	Päällystetty	90
Varkaus	FIN	Päällystämätön	225
Veitsiluoto	FIN	Päällystämätön	440
Yhteensä			3 735

Pakkaukset

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti 1 000 t
Kuluttajapakkauskartongit			
Baierfurt	DEU	FBB	190
Barcelona	ESP	WLC	170
Fors	SWE	FBB	350
Imatra	FIN	SBS, FBB, LPB	865
Ingerois	FIN	FBB	195
Pankakoski	FIN	FBB, GWB, SBB	95
Skoghall	SWE	LPB, FBB, WTL	600
Yhteensä			2 465

Teollisuuspaperit

Heinola	FIN	SC fluting	280
Imatra	FIN	Laminaattipaperi	25
Kotka	FIN	Laminaattipaperi	160
Yhteensä			465

Erikoispaperit

Imatra	FIN	Päällystetyt erikoispap.	80
Kimberly	USA	Päällystetyt erikoispap.	85
Stevens Point	USA	Päällystetyt erikoispap.	185
Uetersen	DEU	Päällystetyt erikoispap.	70
Yhteensä			420

Hylsykartongit

Pori	FIN	Hylsykartonki	110
St. Seurin-sur-l'Isle	FRA	Hylsykartonki	80
Varkaus	FIN	Hylsykartonki	85
Wisconsin Rapids	USA	Hylsykartonki	35
Yhteensä			310

PAPERI JA KARTONKI YHTEENSÄ

3 660

Pakkauskartongit

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti
			1 000 t
Muovipäälystysyksiköt			
Forshaga	SWE	Muovipäälysteet	140
Hammarby	SWE	Muovipäälysteet	35
Imatra	FIN	Muovipäälysteet	280
Karhula	FIN	Muovipäälysteet	45
Yhteensä			500
Hylsytehtaat			
China	CHN	Hylsy	10
Corenso Edam	NLD	Hylsy	7
Corenso Elfes	DEU	Hylsy	30
Corenso Svenska	SWE	Hylsy	25
Corenso Tolosana	ESP	Hylsy	15
Corenso UK	GBR	Hylsy	40
Imatra	FIN	Hylsy	5
Loviisa	FIN	Hylsy	25
Pori	FIN	Hylsy	15
Wisconsin Rapids	USA	Hylsy	25
Yhteensä			197
Pakkaustehtaat			
Balabanovo	RUS	Aaltopahvipakkaukset	
Heinola	FIN	Aaltopahvipakkaukset	
Jönköping	SWE	Aaltopahvipakkaukset	
Kaunas	LTU	Aaltopahvipakkaukset	
Klaipeda	LTU	Aaltopahvipakkaukset	
Lahti	FIN	Aaltopahvipakkaukset	
Páty	HUN	Aaltopahvipakkaukset	
Riga	LTU	Aaltopahvipakkaukset	
Ruovesi	FIN	Aaltopahvipakkaukset	
Skene	SWE	Aaltopahvipakkaukset	
Tallinn	EST	Aaltopahvipakkaukset	
Tartu	EST	Aaltopahvipakkaukset	
Uni-Pak Oy, Tiukka	FIN	Aaltopahvipakkaukset	
Vikingstad	SWE	Aaltopahvipakkaukset	
Yhteensä (milj. m²)			650

Markkinasellu

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti
			1 000 t
Celbi	PRT	Lyhytkuitusellu (eukalyptus)	295
Enocell	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	630
Kemijärvi	FIN	Pitkäkuitusellu	230
Norrundet	SWE	Pitkäkuitusellu	295
Oulu	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	80
Skutskär	SWE	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu sekä revintämassa	545
Sellu (paaleissa)			2 075

Puutuotteet

Tehdas	Maa	Sahauskapasiteetti 1 000 m ³	Jatko-
			jalostus- kapasiteetti 1 000 m ³
Bad St. Leonhard	AUT	330	200
Brand	AUT	325	230
Plana	CZE	330	210
Sollenau	AUT	320	240
Ybbs	AUT	600	310
Zdirec	CZE	480	60
Ala	SWE	300	10
Gruvön	SWE	360	200
Honkalahti	FIN	420	140
Kitee	FIN	360	-
Kopparfors	SWE	320	200
Kotka	FIN	290	80
Koski *	FIN	-	-
Linghed	SWE	40	-
Tolkkinen	FIN	270	-
Uimaharju	FIN	300	-
Varkaus	FIN	330	-
Veitsiluoto	FIN	290	-
Imavere **	EST	380	58
Amsterdam	NLD	-	110
Lamco, Sollenau *	AUT	-	85
Wimmer, Pfarrkirchen ***	DEU	-	120
Wimmer, Zdirec ***	CZE	-	120
Yhteensä		6 045	2 373

* 51 % Stora Enson omistuksessa

** 33 % Stora Enson omistuksessa

*** 49 % Stora Enson omistuksessa

Siistattu massa

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti
			1 000 t
Duluth	USA	Siistattu massa	40
Keräyskuitu	FIN	Siistattu massa	75
Sachsen	DEU	Siistattu massa	75
Siistattu massa yhteensä			190

Osakkuusyhtiö

Tehdas	Maa	Tuote	Kapasiteetti
			1 000 t
Sunila (50 %)	FIN	Pitkäkuitusellu	175

Kaava:

(Myyntikelpoinen nettotuotanto kahtena parhaana peräkkäisenä kuukautena / käytettävissä oleva aika näinä kahtena peräkkäisenä kuukautena) x koko vuoden käytettävissä oleva aika

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Sijoitetun pääoman tuotto, ROCE (%)	100 x	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1) 2)}$
Sidotun pääoman tuotto, ROOC (%)	100 x	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sidottu pääoma}^{1) 2)}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	$\frac{\text{Tulos ennen vähemmistöosuutta ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}^{2)}$
Omavaraisuusaste (%)	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Velkaantumisaste		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$
Tulos/osake		$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$
Kassatulos/osake		$\frac{\text{Tilikauden tulos} + \text{poistot}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake		$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko/osake		$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Efektiivinen osinkotuotto	100 x	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}$
Osinkosuhde	100 x	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$

1) Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

2) Tilikauden keskiarvo

Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuotavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja Yhdysvaltain vuoden 1995 Arvopapereita Koskevien Oikeudenkäyntien Uudistamisesta annetun lain (The United States Private Securities Litigation Reform Act of 1995) tarkoittamalla tavalla. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevilla lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, Konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset Konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, Konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, Konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittämisen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu Konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut.

Stora Enso Oyj

PL 309

00101 Helsinki

Katuosoite: Kanavaranta 1

Puh. 02046 131

Fax 02046 21471

Stora Enso AB

Box 70395

SE-107 24 Stockholm, Sverige

Katuosoite: World Trade Center, Klarabergsviadukten 70

Puh. +46 8 613 66 00

Fax +46 8 10 60 20

Stora Enso International Office

9 South Street

London W1K 2XA, UK

Puh. +44 20 7016 3100

Fax +44 20 7016 3200

www.storaenso.com

corporate.communications@storaenso.com

SEO
LISTED
NYSE

Graafinen suunnittelu: Incognito

Valokuvat: Lasse Arvidson, Hill and Knowlton

Painatus: Hansaprint

Kannet: Ensocoat 190 g/m², Stora Enso, Imatran tehtaat

(ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-hyväksyntä FIN-000009)

Sisäisivut: SpectraPress 48,8 g/m², Stora Enso, Varkauden tehdas

(ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-hyväksyntä FIN-000015)